

BRUNEI DARUSSALAM STATISTICAL YEARBOOK 2011

**JABATAN PERANGKAAAN
JABATAN PERANCANGAN DAN KEMAJUAN EKONOMI (JPKE)
JABATAN PERDANA MENTERI
NEGARA BRUNEI DARUSSALAM**

***DEPARTMENT OF STATISTICS
DEPARTMENT OF ECONOMIC PLANNING AND DEVELOPMENT (DEPD)
PRIME MINISTER'S OFFICE
BRUNEI DARUSSALAM***

KATA PENGANTAR

Buku Perangkaan Tahunan Negara Brunei Darussalam (BDSYB) adalah buku terbitan tahunan Jabatan Perangkaan di Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi (JPKE), Jabatan Perdana Menteri. Tujuan utama penerbitan ini adalah untuk menyebarkan perangkaan rasmi yang terkini mengenai ciri-ciri am demografi, sosial dan ekonomi Negara Brunei Darussalam bagi kegunaan perancang, penggubal dasar, penyelidik, akademik dan orang ramai. BDSYB 2011 adalah keluaran edisi ketiga puluh lima dalam siri yang sama.

Saya sukacita merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada Kementerian-Kementerian dan Jabatan-Jabatan Kerajaan yang terlibat, Syarikat Minyak Brunei Shell Sdn. Berhad, Syarikat Pemasaran Brunei Shell Sdn. Berhad, Persatuan Bank-Bank Brunei dan lain-lain pihak atas kerjasama dan bantuan yang berterusan dalam membekalkan perangkaan yang berkaitan. JPKE melalui Jabatan Perangkaan akan terus memperbaiki penerbitan ini dari masa kesemasa selaras dengan peningkatan permintaan dan perkembangan perangkaan semasa.

Ulasan dan cadangan bagi memperbaiki lagi kandungan dan spesifikasi jadual dalam terbitan ini adalah dialu-alukan.

DR. HJH MAY FA'EZAH HJ AHMAD ARIFFIN

Ketua Pengarah

Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi

Jabatan Perdana Menteri

Negara Brunei Darussalam

FOREWORD

Brunei Darussalam Statistical Yearbook (BDSYB) is an annual publication of Department of Statistics, Department of Economic Planning and Development (JPKE), Prime Minister's Office. Its main aim is to disseminate up-to-date official statistics on the general demographic, social and economic characteristics of Brunei Darussalam for the use of planners, policy makers, researchers, academician and the general public. BDSYB 2011 is the thirty fifth edition in the same series.

I would like to record my sincere thanks and appreciation to all relevant Government Ministries and Departments, Brunei Shell Petroleum Sdn. Berhad, Brunei Shell Marketing Sdn. Berhad, the Brunei Association of Banks and others for their continuous assistance and support in providing the relevant statistics. JPKE through the Department of Statistics will continue to improve this publication from time to time in line with the increasing demand and current statistical development.

Comments and suggestions for further improvement on the contents and tabulation specifications in the publication are most welcome.

DR. HJH MAY FA'EZAH HJ AHMAD ARIFFIN

Director General

Department of Economic Planning and Development

Prime Minister's Office

Brunei Darussalam

ISI KANDUNGAN
CONTENTS

NEGARA BRUNEI DARUSSALAM: PENGENALAN BRUNEI DARUSSALAM: AN INTRODUCTION	1 - 2
--	-------

PENUNJUK PERANGKAAAN STATISTICAL INDICATORS	3 - 6
--	-------

SEKSYEN 1   PENDUDUK DAN PERANGKAAAN VITAL
SECTION 1   POPULATION AND VITAL STATISTICS

Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	7 - 10
---	--------

1.1	Anggaran Penduduk Pertengahan Tahun 2001 - 2011 <i>Mid-Year Population Estimate 2001 – 2011</i>	11
1.2	Jumlah Penduduk Mengikut Kumpulan Bangsa Dan Daerah 2001 – 2011 <i>Total Population By Racial Groups And Districts 2001 – 2011</i>	12
1.3	Penduduk Mengikut Daerah, Kepadatan Penduduk Dan Nisbah Jantina, 2011 <i>Population By District, Population Density And Sex Ratio, 2011</i>	13
1.4	Anggaran Penduduk Pertengahan Tahun <i>Mid-Year Population Estimate</i>	14
1.5	Penduduk Mengikut Bangsa Dan Tahun Banci 1971 - 2011 <i>Population By Race And Year of Census, 1971 - 2011</i>	15
1.6	Penduduk Mengikut Bangsa Dan Jantina <i>Population By Race And Sex</i>	16
1.7	Penduduk Mengikut Daerah Dan Jantina <i>Population By District And Sex</i>	17
1.8	Penduduk Mengikut Kumpulan Umur Dan Jantina <i>Population By Age Group And Sex</i>	18 - 19

1.9	Anggaran Penduduk Pertengahan Tahun Mengikut Daerah, Bangsa Dan Jantina 2011 <i>Mid-Year Population Estimate By District, Race And Sex 2011</i>	20
1.10	Penduduk Mengikut Ugama Dan Jantina <i>Population By Religion And Sex</i>	21
1.11	Kelahiran Hidup Dan Kematian Berdaftar, Kadar-kadar Kelahiran Dan Kematian <i>Registered Live Births And Deaths, Birth And Death Rates</i>	22
1.12	Kelahiran Hidup Berdaftar Mengikut Daerah <i>Registered Live Births By District</i>	23
1.13	Kematian Berdaftar Mengikut Daerah <i>Registered Deaths By District</i>	24
1.14	Kematian Berdaftar Mengikut Kumpulan Umur Dan Jantina 2011 <i>Registered Deaths By Age Group And Sex 2011</i>	25
1.15	Perkahwinan Mengikut Jenis Perkahwinan Dan Daerah <i>Marriages By Type Of Marriage And District</i>	26
1.16	Perkahwinan Penduduk Islam Mengikut Kumpulan Umur Bagi Pengantin Perempuan Dan Lelaki 2011 <i>Muslim Marriages By Age Group Of Brides and Grooms 2011</i>	27
1.17	Perceraian Penduduk Islam Mengikut Tempoh Perkahwinan <i>Muslim Divorces By Duration Of Marriage</i>	28
1.18	Perceraian Penduduk Islam Mengikut Daerah <i>Muslim Divorces By District</i>	29
1.19	Perceraian Penduduk Islam Mengikut Kumpulan Umur Dan Jantina 2011 <i>Muslim Divorces By Age Group And Sex 2011</i>	30

SEKSYEN 2	TENAGA KERJA	
SECTION 2	LABOUR FORCE	
Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>		31 - 32
2.1	Tenaga Kerja Umur 15 Tahun Dan Ke atas <i>Labour Force Age 15 Years And Above</i>	33
2.2	Anggaran Tenaga Kerja 2007 - 2011 <i>Labour Force Estimate 2007 - 2011</i>	34
2.3	Kadar Penyertaan Tenaga Kerja mengikut Umur bagi Banci 1981, 1991 Dan 2001 <i>Labour Force Participation Rates For 1981, 1991 And 2001 Censuses</i>	35
2.4	Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut Kumpulan Pekerjaan Utama <i>Number Of Employees In The Private Sector by Major Occupation Group</i>	36 - 37
2.5	Peratus Perubahan Tahunan Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut Kumpulan Pekerjaan Utama <i>Percentage Annual Change Of Number Of Employees In The Private Sector By Major Occupation Group</i>	38
2.6	Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut Perusahaan Dan Kumpulan Pekerjaan Utama 2010 <i>Number Of Employees In The Private Sector By Industry And Major Occupation Group 2010</i>	39 - 42
2.7	Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut Perusahaan Utama <i>Number Of Employees In The Private Sector By Major Industry</i>	43 - 44
2.8	Peratus Perubahan Tahunan Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut Perusahaan Utama <i>Percentage Annual Change Of Number Of Employees In The Private Sector By Major Industry</i>	45

2.9	Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut Perusahaan, Taraf Penduduk Dan Jantina 2010 <i>Number Of Employees In The Private Sector By Industry, Residential Status And Sex 2010</i>	46 - 49
2.10	Pendaftaran Di Pusat Pekerjaan <i>Registration At Employment Centre</i>	50
2.11	Bilangan Perusahaan Dalam Sektor Swasta Yang Berdaftar Mengikut Perusahaan Di Jabatan Buruh <i>Number Of Registered Establishments In The Private Sector By Industry At Labour Department</i>	51 - 52
2.12	Bilangan Perusahaan Dalam Sektor Swasta Yang Berdaftar Mengikut Perusahaan Dan Saiz 2010 Di Jabatan Buruh <i>Registered Number Of Establishments In The Private Sector By Industry And Size 2010 At Labour Department</i>	53 - 54
2.13	Pekerja Kerajaan Mengikut Bahagian <i>Government Employees By Division</i>	55

SEKSYEN 3
SECTION 3

PERANGKAAN AKAUN NEGARA
NATIONAL ACCOUNTS STATISTICS

	Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	56 - 61
3.1	Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Sektor Minyak & Gas Dan Bukan Minyak & Gas <i>Gross Domestic Product By Oil & Gas And Non-Oil & Gas Sectors</i>	62
3.2	Keluaran Dalam Negeri Kasar Per Kapita <i>Gross Domestic Product Per Capita</i>	63
3.3	Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi Pada Harga Semasa <i>Gross Domestic Product By Kind Of Economic Activity At Current Prices</i>	64

3.4	Peratus Agihan Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi Pada Harga Semasa <i>Gross Domestic Product Per Cent Distribution By Kind Of Economic Activity At Current Prices</i>	65
3.5	Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi Pada Harga Tetap 2000 <i>Gross Domestic Product By Kind Of Economic Activity At Constant 2000 Prices</i>	66
3.6	Kadar Pertumbuhan Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi Pada Harga Tetap 2000 <i>Gross Domestic Product Growth Rates By Kind Of Economic Activity At Constant 2000 Prices</i>	67
3.7	Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Perbelanjaan Pada Harga Semasa <i>Gross Domestic Product By Type Of Expenditure At Current Prices</i>	68
3.8	Peratus Agihan Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Perbelanjaan Pada Harga Semasa <i>Gross Domestic Product Per Cent Distribution By Type Of Expenditure At Current Prices</i>	69
3.9	Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Perbelanjaan Pada Harga Tetap 2000 <i>Gross Domestic Product By Type Of Expenditure At Constant 2000 Prices</i>	70
3.10	Kadar Pertumbuhan Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Perbelanjaan Pada Harga Tetap 2000 <i>Gross Domestic Product Growth Rates By Type Of Expenditure At Constant 2000 Prices</i>	71

SEKSYEN 4
SECTION 4**HARGA**
PRICES

Nota Keterangan
Explanatory Notes

72 - 75

4.1	Indeks Harga Pengguna, 2007 - 2011 <i>Consumer Price Index, 2007 - 2011</i>	76
4.2	Peratusan Perubahan Tahunan Pada Indeks Harga Pengguna, 2007 - 2011 <i>Annual Percentage Change In Consumer Price Index, 2007 - 2011</i>	77
4.3	Indeks Harga Pengguna 2011 <i>Consumer Price Index 2011</i>	78
4.4	Indeks Harga Pengguna Barangan Mengikut Ketahanan Dan Perkhidmatan <i>Consumer Price Index Of Goods According To Durability And Services</i>	79
4.5	Harga Runcit Purata Bagi Barangan Makanan Terpilih <i>Average Retail Price Of Selected Food Items</i>	80 - 82

SEKSYEN 5	PERANGKAAAN PERDAGANGAN BARANGAN ANTARABANGSA
SECTION 5	INTERNATIONAL MERCHANDISE TRADE STATISTICS

	Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	83 - 86
	Penjenisan Barang Dagangan <i>Classification Of Trade Commodities</i>	87
5.1	Import, Eksport Dan Imbangan Perdagangan <i>Import, Export And Balance Of Trade</i>	88
5.2	Kadar Pertumbuhan Import, Eksport Dan Imbangan Perdagangan <i>Growth Rates Of Import, Export And Balance Of Trade</i>	89
5.3	Jumlah Import Mengikut Seksyen Barangan <i>Total Import By Commodity Section</i>	90
5.4	Jumlah Eksport Mengikut Seksyen Barangan <i>Total Export By Commodity Section</i>	91
5.5	Nilai Import Terpilih <i>Value Of Selected Import</i>	92 - 93

5.6	Nilai Eksport Terpilih <i>Value Of Selected Export</i>	94
5.7	Import Mengikut Negara Asal Dan Seksyen Barangan 2011 <i>Import By Country Of Origin And Commodity Section 2011</i>	95
5.8	Eksport Mengikut Negara Destinasi Dan Seksyen Barangan 2011 <i>Export By Country Of Destination And Commodity Section 2011</i>	96
5.9	Import Mengikut Negara Asal <i>Import By Country Of Origin</i>	97
5.10	Eksport Mengikut Negara Destinasi <i>Export By Country Of Destination</i>	98
5.11	Nilai Eksport Utama Mengikut Negara Destinasi 2011 <i>Value Of Major Export By Country Of Destination 2011</i>	99
5.12	Jumlah Peratus Import Dan Eksport Negara Brunei Darussalam Mengikut Seksyen Barangan <i>Total Percentage Of Brunei Darussalam Import And Export By Commodity Section</i>	100

SEKSYEN 6	PELABURAN LANGSUNG ASING
SECTION 6	FOREIGN DIRECT INVESTMENT

	Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	101 - 102
6.1	Pelaburan Langsung Asing Mengikut Negara Asal <i>Foreign Direct Investment By Country Of Origin</i>	103
6.2	Pelaburan Langsung Asing Mengikut Pecahan Komponen Dan Negara Asal <i>Foreign Direct Investment By Component Breakdown And Country Of Origin</i>	104 - 105
6.3	Pelaburan Langsung Asing Mengikut Aktiviti Ekonomi Dan Negara Asal 2007 <i>Foreign Direct Investment By Economic Activity And Country Of Origin 2007</i>	106

6.4	Pelaburan Langsung Asing Mengikut Aktiviti Ekonomi Dan Negara Asal 2008 <i>Foreign Direct Investment By Economic Activity And Country Of Origin 2008</i>	107
6.5	Pelaburan Langsung Asing Mengikut Aktiviti Ekonomi Dan Negara Asal 2009 <i>Foreign Direct Investment By Economic Activity And Country Of Origin 2009</i>	108
6.6	Pelaburan Langsung Asing Mengikut Aktiviti Ekonomi Dan Negara Asal 2010 <i>Foreign Direct Investment By Economic Activity And Country Of Origin 2010</i>	109
6.7	Pelaburan Langsung Asing Mengikut Aktiviti Ekonomi Dan Negara Asal 2011 <i>Foreign Direct Investment By Economic Activity And Country Of Origin 2011</i>	110

SEKSYEN 7
SECTION 7

KEWANGAN KERAJAAN
GOVERNMENT FINANCE

	Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	111 - 114
7.1	Hasil Kerajaan <i>Government Revenue</i>	115
7.2	Perbelanjaan Kerajaan <i>Government Expenditure</i>	116
7.3	Lebihan Tahunan Kerajaan <i>Government Annual Surplus</i>	117
7.4	Perbelanjaan Kerajaan Mengikut Kementerian <i>Government Expenditure By Ministry</i>	118

7.5	Perbelanjaan Kerajaan Mengikut Jabatan <i>Government Expenditure By Department</i>	119 - 123
7.6	Jenis Cukai Dan Duti Dikutip <i>Type Of Taxes And Duties Collected</i>	124

SEKSYEN 8 SECTION 8	PERKHIDMATAN KEWANGAN FINANCIAL SERVICES
--------------------------------------	---

	Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	125 - 126
8.1	Matawang Dalam Edaran <i>Currency In Circulation</i>	127
8.2	Aset Bank <i>Assets Of Bank</i>	128
8.3	Tanggungan Bank <i>Bank Liabilities</i>	129
8.4	Bekalan Wang dan Wang Kuasi <i>Money Supply and Quasi Money</i>	130
8.5	Kadar Pertukaran <i>Exchange Rates</i>	131

SEKSYEN 9 SECTION 9	PERTANIAN, PERHUTANAN DAN PERIKANAN AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHERY
--------------------------------------	--

	Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	132 - 137
9.1	Kawasan Ditanami Dan Pengeluaran Tanaman Utama <i>Area Under Cultivation And Production Of Main Crops</i>	138
9.2	Pengeluaran Ternakan Tempatan – Bilangan Ternakan/Telur Dan Penyembelihan Ternakan <i>Local Livestock Production – Number Of Livestock/Eggs And Slaughtered</i>	139

9.3	Pengeluaran Balak Dan Keluaran-Keluaran Hutan Lain <i>Production Of Timber And Other Forest Products</i>	140
9.4	Pengeluaran Perikanan – Industri Tangkapan, Akuakultur Dan Pemerosesan <i>Production Of Fishery – Capture, Aquaculture And Processing Industry</i>	141
9.5	Ikan Segar Dan Makanan Laut Tempatan Dipasarkan Di Negara Brunei Darussalam <i>Local Fresh Fish And Seafood Marketed In Brunei Darussalam</i>	142
9.6	Ikan Segar Dan Makanan Laut Import Dipasarkan Di Negara Brunei Darussalam <i>Imported Fresh Fish And Seafood Marketed In Brunei Darussalam</i>	143
9.7	Nilai Dan Kuantiti Ikan Dipasarkan, 2011 <i>Value And Quantity Of Fish Marketed, 2011</i>	144
9.8	Perkakas Menangkap Ikan Berlesen <i>Licensed Fishing Gears</i>	145

SEKSYEN 10	PERLOMBONGAN
SECTION 10	MINING

Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	146 - 147	
10.1	Pengeluaran Minyak Mentah Dan Gas Asli <i>Production Of Crude Petroleum And Natural Gas</i>	148
10.2	Pengeluaran Produk-Produk Petroleum <i>Production Of Petroleum Products</i>	149
10.3	Pengeluaran Minyak, Eksport Dan Harga <i>Oil Production, Export And Price</i>	150
10.4	Pengeluaran Gas, Eksport LNG Dan Kewajaran Harga Purata <i>Gas Production, LNG Export And Weighted Average Price</i>	151
10.5	Penggunaan Gas <i>Gas Consumption</i>	152

10.6	Penggunaan Domestik Minyak Dan Gas <i>Domestic Consumption Of Oil And Gas</i>	153
------	--	-----

SEKSYEN 11 SECTION 11	ELEKTRIK DAN AIR ELECTRICITY AND WATER
--	---

Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	154 - 155
---	-----------

11.1	Pengeluaran Dan Penggunaan Elektrik <i>Production And Consumption Of Electricity</i>	156
------	---	-----

11.2	Pengeluaran Dan Penggunaan Air <i>Water Production And Consumption</i>	157
------	---	-----

SEKSYEN 12 SECTION 12	PENGANGKUTAN DAN PERHUBUNGAN TRANSPORT AND COMMUNICATION
--	---

Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	158 - 159
---	-----------

12.1	Panjang Jalan Raya <i>Length Of Road</i>	160
------	---	-----

12.2	Bilangan Kenderaan Yang Baru Berdaftar <i>Number Of Newly Registered Vehicle</i>	161
------	---	-----

12.3	Bilangan Kenderaan Berdaftar Dan Dilesenkan <i>Number Of Registered Vehicle And Licensed</i>	162
------	---	-----

12.4	Perjalanan Pesawat Dan Penumpang <i>Aircraft Movement And Passenger</i>	163
------	--	-----

12.5	Mel Dan Muatan <i>Mail And Freight</i>	164
------	---	-----

12.6	Pemungghahan Dan Pengisian Kargo Pengangkutan Laut Mengikut Negara Asal Atau Destinasi <i>Seaborne Cargo Discharged And Loaded By Country Of Origin Or Destination</i>	165
------	---	-----

12.7	Kapal/Bot Berlesen <i>Boats Licensed</i>	166
12.8	Telekomunikasi <i>Telecommunication</i>	167
12.9	Perkhidmatan Pos <i>Postal Services</i>	168
12.10	Pembayaran Tunai Dan Jualan Wang Pos <i>Cash Payment And Sales Of Postal Order</i>	169
12.11	Orang Keluar Dan Masuk Negara Brunei Darussalam <i>Persons Entering And Leaving Brunei Darussalam</i>	170
12.12	Ketibaan Melalui Udara, Laut Dan Darat <i>Arrivals By Air, Sea And Land</i>	171
12.13	Bertolak Melalui Udara, Laut Dan Darat <i>Departures By Air, Sea And Land</i>	172

SEKSYEN 13
SECTION 13**PENDIDIKAN**
EDUCATION

	Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	173 - 175
13.1	Bilangan Sekolah, Guru Dan Penuntut Mengikut Jenis Sekolah <i>Number Of School, Teacher And Student By Type Of School</i>	176 - 177
13.2	Bilangan Sekolah Mengikut Jenis Sekolah <i>Number Of School By Type Of School</i>	178 - 179
13.3	Bilangan Guru Mengikut Peringkat Pendidikan (Sekolah Kerajaan) <i>Number Of Teacher By Level Of Education (Government School)</i>	180
13.4	Bilangan Guru Mengikut Peringkat Pendidikan (Sekolah Swasta) <i>Number Of Teacher By Level Of Education (Private School)</i>	181
13.5	Bilangan Penuntut Mengikut Peringkat Pendidikan (Sekolah Kerajaan) <i>Number Of Student By Level Of Education (Government School)</i>	182

13.6	Bilangan Penuntut Mengikut Peringkat Pendidikan (Sekolah Swasta) <i>Number Of Student By Level Of Education (Private School)</i>	183
13.7	Pendaftaran Mengikut Tahun Pengajian Dan Program Di Universiti Brunei Darussalam 2010 <i>Enrolment By Year Of Study And Programmes In Universiti Brunei Darussalam 2010</i>	184 - 195
13.8	Siswazah-Siswazah Dari Universiti Brunei Darussalam Mengikut Program, 2010 <i>Graduates From Universiti Brunei Darussalam By Programmes, 2010</i>	196 - 198
13.9	Pendaftaran Mengikut Tahun Pengajian Dan Program Di Universiti Brunei Darussalam 2011 <i>Enrolment By Year Of Study And Programmes In Universiti Brunei Darussalam 2011</i>	199 - 214
13.10	Siswazah-Siswazah Dari Universiti Brunei Darussalam Mengikut Program, 2011 <i>Graduates From Universiti Brunei Darussalam By Programmes, 2011</i>	215 - 217
13.11	Pendaftaran Mengikut Tahun Pengajian Dan Program Di Universiti Islam Sultan Sharif Ali 2011 <i>Enrolment By Year Of Study And Programmes In Universiti Islam Sultan Sharif Ali 2011</i>	218 - 219
13.12	Siswazah-Siswazah Dari Universiti Islam Sultan Sharif Ali Mengikut Program, 2011 <i>Graduates From Universiti Islam Sultan Sharif Ali By Programmes, 2011</i>	220
13.13	Pendaftaran Mengikut Umur Dan Tahun Pengajian Di Institut Teknologi Brunei (Untuk Kursus HND) Bagi 2011 <i>Enrolment By Age And Year Of Study In The Institut Teknologi Brunei (For HND Courses) For 2011</i>	221
13.14	Pendaftaran Mengikut Umur Dan Tahun Pengajian Di Institut Teknologi Brunei (Untuk Ijazah – Program Kembar) Bagi 2011 <i>Enrolment By Age And Year Of Study In The Institut Teknologi Brunei (For Degree – Twinning Programme) For 2011</i>	221

13.15	Pendaftaran Mengikut Tahun Pengajian Dan Kursus Di Institut Teknologi Brunei 2011 <i>Enrolment By Year Of Study And Courses In The Institut Teknologi Brunei 2011</i>	222
13.16	Siswazah-Siswazah Dari Institut Teknologi Brunei Mengikut Kursus <i>Graduates From Institut Teknologi Brunei By Courses</i>	223
13.17	Pendaftaran Bagi Kursus-Kursus Teknikal Dan Vokasional Mengikut Tahun Pengajian Dan Umur, 2011 <i>Technical/Vocational Enrolment By Year Of Study And Age, 2011</i>	224
13.18	Perbelanjaan Berulang Kerajaan Mengenai Pendidikan <i>Government Recurrent Expenditure On Education</i>	225
13.19	Pendidikan Dewasa : Pendaftaran Penuntut <i>Adult Education : Student Enrolment</i>	226
13.20	Bilangan Calon Menduduki Dan Lulus Peperiksaan-Peperiksaan Awam 2011 <i>Number Of Candidates Sitting And Passing Public Examinations 2011</i>	227
13.21	Kadar Celik Huruf Mengikut Bahasa <i>Literacy Rate By Languages</i>	228
13.22	Celik Huruf Bagi Jumlah Penduduk Berumur 9 Tahun Dan Ke atas, Mengikut Bangsa Dan Jantina <i>Literacy Of Total Population Aged 9 And Above, By Race And Sex</i>	229

SEKSYEN 14
SECTION 14**KESIHATAN**
HEALTH

	Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	230 - 231
14.1	Bilangan Hospital, Pusat Kesihatan Dan Klinik Kesihatan <i>Number Of Hospital, Health Centre And Health Clinic</i>	232
14.2	Bilangan Kakitangan Perubatan <i>Number Of Medical Personnel</i>	233

14.3	Kematian Mengikut Punca Utama <i>Death By Major Causes</i>	234
14.4	Sepuluh Penyebab Utama Kematian Mengikut Jantina Bagi Tahun 2011 <i>Ten Leading Causes Of Deaths By Sex For The Year 2011</i>	235
14.5	Penyediaan dan Penggunaan Darah Mengikut Jenis Darah Dan Rumah Sakit 2010 <i>Blood Availability And Usage By Type Of Blood And Hospital 2010</i>	236
14.6	Penyediaan dan Penggunaan Darah Mengikut Jenis Darah Dan Rumah Sakit 2011 <i>Blood Availability And Usage By Type Of Blood And Hospital 2011</i>	237
14.7	Jadual Jangka Hayat Mengikut Jantina <i>Abridged Life Table By Sex</i>	238

SEKSYEN 15
SECTION 15**RAMPAIAN**
MISCELLANEOUS

	Nota Keterangan <i>Explanatory Notes</i>	239 - 240
15.1	Jumlah Buku Yang Terdapat Di Dewan Bahasa dan Pustaka <i>Volume Of Books Available At The Language and Literature Bureau</i>	241
15.2	Keahlian, Pengguna Dan Pinjaman Buku Perpustakaan Di Dewan Bahasa dan Pustaka <i>Library Memberships, Users And Book Lending At The Language and Literature Bureau</i>	242
15.3	Jumlah Hujan Turun Di Stesen-Stesen Pertanian <i>Total Rainfall In Agricultural Stations</i>	243
15.4	Suhu, Kelembapan Relatif, Hujan Turun Dan Sinaran Matahari Dicatatkan Di Lapangan Terbang Antarabangsa Brunei <i>Temperature, Relative Humidity, Rainfall And Sunshine Recorded At The Brunei International Airport</i>	244

15.5	Kemalangan Jalan Raya <i>Road Casualties</i>	245
15.6	Perangkaan Jenayah 2010 <i>Crime Statistics 2010</i>	246
15.7	Perangkaan Jenayah 2011 <i>Crime Statistics 2011</i>	247

TATATANDA / NOTATIONS

-	Kosong / <i>Nil</i>
...	Tidak Dapat Diperolehi / <i>Not Available</i>
0	Di bawah Unit / <i>Below Unit</i>
( )	Nilai Negative / <i>Negative Value</i>
B.B / <i>D.W</i>	Berat Bersih / <i>Dressed Weight</i>
Bil. / <i>No.</i>	Bilangan / <i>Number</i>
BND	Ringgit Brunei Darussalam / <i>Brunei Darussalam Dollars</i>
Btg / <i>Pcs</i>	Batang / <i>Pieces</i>
(e)	Anggaran / <i>Estimate</i>
f.o.b	<i>Free On Board</i>
gm	Gram / <i>Gramme</i>
GWj / <i>GWh</i>	Giga Watt Jam / <i>Giga Watt Hour</i>
HA	Hektar / <i>Hectare</i>
kg	Kilogram / <i>Kilogramme</i>
MMbtu	Juta British Terma Unit / <i>Million British Thermal Unit</i>
MW	<i>Mega Watt</i>
(p)	Sementara / <i>Provisional</i>
(r)	Semakan Semula / <i>Revised</i>
MMscf	Juta Kaki Padu Standard / <i>Million Standard Cubic Feet</i>
TM / <i>MT</i>	Tan Metrik / <i>Metric Tonne</i>
USD	Dollar U.S. / <i>U.S. Dollar</i>

UNIT PENGUKURAN / UNIT OF MEASUREMENT

1 tan metrik / <i>metric tonne</i>	=	0.9842 long tan / <i>long tonne</i>
1 kilogram / <i>kilogramme</i>	=	2.2046 paun / <i>pound</i>
1 kilometer / <i>kilometre</i>	=	0.6214 batu / <i>mile</i>
1 liter / <i>litre</i>	=	0.2200 gelen imperial / <i>imperial gallon</i>
1 hektar / <i>hectare</i>	=	2.4710 ekar / <i>acres</i>
1 meter padu / <i>cubic metre</i>	=	35.3147 kaki padu / <i>cubic feet</i>
	=	220 gelen imperial / <i>imperial gallon</i>
1 millimeter / <i>millimetre</i> (mm)	=	0.0394 inci / <i>inch</i>

Jumlah di dalam sebahagian jadual-jadual mungkin tidak selaras kerana angka digenapkan

Total inside the tables may not tally due to rounding

PERTANYAAN :

**Jabatan Perangkaan
Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi
Jabatan Perdana Menteri
Tel : 673 2233344
Faks : 673 2230236
E-mail : info.statistic@jpke.gov.bn
Laman Web : <http://www.depd.gov.bn>**

ENQUIRY :

***Department of Statistics
Department of Economic Planning and Development
Prime Minister's Office
Tel : 673 2233344
Fax : 673 2230236
E-mail : info.statistic@jpke.gov.bn
Website : <http://www.depd.gov.bn>***

**PENGENALAN/
INTRODUCTION**

**PENGENALAN
INTRODUCTION**

PENGENALAN

INTRODUCTION

**PENGENALAN/
*INTRODUCTION***

NEGARA BRUNEI DARUSSALAM: PENGENALAN

Negara Brunei Darussalam terletak di barat laut Pulau Borneo, di antara garis-garis bujur timur $114^{\circ} 04'$ dan $11^{\circ} 23'$ dan garis-garis lintang utara $4^{\circ} 00'$ dan $5^{\circ} 05'$. Keluasannya ialah 5,765 km persegi dan mempunyai pesisir pantai sepanjang kira-kira 161 km menghadap Laut Cina Selatan. Laut Cina Selatan menjadi sempadan di utara dan bahagian-bahagian lain bersempadankan Sarawak (sebuah negeri dalam Malaysia) yang membahagikan Negara Brunei Darussalam kepada dua bahagian, iaitu di bahagian timur ialah Daerah Temburong dan di bahagian barat terdiri dari Daerah-Daerah Brunei-Muara, Tutong dan Belait.

Bandar Seri Begawan adalah ibu negeri bagi Negara Brunei Darussalam dengan keluasannya kira-kira 100.36 km persegi dan penduduk seramai lebih kurang 28 ribu orang (Banci Penduduk 2001) termasuk Kampong Ayer. Letaknya ialah di Daerah Brunei Muara. Bandar-bandar kecil ialah Pekan Muara, terletak di Daerah Brunei Muara, Pekan Seria di Daerah Belait, Pekan Tutong di Daerah Tutong dan Pekan Bangar di Daerah Temburong.

Dalam terbitan ini Bangsa Melayu ditafsirkan sebagai Melayu Brunei, Melayu dari Singapura dan Malaysia. Mengikut Akta Kebangsaan Brunei 1961, Melayu Brunei secara rasmi terdiri dari puak asli Melayu, iaitu Brunei, Tutong, Belait, Kedayan, Dusun, Bisaya dan Murut. Bangsa Melayu adalah kumpulan bangsa yang terbesar, diikuti oleh Bangsa Cina dan lain-lain bangsa. Bahasa Melayu adalah bahasa rasmi negara dan Bahasa Inggeris adalah juga digunakan secara meluas.

Negara Brunei Darussalam telah mencapai kemerdekaan sepenuhnya pada 1 Januari 1984 dengan mengamalkan sistem kerajaan berkementerian. Struktur Kementerian terkini terdiri dari Jabatan Perdana Menteri, Kementerian Pertahanan, Kementerian Kewangan, Kementerian Hal Ehwal Luar Negeri dan Perdagangan, Kementerian Pendidikan, Kementerian Hal Ehwal Ugama, Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama, Kementerian Perhubungan, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri, Kementerian Kesihatan, Kementerian Pembangunan dan Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan.

Negara Brunei Darussalam adalah ahli kepada beberapa organisasi serantau dan antarabangsa seperti ASEAN, APEC, Commonwealth, GP 77, IMF, OIC, ILO, UNESCO, UNESCAP, UNSD, WTO dan ADB.

BRUNEI DARUSSALAM: AN INTRODUCTION

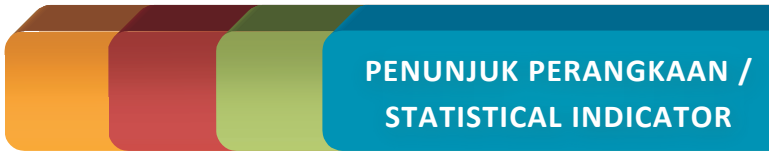
Brunei Darussalam is situated on the north-west of the Island of Borneo, between east longitude 114° 04' and 11° 23' and north latitudes of 4° 00' and 5° 05'. It has a total land area of 5,765 sq. km with a coast line of about 161 km along the South China Sea. It is bounded by the South China Sea in the north and all other sides are bounded by the Malaysian State of Sarawak which divides Brunei Darussalam into two parts i.e. the eastern part which is the Temburong district and the western part which consists of Brunei-Muara, Tutong and Belait districts.

Bandar Seri Begawan is the capital of Brunei Darussalam with an area of about 100.36 sq. km. and a population of about 28 thousands (2001 Population Census) including Kampong Ayer (Water Village). It is located in the Brunei/Muara District. Other smaller towns are Pekan Muara located in the Brunei Muara District, Pekan Seria located in the Belait District, Pekan Tutong located in the Tutong District and Pekan Bangar located in the Temburong District.

In this publication Malays consist of Brunei Malays, Malays from Singapore and Malays from Malaysia. As applied in the Brunei Nationality Act 1961, Malay comprises of Brunei Malays, Belait, Tutong, Dusuns, Bisayas, Muruts and Kedayans. Malay is the largest ethnic group, followed by Chinese and Other Races. In Brunei Darussalam, Malay or Bahasa Melayu is the official language and English is also widely used.

Brunei Darussalam resumed its international responsibilities as a fully independent and sovereign nation on 1st January 1984 and adopted the Ministerial System of Government. The Ministerial structure of Brunei Darussalam consists of Prime Minister's Office, Ministry of Defence, Ministry of Finance, Ministry of Foreign Affairs & Trade, Ministry of Education, Ministry of Religious Affairs, Ministry of Industry and Primary Resources, Ministry of Communications, Ministry of Home Affairs, Ministry of Health, Ministry of Development and Ministry of Culture, Youth and Sports.

Brunei Darussalam is a member of several regional and international organizations such as ASEAN, APEC, Commonwealth, GP 77, IMF, OIC, ILO, UNESCO, UNESCAP, UNSD, WTO and ADB.

PENUNJUK PERANGKAAN /
STATISTICAL INDICATOR

PENUNJUK PERANGKAAN
STATISTICAL INDICATOR

PENUNJUK PERANGKAAAN ***STATISTICAL INDICATOR***

**PENUNJUK PERANGKAAAN /
STATISTICAL INDICATOR**

PENUNJUK PERANGKAAAN
STATISTICAL INDICATORS

SEKSYEN SECTION	2007	2008	2009	2010	2011
1 Penduduk dan Perangkaan Vital Population and Vital Statistics					
Penduduk Pertengahan Tahun (Ribu) <i>Mid-Year Population (Thousands)</i>	370.0	375.0	380.1	386.8	393.4
Bilangan Kelahiran Hidup Berdaftar (Ribu) <i>Number of Registered Livebirths (Thousands)</i>	6.3	6.4	6.6	6.4	6.7
Bilangan Kematian Berdaftar (Ratus) <i>Number of Registered Deaths (Hundreds)</i>	11.7	10.9	11.7	12.1	12.4
2 Tenaga Kerja Labour Force					
Pekerja di Sektor-Sektor Swasta (Ribu) <i>Employees in Private Sectors (Thousands)</i>	125.3	127.4	121.2	117.2	...
Pekerja Kerajaan (Ribu) <i>Government Employees (Thousands)</i>	44.8	46.1	46.8	47.4	48.9
Pendaftaran Pencari Kerja (Ribu) <i>Registered of Job Seekers (Thousands)</i>	6.3	7.0	6.8	5.3	5.3
3 Perangkaan Akaun Negara National Accounts Statistics					
Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK): <i>Gross Domestic Product (GDP):</i>					
Pada Harga Semasa (BND Juta) <i>At Current Prices (BND Million)</i>	18,458.4	20,397.9	15,611.4	16,867.3	20,579.2
Pada Harga Tetap (BND Juta) <i>At Constant Prices (BND Million)</i>	11,986.2	11,753.8	11,546.4	11,846.5	12,108.1
KDNK Per Kapita (BND) <i>GDP Per Capita</i>	49,887.6	54,394.4	41,071.8	43,607.3	52,314.9
4 Indeks Harga Price Index					
Indeks Harga Pengguna <i>Consumer Price Index</i>					
(2005=100) Semua Barangan <i>(2005=100) All Commodities</i>	101.2	103.3	104.4	104.8	106.9
Kadar Inflasi (%) <i>Inflation Rate (%)</i>	1.0	2.1	1.2	0.4	2.0

PENUNJUK PERANGKAAAN (Sambungan)
STATISTICAL INDICATORS (Continued)

SEKSYEN SECTION	2007	2008	2009	2010	2011
5 Perdagangan Barangan Antarabangsa International Merchandise Trade Statistics					
Nilai (BND Juta) :- Value (BND Million) :-					
Eksport Exports	11,556.4	14,941.9	10,434.9	12,117.6	15,648.1
Import Imports	3,166.0	3,647.3	3,491.9	3,349.3	3,697.8
Jumlah Perdagangan Total Trade	14,722.4	18,589.3	13,926.7	15,466.9	19,346.0
Imbangan Perdagangan Balance of Trade	8,390.4	11,294.6	6,943.0	8,768.3	11,950.3
6 Pelaburan Langsung Asing Foreign Direct Investment					
Jumlah Pelaburan Langsung Asing Mengikut Negara Asal (BND Juta) Total Foreign Direct Investment By Country Of Origin (BND Million)	392.1	467.0	540.2	853.1	1,520.0
Asean	93.7	1.3	4.5	122.1	84.9
Persekutuan Eropah European Union	56.7	292.6	430.2	611.0	1,237.3
Lain-Lain Others	241.8	173.1	105.5	120.0	197.8
7 Kewangan Kerajaan (Tahun Fiskal) Government Finance (Fiscal Year)					
Hasil dan Perbelanjaan Kerajaan (BND Juta) Government Revenue and Expenditure (BND Million)					
Jumlah Hasil Total Revenue	10,041.9	11,378.1	6,392.9	9,166.0	12,912.4
Jumlah Perbelanjaan Total Expenditure	6,019.5	5,974.6	6,638.8	6,351.1	6,808.1
8 Perkhidmatan Kewangan Financial Services					
Edaran Kasar (BND Juta) Gross Circulation (BND Million)	848.7	921.8	954.5	1,023.7	1,689.9
Edaran Aktif (BND Juta) Active Circulation (BND Million)	683.0	732.7	781.7	815.7	1,419.2
Aset Bank (BND Juta) Assets Of Bank (BND Million)	16,297.0	19,559.0	16,526.0	17,084.0	21,121.0
Bekalan Wang dan Wang Kuasi (BND Juta) Money Supply and Quasi Money (BND Million)	9,983.6	10,939.9	11,996.2	12,573.0	13,836.2

PENUNJUK PERANGKAAAN (Sambungan)
STATISTICAL INDICATORS (Continued)

SEKSYEN SECTION	2007	2008	2009	2010	2011
9 Pertanian, Perhutanan dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry and Fishery</i>					
Penghasilan :- <i>Production :-</i>					
Beras (Tan Metrik) <i>Rice (Metric Tonne)</i>	982.9	911.3	891.4	1,071.7	1,480.0
Telur (Juta) <i>Eggs (Million)</i>	114.2	123.2	124.5	127.5	128.9
Kayu Balak Bulat (Ribu Meter Padu) <i>Round Timber (Thousand Cubic Metres)</i>	94.8	99.2	141.9	117.9	105.7
Ikan Segar (Tan Metrik) <i>Fresh Fish (Metric Tonne)</i>	1,520.0	1,379.7	1,433.3	1,021.0	865.7
10 Perlombongan <i>Mining</i>					
Penghasilan :- <i>Production :-</i>					
Minyak Mentah (Ribu Tong Sehari) <i>Crude Petroleum (Thousand Barrels Per Day)</i>	174.8	154.3	147.7	151.9	147.9
Penggunaan :- <i>Consumption :-</i>					
Gas (Juta Meter Padu Biasa) <i>Gas (Million Normal Cubic Metres)</i>	912	862	850	894	938
11 Elektrik dan Air <i>Electricity and Water</i>					
Penghasilan :- <i>Production :-</i>					
Elektrik (GWj) <i>Electricity (GWh)</i>	3,394.8	3,423.5	3,611.5	3,792.2	3,723.0
Penggunaan :- <i>Consumption :-</i>					
Air (Juta Meter Padu) <i>Water (Million Cu. Metres)</i>	54.7	58.2	67.2	68.3	66.8
12 Pengangkutan dan Perhubungan <i>Transport and Communication</i>					
Panjang Jalan Raya (Kilometer) <i>Length of Roads (Kilometres)</i>	2,964.7	2,972.1	3,063.6	3,028.1	3,127.4
Bilangan Kenderaan Yang Baru Berdaftar <i>Number Of Newly Registered Vehicles</i>	15,253	15,177	14,386	15,069	15,900

PENUNJUK PERANGKAAAN (Sambungan)
STATISTICAL INDICATORS (Continued)

SEKSYEN SECTION	2007	2008	2009	2010	2011
Pengangkutan dan Perhubungan (sambungan) Transport and Communication (continued)					
Kargo menggunakan Kapal Laut (Ribu Muatan Tan)					
<i>Sea - borne Cargo (Thousand Freight Tonnes)</i>					
Muat <i>Loaded</i>	21.1	26.6	23.7	23.0	23.0
Dipunggah <i>Discharged</i>	1,019.5	919.8	903.3	1,024.6	1,018.9
13 Pendidikan Education					
Bilangan Sekolah <i>Number of Schools</i>	265	259	257	258	255
Bilangan Guru <i>Number of Teachers</i>	9,173	9,407	9,574	10,162	10,730
Bilangan Penuntut <i>Number of Students</i>	110,413	110,371	111,989	111,920	113,675
14 Kesihatan Health					
Bilangan Rumah Sakit <i>Number of Hospitals</i>	6	6	6	6	6
Bilangan Doktor Perubatan <i>Number of Physicians</i>	393	564	445	563	608
15 Rampaian Miscellaneous					
Jumlah Hujan Turun (Ribu Milimeter) <i>Total Rainfall (Thousand Millimetres)</i>	3.5	4.0	3.2	4.4	3.4
Bilangan Kemalangan <i>Number of Accidents</i>	2,674	2,775	3,110	3,414	3,598
Perangkaan Jenayah <i>Crime Statistics :</i>					
Bilangan Kes Dikendalikan <i>Number of Cases Handled</i>	4,519	4,586	4,652	4,813	5,927

KANDUNGAN / CONTENTS

- 1.1 Anggaran Penduduk Pertengahan Tahun 2001 – 2011
Mid-Year Population Estimate 2001 - 2011
- 1.2 Jumlah Penduduk Mengikut Kumpulan Bangsa Dan Daerah
2001 - 2011
Total Population By Racial Groups And Districts 2001 - 2011
- 1.3 Penduduk Mengikut Daerah, Kepadatan Penduduk Dan
Nisbah Jantina, 2011
Population By District, Population Density And Sex Ratio, 2011
- 1.4 Anggaran Penduduk Pertengahan Tahun
Mid Year Population Estimate
- 1.5 Penduduk Mengikut Bangsa Dan Tahun Banci 1971- 2011
Population By Race And Year of Census, 1971 2011
- 1.6 Penduduk Mengikut Kumpulan Bangsa Dan Jantina
Population By Race Group And Sex
- 1.7 Penduduk Mengikut Daerah Dan Jantina
Population By District And Sex
- 1.8 Penduduk Mengikut Kumpulan Umur Dan Jantina
Population By Age Group And Sex
- 1.9 Anggaran Penduduk Pertengahan Tahun Mengikut Daerah,
Bangsa Dan Jantina 2011
*Mid-Year Population Estimate By District, Race And Sex
2011*
- 1.10 Penduduk Mengikut Ugama Dan Jantina
Population By Religion And Sex
- 1.11 Kelahiran Hidup Dan Kematian Berdaftar, Kadar-kadar
Kelahiran Dan Kematian
*Registered Live Births And Deaths, Birth And Death
Rates*
- 1.12 Kelahiran Hidup Berdaftar Mengikut Daerah
Registered Live Births By District

PENDUDUK DAN PERANGKAAAN VITAL POPULATION AND VITAL STATISTICS

SEKSYEN / SECTION

- 1.13 Kematian Berdaftar Mengikut Daerah
Registered Deaths By District
- 1.14 Kematian Berdaftar Mengikut Kumpulan Umur Dan Jantina 2011
Registered Deaths By Age Group And Sex 2011
- 1.15 Perkahwinan Mengikut Jenis Perkahwinan Dan Daerah
Marriages By Type Of Marriage And District
- 1.16 Perkahwinan Penduduk Islam Mengikut Kumpulan Umur Bagi Pengantin Perempuan Dan Lelaki 2011
Muslim Marriages By Age Group Of Brides And Grooms 2011
- 1.17 Perceraian Penduduk Islam Mengikut Tempoh Perkahwinan
Muslim Divorces By Duration Of Marriage
- 1.18 Perceraian Penduduk Islam Mengikut Daerah
Muslim Divorces By District
- 1.19 Perceraian Penduduk Islam Mengikut Kumpulan Umur Dan Jantina 2011
Muslim Divorces By Age Group And Sex 2011

Nota Keterangan

Penduduk

Jumlah penduduk Negara Brunei Darussalam pada Banci 2011 ialah seramai 393,372 orang yang terdiri dari 203,149 orang lelaki dan 190,223 orang perempuan. Kumpulan bangsa terbesar ialah Melayu yang terdiri dari 258,465 orang, diikuti oleh Cina 40,534 orang dan Lain-lain Bangsa 94,373 orang. Daripada jumlah penduduk, 99,428 orang adalah di bawah umur 15 tahun dan 13,886 orang berumur 65 tahun ke atas.

Kadar pertumbuhan tahunan ialah 1.7 peratus. Daerah Brunei Muara mempunyai jumlah penduduk yang terbesar seramai 279,924 orang, diikuti dengan Daerah Belait 60,744 orang, Daerah Tutong 43,852 orang dan Daerah Temburong seramai 8,852 orang.

Kumpulan Bangsa mempunyai 3 kategori iaitu Melayu, Cina dan Lain-lain bangsa.

Bangsa Melayu ditafsirkan sebagai Melayu Brunei, Melayu dari Singapura dan Melayu dari Malaysia. Bagaimanapun bagi data Banci Penduduk dan Perumahan 2011, Bangsa Melayu ditafsirkan sebagai puak asli Melayu Brunei sahaja iaitu secara rasmi terdiri dari puak Brunei, Tutong, Belait, Kedayan, Dusun, Bisaya, dan Murut mengikut Akta Kebangsaan Brunei 1961.

Bangsa Cina merujuk kepada semua orang yang termasuk di dalam kumpulan kaum Cina. Manakala lain-lain Bangsa adalah terdiri daripada lain-lain penduduk yang tidak termasuk seperti kategori yang dinyatakan di atas.

Kadar Pertumbuhan Purata Tahunan

$r = [\ln(P_n/P_o)]/n$ yang mana
r ialah kadar pertumbuhan tahunan purata
n ialah bilangan tahun yang tepat di antara P_o dan P_n
 P_o ialah penduduk pada tahun asal
 P_n ialah penduduk pada tahun kemudiannya

Kepadatan Penduduk

Kepadatan penduduk merujuk kepada kepadatan ramai orang setiap satu kilometer sebagai nisbah bilangan penduduk dalam sesebuah kawasan geografi tertentu dengan keluasan kilometer persegi di kawasan yang sama.

Nisbah Jantina

Nisbah jantina ialah nisbah bilangan lelaki bagi setiap 1,000 orang perempuan.

Kadar Pertambahan Semulajadi

$$\text{Kadar Pertambahan Semula Jadi} = \frac{(\text{Bilangan kelahiran hidup} - \text{Bilangan Kematian}) \text{ dalam tahun } t}{\text{Penduduk pertengahan tahun dalam tahun } t} \times 1,000$$

Kadar Kelahiran

$$\text{Kadar Kelahiran} = \frac{\text{Bilangan kelahiran hidup dalam tahun } t}{\text{Penduduk pertengahan tahun dalam tahun } t} \times 1,000$$

Kadar Kematian

$$\text{Kadar Kematian} = \frac{\text{Bilangan kematian dalam tahun } t}{\text{Penduduk pertengahan tahun dalam tahun } t} \times 1,000$$

Kadar Mortaliti Anak Damit

$$\text{Kadar Mortaliti Anak Damit} = \frac{\text{Bilangan kematian umur kurang daripada 1 tahun dalam tahun } t}{\text{Bilangan kelahiran hidup dalam tahun } t} \times 1,000$$

Perkahwinan Di Luar Brunei

Perkahwinan di luar Brunei merujuk kepada perkahwinan yang didaftarkan semula di Negara Brunei Darussalam di bawah perkahwinan Adat dan lain-lain

Perkahwinan Sivil

Perkahwinan Sivil tidak termasuk perkahwinan Cina (Bab 126) dan perkahwinan Puak Asli (Bab 124)

Explanatory Note

Population

The total population of Brunei Darussalam in the 2011 census was 393,372 persons comprising of 203,149 males and 190,223 females. The largest race group is Malay comprising of 258,465 persons, followed by Chinese 40,534 persons and Other Races 94,373 persons. Of the total population 99,428 persons were below the age of 15 years and 13,886 persons age 65 years and above.

The annual rate of increase was 1.7 per cent. Brunei Muara district has the largest population of 279,924 persons, followed by Belait district 60,744 persons, Tutong districts 43,852 persons and Temburong district has the smallest population of about 8,852 persons.

Race Group is divided into 3 main categories namely Malay, Chinese and Other Race.

Malays refer to Brunei Malays, Malays from Singapore and Malays from Malaysia. However for Population and Housing Census 2011 data, Malays comprised of persons officially belonging to one of the following indigenous groups of the Malay race, namely Brunei, Tutong, Belait, Kedayan, Dusun, Bisaya and Murut as applied in the Brunei Nationality Act, 1961.

Chinese refers to all persons who belong to the Chinese ethnic group, while Other Race consists of the rest of the population not included in the Malay and Chinese group.

Average Annual Growth Rate

$r = [\ln(P_n/P_o)]/n$ where

r is the average annual rate of growth

n is the exact number of years between P_o and P_n

P_o is the population at the initial year

P_n is the population at the later year

Population Density

Population Density refers to the density of persons per square kilometer. It is the ratio of the population of a given geographic area to the number of square kilometres of the same area.

Gender Ratio

Gender Ratio refers to number of males per 1,000 females.

Rate of Natural Increase

$$\text{Rate of Natural Increase} = \frac{(\text{No. of live births} - \text{No. of deaths}) \text{ in year } t}{\text{Mid-year population in year } t} \times 1,000$$

Birth Rate

$$\text{Birth Rate} = \frac{\text{No. of live births in year } t}{\text{Mid-year population in year } t} \times 1,000$$

Death Rate

$$\text{Death Rate} = \frac{\text{No. of deaths in year } t}{\text{Mid-year population in year } t} \times 1,000$$

Infant Mortality Rate

$$\text{Infant Mortality Rate} = \frac{\text{No. of deaths under 1 year of age in year } t}{\text{No. of live births in year } t} \times 1,000$$

Marriages Outside Brunei

Marriages outside Brunei refer to marriages re-registered in Brunei Darussalam under Customary marriages and others

Civil Marriages

Civil marriages exclude Chinese marriages (Cap 126) and Indigenous Marriages (Cap 124)

1.1 ANGGARAN PENDUDUK PERTENGAHAN TAHUN 2001 - 2011
MID-YEAR POPULATION ESTIMATE 2001 - 2011

Tahun Year	Penduduk <i>Population</i>			Kepadatan Penduduk (Orang Bagi Setiap Kilometer Persegi) <i>Population Density (Persons Per Square Kilometre)</i>			Nisbah Jantina (Lelaki Bagi Setiap 1,000 Perempuan) <i>Sex Ratio (Males Per 1,000 Females)</i>
	Jumlah Total	Lelaki Male	Perempuan Female	Jumlah Total	Lelaki Male	Perempuan Female	
2001	332,844	168,974	163,870	58	29	28	1,031
2002	340,100	174,000	166,100	59	30	29	1,048
2003	346,400	178,900	167,500	60	31	29	1,068
2004	352,300	181,900	170,400	61	32	30	1,067
2005	358,500	185,100	173,400	62	32	30	1,067
2006	364,500	188,200	176,300	63	33	31	1,067
2007	370,000	191,100	178,900	64	33	31	1,068
2008	375,000	193,700	181,300	65	34	31	1,068
2009	380,100	196,300	183,800	66	34	32	1,068
2010	386,800	199,800	187,000	67	35	32	1,068
2011	393,372	203,149	190,223	68	35	33	1,068

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

Nota : (1) Tahun 2001 dan 2011 adalah Tahun Banci
Note : *Year 2001 and 2011 are Census Years*

(2) Tahun 2002 hingga 2010 adalah anggaran semakan berasaskan data terakhir Banci Penduduk dan Perumahan 2011
Year 2002 to 2010 are revised estimates based on final data of the Population and Housing Census 2011

1.2 JUMLAH PENDUDUK MENGIKUT KUMPULAN BANGSA DAN DAERAH 2001-2011
TOTAL POPULATION BY RACIAL GROUPS AND DISTRICTS 2001-2011

Tahun Year	Kumpulan Bangsa Racial Groups				Daerah Districts			
	Jumlah Total	Melayu Malay	Cina Chinese	Lain-lain Others	Brunei Muara	Belait	Tutong	Temburong
2001	332,844	222,101	37,056	73,687	230,030	55,602	38,649	8,563
2002	340,100	223,700	35,000	81,400	242,000	52,500	37,900	7,700
2003	346,400	227,800	35,700	82,900	246,500	53,500	38,600	7,800
2004	352,300	231,700	36,300	84,300	250,700	54,400	39,300	7,900
2005	358,500	235,700	36,900	85,900	255,000	55,400	40,000	8,100
2006	364,500	239,600	37,600	87,300	259,400	56,300	40,600	8,200
2007	370,000	243,300	38,100	88,600	263,400	57,100	41,200	8,300
2008	375,000	246,400	38,600	90,000	266,900	57,900	41,800	8,400
2009	380,100	249,700	39,200	91,200	270,400	58,700	42,400	8,600
2010	386,800	254,100	39,900	92,800	275,300	59,700	43,100	8,700
2011	393,372	258,465	40,534	94,373	279,924	60,744	43,852	8,852

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

Nota : (1) Tahun 2001 dan 2011 adalah Tahun Banci
Note : Year 2001 and 2011 are Census Years

(2) Tahun 2002 hingga 2010 adalah anggaran semakan berasaskan data terakhir Banci Penduduk dan Perumahan 2011
Year 2002 to 2010 are revised estimates based on final data of the Population and Housing Census 2011

1.3 PENDUDUK MENGIKUT DAERAH, KEPADATAN PENDUDUK DAN NISBAH JANTINA, 2011
POPULATION BY DISTRICT, POPULATION DENSITY AND SEX RATIO, 2011

Huraian <i>Description</i>	Unit <i>Unit</i>	Jumlah <i>Total</i>	Daerah <i>District</i>			
			Brunei Muara	Belait	Tutong	Temburong
Kawasan Area	Kilometer Persegi <i>Square Kilometres</i>	5,765	571	2,724	1,166	1,304
Jumlah Penduduk Total Population	Orang <i>Persons</i>	393,372	279,924	60,744	43,852	8,852
Kepadatan Penduduk Population Density	Orang bagi setiap Kilometer Persegi <i>Person per Square Kilometres</i>	68	490	22	38	7
Mengikut Jantina :						
By Sex :						
Lelaki <i>Male</i>		203,149	143,630	32,194	22,724	4,601
Perempuan <i>Female</i>		190,223	136,294	28,550	21,128	4,251
Mengikut Bangsa :						
By Race :						
Melayu <i>Malay</i>		258,465	189,187	29,717	33,996	5,565
Cina <i>Chinese</i>		40,534	26,632	11,215	2,454	233
Lain-lain <i>Others</i>		94,373	64,105	19,812	7,402	3,054
Nisbah Jantina Sex Ratio	Lelaki bagi setiap 1,000 Perempuan <i>Male per 1,000 Females</i>	1,068	1,054	1,128	1,076	1,082

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

1.4 ANGGARAN PENDUDUK PERTENGAHAN TAHUN
MID-YEAR POPULATION ESTIMATE

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Penduduk Population					
Lelaki Male	191,100	193,700	196,300	199,800	203,149
Perempuan Female	178,900	181,300	183,800	187,000	190,223
Jumlah Total	370,000	375,000	380,100	386,800	393,372
Kepadatan Penduduk (Orang bagi setiap km persegi) Population Density (Persons per square km)					
Lelaki Male	33	34	34	35	35
Perempuan Female	31	31	32	32	33
Jumlah Total	64	65	66	67	68
Nisbah Jantina (Lelaki bagi setiap 1,000 perempuan) Sex Ratio (Males per 1,000 females)	1,068	1,068	1,068	1,068	1,068

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

1.5 PENDUDUK MENGIKUT BANGSA DAN TAHUN BANCI 1971 - 2011
POPULATION BY RACE AND YEAR OF CENSUS 1971 - 2011

Tahun Year	1971	1981	1991	2001	2011
Bangsa Race					
Jumlah Total	136,256	192,832	260,482	332,844	393,372
Melayu Malay	89,268	125,717	174,319	222,101	258,465
Puak Asli Lain Other Indigenous	8,552	15,175	15,665	...	13,282
Cina Chinese	31,925	39,461	40,621	37,056	40,534
Lain-lain Others	6,511	12,479	29,877	73,687	81,091
Kadar Kenaikan Peratus Tahunan Mengikut Bangsa Average Annual Rate Of Increase Of Race					
Jumlah Total	3.5	3.0	3.0	2.5	1.7
Melayu Malay	3.4	3.2	3.2	2.4	1.5
Puak Asli Lain Other Indigenous	5.7	0.3	0.3	...	...
Cina Chinese	2.1	0.3	0.3	(0.9)	0.9
Lain-lain Others	6.5	8.7	8.7	4.8	1.0

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

- Nota : (1) Dalam tahun 1971 dan 2011, Melayu mengandungi Melayu Brunei (Brunei, Belait, Tutong, Kedayan, Bisaya, Dusun dan Murut)
- Note : *In 1971, Malays consisted of Brunei Malays (Brunei, Belait, Tutong, Kedayans, Bisaya, Dusuns and Muruts)*
- (2) Pada tahun 1981, 1991 dan 2001, Melayu mengandungi Melayu Brunei dan Melayu daripada lain-lain negeri
In 1981, 1991 and 2001, Malay consists of Brunei Malay and Malay of other countries
- (3) Pada tahun 2001, Puak Asli Lain dimasukkan lain-lain
In 2001, Others included Other Indigenous
- (4) Mulai 1971 Banci dikendalikan dalam bulan Ogos
Since 1971 Census was conducted in August

1.6 PENDUDUK MENGIKUT BANGSA DAN JANTINA
POPULATION BY RACE AND SEX

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
	(Anggaran Pertengahan Tahun) (Mid-Year Estimate)				
Jantina					
Sex					
Lelaki Male	191,100	193,700	196,300	199,800	203,149
Perempuan Female	178,900	181,300	183,800	187,000	190,223
Jumlah Total	370,000	375,000	380,100	386,800	393,372
Bangsa					
Race					
Melayu Malay					
Lelaki Male	125,700	127,400	129,000	131,100	130,855
Perempuan Female	117,600	119,000	120,700	123,000	127,610
Jumlah Total	243,300	246,400	249,700	254,100	258,465
Cina Chinese					
Lelaki Male	19,600	19,900	20,300	20,700	20,548
Perempuan Female	18,500	18,700	18,900	19,200	19,986
Jumlah Total	38,100	38,600	39,200	39,900	40,534
Lain-lain Others					
Lelaki Male	45,800	46,400	47,000	48,000	51,746
Perempuan Female	42,800	43,600	44,200	44,800	42,627
Jumlah Total	88,600	90,000	91,200	92,800	94,373

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

1.7 PENDUDUK MENGIKUT DAERAH DAN JANTINA
POPULATION BY DISTRICT AND SEX

Daerah <i>District</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Brunei Muara					
Lelaki <i>Male</i>	136,000	137,800	139,700	142,100	143,630
Perempuan <i>Female</i>	127,400	129,100	130,700	133,200	136,294
Jumlah <i>Total</i>	263,400	266,900	270,400	275,300	279,924
Belait					
Lelaki <i>Male</i>	29,500	29,900	30,200	30,900	32,194
Perempuan <i>Female</i>	27,600	28,000	28,500	28,800	28,550
Jumlah <i>Total</i>	57,100	57,900	58,700	59,700	60,744
Tutong					
Lelaki <i>Male</i>	21,300	21,600	21,900	22,300	22,724
Perempuan <i>Female</i>	19,900	20,200	20,500	20,800	21,128
Jumlah <i>Total</i>	41,200	41,800	42,400	43,100	43,852
Temburong					
Lelaki <i>Male</i>	4,300	4,400	4,500	4,500	4,601
Perempuan <i>Female</i>	4,000	4,000	4,100	4,200	4,251
Jumlah <i>Total</i>	8,300	8,400	8,600	8,700	8,852
Jumlah <i>Total</i>	370,000	375,000	380,100	386,800	393,372

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

1.8 PENDUDUK MENGIKUT KUMPULAN UMUR DAN JANTINA
POPULATION BY AGE GROUP AND SEX

Kumpulan Umur <i>Age Group</i>	2008			2009		
	Jumlah Total	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Jumlah Total	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
0 - 4	28,900	14,900	14,000	29,300	15,100	14,200
5 - 9	32,100	16,600	15,500	32,500	16,800	15,700
10 - 14	33,800	17,400	16,400	34,300	17,700	16,600
15 - 19	33,300	17,300	16,000	33,800	17,500	16,300
20 - 24	36,400	18,800	17,600	36,800	19,100	17,700
25 - 29	37,400	19,300	18,100	37,800	19,400	18,400
30 - 34	35,200	18,200	17,000	35,700	18,500	17,200
35 - 39	32,200	16,600	15,600	32,600	16,800	15,800
40 - 44	28,700	14,800	13,900	29,100	15,000	14,100
45 - 49	23,400	12,100	11,300	23,800	12,300	11,500
50 - 54	18,900	9,800	9,100	19,100	9,900	9,200
55 - 59	13,400	6,900	6,500	13,600	7,000	6,600
60 - 64	8,100	4,200	3,900	8,200	4,300	3,900
65 - 69	4,800	2,500	2,300	4,900	2,500	2,400
70 - 74	3,700	2,000	1,700	3,800	1,900	1,900
75 - 79	2,500	1,300	1,200	2,500	1,300	1,200
80 - 84	1,300	700	600	1,400	800	600
85 dan Ke atas <i>85 and Above</i>	900	300	600	900	400	500
Jumlah Total	375,000	193,700	181,300	380,100	196,300	183,800

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister`s Office*

1.8 PENDUDUK MENGIKUT KUMPULAN UMUR DAN JANTINA (Sambungan)
POPULATION BY AGE GROUP AND SEX (Continued)

Kumpulan Umur <i>Age Group</i>	2010			2011		
	Jumlah Total	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Jumlah Total	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
0 - 4	29,800	15,400	14,400	30,331	15,678	14,653
5 - 9	33,100	17,100	16,000	33,634	17,269	16,365
10 - 14	34,900	18,000	16,900	35,463	18,448	17,015
15 - 19	34,400	17,800	16,600	34,961	17,948	17,013
20 - 24	37,600	19,400	18,200	38,207	19,950	18,257
25 - 29	38,500	19,900	18,600	39,194	20,749	18,445
30 - 34	36,300	18,800	17,500	36,941	19,322	17,619
35 - 39	33,200	17,100	16,100	33,752	17,329	16,423
40 - 44	29,600	15,200	14,400	30,081	15,262	14,819
45 - 49	24,200	12,500	11,700	24,590	12,836	11,754
50 - 54	19,400	10,000	9,400	19,776	10,318	9,458
55 - 59	13,800	7,100	6,700	14,042	7,170	6,872
60 - 64	8,400	4,400	4,000	8,514	4,160	4,354
65 - 69	5,000	2,600	2,400	5,084	2,583	2,501
70 - 74	3,800	2,000	1,800	3,912	1,833	2,079
75 - 79	2,500	1,300	1,200	2,593	1,195	1,398
80 - 84	1,400	700	700	1,404	701	703
85 dan Ke atas <i>85 and Above</i>	900	500	400	893	398	495
Jumlah Total	386,800	199,800	187,000	393,372	203,149	190,223

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

**1.9 ANGGARAN PENDUDUK PERTENGAHAN TAHUN MENGIKUT DAERAH, BANGSA
DAN JANTINA 2011**

MID-YEAR POPULATION ESTIMATE BY DISTRICT, RACE AND SEX 2011

Daerah <i>District</i>	Brunei Muara	Belait	Tutong	Temburong	Jumlah <i>Total</i>
Melayu					
Malay	189,187	29,717	33,996	5,565	258,465
Lelaki <i>Male</i>	95,395	15,260	17,350	2,850	130,855
Perempuan <i>Female</i>	93,792	14,457	16,646	2,715	127,610
Cina					
Chinese	26,632	11,215	2,454	233	40,534
Lelaki <i>Male</i>	13,487	5,636	1,289	136	20,548
Perempuan <i>Female</i>	13,145	5,579	1,165	97	19,986
Lain-lain					
Others	64,105	19,812	7,402	3,054	94,373
Lelaki <i>Male</i>	34,748	11,298	4,085	1,615	51,746
Perempuan <i>Female</i>	29,357	8,514	3,317	1,439	42,627
Jumlah					
Total	279,924	60,744	43,852	8,852	393,372
Lelaki					
Male	143,630	32,194	22,724	4,601	203,149
Perempuan					
Female	136,294	28,550	21,128	4,251	190,223

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

1.10 PENDUDUK MENGIKUT UGAMA DAN JANTINA
POPULATION BY RELIGION AND SEX

Ugama <i>Religion</i>	Islam <i>Muslim</i>	Kristian <i>Christianity</i>	Buddha <i>Buddhism</i>	Lain-lain <i>Others</i>	Jumlah <i>Total</i>
Banci 1981					
1981 Census					
Lelaki <i>Male</i>	62,357	10,907	15,118	14,560	102,942
Perempuan <i>Female</i>	59,912	7,860	11,945	10,173	89,890
Jumlah <i>Total</i>	122,269	18,767	27,063	24,733	192,832
Banci 1991					
1991 Census					
Lelaki <i>Male</i>	87,907	13,740	20,915	15,054	137,616
Perempuan <i>Female</i>	87,066	12,254	12,472	11,074	122,866
Jumlah <i>Total</i>	174,973	25,994	33,387	26,128	260,482
Banci 2001					
2001 Census					
Lelaki <i>Male</i>	125,116	14,878	15,894	13,086	168,974
Perempuan <i>Female</i>	124,706	16,413	12,586	10,165	163,870
Jumlah <i>Total</i>	249,822	31,291	28,480	23,251	332,844
Banci 2011					
2011 Census					
Lelaki <i>Male</i>	159,421	16,738	16,716	10,274	203,149
Perempuan <i>Female</i>	150,542	17,437	14,098	8,146	190,223
Jumlah <i>Total</i>	309,963	34,175	30,814	18,420	393,372

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister`s Office*

Nota : Lain-lain termasuk lain-lain agama dan kepercayaan
Note : *Others include other religions and faiths*

**1.11 KELAHIRAN HIDUP DAN KEMATIAN BERDAFTAR, KADAR-KADAR KELAHIRAN DAN KEMATIAN
REGISTERED LIVE BIRTHS AND DEATHS, BIRTH AND DEATH RATES**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Kelahiran Berdaftar <i>Registered Live Births</i>	6,314	6,424	6,625	6,412	6,724
Kematian Berdaftar <i>Registered Deaths</i>					
Jumlah (Bilangan) Total (Number)	1,174	1,091	1,171	1,208	1,235
Anak Damit <i>Infant</i>	48	45	49	39	56
Kanak-kanak dibawah 5 tahun <i>Children below 5 years</i>	60	61	54	46	67
Kadar Kelahiran Kasar (Setiap 1,000 penduduk) Crude Birth Rate (Per 1,000 population)	17.1	17.1	17.4	16.6	17.1
Kadar Kematian Kasar (Setiap 1,000 penduduk) Crude Death Rate (Per 1,000 population)	3.2	2.9	3.1	3.1	3.1
Kadar Mortaliti Anak Damit (Setiap 1,000 kelahiran) Infant Mortality Rate (Per 1,000 live birth)	7.6	7.0	7.4	6.1	8.3
Kadar Kematian Kanak-kanak dibawah 5 tahun (Setiap 1,000 kelahiran) Children below 5 Years Mortality Rate (Per 1,000 live birth)	9.5	9.5	8.2	7.2	10.0
Kadar Kenaikan Semulajadi (Setiap 1,000 penduduk) Natural Increase Rate (Per 1,000 population)	13.9	14.2	14.3	13.5	14.0

Sumber : Kementerian Kesihatan, Jabatan Imigresen dan Pendaftaran Kebangsaan, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri
Source : Ministry of Health, Immigration and National Registration Department, Ministry of Home Affairs

Nota : Kadar Kelahiran Kasar, Kadar Kematian Kasar dan Kadar Kenaikan Semulajadi adalah semakan berasaskan data terakhir Banci Penduduk dan Perumahan 2011

Note : Crude Birth Rate, Crude Death Rate and Natural Increase Rate are revised based on final data of the Population and Housing Census 2011

1.12 KELAHIRAN HIDUP BERDAFTAR MENGIKUT DAERAH
REGISTERED LIVE BIRTHS BY DISTRICT

Tahun <i>Year</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Daerah <i>District</i>					
Brunei Muara	5,158	5,285	5,528	5,243	5,642
Belait	840	834	880	899	852
Tutong	280	265	159	217	203
Temburong	36	40	58	53	27
Jumlah <i>Total</i>	6,314	6,424	6,625	6,412	6,724

Sumber : Jabatan Imigresen dan Pendaftaran Kebangsaan, Kementerian Hal Ehwal Dalam Ne
Source : *Immigration and National Registration Department, Ministry of Home Affairs*

1.13 KEMATIAN BERDAFTAR MENGIKUT DAERAH
REGISTERED DEATHS BY DISTRICT

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Daerah District					
Brunei Muara	858	788	875	905	901
Belait	196	181	175	190	207
Tutong	103	102	97	98	99
Temburong	17	20	24	15	28
Jumlah Total	1,174	1,091	1,171	1,208	1,235

Sumber : Jabatan Imigresen dan Pendaftaran Kebangsaan, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri
Source : *Immigration and National Registration Department, Ministry of Home Affairs*

1.14 KEMATIAN BERDAFTAR MENGIKUT KUMPULAN UMUR DAN JANTINA 2011
REGISTERED DEATHS BY AGE GROUP AND SEX 2011

Kumpulan Umur <i>Age Group</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
0 - 4	67	39	28
5 - 9	12	6	6
10 - 14	5	4	1
15 - 19	19	9	10
20 - 24	25	19	6
25 - 29	25	17	8
30 - 34	39	25	14
35 - 39	38	27	11
40 - 44	51	32	19
45 - 49	71	45	26
50 - 54	95	64	31
55 - 59	76	43	33
60 - 64	86	44	42
65 - 69	95	55	40
70 dan Ke atas <i>70 and Above</i>	531	266	265
Jumlah Umur <i>All Ages</i>	1,235	695	540

Sumber : Jabatan Imigresen dan Pendaftaran Kebangsaan, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri
Source : *Immigration and National Registration Department, Ministry of Home Affairs*

1.15 PERKAHWINAN MENGIKUT JENIS PERKAHWINAN DAN DAERAH
MARRIAGES BY TYPE OF MARRIAGE AND DISTRICT

Jenis Perkahwinan <i>Type Of Marriages</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Islam / Muslim					
Brunei Muara	1,302	1,486	1,555	1,631	1,694
Belait	250	284	304	290	292
Tutong	269	274	302	313	318
Temburong	40	64	62	62	54
Di Luar Brunei <i>Outside Brunei</i>	67	57	72	79	64
Jumlah Total	1,928	2,165	2,295	2,375	2,422
Sivil / Civil					
Brunei Muara	83	68	126	96	143
Belait	48	54	-	51	46
Tutong	10	8	30	-	-
Temburong	2	2	-	-	-
Di Luar Brunei <i>Outside Brunei</i>	-	-	-	-	-
Jumlah Total	143	132	156	147	189
Adat Dan Lain-lain Customary and others					
Brunei Muara	2	3	2	3	3
Belait	13	16	12	17	17
Tutong	33	24	27	28	33
Temburong	11	21	22	15	21
Di Luar Brunei <i>Outside Brunei</i>	46	30	30	49	41
Jumlah Total	105	94	93	112	115
Jumlah Perkahwinan Total Marriages	2,176	2,391	2,544	2,634	2,726

Sumber : Jabatan Kehakiman Negara, Jabatan Perdana Menteri

Source : State Judicial Department, Prime Minister's Office

**1.16 PERKAHWINAN PENDUDUK ISLAM MENGIKUT KUMPULAN UMUR BAGI
PENGANTIN PEREMPUAN DAN LELAKI 2011
MUSLIM MARRIAGES BY AGE GROUP OF BRIDES AND GROOMS 2011**

Kumpulan Umur <i>Age Group</i>	Orang <i>Persons</i>	Pengantin Perempuan <i>Brides</i>	Pengantin Lelaki <i>Grooms</i>
Di bawah 15 <i>below 15</i>	3	3	-
15 - 19	246	200	46
20 - 24	1,209	728	481
25 - 29	1,896	904	992
30 - 34	758	300	458
35 - 39	362	148	214
40 - 44	168	74	94
45 - 49	91	41	50
50 - 54	45	15	30
55 - 59	25	5	20
60 - 64	16	3	13
65 - 69	10	1	9
70 dan Ke atas <i>70 and Above</i>	15	-	15
Umur Tidak Diketahui <i>Unknown Age</i>	-	-	-
Keseluruhan Umur <i>All Ages</i>	4,844	2,422	2,422

Sumber : Jabatan Kehakiman Negara, Jabatan Perdana Menteri
Source : State Judicial Department, Prime Minister's Office

1.17 PERCERAIAN PENDUDUK ISLAM MENGIKUT TEMPOH PERKAHWINAN
MUSLIM DIVORCES BY DURATION OF MARRIAGE

Tempoh Perkahwinan (Tahun) <i>Duration Of Marriage (Year)</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Di bawah 1 <i>Below 1</i>	5	7	10	13	17
1	15	18	20	14	16
2	19	29	24	34	30
3	28	33	33	34	26
4	36	41	41	27	23
5	45	50	55	36	25
6	25	30	35	24	31
7	37	42	42	24	28
8	25	30	35	31	34
9	23	28	43	23	20
10 - 14	83	88	104	105	95
15 - 19	41	46	56	60	65
20 dan Ke atas <i>20 and Above</i>	53	59	68	57	49
Tidak Dinyatakan <i>Not Stated</i>	1	-	-	1	-
Jumlah Total	436	501	566	483	459

Sumber : Jabatan Kehakiman Negara, Jabatan Perdana Menteri

Source : State Judicial Department, Prime Minister's Office

1.18 PERCERAIAN PENDUDUK ISLAM MENGIKUT DAERAH
MUSLIM DIVORCES BY DISTRICT

Tahun <i>Year</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Brunei Muara	307	339	377	321	318
Belait	65	85	106	89	69
Tutong	62	68	70	58	59
Temburong	2	9	13	15	13
Jumlah <i>Total</i>	436	501	566	483	459

Sumber : Jabatan Kehakiman Negara, Jabatan Perdana Menteri

Source : State Judicial Department, Prime Minister's Office

1.19 PERCERAIAN PENDUDUK ISLAM MENGIKUT KUMPULAN UMUR DAN JANTINA 2011
MUSLIM DIVORCES BY AGE GROUP AND SEX 2011

Kumpulan Umur <i>Age Group</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
Keseluruhan umur <i>All ages</i>	918	459	459
Dibawah 15 <i>Under 15</i>	-	-	-
15 - 19	9	-	9
20 - 24	62	23	39
25 - 29	181	71	110
30 - 34	220	115	105
35 - 39	196	102	94
40 - 44	102	58	44
45 - 49	54	27	27
50 - 54	51	34	17
55 - 59	24	13	11
60 - 64	8	7	1
65 - 69	3	2	1
70 - 74	4	4	-
75 dan Ke atas <i>75 and Above</i>	2	2	-
Tidak Dinyatakan <i>Not Stated</i>	2	1	1

Sumber : Jabatan Kehakiman Negara, Jabatan Perdana Menteri
Source : State Judicial Department, Prime Minister's Office

KANDUNGAN / CONTENTS

- 2.1 Tenaga Kerja Umur 15 Tahun Dan Ke Atas
Labour Force Age 15 Years And Above
- 2.2 Anggaran Tenaga Kerja 2007 - 2011
Labour Force Estimate 2007 - 2011
- 2.3 Kadar Penyertaan Tenaga Kerja mengikut Umur bagi Banci 1981, 1991 Dan 2001
Labour Force Participation Rates For 1981, 1991 And 2001 Censuses
- 2.4 Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut Kumpulan Pekerjaan Utama
Number Of Employees In The Private Sector By Major Occupation Group
- 2.5 Peratus Perubahan Tahunan Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut kumpulan Pekerjaan Utama
Percentage Annual Change Of Number Of Employees In The Private Sector By Major Occupation Group
- 2.6 Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut Perusahaan Dan Kumpulan Pekerjaan Utama 2010
Number Of Employees In The Private Sector By Industry And Major Occupation Group 2010
- 2.7 Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut Perusahaan Utama
Number Of Employees In The Private Sector By Major Industry
- 2.8 Peratus Perubahan Tahunan Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut Perusahaan Utama
Percentage Annual Change Of Number Of Employees In The Private Sector By Major Industry
- 2.9 Bilangan Pekerja Dalam Sektor Swasta Mengikut Perusahaan, Taraf Penduduk Dan Jantina 2010
Number Of Employees In The Private Sector By Industry, Residential Status And Sex 2010

2

TENAGA KERJA LABOUR FORCE

SEKSYEN / SECTION

- 2.10 Pendaftaran Di Pusat Pekerjaan
Registration At Employment Centre
- 2.11 Bilangan Perusahaan Dalam Sektor Swasta Yang Berdaftar Mengikut Perusahaan Di Jabatan Buruh
Number Of Registered Establishments In The Private Sector By Industry At Labour Department
- 2.12 Bilangan Perusahaan Dalam Sektor Swasta Yang Berdaftar Mengikut Perusahaan Dan Saiz 2010 Di Jabatan Buruh
Registered Number Of Establishments In The Private Sector By Industry And Size 2010 At Labour Department
- 2.13 Pekerja Kerajaan Mengikut Bahagian
Government Employees By Division

Nota Keterangan

Tenaga Kerja

Dalam Banci Penduduk 2001, jumlah tenaga kerja (penduduk aktif dalam ekonomi) bagi berumur 15 tahun dan ke atas, mengandungi orang bekerja dan menganggur adalah sebanyak 157,594 orang. Jumlah kadar penyertaan tenaga kerja yang dicatatkan adalah 67.9 peratus. Pada tempoh yang sama, kira-kira 53.7 peratus pekerja adalah rakyat Brunei dan penduduk tetap dan 46.3 peratus pekerja terdiri daripada penduduk sementara dan lain-lain.

Jumlah pekerja di dalam sektor awam pada Banci Penduduk 2001 adalah sebanyak 54,865 orang dan 91,389 orang di sektor swasta. Sebahagian besar pekerja adalah di dalam Pentadbiran Awam, Pertahanan dan Keselamatan Sosial (38,942), diikuti oleh Isirumah Persendirian dengan Pekerja Bergaji (19,046) dan industri Perdagangan Borong dan Runcit, Pembaikan Kenderaan Bermotor dan Barangan Persendirian dan Isirumah (12,931).

Jumlah anggaran Tenaga Kerja 2011 adalah sebanyak 185,900 orang; 109,800 lelaki dan 76,100 perempuan. Kadar Pengangguran pada tahun yang sama adalah 1.7 peratus.

Tenaga Kerja terdiri daripada penduduk berumur 15 tahun ke atas, yang mana sama ada mempunyai pekerjaan atau menganggur (aktif mencari pekerjaan) dalam tempoh masa rujukan.

Bekerja merujuk kepada orang pada masa minggu rujukan adalah bekerja untuk mendapatkan gaji, untung atau faedah atau pekerja keluarga. Orang yang tidak bekerja dalam minggu rujukan kerana misalnya sakit atau bercuti tetapi mempunyai pekerjaan adalah juga dipertimbangkan sebagai bekerja.

Pencari Kerja merujuk kepada orang yang tidak mempunyai pekerjaan tetapi aktif mencari kerja dalam tempoh masa rujukan.

Kadar Penyertaan Tenaga Kerja merujuk kepada jumlah tenaga kerja mengikut umur tertentu berbanding dengan jumlah penduduk dalam lingkungan umur yang sama.

Kadar Pencari Kerja merujuk kepada jumlah pencari kerja berbanding dengan jumlah tenaga kerja (peratus). Pencari Kerja adalah berdasarkan yang berdaftar dari Agensi Pekerjaan Tempatan dan Pembangunan Tenaga Kerja (APTK).

Explanatory Note

Labour Force

In 2001 population census, the total labour force (employed and unemployed person) aged 15 and above which comprised of employed persons and unemployed was 157,594 persons. The total labour force participation rate was recorded at 67.9 per cent. In the same period, about 53.7 per cent of the employees were Brunei citizen and permanent resident and 46.3 per cent were temporary resident and others.

The number of employees in the public sector in 2001 population census was 54,865 persons, 91,389 persons were in the private sector. The largest work force were in Public Administration and Defence, Social Security (38,942), followed by Private Households with Employed Persons (19,046), Wholesale and Retail Trade, Repair of Motor Vehicles, Motorcycles and Personal and Household Goods (12,931).

Total estimate number of Labour Force for 2011 was 185,900 persons, 109,800 were males and 76,100 were females. The unemployment rate for the same year was 1.7 per cent.

Labour Force comprises all persons aged 15 and above, who were employed and unemployed (actively seeking work) during the reference period.

Employed refers to persons who, during the reference period worked for pay, profit or family gain. [Persons who did not work during the reference week because of, for example illness or vacation but had a job to return to are also considered as employed].

Job Seekers refers to persons who were not working but were actively seeking for employment during the reference period.

Labour Force Participation Rate refers to total labour force at given ages divided by the total population of the same age.

Unemployment Rate refers to total of unemployed divided by total labour force (percentage). Based on registered job seekers at Local Employment and Workforce Development Agency (APTK).

2.1 TENAGA KERJA UMUR 15 TAHUN DAN KE ATAS
LABOUR FORCE AGE 15 YEARS AND ABOVE

Tenaga Kerja <i>Labour Force</i>	1981 (Banci/ <i>Census</i>)	1986 (Kajian/ <i>Survey</i>)	1991 (Banci/ <i>Census</i>)	1995* (K.T.K./ <i>L.F.S</i>)	2001** (Banci/ <i>Census</i>)
Jumlah Tenaga Kerja <i>Total Labour Force</i>	70,690	86,395	111,955	122,839	157,594
Lelaki <i>Male</i>	53,859	59,892	75,083	71,627	92,554
Perempuan <i>Female</i>	16,831	26,503	36,872	51,212	65,040
Pekerja <i>Employed</i>	68,128	81,104	106,746	116,780	146,254
Lelaki <i>Male</i>	52,737	57,215	72,338	69,121	85,820
Perempuan <i>Female</i>	15,391	23,889	34,408	47,659	60,434
Penganggur <i>Unemployed</i>	2,562	5,291	5,209	6,059	11,340
Lelaki <i>Male</i>	1,122	2,677	2,745	2,506	6,734
Perempuan <i>Female</i>	1,440	2,614	2,464	3,553	4,606
Kadar Penyertaan Tenaga Kerja <i>Labour Force Participation Rate</i>	59.6	60.3	65.6	66.5	67.9
Lelaki <i>Male</i>	83.1	80.0	82.2	79.3	79.3
Perempuan <i>Female</i>	31.3	38.7	46.4	54.2	56.4
Kadar Pengangguran <i>Unemployment Rate</i>	3.6	6.1	4.7	4.9	7.2

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

Nota : * K.T.K. - Kajian Tenaga Kerja (Tidak termasuk rumah buruh)

Note : *L.F.S. - Labour Force Survey (Labour line were not included)*

** Pengangguran dalam Banci 2001 termasuk penduduk yang belum mencapai umur 18 tahun, suri-suri rumahtangga sepenuh masa, pesara-pesara, rakyat yang berpencen tua dan penuntut-penuntut yang baru menamatkan pengajian dan sedang mencari pekerjaan.

Pengangguran didalam konteks Banci 2001 ini adalah mempunyai sifatnya yang tersendiri dan berbeza dengan perangkaan yang diasaskan kepada pendaftaran pencari-pencari kerja Jabatan Buruh

Unemployment in 2001 Census included population under 18, full-time housewives, the retired, old-age pensioners and students just graduated and currently seeking for jobs. The unemployment in the context of the 2001 Census has its own characteristics and is different from the employment statistics derived from the number of job seekers registered at the Labour Department

2.2 ANGGARAN TENAGA KERJA 2007 - 2011
LABOUR FORCE ESTIMATE 2007 - 2011

Tenaga Kerja <i>Labour Force</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Jumlah Tenaga Kerja Total Labour Force	175,700	178,700	179,600	183,500	185,900
Lelaki <i>Male</i>	104,400	106,400	106,200	108,500	109,800
Perempuan <i>Female</i>	71,300	72,300	73,400	75,000	76,100
Pekerja Employed	169,400	171,700	175,000	178,200	182,700
Lelaki <i>Male</i>	101,700	103,200	104,200	106,100	108,400
Perempuan <i>Female</i>	67,700	68,500	70,800	72,100	74,300
Penganggur Unemployed	6,300	7,000	4,600	5,300	3,200
Lelaki <i>Male</i>	2,700	3,200	2,000	2,400	1,400
Perempuan <i>Female</i>	3,600	3,800	2,600	2,900	1,800
Kadar Penyertaan Tenaga Kerja Labour Force Participation Rate	66.7	66.9	66.4	66.6	66.4
Lelaki <i>Male</i>	76.8	77.1	76.0	76.3	75.7
Perempuan <i>Female</i>	55.9	56.0	56.2	56.3	56.4
Kadar Pengangguran Unemployment Rate	3.6	3.9	2.6	2.9	1.7

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

Nota : (1) Angka pengangguran berasaskan maklumat pencari kerja yang berdaftar di Jabatan Buruh dan Agensi Pekerjaan Tempatan dan Pembangunan Tenaga Kerja (APTK)

Note : *Unemployed figure is based on registered job seekers at Labour Department and Local Employment and Workforce Development Agency (APTK)*
Labour Force Age 15 Years to 64 Years

(2) Angka tenaga kerja adalah anggaran sementara dan tertakluk kepada perubahan berasaskan data Tenaga Kerja dari Banci Penduduk dan Perumahan 2011

Labour force figures are provisional estimates and subject to revised based on Labour Force data from Population and Housing Census 2011

2.3 KADAR PENYERTAAN TENAGA KERJA MENGIKUT UMUR BAGI BANCI 1981, 1991 DAN 2001
LABOUR FORCE PARTICIPATION RATES FOR 1981, 1991 AND 2001 CENSUSES

Kumpulan Umur <i>Age Group</i>	1981			1991			2001		
	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
15 +	59.6	83.1	31.1	65.6	82.2	46.4	67.9	79.3	56.4
15 - 19	28.2	38.2	17.0	18.9	23.8	13.7	20.5	22.5	18.6
20 - 24	68.5	86.4	47.1	71.5	84.2	58.2	73.9	82.4	66.2
25 - 29	72.9	97.3	43.4	81.5	97.1	63.9	86.0	96.1	75.8
30 - 34	70.7	98.7	36.7	81.0	98.1	60.7	85.1	96.6	74.0
35 - 39	71.2	98.9	32.9	79.9	98.4	56.7	82.7	96.2	68.9
40 - 44	67.2	98.3	28.6	78.2	98.3	51.5	80.3	95.5	62.8
45 - 49	61.9	98.3	22.7	73.5	96.3	43.4	76.1	93.0	56.7
50 - 54	63.8	96.4	20.5	66.4	94.0	34.9	68.8	89.8	46.1
55 - 59	57.3	88.9	14.5	44.4	72.1	17.6	33.4	50.0	15.8
60 - 64	52.9	82.7	10.4	44.2	71.0	13.2	28.0	45.5	11.2
65 +	30.1	53.9	6.0	19.3	13.3	4.3	7.5	13.2	2.1

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

**2.4 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT
KUMPULAN PEKERJAAN UTAMA
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY
MAJOR OCCUPATION GROUP**

Kumpulan Pekerjaan <i>Group Occupation</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Pengubal Undang-Undang, Pegawai Pentadbir dan Pekerja Berkaitan <i>Legislators, Administration and Related Workers</i>	10,007	10,635	11,337	11,435	10,931
Ahli Professional dan Pekerja Berkaitan <i>Professional and Related Workers</i>	7,203	7,473	7,976	8,038	8,963
Juruteknik dan Ahli Professional Bersekutu dan Pekerja Berkaitan <i>Technicians and Associate Professional and Related Workers</i>	7,543	7,831	9,840	10,513	10,275
Pekerja Perkeranian dan yang Berkaitan <i>Clerical and Related Workers</i>	6,837	7,024	8,076	8,064	7,917
Pekerja Perkhidmatan, Kedai, Pasar, Pertanian, Perikanan, Pekerja Pengeluaran Pertukangan, Operator dan Pemasangan Loji dan Jentera & Pekerja Berkaitan <i>Service Workers, Shop, Market, Agricultural, Fishery, Production Craftsmen, Plant and Machine Operators and Assemblers & Related Workers</i>	46,979	42,962	50,902	51,066	46,457
Pembersih, Buruh dan Pekerja Berkaitan <i>Cleaners, Labourers and Related Workers</i>	28,251	31,397	37,202	38,294	36,615
Keseluruhan Pekerjaan <i>All Occupation</i>	106,820	107,322	125,333	127,410	121,158

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : Banci Majikan dan Pekerja Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees

**2.4 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT
KUMPULAN PEKERJAAN UTAMA (Sambungan)
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY
MAJOR OCCUPATION GROUP (Continued)**

Kumpulan Pekerjaan <i>Group Occupation</i>	2010
Pekerja Tidak Diklassifikasi Mengikut Pekerjaan <i>Workers Not Classifiable By Occupation</i>	6
Perundangan, Pengurusan dan Lain-Lain Pekerjaan yang Berkaitan <i>Legislators, Managers and Senior Officials</i>	8,970
Profesional <i>Professionals</i>	10,224
Pekerja Teknikal dan Profesional Bersekutu <i>Technicians and Associate Professionals</i>	13,154
Pekerja Sokongan Perkeranian <i>Clerical Support Workers</i>	5,454
Pekerja Perkhidmatan dan Jualan <i>Service and Sales Workers</i>	18,796
Pekerja Mahir Pertanian, Perhutanan dan Perikanan <i>Skilled Agricultural, Forestry and Fisher Workers</i>	524
Pekerja Kemahiran Pertukangan Tangan dan yang berkaitan <i>Craft And Related Trades Workers</i>	15,561
Operator Mesin, Loji dan Pemasangan <i>Plant And Machine Operators, And Assemblers</i>	6,841
Pekerja bagi Pekerjaan Asas <i>Elementary Occupations Workers</i>	37,657
Keseluruhan Pekerjaan <i>All Occupation</i>	117,187

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : *Labour Department, Ministry of Home Affairs*

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : *Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010*

(2) Kumpulan Pekerjaan - Menggunakan Klasifikasi BDSCO [Brunei Darussalam Standard Classification of Occupations] 2008, dengan rujukan klasifikasi ISCO 2008
Occupation Group - Using BDSCO [Brunei Darussalam Standard Classification of Occupations] 2008, with reference to ISCO 2008 Classifications

**2.5 PERATUS PERUBAHAN TAHUNAN BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA
MENGIKUT KUMPULAN PEKERJAAN UTAMA
PERCENTAGE ANNUAL CHANGE OF NUMBER OF EMPLOYEES
IN THE PRIVATE SECTOR BY MAJOR OCCUPATION GROUP**

Kumpulan Pekerjaan <i>Group Occupation</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Penggubal Undang-Undang, Pegawai Pentadbir dan Pekerja Berkaitan <i>Legislators, Administration and Related Workers</i>	2.7	6.3	6.6	0.9	(4.4)
Ahli Professional dan Pekerja Berkaitan <i>Professional and Related Workers</i>	3.0	3.7	6.7	0.8	11.5
Juruteknik dan Ahli Professional Bersekutu dan Pekerja Berkaitan <i>Technicians and Associate Professional and Related Workers</i>	9.4	3.8	25.7	6.8	(2.3)
Pekerja Perkeranian dan yang Berkaitan <i>Clerical and Related Workers</i>	11.0	2.7	15.0	(0.1)	(1.8)
Pekerja Perkhidmatan, Kedai, Pasar, Pertanian, Perikanan, Pekerja Pengeluaran Pertukangan, Operator dan Pemasangan Loji dan Jentera & Pekerja Berkaitan <i>Service Workers, Shop, Market, Agricultural, Fishery, Production Craftsmen, Plant and Machine Operators and Assemblers & Related Workers</i>	3.4	(8.5)	18.4	0.3	(9.0)
Pembersih, Buruh dan Pekerja Berkaitan <i>Cleaners, Labourers and Related Workers</i>	(0.9)	11.1	18.5	2.9	(4.4)
Keseluruhan Pekerjaan <i>All Occupation</i>	(1.5)	0.5	16.8	1.7	(4.9)

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : Banci Majikan dan Pekerja Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees

**2.6 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT PERUSAHAAN
DAN KUMPULAN PEKERJAAN UTAMA 2010
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY INDUSTRY
AND MAJOR OCCUPATION GROUP 2010**

Perusahaan	Pekerja Tidak Diklassifikasi Mengikut Pekerjaan	Perundangan, pengurusan dan Lain-Lain Pekerjaan yang berkaitan	Profesional	Pekerja Teknikal dan Profesional Bersekutu	Pekerja Sokongan Perkeranian
<i>Industry</i>	<i>Workers Not Classifiable By Occupation</i>	<i>Legislators, Managers And Senior Officials</i>	<i>Professionals</i>	<i>Technicians And Associate Professionals</i>	<i>Clerical Support Workers</i>
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry and Fishery</i>	-	792	101	141	57
Perlombongan Dan Kuari <i>Mining And Quarrying</i>	-	361	2,028	2,742	188
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	-	1,044	489	517	245
Bekalan Elektrik, Gas, Wap Dan Angin Penyejuk <i>Electricity, Gas, Steam And Air Conditioning Supply</i>	-	13	50	26	2
Bekalan Air; Pembentukan, Pelupusan Sampah Dan Aktiviti Pemulihan <i>Water Supply; Sewerage, Waste Management And Remediation Activities</i>	-	13	6	14	10
Pembinaan <i>Construction</i>	-	1,493	791	2,372	486
Perdagangan Borong Dan Runcit, Pembaikan Kenderaan Dan Motorsikal <i>Wholesale And Retail Trade, Repair Of Motor Vehicles And Motorcycles</i>	6	2,359	1,099	2,130	1,418
Pengangkutan Dan Penyimpanan [Stor] <i>Transportation And Storage</i>	-	360	492	1,161	422
Aktiviti Penyediaan Tempat Tinggal Dan Perkhidmatan Permakanan <i>Accommodation And Food Service Activities</i>	-	683	183	368	204

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4

Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

(3) Kumpulan Pekerjaan - Menggunakan Klasifikasi BDSCO [Brunei Darussalam Standard Classification of Occupations] 2008, dengan rujukan klasifikasi ISCO 2008

Occupation Group - Using BDSCO [Brunei Darussalam Standard Classification of Occupations] 2008, with reference to ISCO 2008 Classifications

(4) Jumlah keseluruhan Perusahaan rujuk ke muka surat 40

Overall total of Industries refer to page 40

**2.6 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT PERUSAHAAN
DAN KUMPULAN PEKERJAAN UTAMA 2010 (Sambungan)
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY INDUSTRY
AND MAJOR OCCUPATION GROUP 2010 (Continued)**

Perusahaan	Pekerja Tidak Diklassifikasi Mengikut Pekerjaan	Perundangan, pengurusan dan Lain-Lain Pekerjaan yang berkaitan	Profesional	Pekerja Teknikal dan Profesional Bersekutu	Pekerja Sokongan Perkeranian
<i>Industry</i>	<i>Workers Not Classifiable By Occupation</i>	<i>Legislators, Managers And Senior Officials</i>	<i>Professionals</i>	<i>Technicians And Associate Professionals</i>	<i>Clerical Support Workers</i>
Maklumat Dan Perhubungan <i>Information And Communication</i>	-	262	503	662	60
Aktiviti Kewangan Dan Insuran <i>Financial And Insurance Activities</i>	-	473	502	750	1,288
Aktiviti Hartanah <i>Real Estate Activities</i>	-	63	36	81	61
Aktiviti Profesional, Sainifik Dan Teknikal <i>Professional, Scientific And Technical Activities</i>	-	377	1,154	990	391
Aktiviti Pentadbiran Dan Perkhidmatan Bantuan <i>Administrative And Support Service Activities</i>	-	269	147	302	201
Pentadbiran Awam Dan Pertahanan; Sekuriti Sosial Wajib <i>Public Administration And Defence; Compulsory Social Security</i>	-	2	13	12	56
Pendidikan <i>Education</i>	-	90	2,390	139	170
Aktiviti Kesihatan Manusia Dan Kerja Sosial <i>Human Health And Social Work Activities</i>	-	33	127	389	114
Sastera, Kebudayaan Dan Rekreasi <i>Arts, Entertainment And Recreation</i>	-	31	36	145	57
Lain-Lain Aktiviti Perkhidmatan <i>Other Service Activities</i>	-	252	77	213	24
Keseluruhan Perusahaan <i>All Industries</i>	6	8,970	10,224	13,154	5,454

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4

Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

(3) Kumpulan Pekerjaan - Menggunakan Klasifikasi BDSCO [Brunei Darussalam Standard Classification of Occupations] 2008,
dengan rujukan klasifikasi ISCO 2008

Occupation Group - Using BDSCO [Brunei Darussalam Standard Classification of Occupations] 2008, with reference to ISCO 2008 Classifications

**2.6 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT PERUSAHAAN
DAN KUMPULAN PEKERJAAN UTAMA 2010 (Sambungan)
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY INDUSTRY
AND MAJOR OCCUPATION GROUP 2010 (Continued)**

Perusahaan	Pekerja Perkhidmatan dan Jualan	Pekerja Mahir Pertanian, Perhutanan dan Perikanan	Pekerja Kemahiran Pertukangan Tangan dan yang berkaitan	Operator mesin, Loji dan Pemasangan	Pekerja bagi Pekerjaan Asas	Keseluruhan Kumpulan
<i>Industry</i>	<i>Service And Sales Workers</i>	<i>Skilled Agricultural, Forestry And Fishery Workers</i>	<i>Craft And related Trade Workers</i>	<i>Plant And Machine Operators, And Assemblers</i>	<i>Elementary Occupations Workers</i>	<i>All Groups</i>
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry and Fishery</i>	39	425	43	146	2,566	4,310
Perlombongan Dan Kuari <i>Mining And Quarrying</i>	102	-	506	483	162	6,572
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	500	46	5,091	819	1,950	10,701
Bekalan Elektrik, Gas, Wap Dan Angin Penyejuk <i>Electricity, Gas, Steam And Air Conditioning Supply</i>	-	-	2	13	24	130
Bekalan Air; Pembentukan, Pelupusan Sampah Dan Aktiviti Pemulihan <i>Water Supply; Sewerage, Waste Management And Remediation Activities</i>	-	-	-	35	55	133
Pembinaan <i>Construction</i>	161	-	5,433	1,532	20,751	33,019
Perdagangan Borong Dan Runcit, Pembaikan Kenderaan Dan Motorsikal <i>Wholesale And Retail Trade, Repair Of Motor Vehicles And Motorcycles</i>	6,980	46	2,751	1,300	4,615	22,704
Pengangkutan Dan Penyimpanan [Stor] <i>Transportation And Storage</i>	771	-	402	1,630	1,079	6,317
Aktiviti Penyediaan Tempat Tinggal Dan Perkhidmatan Permakanan <i>Accommodation And Food Service Activities</i>	6,838	-	479	158	1,996	10,909

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4

Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

(3) Kumpulan Pekerjaan - Menggunakan Klasifikasi BDSCO [Brunei Darussalam Standard Classification of Occupations] 2008,
dengan rujukan klasifikasi ISCO 2008

Occupation Group - Using BDSCO [Brunei Darussalam Standard Classification of Occupations] 2008, with reference to ISCO 2008 Classifications

(4) Jumlah keseluruhan Perusahaan rujuk ke muka surat 42

Overall total of Industries refer to page 42

**2.6 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT PERUSAHAAN
DAN KUMPULAN PEKERJAAN UTAMA 2010 (Sambungan)
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY INDUSTRY
AND MAJOR OCCUPATION GROUP 2010 (Continued)**

Perusahaan	Pekerja Perkhidmatan dan Jualan	Pekerja Mahir Pertanian, Perhutanan dan Perikanan	Pekerja Kemahiran Pertukangan Tangan dan yang berkaitan	Operator mesin, Loji dan Pemasangan	Pekerja bagi Pekerjaan Asas	Keseluruhan Kumpulan
<i>Industry</i>	<i>Service And Sales Workers</i>	<i>Skilled Agricultural, Forestry And Fishery Workers</i>	<i>Craft And related Trade Workers</i>	<i>Plant And Machine Operators, And Assemblers</i>	<i>Elementary Occupations Workers</i>	<i>All Groups</i>
Maklumat Dan Perhubungan <i>Information And Communication</i>	89	-	11	2	38	1,627
Aktiviti Kewangan Dan Insurans <i>Financial And Insurance Activities</i>	126	-	-	5	18	3,162
Aktiviti Hartanah <i>Real Estate Activities</i>	186	-	68	12	251	758
Aktiviti Profesional, Sainifik Dan Teknikal <i>Professional, Scientific And Technical Activities</i>	64	-	417	89	434	3,916
Aktiviti Pentadbiran Dan Perkhidmatan Bantuan <i>Administrative And Support Service Activities</i>	983	7	167	458	2,887	5,421
Pentadbiran Awam Dan Pertahanan; Sekuriti Sosial Wajib <i>Public Administration And Defence; Compulsory Social Security</i>	53	-	13	28	71	248
Pendidikan <i>Education</i>	189	-	6	21	180	3,185
Aktiviti Kesihatan Manusia Dan Kerja Sosial <i>Human Health And Social Work Activities</i>	68	-	-	7	42	780
Sastera, Kebudayaan Dan Rekreasi <i>Arts, Entertainment And Recreation</i>	182	-	30	42	226	749
Lain-Lain Aktiviti Perkhidmatan <i>Other Service Activities</i>	1,465	-	142	61	312	2,546
Keseluruhan Perusahaan <i>All Industries</i>	18,796	524	15,561	6,841	37,657	117,187

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4
Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

(3) Kumpulan Pekerjaan - Menggunakan Klasifikasi BDSCO [Brunei Darussalam Standard Classification of Occupations] 2008, dengan rujukan klasifikasi ISCO 2008
Occupation Group - Using BDSCO [Brunei Darussalam Standard Classification of Occupations] 2008, with reference to ISCO 2008 Classifications

**2.7 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT PERUSAHAAN UTAMA
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY MAJOR INDUSTRY**

Perusahaan <i>Industry</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry and Fishery</i>	4,832	4,902	5,156	5,372	4,955
Pengeluaran Minyak dan Cecair Gas Asli <i>Production of Oil and Liquefied Natural Gas</i>	4,379	4,537	5,252	5,560	6,154
Pemerosesan Kilang Papan dan Kayu Balak <i>Sawmilling and Timber Processing</i>	673	650	719	692	796
Lain-lain Perlombongan, Penggalian dan Pembuatan <i>Other Mining, Quarrying and Manufacturing</i>	18,508	16,240	17,626	17,170	13,020
Pembinaan <i>Construction</i>	26,900	29,978	37,151	36,118	33,591
Perdagangan Borong Dan Runcit <i>Wholesale And Retail Trade</i>	16,863	14,877	19,267	20,442	21,091
Kedai Minum, Restoran dan Hotel <i>Coffee shop, Restaurants and Hotels</i>	10,079	9,615	11,768	12,107	11,934
Pengangkutan, Penyimpanan dan Perhubungan <i>Transport, Storage and Communication</i>	5,258	5,447	5,947	6,270	6,106
Perkhidmatan Kewangan, Insuran dan Perniagaan <i>Financial, Insurance and Business Services</i>	7,475	8,198	9,157	9,937	9,728
Lain-lain Kemasyarakatan, Sosial dan Perkhidmatan -Perkhidmatan Aktiviti Persendirian <i>Other Community, Social and Personal Service Activities</i>	11,853	12,878	13,290	13,742	13,783
Keseluruhan Perusahaan <i>All Industries</i>	106,820	107,322	125,333	127,410	121,158

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : Banci Majikan dan Pekerja Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employee

2.7 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT PERUSAHAAN UTAMA 2010 (Sambungan)
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY MAJOR INDUSTRY 2010 (Continued)

Perusahaan <i>Industry</i>	2010
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry and Fishery</i>	4,310
Perlombongan Dan Kuari <i>Mining And Quarrying</i>	6,572
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	10,701
Bekalan Elektrik, Gas Wap Dan Angin Penyejuk <i>Electricity, Gas, Steam And Air Conditioning Supply</i>	130
Bekalan Air; Pembentukan, Pelupusan Sampah Dan Aktiviti Pemulihan <i>Water Supply; Sewerage, Waste Management And Remediation Activities</i>	133
Pembinaan <i>Construction</i>	33,019
Perdagangan Borong Dan Runcit, Pembaikan Kenderaan Dan Motorsikal <i>Wholesale And Retail Trade, Repair Of Motor Vehicles And Motorcycles</i>	22,704
Aktiviti Penyediaan Tempat Tinggal Dan Perkhidmatan Permakanan <i>Accommodation And Food Service Activities</i>	10,909
Pengangkutan Dan Penyimpanan [Stor] <i>Transportation And Storage</i>	6,317
Maklumat Dan Perhubungan <i>Information And Communication</i>	1,627
Aktiviti Kewangan Dan Insuran <i>Financial And Insurance Activities</i>	3,162
Aktiviti Hartanah <i>Real estate Activities</i>	758
Aktiviti Profesional, Saintifik Dan Teknikal <i>Professional, Scientific And Technical Activities</i>	3,916
Aktiviti Pentadbiran Dan Perkhidmatan Bantuan <i>Administrative And Support Service Activities</i>	5,421
Pentadbiran Awam Dan Pertahanan; Sekuriti Sosial Wajib <i>Public Administration And defence; Compulsory Social Security</i>	248
Pendidikan <i>Education</i>	3,185
Aktiviti Kesihatan Manusia Dan Kerja Sosial <i>Human Health And Social Work Activities</i>	780
Sastera, Kebudayaan Dan Rekreasi <i>Arts, Entertainment And Recreation</i>	749
Lain-Lain Aktiviti Perkhidmatan <i>Other Service Activities</i>	2,546
Keseluruhan Perusahaan <i>All Industries</i>	117,187

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4
Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

**2.8 PERATUS PERUBAHAN TAHUNAN BILANGAN PEKERJA DALAM
SEKTOR SWASTA MENGIKUT PERUSAHAAN UTAMA
PERCENTAGE ANNUAL CHANGE OF NUMBER OF EMPLOYEES IN
THE PRIVATE SECTOR BY MAJOR INDUSTRY**

Perusahaan <i>Industry</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry and Fishery</i>	8.2	1.4	5.2	4.2	(7.8)
Pengeluaran Minyak dan Cecair Gas Asli <i>Production of Oil and Liquefied Natural Gas</i>	(4.6)	3.6	15.8	5.9	10.7
Pemerosesan Kilang Papan dan Kayu Balak <i>Sawmilling and Timber Processing</i>	(1.2)	(3.4)	10.6	(3.8)	15.0
Lain-lain Perlombongan, Penggalian dan Pembuatan <i>Other Mining, Quarrying and Manufacturing</i>	(14.2)	(12.3)	8.5	(2.6)	(24.2)
Pembinaan <i>Construction</i>	(1.2)	11.4	23.9	(2.8)	(7.0)
Perdagangan Borong dan Runcit <i>Wholesale and Retail Trade</i>	0.7	(11.8)	29.5	6.1	3.2
Kedai Minum, Restoran dan Hotel <i>Coffee shop, Restaurants and Hotels</i>	5.2	(4.6)	22.4	2.9	(1.4)
Pengangkutan, Penyimpanan dan Perhubungan <i>Transport, Storage and Communication</i>	2.7	3.6	9.2	5.4	(2.6)
Perkhidmatan Kewangan, Insuran dan Perniagaan <i>Financial, Insurance and Business Services</i>	5.5	9.7	11.7	8.5	(2.1)
Lain-lain Kemasyarakatan, Sosial dan Perkhidmatan -Perkhidmatan Aktiviti Persendirian <i>Other Community, Social and Personal Service Activities</i>	3.9	8.6	3.2	3.4	0.3
Keseluruhan Perusahaan <i>All Industries</i>	(1.5)	0.5	16.8	1.7	(4.9)

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : Banci Majikan dan Pekerja Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees

**2.9 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT PERUSAHAAN,
TARAF PENDUDUK DAN JANTINA 2010
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY INDUSTRY,
RESIDENTIAL STATUS AND SEX 2010**

Perusahaan <i>Industry</i>	Pekerja Mengikut Taraf Penduduk <i>Employees By Residential Status</i>					
	Jumlah Pekerja <i>Total Employees</i>			Warganegara Brunei <i>Brunei Citizen</i>		
	Jumlah	Lelaki	Perempuan	Jumlah	Lelaki	Perempuan
	<i>Total</i>	<i>Male</i>	<i>Female</i>	<i>Total</i>	<i>Male</i>	<i>Female</i>
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry and Fishery</i>	4,310	3,781	529	962	602	360
Perlombongan Dan Kuari <i>Mining And Quarrying</i>	6,572	5,175	1,397	4,068	2,880	1,188
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	10,701	6,767	3,934	1,835	822	1,013
Bekalan Elektrik, Gas, Wap Dan Angin Penyejuk <i>Electricity, Gas, Steam And Air Conditioning Supply</i>	130	120	10	40	34	6
Bekalan Air; Pembentungan, Pelupusan Sampah Dan Aktiviti Pemulihan <i>Water Supply; Sewerage, Waste Management And Remediation Activities</i>	133	114	19	25	14	11
Pembinaan <i>Construction</i>	33,019	31,298	1,721	2,200	1,280	920
Perdagangan Borong dan Runcit, Pembaikan Kenderaan Dan Motorsikal <i>Wholesale And Retail Trade, Repair Of Motor Vehicles And Motorcycles</i>	22,704	14,424	8,280	6,273	2,877	3,396
Aktiviti Penyediaan Tempat Tinggal Dan Perkhidmatan Perumahan <i>Accommodation And Food Service Activities</i>	10,909	5,824	5,085	2,597	1,284	1,313
Pengangkutan Dan Penyimpanan [Stor] <i>Transportation And Storage</i>	6,317	5,107	1,210	2,351	1,506	845
Maklumat Dan Perhubungan <i>Information And Communication</i>	1,627	938	689	1,098	573	525

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4
Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

(3) Jumlah keseluruhan Perusahaan rujuk ke muka surat 47
Overall total of Industries refer to page 47

**2.9 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT PERUSAHAAN,
TARAF PENDUDUK DAN JANTINA 2010
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY INDUSTRY,
RESIDENTIAL STATUS AND SEX 2010**

Perusahaan <i>Industry</i>	Pekerja Mengikut Taraf Penduduk <i>Employees By Residential Status</i>					
	Jumlah Pekerja <i>Total Employees</i>			Warganegara Brunei <i>Brunei Citizen</i>		
	Jumlah	Lelaki	Perempuan	Jumlah	Lelaki	Perempuan
	<i>Total</i>	<i>Male</i>	<i>Female</i>	<i>Total</i>	<i>Male</i>	<i>Female</i>
Aktiviti Kewangan Dan Insuran <i>Financial And Insurance Activities</i>	3,162	1,317	1,845	2,640	1,085	1,555
Aktiviti Hartanah <i>Real Estate Activities</i>	758	498	260	370	202	168
Aktiviti Profesional, Sainifik Dan Teknikal <i>Professional, Scientific And Technical Activities</i>	3,916	2,740	1,176	1,299	692	607
Aktiviti Pentadbiran Dan Perkhidmatan Bantuan <i>Administrative And Support Service Activities</i>	5,421	4,227	1,194	1,980	1,367	613
Pentadbiran Awam Dan Pertahanan; Sekuriti Sosial Wajib <i>Public Administration And Defence; Compulsory Social Security</i>	248	131	117	134	66	68
Pendidikan <i>Education</i>	3,185	905	2,280	1,260	259	1,001
Aktiviti Kesihatan Manusia Dan Kerja Sosial <i>Human Health And Social Work Activities</i>	780	234	546	316	77	239
Sastera, Kebudayaan Dan Rekreasi <i>Arts, Entertainment And Recreation</i>	749	607	142	374	285	89
Lain-Lain Aktiviti Perkhidmatan <i>Other Service Activities</i>	2,546	1,351	1,195	255	83	172
Keseluruhan Perusahaan <i>All Industries</i>	117,187	85,558	31,629	30,077	15,988	14,089

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4
Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

**2.9 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT PERUSAHAAN,
TARAF PENDUDUK DAN JANTINA 2010 (Sambungan)
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY INDUSTRY,
RESIDENTIAL STATUS AND SEX 2010 (Continued)**

Perusahaan <i>Industry</i>	Pekerja Mengikut Taraf Penduduk <i>Employees By Residential Status</i>					
	Penduduk Tetap <i>Permanent Resident</i>			Penduduk Sementara <i>Temporary Resident</i>		
	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry and Fishery</i>	175	120	55	3,173	3,059	114
Perlombongan Dan Kuari <i>Mining And Quarrying</i>	459	357	102	2,045	1,938	107
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	491	239	252	8,375	5,706	2,669
Bekalan Elektrik, Gas, Wap Dan Angin penyejuk <i>Electricity, Gas, Steam And Air Conditioning Supply</i>	13	12	1	77	74	3
Bekalan Air; Pembentukan, Pelupusan Sampah Dan Aktiviti Pemulihan <i>Water Supply; Sewerage, Waste Management And Remediation Activities</i>	13	9	4	95	91	4
Pembinaan <i>Construction</i>	943	616	327	29,876	29,402	474
Perdagangan Borong dan Runcit <i>Wholesale and Retail Trade</i>						
Perdagangan Borong dan Runcit, Pembaikan Kenderaan Dan Motorsikal <i>Wholesale And Retail Trade, Repair Of Motor Vehicles And Motorcycles</i>	2,239	1,204	1,035	14,192	10,343	3,849
Aktiviti Penyediaan Tempat Tinggal Dan Perkhidmatan Permakanan <i>Accommodation And Food Service Activities</i>	442	187	255	7,870	4,353	3,517
Pengangkutan Dan Penyimpanan [Stor] <i>Transportation And Storage</i>	336	223	113	3,630	3,378	252
Maklumat Dan Perhubungan <i>Information And Communication</i>	122	62	60	407	303	104

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4
Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

(3) Jumlah keseluruhan Perusahaan rujuk ke muka surat 49
Overall total of Industries refer to page 49

**2.9 BILANGAN PEKERJA DALAM SEKTOR SWASTA MENGIKUT PERUSAHAAN,
TARAF PENDUDUK DAN JANTINA 2010 (Sambungan)
NUMBER OF EMPLOYEES IN THE PRIVATE SECTOR BY INDUSTRY,
RESIDENTIAL STATUS AND SEX 2010 (Continued)**

Perusahaan <i>Industry</i>	Pekerja Mengikut Taraf Penduduk <i>Employees By Residential Status</i>					
	Penduduk Tetap <i>Permanent Resident</i>			Penduduk Sementara <i>Temporary Resident</i>		
	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
Aktiviti Kewangan Dan Insuran <i>Financial And Insurance Activities</i>	394	144	250	128	88	40
Aktiviti Hartanah <i>Real Estate Activities</i>	64	25	39	324	271	53
Aktiviti Profesional, Saintifik Dan Teknikal <i>Professional, Scientific And Technical Activities</i>	472	274	198	2,145	1,774	371
Aktiviti Pentadbiran Dan Perkhidmatan Bantuan <i>Administrative And Support Service Activities</i>	328	179	149	3,113	2,681	432
Pentadbiran Awam Dan Pertahanan; Sekuriti Sosial Wajib <i>Public Administration And Defence; Compulsory Social Security</i>	101	53	48	13	12	1
Pendidikan <i>Education</i>	387	65	322	1,538	581	957
Aktiviti Kesihatan Manusia Dan Kerja Sosial <i>Human Health And Social Work Activities</i>	58	17	41	406	140	266
Sastera, Kebudayaan Dan Rekreasi <i>Arts, Entertainment And Recreation</i>	33	25	8	342	297	45
Lain-Lain Aktiviti Perkhidmatan <i>Other Service Activities</i>	164	43	121	2,127	1,225	902
Keseluruhan Perusahaan <i>All Industries</i>	7,234	3,854	3,380	79,876	65,716	14,160

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4

Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

**2.10 PENDAFTARAN DI PUSAT PEKERJAAN
REGISTRATION AT EMPLOYMENT CENTRE**

Pendaftaran Perkerjaan <i>Employment Registration</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Pencari Kerja Berdaftar <i>Registered Job Seekers</i>					
Lelaki <i>Male</i>	3,008	2,014	2,097	2,627	1,301
Perempuan <i>Female</i>	3,804	2,605	2,717	3,324	1,594
Jumlah <i>Total</i>	6,812	4,619	4,814	5,951	2,895
Jumlah Pemberitahuan Kekosongan <i>Total Vacancies Notified</i>	935	1,319	1,410	1,696	1,696
Kekosongan Yang Diisikan <i>Vacancies Filled</i>					
Lelaki <i>Male</i>	333	702	378	811	...
Perempuan <i>Female</i>	264	666	383	874	...
Jumlah <i>Total</i>	597	1,368	761	1,685	...

Sumber : Jabatan Buruh, Agensi Pekerjaan Tempatan dan Pembangunan Tenaga Kerja (APTK),
Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Local Employment and Workforce Development Agency (APTK),
Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Pemberitahuan kekosongan dan yang diisikan dalam Jabatan Kerajaan dan Sektor Swasta

Note : Vacancies Notified and filled in Government Department and Private Sector

(2) Data pencari kerja berdaftar pada tahun 2011 adalah data bagi bulan November
Registered job seekers data in year 2011 was data of November

(3) Data pencari kerja berdaftar pada tahun 2007 sehingga 2010 adalah data bagi bulan Disember
Registered job seekers data in year 2007 until 2010 was data of December

**2.11 BILANGAN PERUSAHAAN DALAM SEKTOR SWASTA YANG BERDAFTAR
MENGIKUT PERUSAHAAN DI JABATAN BURUH
NUMBER OF REGISTERED ESTABLISHMENTS IN THE PRIVATE SECTOR
BY INDUSTRY AT LABOUR DEPARTMENT**

Perusahaan <i>Industry</i>	2005	2006	2007	2008	2009
Pertanian, Perhutanan dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry and Fishery</i>	914	1,047	975	981	921
Pengeluaran Minyak dan Cecair Gas Asli <i>Production of Oil and Liquefied Natural Gas</i>	21	26	30	27	30
Pemerosesan Kilang Papan dan Kayu Balak <i>Sawmilling and Timber Processing</i>	35	38	35	33	33
Lain-lain Perlombongan, Penggalian dan Pembuatan <i>Other Mining, Quarrying and Manufacturing</i>	1,472	1,656	1,650	1,570	1,494
Pembinaan <i>Construction</i>	1,342	1,624	1,719	1,630	1,518
Perdagangan Borong dan Runcit <i>Wholesale and Retail Trade</i>	1,270	1,575	1,779	1,947	1,941
Kedai Minum, Restoran dan Hotel <i>Coffee shop, Restaurants and Hotels</i>	827	748	942	913	877
Pengangkutan, Penyimpanan dan Perhubungan <i>Transportation, Storage and Communication</i>	335	369	388	393	378
Perkhidmatan Kewangan, Insuran dan Perniagaan <i>Financial, Insurance and Business Services</i>	412	467	469	484	463
Lain-lain Kemasyarakatan, Sosial dan Perkhidmatan - Perkhidmatan Aktiviti Persendirian <i>Other Community, Social and Personal Service Activities</i>	1,088	1,240	1,279	1,324	1,280
Keseluruhan Perusahaan <i>All Industries</i>	7,716	8,790	9,266	9,302	8,935

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : Banci Majikan dan Pekerja Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees

**2.11 BILANGAN PERUSAHAAN DALAM SEKTOR SWASTA YANG BERDAFTAR
MENGIKUT PERUSAHAAN DI JABATAN BURUH (Sambungan)
NUMBER OF REGISTERED ESTABLISHMENTS IN THE PRIVATE SECTOR
BY INDUSTRY AT LABOUR DEPARTMENT (Continued)**

Perusahaan <i>Industry</i>	2010
Pertanian, Perhutanan Dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry And Fishery</i>	922
Perlombongan Dan Kuari <i>Mining And Quarrying</i>	49
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	1,195
Bekalan Elektrik, Gas, Wap Dan Angin Penyejuk <i>Electricity, Gas, Steam And Air Conditioning Supply</i>	9
Bekalan Air; Pembentungan, Pelupusan Sampah Dan Aktiviti Pemulihan <i>Water Supply; Sewerage, Waste Management And Remediation Activities</i>	12
Pembinaan <i>Construction</i>	1,560
Perdagangan Borong dan Runcit, Pembaikan Kenderaan Dan Motorsikal <i>Wholesale and Retail Trade, Repair Of Motor Vehicles And Motorcycles</i>	2,213
Pengangkutan Dan Penyimpanan [Stor] <i>Transportation And Storage</i>	325
Aktiviti Penyediaan Tempat Tinggal Dan Perkhidmatan Permakanan <i>Accommodation And Food Service Activities</i>	902
Maklumat Dan Perhubungan <i>Information And Communication</i>	119
Aktiviti Kewangan Dan Insuran <i>Financial And Insurance Activities</i>	78
Aktiviti Hartanah <i>Real Estate Activities</i>	51
Aktiviti Profesional, Sainifik Dan Teknikal <i>Professional, Scientific And Technical Activities</i>	308
Aktiviti Pentadbiran Dan Perkhidmatan Bantuan <i>Administrative And Support Service Activities</i>	248
Pentadbiran Awam Dan Pertahanan; Sekuriti Sosial Wajib <i>Public Administration And Defence; Compulsory Social Security</i>	1
Pendidikan <i>Education</i>	127
Aktiviti Kesihatan Manusia Dan Kerja Sosial <i>Human Health And Social Work Activities</i>	54
Sastera, Kebudayaan Dan Rekreasi <i>Arts, Entertainment And Recreation</i>	36
Lain-Lain Aktiviti Perkhidmatan <i>Other Service Activities</i>	578
Keseluruhan Perusahaan <i>All Industries</i>	8,787

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4
Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

--

**2.12 BILANGAN PERUSAHAAN DALAM SEKTOR SWASTA YANG BERDAFTAR MENGIKUT PERUSAHAAN
DAN SAIZ 2010 DI JABATAN BURUH
REGISTERED NUMBER OF ESTABLISHMENTS IN THE PRIVATE SECTOR BY INDUSTRY
AND SIZE 2010 AT LABOUR DEPARTMENT**

Perusahaan <i>Industry</i>	Jumlah Perusahaan <i>Total Establishments</i>	Bilangan Pekerja <i>Number Of Employees</i>			
		1 - 5	6 - 10	11 - 20	21 - 50
Pertanian, Perhutanan Dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry And Fishery</i>	922	746	122	37	9
Per lombongan Dan Kuari <i>Mining And Quarrying</i>	49	6	6	10	10
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	1,195	753	231	128	52
Bekalan Elektrik, Gas, Wap Dan Angin Penyejuk <i>Electricity, Gas, Steam And Air Conditioning Supply</i>	9	6	1	1	-
Bekalan Air; Pembentukan, Pelupusan Sampah Dan Aktiviti Pemulihan <i>Water Supply; Sewerage, Waste Management And Remediation Activities</i>	12	3	3	5	1
Pembinaan <i>Construction</i>	1,560	485	363	356	237
Perdagangan Borong dan Runcit, Pembaikan Kenderaan Dan Motorsikal <i>Wholesale and Retail Trade, Repair Of Motor Vehicles And Motorcycles</i>	2,213	1,185	492	319	161
Pengangkutan Dan Penyimpanan [Stor] <i>Transportation And Storage</i>	325	194	44	37	27
Aktiviti Penyediaan Tempat Tinggal Dan Perkhidmatan Permakanan <i>Accommodation And Food Service Activities</i>	902	410	228	160	73
Maklumat Dan Perhubungan <i>Information And Communication</i>	119	67	27	12	8
Aktiviti Kewangan Dan Insuran <i>Financial And Insurance Activities</i>	78	47	11	7	3
Aktiviti Hartanah <i>Real Estate Activities</i>	51	30	8	5	6
Aktiviti Profesional, Saintifik Dan Teknikal <i>Professional, Scientific And Technical Activities</i>	308	148	66	50	37
Aktiviti Pentadbiran Dan Perkhidmatan Bantuan <i>Administrative And Support Service Activities</i>	248	124	59	31	18
Pentadbiran Awam Dan Pertahanan; Sekuriti Sosial Wajib <i>Public Administration And Defence; Compulsory Social Security</i>	1	-	-	-	-
Pendidikan <i>Education</i>	127	46	24	18	23
Aktiviti Kesihatan Manusia Dan Kerja Sosial <i>Human Health And Social Work Activities</i>	54	33	8	8	3
Sastera, Kebudayaan Dan Rekreasi <i>Arts, Entertainment And Recreation</i>	36	23	5	-	5
Lain-Lain Aktiviti Perkhidmatan <i>Other Service Activities</i>	578	428	103	39	8
Keseluruhan Perusahaan <i>All Industries</i>	8,787	4,734	1,801	1,223	681

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4
Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

**2.12 BILANGAN PERUSAHAAN DALAM SEKTOR SWASTA YANG BERDAFTAR MENGIKUT PERUSAHAAN
DAN SAIZ 2010 DI JABATAN BURUH (Sambungan)
REGISTERED NUMBER OF ESTABLISHMENTS IN THE PRIVATE SECTOR BY INDUSTRY
AND SIZE 2010 AT LABOUR DEPARTMENT (Continued)**

Perusahaan <i>Industry</i>	Jumlah Perusahaan <i>Total Establishments</i>	Saiz		
		51 - 100	101 - 500	501 & Keatas <i>501 & Above</i>
Pertanian, Perhutanan Dan Perikanan <i>Agriculture, Forestry And Fishery</i>	922	5	3	-
Perlombongan Dan Kuari <i>Mining And Quarrying</i>	49	8	8	1
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	1,195	21	9	1
Bekalan Elektrik, Gas, Wap Dan Angin Penyejuk <i>Electricity, Gas, Steam And Air Conditioning Supply</i>	9	1	-	-
Bekalan Air; Pembentukan, Pelupusan Sampah Dan Aktiviti Pemulihan <i>Water Supply; Sewerage, Waste Management And Remediation Activities</i>	12	-	-	-
Pembinaan <i>Construction</i>	1,560	67	51	1
Perdagangan Borong dan Runcit, Pembaikan Kenderaan Dan Motorsikal <i>Wholesale and Retail Trade, Repair Of Motor Vehicles And Motorcycles</i>	2,213	34	21	1
Pengangkutan Dan Penyimpanan [Stor] <i>Transportation And Storage</i>	325	11	11	1
Aktiviti Penyediaan Tempat Tinggal Dan Perkhidmatan Permakanan <i>Accommodation And Food Service Activities</i>	902	22	7	2
Maklumat Dan Perhubungan <i>Information And Communication</i>	119	2	3	-
Aktiviti Kewangan Dan Insuran <i>Financial And Insurance Activities</i>	78	3	5	2
Aktiviti Hartanah <i>Real Estate Activities</i>	51	1	1	-
Aktiviti Profesional, Saintifik Dan Teknikal <i>Professional, Scientific And Technical Activities</i>	308	2	4	1
Aktiviti Pentadbiran Dan Perkhidmatan Bantuan <i>Administrative And Support Service Activities</i>	248	6	9	1
Pentadbiran Awam Dan Pertahanan; Sekuriti Sosial Wajib <i>Public Administration And Defence; Compulsory Social Security</i>	1	-	1	-
Pendidikan <i>Education</i>	127	9	7	-
Aktiviti Kesihatan Manusia Dan Kerja Sosial <i>Human Health And Social Work Activities</i>	54	-	2	-
Sastera, Kebudayaan Dan Rekreasi <i>Arts, Entertainment And Recreation</i>	36	1	2	-
Lain-Lain Aktiviti Perkhidmatan <i>Other Service Activities</i>	578	-	-	-
Keseluruhan Perusahaan <i>All Industries</i>	8,787	193	144	11

Sumber : Jabatan Buruh, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri

Source : Labour Department, Ministry of Home Affairs

Nota : (1) Banci Majikan dan Pekerja 2010, Jabatan Buruh

Note : Labour Department's Annual Census on Employers and Employees for the year 2010

(2) Kumpulan Industri - Merujuk Klasifikasi Industri ISIC Rev. 4
Industry Group - Referring to ISIC Rev. 4 Industry Classifications

**2.13 PEKERJA KERAJAAN MENGIKUT BAHAGIAN
GOVERNMENT EMPLOYEES BY DIVISION**

Bahagian <i>Division</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Bahagian I/ <i>Division I</i>	809	903	939	964	941
Lelaki/ <i>Male</i>	567	637	653	663	668
Perempuan/ <i>Female</i>	242	266	286	301	273
Bahagian II/ <i>Division II</i>	8,176	8,607	8,741	9,058	9,588
Lelaki/ <i>Male</i>	3,645	3,747	3,732	3,736	3,812
Perempuan/ <i>Female</i>	4,531	4,860	5,009	5,322	5,776
Bahagian III/ <i>Division III</i>	10,620	10,828	11,307	11,496	11,693
Lelaki/ <i>Male</i>	4,779	4,888	5,013	5,012	5,035
Perempuan/ <i>Female</i>	5,841	5,940	6,294	6,484	6,658
Bahagian IV/ <i>Division IV</i>	11,734	11,996	12,087	12,246	12,535
Lelaki/ <i>Male</i>	5,802	5,894	5,862	5,875	6,002
Perempuan/ <i>Female</i>	5,932	6,102	6,225	6,371	6,533
Bahagian V/ <i>Division V</i>	13,438	13,757	13,683	13,655	14,141
Lelaki/ <i>Male</i>	8,068	8,235	8,251	8,227	8,473
Perempuan/ <i>Female</i>	5,370	5,522	5,432	5,428	5,668
Jumlah <i>Total</i>	44,777	46,091	46,757	47,419	48,898

Sumber : Jabatan Perkhidmatan Awam, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Public Services Department, Prime Minister's Office*

Nota : Tidak Termasuk Angkatan Bersenjata DiRaja Brunei, Polis DiRaja Brunei, Unit Simpanan Gurkha dan Pekerja Bergaji Hari
Note : *Royal Brunei Armed Forces, Royal Brunei Police Forces, Gurkha Reserve Unit and Daily-Paid employees are excluded*

- Ketua Jabatan/Seksyen
Heads of Department/Sections
- Pegawai Kanan
Senior Officers
- Penyeliaan
Supervisory
- Perkeranian dan Operator
Clerical and Operators

KANDUNGAN / CONTENTS

- 3.1 Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Sektor Minyak & Gas Dan Bukan Minyak & Gas
Gross Domestic Product By Oil & Gas And Non-Oil & Gas Sectors
- 3.2 Keluaran Dalam Negeri Kasar Per Kapita
Gross Domestic Product Per Capita
- 3.3 Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi Pada Harga Semasa
Gross Domestic Product By Kind Of Economic Activity At Current Prices
- 3.4 Peratus Agihan Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi Pada Harga Semasa
Gross Domestic Product Per Cent Distribution By Kind Of Economic Activity At Current Prices
- 3.5 Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi Pada Harga Tetap 2000
Gross Domestic Product By Kind Of Economic Activity At Constant 2000 Prices
- 3.6 Kadar Pertumbuhan Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi Pada Harga Tetap 2000
Gross Domestic Product Growth Rates By Kind Of Economic Activity At Constant 2000 Prices
- 3.7 Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Perbelanjaan Pada Harga Semasa
Gross Domestic Product By Type Of Expenditure At Current Prices
- 3.8 Peratus Agihan Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Perbelanjaan Pada Harga Semasa
Gross Domestic Product Per Cent Distribution By Type Of Expenditure At Current Prices

- 3.9 Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Perbelanjaan Pada Harga Tetap 2000
Gross Domestic Product By Type Of Expenditure At Constant 2000 Prices
- 3.10 Kadar Pertumbuhan Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Perbelanjaan Pada Harga Tetap 2000
Gross Domestic Product Growth Rates By Type Of Expenditure At Constant 2000 Prices

Nota Keterangan

Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Tahunan, 2011

Pada tahun 2011, ekonomi Negara Brunei Darussalam meningkat sebanyak sebanyak 2.2 peratus berikutan perkembangan sebanyak 2.6 peratus yang dicatatkan dalam tahun 2010.

Kedua-dua Sector Minyak & Gas dan Sector Bukan Minyak & Gas masing-masing terus berkembang sebanyak 0.7 peratus dan 3.5 peratus. Dari sudut perbelanjaan Penggunaan Akhir dan Eksport Barangan dan Perkhidmatan telah merosot, manakala komponen perbelanjaan yang lain mencatatkan pertumbuhan positif.

KDNK pada harga semasa meningkat sebanyak 22.0 peratus kepada BND 20.6 billion dari BND 16.9 bilion dalam tahun 2010.

KDNK per kapita pada harga semasa juga meningkat 19.6 peratus dari BND 40.7 ribu pada tahun 2010 kepada BND 48.7 ribu pada tahun 2011.

Nota Teknikal

KDNK adalah ukuran bagi jumlah nilai pengeluaran barang-barang dan perkhidmatan oleh unit pengeluar yang menetap dalam sesebuah ekonomi dalam tempoh perakaunan, biasanya satu tahun atau satu suku tahun.

KDNK boleh dikira menggunakan tiga pendekatan:

- (a) pendekatan pengeluaran,
- (b) pendekatan perbelanjaan, dan
- (c) pendekatan pendapatan.

Di dalam siri KDNK berasaskan tahun 2000 bagi Negara Brunei Darussalam, dua pendekatan digunakan, iaitu pendekatan pengeluaran dan pendekatan perbelanjaan. Siri berasaskan tahun 1974 yang lalu hanya menggunakan pendekatan pengeluaran sahaja.

KDNK Mengikut Pendekatan Pengeluaran

Di bawah pendekatan ini, KDNK ialah jumlah Nilai Tambah Kasar (GVA) bagi industri dalam ekonomi. GVA dikira bagi setiap aktiviti ekonomi dan kemudiannya dicampur untuk mendapatkan jumlah nilai tambah kasar atau KDNK bagi keseluruhan ekonomi, iaitu:

$$\mathbf{KDNK = \Sigma GVA}$$

KDNK diperolehi dengan menolak nilai barang-barang dan perkhidmatan yang digunakan dalam proses pengeluaran (digelar sebagai penggunaan perantaraan, IC) daripada nilai barang-barang dan perkhidmatan yang dihasilkan (disebut sebagai keluaran kasar, GO), iaitu:

$$\mathbf{GVA = GO - IC}$$

KDNK pendekatan pengeluaran ditunjukkan mengikut jenis aktiviti ekonomi, berpandukan **Klasifikasi Standard Industri Negara Brunei Darussalam (BDSIC 2001)**, yang berasaskan **Klasifikasi Standard Industri Antarabangsa (ISIC), Semakan 3**.

KDNK Mengikut Pendekatan Perbelanjaan

Pendekatan ini menilai penggunaan akhir bagi pengeluaran negara. Komponen perbelanjaan KDNK adalah berasaskan pembelian barang dan perkhidmatan untuk penggunaan akhir, dan kadangkala disebut sebagai agregat 'permintaan akhir' atau 'perbelanjaan akhir'. Pembelian perantaraan barang dan perkhidmatan untuk pemerosesan selanjutnya adalah dikecualikan.

KDNK ialah jumlah perbelanjaan penggunaan persendirian (PCE), perbelanjaan penggunaan kerajaan (GCE), pembentukan modal kasar atau pelaburan (I) dan eksport (X) dikurangkan import (M) barang dan perkhidmatan, iaitu:

$$\mathbf{KDNK = PCE + GCE + I + X - M}$$

Diskrepansi perangkaan (SD) dicampur kepada KDNK perbelanjaan untuk mencatatkan perbezaan dalam nilai KDNK daripada pendekatan pengeluaran dan perbelanjaan.

KDNK Pada Harga Semasa dan Tetap

Bagi membolehkan berbagai jenis barang dan perkhidmatan dicampur dalam satu unit ukuran yang sama, KDNK dikira dalam nilai matawang. KDNK pada harga semasa merujuk kepada KDNK yang dikira pada harga semasa dalam tempoh perakaunan. KDNK pada harga semasa juga disebut sebagai KDNK nominal.

Memandangkan harga barang dan perkhidmatan berubah dari satu masa ke satu masa, perubahan dalam nilai KDNK mungkin disebabkan oleh perubahan dalam kuantiti barang dan perkhidmatan yang dihasilkan atau disebabkan perubahan harga. Oleh yang demikian, kesan dari perubahan harga perlu diasingkan untuk membolehkan perbandingan yang bermakna untuk melihat perubahan dalam paras atau kuantiti aktiviti ekonomi sepanjang masa tertentu. Ini memerlukan pertukaran KDNK harga semasa kepada harga tetap. KDNK pada harga tetap juga digelar KDNK sebenar.

Kadar Pertumbuhan KDNK. Perubahan dalam KDNK harga semasa, yang dikira oleh kadar pertumbuhan, menggambarkan kesan cantuman dari perubahan dalam paras harga dan juga kuantiti pengeluaran barang dan perkhidmatan dari satu tempoh ke satu tempoh yang lain.

Kadar pertumbuhan bagi KDNK pada harga tetap memberikan ukuran bagi pertumbuhan 'sebenar' dalam ekonomi kerana kesan dari perubahan harga telah dikecualikan.

Kadar pertumbuhan tahunan, r , dalam peratus bagi KDNK harga tetap (misalnya bagi 2005 dibandingkan dengan 2004) dikira seperti berikut:

$$r = ((\text{KDNK}_{2005} / \text{KDNK}_{2004}) - 1) \times 100$$

Bagi perbandingan KDNK sebenar bagi tempoh beberapa tahun, kadar pertumbuhan purata, R , dalam peratus (misalnya bagi 2005 dibandingkan dengan 2000) dikira seperti berikut:

$$R = (\text{Ln} (\text{KDNK}_{2005} / \text{KDNK}_{2000}) / 5) \times 100$$

KDNK per kapita diperolehi dengan membahagi KDNK pada harga semasa dengan saiz penduduk. Ini digunakan untuk menunjukkan tahap perkembangan ekonomi sebagai perbandingan dengan negara-negara lain. KDNK per kapita juga dikira dalam harga tetap. Perubahan dalam KDNK per kapita pada harga tetap digunakan untuk menunjukkan kesejahteraan keseluruhan dalam ekonomi.

Explanatory Note

Annual Gross Domestic Product (GDP), 2011

In 2011, GDP at constant prices decreased by 2.2 per cent, compared to an increase of 2.6 per cent recorded in 2010.

The non-oil & gas sector continued to grow by 3.5 per cent after the 3.0 per cent increase a year earlier. The oil & gas sector has decreased by 0.7 per cent. On the expenditure side, personal consumption expenditures and government consumption expenditures grew by 2.1 per cent and 3.5 per cent respectively, while the other expenditure components recorded negative growths.

GDP at current prices increased by 22.0 per cent to BND 20.6 billion from BND 16.9 billion in 2010.

GDP per capita at current prices also increased by 19.6 per cent to BND 48.7 thousand in 2011 from BND 40.7 thousand in 2010.

Technical Note

GDP is a measure of the total value of production of goods and services by all resident producing units in an economy during an accounting period, which is usually one year or one quarter.

GDP can be calculated by using three approaches:

- (a) the production approach,*
- (b) the expenditure approach, and*
- (c) the income approach.*

In the 2000-based GDP series for Brunei Darussalam, two approaches are used, namely the production approach and the expenditure approach. The previous 1974-based series only used the production approach.

GDP by Production Approach

Under this approach, GDP is the sum of the value-added of the various industries in the economy. Gross Value Added (GVA) is calculated for every economic activity and then summed up to obtain the total gross value added or GDP for the whole economy, i.e.

$$\mathbf{GDP = \Sigma GVA}$$

GVA is derived by deducting the value of goods and services used in the production processes (referred to as intermediate consumption, IC) from the value of goods and services produced (referred to as output, GO), i.e.

$$\mathbf{GVA = GO - IC}$$

GDP by production approach is presented by kind of economic activities according to the **Brunei Darussalam Standard Industrial Classification (BDSIC 2001)**, which is based on the **International Standard Industrial Classification (ISIC), Revision 3**.

GDP by Expenditure Approach

This approach evaluates the final uses of the country's output. The GDP expenditure components are based on the purchases of goods and services for final use, and are sometimes referred to as 'final demand' or 'final expenditure' aggregates. Intermediate purchases of goods and services used for further processing are excluded.

GDP is the sum of private consumption expenditure (PCE), government consumption expenditure (GCE), capital formation or investment (I) and exports (X) less imports (M) of goods and services, i.e.:

$$\mathbf{GDP = PCE + GCE + I + X - M}$$

A statistical discrepancy (SD) is added to the GDP by expenditure to record the difference in the GDP values obtained from the production and expenditure approaches.

GDP at Current and Constant Prices

In order to aggregate the wide variety of goods and services in a common unit of measurement, GDP is expressed in monetary terms. GDP at current prices refers to GDP measured at the prevailing prices in the current accounting period. GDP at current prices is also referred to as nominal GDP.

Since prices of goods and services change from one period to another, the change in GDP value may be due to changes in volume of the goods or services produced or due to price changes. Therefore, the effects of price changes have to be removed to enable a meaningful comparison to see the changes in the level or volume of economic activities over time. This requires the conversion of GDP current prices to constant prices. GDP at constant prices is also referred to as real GDP.

GDP Growth Rates. *The changes in current price GDP, as measured by the growth rates, reflect the combined effect of the changes in the price level as well as the quantity or volume of production of goods and services from one period to another.*

The growth rates of GDP at constant prices give a measure of the 'real' growth of the economy as the effects of price changes have been eliminated.

The annual growth rate, r , in per cent for GDP constant prices (for example, for 2005 compared to 2004) is calculated as follows:

$$r = ((GDP_{2005} / GDP_{2004}) - 1) \times 100$$

For the comparison of real GDP over several years, the average annual growth rate, R , in per cent (for example for 2005 compared to 2000) is computed as follows:

$$R = (\text{Ln}(GDP_{2005} / GDP_{2000}) / 5) \times 100$$

GDP per capita *is obtained by dividing the GDP at current prices by the population size. This is used to indicate the level of economic development in comparison to other countries. GDP per capita is also computed at constant prices. The change in GDP per capita at constant prices is used to indicate the overall economic well-being.*

**3.1 KELUARAN DALAM NEGERI KASAR MENGIKUT SEKTOR MINYAK & GAS DAN BUKAN MINYAK & GAS
GROSS DOMESTIC PRODUCT BY OIL & GAS AND NON-OIL & GAS SECTORS**

BND Juta/Million

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011 ^(P)
Keluaran Dalam Negeri Kasar Harga Semasa Gross Domestic Product Current Prices	18,458.4	20,397.9	15,611.4	16,867.3	20,579.2
Sektor Minyak & Gas <i>Oil & Gas Sector</i>	12,332.9	14,300.0	9,417.0	10,461.8	13,923.2
Sektor Bukan Minyak & Gas <i>Non-Oil & Gas Sector</i>	6,125.5	6,097.9	6,194.3	6,405.5	6,656.0
Kerajaan <i>Government</i>	2,239.4	2,152.2	2,189.7	2,312.5	2,412.5
Swasta <i>Private</i>	3,886.1	3,945.7	4,004.6	4,093.0	4,243.5
Keluaran Dalam Negeri Kasar Harga Tetap Gross Domestic Product Constant Prices	11,986.2	11,753.8	11,546.4	11,846.5	12,108.1
Sektor Minyak & Gas <i>Oil & Gas Sector</i>	6,023.7	5,650.5	5,388.5	5,504.6	5,542.5
Sektor Bukan Minyak & Gas <i>Non-Oil & Gas Sector</i>	5,962.6	6,103.4	6,157.9	6,341.9	6,565.6
Kerajaan <i>Government</i>	2,206.5	2,266.9	2,297.9	2,388.2	2,468.9
Swasta <i>Private</i>	3,756.1	3,836.5	3,860.0	3,953.7	4,096.7

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

**3.2 KELUARAN DALAM NEGERI KASAR PER KAPITA
GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA**

BND Juta/ Million

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011 ^(p)
Harga Semasa (Current Prices)					
Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) (BND juta) <i>Gross Domestic Product (GDP) (BND million)</i>	18,458.4	20,397.9	15,611.4	16,867.3	20,579.2
Kadar Pertumbuhan KDNK (Peratus) <i>GDP Growth Rate (Percentage)</i>	1.3	10.5	(23.5)	8.0	22.0
KDNK Per Kapita (BND) <i>GDP Per Capita</i>	49,887.6	54,394.4	41,071.8	43,607.3	52,314.9
Kadar Pertumbuhan KDNK Per Kapita (Peratus) <i>GDP Per Capita Growth Rate (Percentage)</i>	(0.2)	9.0	(24.5)	6.2	20.0
Harga Tetap (Constant Prices)					
Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) (BND juta) <i>Gross Domestic Product (GDP) (BND million)</i>	11,986.2	11,753.8	11,546.4	11,846.5	12,108.1
Kadar Pertumbuhan KDNK (Peratus) <i>GDP Growth Rate (Percentage)</i>	0.2	(1.9)	(1.8)	2.6	2.2
Keluaran Dalam Negeri Kasar Per Kapita (BND) <i>Gross Domestic Product Per Capita</i>	32,395.1	31,343.5	30,377.3	30,626.9	30,778.1
Kadar Pertumbuhan KDNK Per Kapita (Peratus) <i>GDP Per Capita Growth Rate (Percentage)</i>	(35.2)	(3.2)	(3.1)	0.8	0.5
Penduduk (Ribu) <i>Population (Thousand)</i>	370.0	375.0	380.1	386.8	393.4
Kadar Pertumbuhan Penduduk (Peratus) <i>Population Growth Rate (Percentage)</i>	1.5	1.4	1.4	1.8	1.7

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

Nota : Keluaran Dalam Negeri Kasar Per Kapita dan Penduduk adalah semakan berasaskan data terakhir Banci Penduduk dan Perumahan 2011

Note : *Gross Domestic Product Per Capita and Population are based on final data of the Population and Housing Census 2011*

3.3 KELUARAN DALAM NEGERI KASAR MENGIKUT JENIS AKTIVITI EKONOMI PADA HARGA SEMASA
GROSS DOMESTIC PRODUCT BY KIND OF ECONOMIC ACTIVITY AT CURRENT PRICES

BND Juta/ Million

Jenis Aktiviti Ekonomi <i>Kind Of Economic Activity</i>	2007	2008	2009	2010	2011 (P)
Sektor Pertanian, Perhutanan & Perikanan <i>Agriculture, Forestry & Fishery Sector</i>	127.3	129.7	141.9	128.2	131.9
Pertanian <i>Agriculture</i>	65.9	76.2	81.0	74.7	80.5
Perhutanan <i>Forestry</i>	4.9	6.6	6.7	2.9	2.9
Perikanan <i>Fishery</i>	56.5	46.9	54.2	50.6	48.9
Sektor Industri <i>Industrial Sector</i>	13,161.7	15,117.5	10,210.6	11,262.9	14,749.3
Perlombongan <i>Mining</i>	10,603.7	11,672.0	7,389.7	8,571.7	11,629.6
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	1,916.2	2,796.1	2,180.8	2,035.5	2,433.9
Pembinaan <i>Construction</i>	530.4	534.4	518.1	524.1	550.2
Elektrik & Air <i>Electricity & Water</i>	111.5	115.0	122.0	131.5	135.5
Sektor Perkhidmatan <i>Services Sector</i>	5,169.4	5,150.7	5,258.9	5,476.3	5,698.1
Pengangkutan & Perhubungan <i>Transport & Communication</i>	511.4	533.5	556.0	576.3	622.1
Perdagangan <i>Trade</i>	549.0	558.0	591.2	623.2	659.3
Kewangan <i>Finance</i>	579.0	593.0	573.8	583.4	571.8
Hartanah & Pemilikan Tempat Kediaman <i>Real Estate & Ownership of Dwellings</i>	427.2	433.3	429.9	438.4	443.1
Perkhidmatan Persendirian <i>Private Services</i>	863.4	880.5	918.2	942.6	989.3
Perkhidmatan Kerajaan <i>Government Services</i>	2,239.4	2,152.2	2,189.7	2,312.5	2,412.5
Keluaran Dalam Negeri Kasar <i>Gross Domestic Product</i>	18,458.4	20,397.9	15,611.4	16,867.3	20,579.2

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
 Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

**3.4 PERATUS AGIHAN KELUARAN DALAM NEGERI KASAR MENGIKUT
JENIS AKTIVITI PADA HARGA SEMASA
GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CENT DISTRIBUTION BY KIND
OF ECONOMIC ACTIVITY AT CURRENT PRICES**

Jenis Aktiviti Ekonomi <i>Kind Of Economic Activity</i>	Peratus/ <i>Per cent</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011 ^(p)
Sektor Pertanian, Perhutanan & Perikanan <i>Agriculture, Forestry & Fishery Sector</i>	0.7	0.6	0.9	0.8	0.6
Pertanian <i>Agriculture</i>	0.4	0.4	0.5	0.4	0.4
Perhutanan <i>Forestry</i>	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Perikanan <i>Fishery</i>	0.3	0.2	0.3	0.3	0.2
Sektor Industri <i>Industrial Sector</i>	71.3	74.1	65.4	66.8	71.7
Perlombongan <i>Mining</i>	57.4	57.2	47.3	50.8	56.5
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	10.4	13.7	14.0	12.1	11.8
Pembinaan <i>Construction</i>	2.9	2.6	3.3	3.1	2.7
Elektrik & Air <i>Electricity & Water</i>	0.6	0.6	0.8	0.8	0.7
Sektor Perkhidmatan <i>Services Sector</i>	28.0	25.3	33.7	32.5	27.7
Pengangkutan & Perhubungan <i>Transport & Communication</i>	2.8	2.6	3.6	3.4	3.0
Perdagangan <i>Trade</i>	3.0	2.7	3.8	3.7	3.2
Kewangan <i>Finance</i>	3.1	2.9	3.7	3.5	2.8
Hartanah & Pemilikan Tempat Kediaman <i>Real Estate & Ownership of Dwellings</i>	2.3	2.1	2.8	2.6	2.2
Perkhidmatan Persendirian <i>Private Services</i>	4.7	4.3	5.9	5.6	4.8
Perkhidmatan Kerajaan <i>Government Services</i>	12.1	10.6	14.0	13.7	11.7
Keluaran Dalam Negeri Kasar <i>Gross Domestic Product</i>	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

**3.5 KELUARAN DALAM NEGERI KASAR MENGIKUT JENIS AKTIVITI EKONOMI
PADA HARGA TETAP 2000
GROSS DOMESTIC PRODUCT BY KIND OF ECONOMIC ACTIVITY
AT CONSTANT 2000 PRICES**

Jenis Aktiviti Ekonomi <i>Kind Of Economic Activity</i>	BND Juta/ <i>Million</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011 ^(p)
Sektor Pertanian, Perhutanan & Perikanan <i>Agriculture, Forestry & Fishery Sector</i>	128.3	133.1	140.7	132.5	138.5
Pertanian <i>Agriculture</i>	79.4	87.9	93.0	90.3	97.1
Perhutanan <i>Forestry</i>	4.9	6.6	6.7	2.9	2.9
Perikanan <i>Fishery</i>	43.9	38.6	41.0	39.9	38.5
Sektor Industri <i>Industrial Sector</i>	6,813.3	6,442.6	6,119.5	6,225.1	6,278.6
Perlombongan <i>Mining</i>	4,577.2	4,150.5	4,008.8	4,075.0	4,054.9
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	1,659.0	1,705.5	1,538.6	1,562.4	1,616.0
Pembinaan <i>Construction</i>	488.9	497.6	477.4	488.7	504.9
Elektrik & Air <i>Electricity & Water</i>	88.2	89.0	94.6	98.9	102.8
Sektor Perkhidmatan <i>Services Sector</i>	5,044.7	5,178.2	5,286.1	5,489.0	5,691.1
Pengangkutan & Perhubungan <i>Transport & Communication</i>	496.4	527.8	555.8	591.1	619.1
Perdagangan <i>Trade</i>	558.1	561.0	586.4	612.8	640.9
Kewangan <i>Finance</i>	493.5	505.7	493.4	504.4	496.9
Hartanah & Pemilikan Tempat Kediaman <i>Real Estate & Ownership of Dwellings</i>	417.4	426.3	424.9	432.3	438.9
Perkhidmatan Pemandirian <i>Private Services</i>	872.8	890.6	927.7	960.2	1,026.4
Perkhidmatan Kerajaan <i>Government Services</i>	2,206.5	2,266.8	2,297.9	2,388.2	2,468.9
Keluaran Dalam Negeri Kasar <i>Gross Domestic Product</i>	11,986.2	11,753.8	11,546.4	11,846.5	12,108.1

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

**3.6 KADAR PERTUMBUHAN KELUARAN DALAM NEGERI KASAR MENGIKUT JENIS
AKTIVITI EKONOMI PADA HARGA TETAP 2000
GROSS DOMESTIC PRODUCT GROWTH RATES BY KIND OF
ECONOMIC ACTIVITY AT CONSTANT 2000 PRICES**

Jenis Aktiviti Ekonomi <i>Kind Of Economic Activity</i>	Peratus/ <i>Per cent</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011 ^(p)
Sektor Pertanian, Perhutanan & Perikanan <i>Agriculture, Forestry & Fishery Sector</i>	(4.5)	3.8	5.7	(5.9)	4.6
Pertanian <i>Agriculture</i>	3.6	10.6	5.8	(2.9)	7.6
Perhutanan <i>Forestry</i>	(8.5)	33.4	1.6	(56.7)	0.9
Perikanan <i>Fishery</i>	(16.0)	(11.9)	6.2	(2.8)	(3.5)
Sektor Industri <i>Industrial Sector</i>	(5.6)	(5.4)	(5.0)	1.7	0.9
Perlombongan <i>Mining</i>	(8.0)	(9.3)	(3.4)	1.7	(0.5)
Pembuatan <i>Manufacturing</i>	(3.1)	2.8	(9.8)	1.5	3.4
Pembinaan <i>Construction</i>	10.9	1.8	(4.0)	2.4	3.3
Elektrik & Air <i>Electricity & Water</i>	2.7	0.9	6.3	4.6	3.9
Sektor Perkhidmatan <i>Services Sector</i>	9.2	2.6	2.1	3.8	3.7
Pengangkutan & Perhubungan <i>Transport & Communication</i>	12.5	6.3	5.3	6.4	4.7
Perdagangan <i>Trade</i>	11.9	0.5	4.5	4.5	4.6
Kewangan <i>Finance</i>	3.7	2.5	(2.4)	2.2	(1.5)
Hartanah & Pemilikan Tempat Kediaman <i>Real Estate & Ownership of Dwellings</i>	2.3	2.1	(0.3)	1.7	1.5
Perkhidmatan Persendirian <i>Private Services</i>	6.9	2.0	4.2	3.5	6.9
Perkhidmatan Kerajaan <i>Government Services</i>	11.6	2.7	1.4	3.9	3.4
Keluaran Dalam Negeri Kasar <i>Gross Domestic Product</i>	0.2	(1.9)	(1.8)	2.6	2.2

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

3.7 KELUARAN DALAM NEGERI KASAR MENGIKUT JENIS PERBELANJAAN PADA HARGA SEMASA
GROSS DOMESTIC PRODUCT BY TYPE OF EXPENDITURE AT CURRENT PRICES

	BND Juta/Million				
Jenis Perbelanjaan <i>Type Of Expenditure</i>	2007	2008	2009	2010	2011 ^(p)
Perbelanjaan Penggunaan Persendirian <i>Personal Consumption Expenditure</i>	3,722.0	3,608.0	3,803.0	3,908.6	4,088.9
Perbelanjaan Penggunaan Kerajaan <i>Government Consumption Expenditure</i>	4,175.4	3,496.4	3,635.5	3,780.7	3,566.6
Pembentukan Modal <i>Capital Formation</i>	2,396.8	2,788.0	2,740.8	2,678.3	2,750.4
Modal Tetap <i>Fixed Capital</i>	2,398.5	2,788.9	2,739.6	2,677.6	2,749.7
Pembinaan <i>Construction</i>	1,383.3	1,601.0	1,606.1	1,608.8	1,666.0
Mesin & Peralatan <i>Machinery and Equipment</i>	1,015.2	1,187.9	1,133.6	1,068.8	1,083.7
Perubahan dalam Stok <i>Change in Stocks</i>	(1.7)	(0.9)	1.2	0.7	0.7
Eksport Barang & Perkhidmatan <i>Exports of Goods & Services</i>	12,524.6	15,971.4	11,362.4	13,736.6	16,726.2
Eksport Barang <i>Exports of Goods</i>	11,299.9	14,743.4	10,034.6	12,302.1	15,206.7
Eksport Perkhidmatan <i>Exports of Services</i>	1,224.7	1,228.0	1,328.1	1,434.5	1,519.5
tolak : Import Barang & Perkhidmatan <i>less : Imports of Goods & Services</i>	5,149.5	5,632.8	5,587.2	5,544.7	5,994.5
Import Barang <i>Imports of Goods</i>	3,166.0	3,647.3	3,504.1	3,349.2	3,697.8
Import Perkhidmatan <i>Imports of Services</i>	1,983.5	1,985.5	2,083.1	2,195.5	2,296.7
Diskrepansi Perangkaan <i>Statistical Discrepancy</i>	789.2	166.8	(343.4)	(1,692.1)	(558.4)
Keluaran Dalam Negeri Kasar <i>Gross Domestic Product</i>	18,458.4	20,397.9	15,611.4	16,867.3	20,579.2

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

**3.8 PERATUS AGIHAN KELUARAN DALAM NEGERI KASAR MENGIKUT
JENIS PERBELANJAAN PADA HARGA SEMASA
GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CENT DISTRIBUTION BY
TYPE OF EXPENDITURE AT CURRENT PRICES**

Jenis Perbelanjaan <i>Type Of Expenditure</i>	Peratus/ <i>Per cent</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011 ^(P)
Perbelanjaan Penggunaan Persendirian <i>Personal Consumption Expenditure</i>	20.2	17.7	24.4	23.2	19.9
Perbelanjaan Penggunaan Kerajaan <i>Government Consumption Expenditure</i>	22.6	17.1	23.3	22.4	17.3
Pembentukan Modal <i>Capital Formation</i>	13.0	13.7	17.6	15.9	13.4
Modal Tetap <i>Fixed Capital</i>	13.0	13.7	17.5	15.9	13.4
Pembinaan <i>Construction</i>	7.5	7.8	10.3	9.5	8.1
Mesin & Peralatan <i>Machinery and Equipment</i>	5.5	5.8	7.3	6.3	5.3
Perubahan dalam Stok <i>Change in Stocks</i>	(0.0)	0.0	0.0	0.0	0.0
Eksport Barang & Perkhidmatan <i>Exports of Goods & Services</i>	67.9	78.3	72.8	81.4	81.3
Eksport Barang <i>Exports of Goods</i>	61.2	72.3	64.3	72.9	73.9
Eksport Perkhidmatan <i>Exports of Services</i>	6.6	6.0	8.5	8.5	7.4
tolak : Import Barang & Perkhidmatan <i>less : Imports of Goods & Services</i>	27.9	27.6	35.8	32.9	29.1
Import Barang <i>Imports of Goods</i>	17.2	17.9	22.4	19.9	18.0
Import Perkhidmatan <i>Imports of Services</i>	10.7	9.7	13.3	13.0	11.2
Diskrepansi Perangkaan <i>Statistical Discrepancy</i>	4.3	0.8	(2.2)	(10.0)	(2.7)
Keluaran Dalam Negeri Kasar <i>Gross Domestic Product</i>	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

3.9 KELUARAN DALAM NEGERI KASAR MENGIKUT JENIS PERBELANJAAN PADA HARGA TETAP 2000
GROSS DOMESTIC PRODUCT BY TYPE OF EXPENDITURE AT CONSTANT 2000 PRICES

	BND Juta/ Million				
Jenis Perbelanjaan Type Of Expenditure	2007	2008	2009	2010	2011 ^(P)
Perbelanjaan Penggunaan Persendirian Personal Consumption Expenditure	3,687.9	3,752.7	3,939.9	4,010.8	4,157.9
Perbelanjaan Penggunaan Kerajaan Government Consumption Expenditure	3,751.7	3,722.5	3,919.0	4,055.2	3,907.1
Pembentukan Modal Capital Formation	2,203.7	2,494.0	2,486.3	2,398.3	2,448.4
Modal Tetap Fixed Capital	2,204.8	2,497.3	2,485.9	2,397.6	2,447.8
Pembinaan Construction	1,274.8	1,444.6	1,463.2	1,491.5	1,528.4
Mesin & Peralatan Machinery and Equipment	930.0	1,052.8	1,022.7	906.1	919.4
Perubahan dalam Stok Change in Stocks	(1.1)	(3.4)	0.4	0.7	0.6
Eksport Barang & Perkhidmatan Exports of Goods & Services	7,012.5	6,576.6	6,229.9	5,744.1	6,700.4
Eksport Barang Exports of Goods	6,165.5	5,702.0	5,284.4	4,723.0	5,618.8
Eksport Perkhidmatan Exports of Services	847.0	874.5	945.4	1,021.2	1,081.7
tolak : Import Barang & Perkhidmatan less : Imports of Goods & Services	5,010.3	5,559.8	5,515.2	5,500.4	6,129.7
Import Barang Imports of Goods	3,336.2	3,913.7	3,772.1	3,654.1	4,192.0
Import Perkhidmatan Imports of Services	1,674.1	1,646.2	1,743.1	1,846.3	1,937.7
Diskrepansi Perangkaan Statistical Discrepancy	340.7	767.9	496.5	1,138.5	1,023.9
Keluaran Dalam Negeri Kasar Gross Domestic Product	11,986.2	11,753.8	11,546.4	11,846.5	12,108.1

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

3.10 KADAR PERTUMBUHAN KELUARAN DALAM NEGERI KASAR MENGIKUT JENIS PERBELANJAAN PADA HARGA TETAP 2000

GROSS DOMESTIC PRODUCT GROWTH RATES BY TYPE OF EXPENDITURE AT CONSTANT 2000 PRICES

	Peratus/Per cent				
Jenis Perbelanjaan <i>Type Of Expenditure</i>	2007	2008	2009	2010	2011 ^(P)
Perbelanjaan Penggunaan Persendirian <i>Personal Consumption Expenditure</i>	2.0	1.8	4.7	2.1	3.7
Perbelanjaan Penggunaan Kerajaan <i>Government Consumption Expenditure</i>	15.8	(0.8)	5.3	3.5	(3.7)
Pembentukan Modal <i>Capital Formation</i>	26.5	13.2	(0.3)	(3.5)	2.1
Modal Tetap <i>Fixed Capital</i>	26.4	13.3	(0.5)	(3.6)	2.1
Pembinaan <i>Construction</i>	9.9	13.3	1.3	1.9	2.5
Mesin & Peralatan <i>Machinery and Equipment</i>	59.0	13.2	(2.9)	(11.4)	1.5
Eksport Barang & Perkhidmatan <i>Exports of Goods & Services</i>	(9.6)	(6.3)	(5.3)	(7.8)	(3.5)
Eksport Barang <i>Exports of Goods</i>	(9.1)	(7.5)	(7.3)	(10.6)	(5.1)
Eksport Perkhidmatan <i>Exports of Services</i>	(13.6)	3.2	8.1	8.0	5.9
tolak : Import Barang & Perkhidmatan <i>less : Imports of Goods & Services</i>	13.2	11.0	(0.8)	(0.3)	11.4
Import Barang <i>Imports of Goods</i>	23.4	17.3	(3.6)	(3.1)	14.7
Import Perkhidmatan <i>Imports of Services</i>	(2.8)	(1.7)	5.9	5.9	5.0
Keluaran Dalam Negeri Kasar <i>Gross Domestic Product</i>	0.6	(1.9)	(1.8)	2.6	2.2

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
 Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

KANDUNGAN / CONTENTS

- 4.1 Indeks Harga Pengguna, 2007 – 2011
Consumer Price Index, 2007 - 2011
- 4.2 Peratusan Perubahan Tahunan Pada Indeks Harga Pengguna, 2007 - 2011
Annual Percentage Change In Consumer Price Index, 2007 - 2011
- 4.3 Indeks Harga Pengguna 2011
Consumer Price Index 2011
- 4.4 Indeks Harga Pengguna Barangan Mengikut Ketahanan Dan Perkhidmatan
Consumer Price Index Of Goods According To Durability And Services
- 4.5 Harga Runcit Purata Bagi Barangan Makanan Terpilih
Average Retail Price Of Selected Food Items

4

SEKSYEN / *SECTION*

HARGA

PRICES

Nota Keterangan

Indeks Harga Pengguna (IHP), 2011

Kadar inflasi bagi IHP tahun 2011 adalah 2.0 peratus berbanding dengan 0.4 peratus pada tahun 2010. Peningkatan pada keseluruhan indeks adalah disebabkan oleh kenaikan Indeks Kumpulan Utama bagi Makanan dan Minuman Ringan; Tembakau; Pakaian dan Kasut; Perumahan, Air, Elektrik, Gas dan Bahan Api Lain; Kesihatan; Hiasan, Perkakasan Isi Rumah dan Penyelenggaraan Rutin Isi Rumah; Pengangkutan; Perhubungan; Restoran dan Hotel; dan Pelbagai Barangan dan Perkhidmatan. Walau bagaimanapun, Kumpulan Utama bagi Kesihatan; Rekreasi dan Kebudayaan; dan Pendidikan telah menurun.

Indeks Harga Pengguna (IHP) dikumpulkan secara bulanan oleh Jabatan Perangkaan, Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri.

IHP mengukur perubahan harga pada sebakul tetap barangan dan perkhidmatan yang dibeli oleh sebahagian besar isirumah di Negara Brunei Darussalam. Ianya mengukur perubahan harga dari satu tempoh rujukan dikenali sebagai tempoh tahun asas. Indeks pada tempoh tahun asas di tetapkan dengan nilai indeks 100 dan perubahan harga pada tempoh masa berikutnya dikira dengan dihubungkan dengan nilai indeks ini. Tempoh tahun asas bagi IHP masa ini ialah tahun 2005 (Jan 2005=100).

IHP digunakan secara meluas bagi mengukur kadar inflasi sesebuah negara. Kadar inflasi adalah perubahan peratus dalam IHP dari satu tempoh ke tempoh yang lain. Kadar inflasi boleh dikira secara bulan-ke-bulan, tahun-ke-tahun, suku tahunan-ke-suku tahunan dan tempoh-ke-tempoh. Kadar inflasi tahun-ke-tahun, misalnya, adalah peratus perubahan IHP pada bulan dibawah kajian dengan IHP pada bulan sebelumnya.

Bakul IHP mengandungi barangan dan perkhidmatan yang biasa dibayar sebahagian besar isi rumah. Jumlah barangan dan perkhidmatan dalam bakul masa ini adalah 479. Kewajaran ditetapkan bagi kesemua barangan dan perkhidmatan IHP pada semua peringkat yang menunjukkan kepentingan sesuatu barangan dan perkhidmatan. Barangan dan perkhidmatan yang penting biasanya mempunyai kewajaran yang tinggi dan mempunyai kesan yang besar pada keseluruhan nilai IHP berbanding dengan yang kurang penting. Bakul IHP masa ini dan pengiraan kewajarannya adalah berasaskan kepada Kajian Perbelanjaan Keluarga (KPK) tahun 2005. Klasifikasi barangan dan perkhidmatan IHP dan kewajaran adalah seperti berikut:

Kumpulan Utama	Kewajaran
• Makanan dan Minuman Ringan	1,905
• Tembakau	44
• Pakaian dan Kasut	426
• Perumahan, Air, Elektrik, Gas dan Bahan Api Lain	1,071
• Hiasan, Perkakasan Isi Rumah dan Penyelenggaraan Rutin Isi Rumah	1,026
• Kesihatan	88
• Pengangkutan	2,245
• Perhubungan	641
• Rekreasi dan Kebudayaan	736
• Pendidikan	571
• Restoran dan Hotel	718
• Pelbagai Barangan dan Perkhidmatan	529
Jumlah	<u>10,000</u>

IHP juga dapat dibahagikan kepada jenis barangan mengikut tahan lama dan perkhidmatan seperti berikut:

- Barang tahan lama:** Barangan yang digunakan berulang kali untuk jangka masa yang lama (contoh: perabot, peralatan isirumah, kenderaan).
- Barang tahan lama (sementara):** Barangan yang digunakan berulang kali tetapi mempunyai jangka hayat/masa yang pendek (contoh: pakaian, kasut, barangan kaca, permainan, tekstil isi rumah).
- Barang tidak tahan lama:** Barangan yang dapat digunakan sekali sahaja (contoh: makanan dan minuman).
- Perkhidmatan:** Perkhidmatan seperti pendidikan, kesihatan, perkhidmatan persendirian.

Explanatory Note

Consumer Price Index (CPI), 2011

The inflation rate of CPI for the year 2011 was 2.0 per cent compared to 0.4 per cent in 2010. The increase in the overall index was attributed to higher Major Group Indices of Food and Non-Alcoholic Beverages; Tobacco; Clothing and Footwear; Housing, Water, Electricity, Gas and Other Fuels; Furnishings, Household Equipment and Routine Household Maintenance; Transport; Communication; Restaurants and Hotels; and Miscellaneous Goods and Services. However, the Major Group Indices of Health; Recreation and Culture; and Education decreased.

The Consumer Price Index (CPI) is compiled on monthly basis by the Department of Statistics, Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office.

The CPI measures the changes in the prices of a fixed basket of goods and services purchased by the majority of household in Brunei Darussalam. It measures price changes from a reference period known as base year period. The index for the base year period is set to 100 and changes in prices in the following periods are measured in relation to this figure. The base year period of the current CPI is year 2005 (Jan 2005=100).

CPI is commonly used to measure the rate of inflation of a country. The inflation rate refers to the percentage change in the CPI from one period to another. Inflation rate can be measured on month-on-month, year-on-year, quarter-on-quarter and period-on-period basis. The month-on-month inflation rate, for instance, is the percentage change of the CPI in the month under review over the CPI in the previous month.

CPI basket comprises of goods and services commonly purchased by majority of households. The number of goods and services in the current basket is 479. Weights are assigned to CPI goods and services at all levels which indicates their relative importance. Important goods & services have more weights and thus have greater influence on the overall CPI than the less important. The current CPI basket and the computation of weights are based on the 2005 Household Expenditure Survey (HES). The classification of CPI goods and services and their weights are as follows:

Major Groups	Weights
• Food and Non-Alcoholic Beverages	1,905
• Tobacco	44
• Clothing and Footwear	426
• Housing, Water, Electricity, Gas and Other Fuels	1,071
• Furnishings, Household Equipment and Routine Household Maintenance	1,026
• Health	88
• Transport	2,245
• Communication	641
• Recreation and Culture	736
• Education	571
• Restaurants and Hotels	718
• Miscellaneous Goods and Services	529
Total	<u>10,000</u>

The CPI can also be classified by the type of goods, according to their durability, and services, as follows:

- Durable goods:*** *Goods that are used repeatedly or continuously over a long period of time (e.g. furniture, household equipment, vehicles).*
- Semi-durable goods:*** *Goods that are used repeatedly but their expected lifetime use is less than for durables and their purchaser's value is significantly less (e.g. clothing, footwear, glassware, games, toys, household textiles).*
- Non-durable goods:*** *Goods that are for single use only (e.g. food and drink).*
- Services:*** *Services such as education, health, personal services.*

4.1 INDEKS HARGA PENGGUNA, 2007 - 2011
CONSUMER PRICE INDEX, 2007 - 2011

	Keseluruhan Barangan dan Perkhidmatan <i>All Goods And Services</i>	Kewajajaran <i>Weight</i>	Tahun <i>Year</i>				
			2007	2008	2009	2010	2011
	IHP Keseluruhan <i>Overall CPI</i>	10,000	101.2	103.3	104.4	104.8	106.9
0	Makanan dan Minuman Ringan <i>Food and Non-Alcoholic Beverages</i>	1,905	102.2	106.4	108.9	110.0	113.8
1	Tembakau <i>Tobacco</i>	44	103.3	103.4	103.6	127.5	246.6
2	Pakaian dan Kasut <i>Clothing and Footwear</i>	426	103.7	102.3	103.7	102.7	104.8
3	Perumahan, Air, Elektrik, Gas dan Bahan Api Lain <i>Housing, Water, Electricity, Gas and Other Fuels</i>	1,071	100.1	100.4	99.8	99.9	101.1
4	Hiasan, Perkakasan Isi Rumah dan Penyelenggaraan Rutin Isi Rumah <i>Furnishing, Household Equipment and Routine Household Maintenance</i>	1,026	100.8	103.0	106.4	106.1	106.2
5	Kesihatan <i>Health</i>	88	103.2	103.2	103.8	105.8	104.7
6	Pengangkutan <i>Transport</i>	2,245	100.6	104.1	104.0	104.2	105.1
7	Perhubungan <i>Communication</i>	641	96.9	96.4	95.4	95.7	97.9
8	Rekreasi dan Kebudayaan <i>Recreation and Culture</i>	736	101.3	104.1	104.5	103.4	103.1
9	Pendidikan <i>Education</i>	571	100.9	101.5	101.6	101.9	100.5
10	Restoran dan Hotel <i>Restaurants and Hotels</i>	718	100.7	102.0	105.0	105.7	106.0
11	Pelbagai Barangan dan Perkhidmatan <i>Miscellaneous Goods and Services</i>	529	106.3	107.0	109.0	109.7	116.7

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

Nota : Tahun asas 2005 = 100
Note : Base year 2005 = 100

4.2 PERATUSAN PERUBAHAN TAHUNAN PADA INDEKS HARGA PENGGUNA, 2007 - 2011
ANNUAL PERCENTAGE CHANGE IN CONSUMER PRICE INDEX, 2007 - 2011

Keseluruhan Barangan dan Perkhidmatan <i>All Goods And Services</i>	Kewajaran <i>Weight</i>	Tahun <i>Year</i>				
		2007	2008	2009	2010	2011
IHP Keseluruhan <i>Overall CPI</i>	10,000	1.0	2.1	1.0	0.4	2.0
0 Makanan dan Minuman Ringan <i>Food and Non-Alcoholic Beverages</i>	1,905	2.5	4.1	2.3	1.0	3.5
1 Tembakau <i>Tobacco</i>	44	3.3	0.1	0.2	23.0	93.4
2 Pakaian dan Kasut <i>Clothing and Footwear</i>	426	(0.6)	(1.3)	1.3	(0.9)	2.1
3 Perumahan, Air, Elektrik, Gas dan Bahan Api Lain <i>Housing, Water, Electricity, Gas and Other Fuels</i>	1,071	0.0	0.3	(0.6)	0.1	1.2
4 Hiasan, Perkakasan Isi Rumah dan Penyelenggaraan Rutin Isi Rumah <i>Furnishing, Household Equipment and Routine Household Maintenance</i>	1,026	1.4	2.2	3.3	(0.2)	0.1
5 Kesihatan <i>Health</i>	88	(3.0)	(0.0)	0.6	1.9	(1.1)
6 Pengangkutan <i>Transport</i>	2,245	0.5	3.4	(0.1)	0.2	0.9
7 Perhubungan <i>Communication</i>	641	(0.3)	(0.5)	(1.1)	0.4	2.2
8 Rekreasi dan Kebudayaan <i>Recreation and Culture</i>	736	1.0	2.8	0.3	(1.0)	(0.3)
9 Pendidikan <i>Education</i>	571	1.0	0.6	0.1	0.3	(1.4)
10 Restoran dan Hotel <i>Restaurants and Hotels</i>	718	0.7	1.2	2.9	0.7	0.4
11 Pelbagai Barangan dan Perkhidmatan <i>Miscellaneous Goods and Services</i>	529	2.4	0.7	1.9	0.6	6.4

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

Nota : Tahun asas 2005 = 100
Note : *Base year 2005 = 100*

4.3 INDEKS HARGA PENGGUNA 2011
CONSUMER PRICE INDEX 2011

Bulan <i>Month</i>	Semua Kumpulan <i>All Groups</i>	Kumpulan Barangan Dan Perkhidmatan <i>Goods And Services Groups</i>											
		(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
Kewajaran Weight	10,000												
Januari <i>January</i>	105.7	112.3	246.6	98.7	100.5	105.7	105.2	104.0	98.3	101.8	100.8	104.7	115.0
Februari <i>February</i>	106.5	113.9	246.6	105.7	101.3	106.3	105.5	104.0	98.3	101.8	100.5	105.8	115.0
Mac <i>March</i>	106.7	114.2	246.6	105.8	101.3	106.3	105.5	104.1	98.3	102.2	100.5	106.2	115.2
April <i>April</i>	106.7	113.8	246.6	104.0	101.3	106.4	105.5	104.7	98.1	102.2	100.4	106.1	115.8
Mei <i>May</i>	106.9	113.5	246.6	106.3	101.3	106.3	105.9	105.6	97.8	102.0	100.4	106.2	116.4
Jun <i>June</i>	106.8	113.4	246.6	104.8	101.0	106.1	105.8	105.5	97.8	101.9	100.4	106.2	116.5
Julai <i>July</i>	106.9	113.7	246.6	105.0	101.1	106.0	105.8	105.7	97.7	101.6	100.4	106.2	116.6
Ogos <i>August</i>	106.9	113.9	246.6	100.7	101.1	105.4	102.8	105.7	97.7	105.1	100.4	106.0	117.2
September <i>September</i>	107.4	114.1	246.6	108.1	101.2	106.4	103.4	105.6	97.7	105.1	100.4	106.1	118.2
Oktober <i>October</i>	107.5	114.1	246.6	107.5	101.2	106.7	103.4	105.9	97.7	105.1	100.4	106.3	118.3
November <i>November</i>	107.1	114.3	246.6	104.7	101.2	106.8	103.4	104.9	97.7	104.1	100.4	106.3	118.5
Disember <i>December</i>	107.3	114.8	246.6	106.8	101.2	105.9	103.4	105.4	97.7	104.1	100.4	106.3	117.8
Purata bagi 2011 Average for 2011	106.9	113.8	246.6	104.8	101.1	106.2	104.7	105.1	97.9	103.1	100.5	106.0	116.7
Peratus Perubahan Annual Percentage	2.0	3.5	93.4	2.1	1.2	0.1	(1.1)	0.9	2.2	(0.3)	(1.4)	0.4	6.4

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

Nota : Tahun asas 2005 = 100
Note : Base year 2005 = 100

(0) Makanan dan Minuman Ringan <i>Food and Non-Alcoholic Beverages</i>	(6) Pengangkutan <i>Transport</i>
(1) Tembakau <i>Tobacco</i>	(7) Perhubungan <i>Communication</i>
(2) Pakaian dan Kasut <i>Clothing and Footwear</i>	(8) Rekreasi & Kebudayaan <i>Recreation and Culture</i>
(3) Perumahan, Air, Elektrik, Gas & Bahan Api Lain <i>Housing, Water, Electricity, Gas and Other Fuels</i>	(9) Pendidikan <i>Education</i>
(4) Hiasan,Perkakasan Isi Rumah & Penyelenggaraan Rutin Isi Rumah <i>Furnishing, Household Equipment and Routine Household Maintenance</i>	(10) Restoran & Hotel <i>Restaurants and Hotels</i>
(5) Kesihatan <i>Health</i>	(11) Pelbagai Barangan & Perkhidmatan <i>Miscellaneous Goods and Services</i>

**4.4 INDEKS HARGA PENGGUNA BARANGAN MENGIKUT KETAHANAN
DAN PERKHIDMATAN
CONSUMER PRICE INDEX OF GOODS ACCORDING TO DURABILITY
AND SERVICES**

Jenis Barangan Types of Goods	Kewajaran Weight	Tahun Year				
		2007	2008	2009	2010	2011
Indeks Keseluruhan <i>Overall Index</i>	10,000	101.2	103.3	104.4	104.8	106.9
Barangan <i>Goods</i>	5,849	101.1	103.6	104.6	105.3	108.5
Barangan Tahan Lama <i>Durable</i>	1,354	97.5	102.1	102.9	103.4	106.2
Barangan Separuh Tahan Lama <i>Semi-Durable</i>	732	103.4	103.2	103.4	103.2	104.0
Barangan Tidak Tahan Lama <i>Non-Durable</i>	3,763	102.0	104.2	105.5	106.3	110.3
Perkhidmatan <i>Services</i>	4,151	101.3	102.9	104.0	104.0	104.5

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

4.5 HARGA RUNCIT PURATA BAGI BARANGAN MAKANAN TERPILIH
AVERAGE RETAIL PRICE OF SELECTED FOOD ITEMS

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	BND 2011
	(Disember/December)				
Beras dan Bijiran (Sekilogram) Rice and Cereals (Per kilogramme)					
Beras <i>Rice</i>	0.83	0.83	0.83	0.83	0.83
Tepung <i>Flour</i>	1.60	1.74	2.16	2.19	2.25
Roti (gram) <i>Bread (gramme)</i>	1.92	1.98	1.98	1.97	1.96
Daging dan Ayam Segar (Sekilogram) Fresh Meat and Poultry (Per kilogramme)					
Daging Kerbau <i>Buffalo Meat</i>	10.14	10.62	10.56	10.22	10.04
Daging Lembu <i>Beef</i>	13.49	13.21	13.09	12.96	13.31
Ayam <i>Chicken</i>	4.40	4.08	4.10	4.03	4.00
Susu, Telur dan Minyak Milk, Egg and Oil					
Susu Pekat (388 gram) <i>Condensed Milk (388 gramme)</i>	0.96	0.98	0.96	0.98	1.18
Telur Ayam (Seunit) <i>Eggs (Per Unit)</i>	0.16	0.17	0.17	0.17	0.18
Minyak Sayur-Sayuran (2 Liter Botol) <i>Vegetable Oil (2 Litre Bottle)</i>	4.39	4.96	4.74	4.52	4.87

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

4.5 HARGA RUNCIT PURATA BAGI BARANGAN MAKANAN TERPILIH (Sambungan)
AVERAGE RETAIL PRICE OF SELECTED FOOD ITEMS (Continued)

	2007	2008	2009	2010	BND 2011
Tahun Year	(Disember/December)				
Ikan dan Udang (Sekilogram) Fish and Prawns (Per Kilogramme)					
Ikan Purata Grad Dua ⁽¹⁾ <i>Fish Average Second Grade</i>	4.26	4.13	4.06	4.84	4.30
Pusu Masin <i>Salted Anchovies</i>	8.71	9.26	9.85	9.97	10.06
Ikan Masin Grad Dua <i>Salted Fish Second Grade</i>	9.56	9.33	9.26	8.29	7.13
Udang (Segar) Sederhana <i>Prawns (Fresh) Medium</i>	9.31	9.31	8.62	12.31	12.78
Udang (Kering) <i>Prawn (Dried)</i>	18.10	20.32	21.73	21.71	21.98
Sayur-Sayuran (Sekilogram) Vegetables (Per Kilogramme)					
Sawi Putih	2.74	3.01	2.74	2.77	2.69
Kacang Panjang <i>Long Bean</i>	3.06	2.69	2.64	2.61	2.51
Timun <i>Cucumber</i>	1.44	1.38	1.26	1.36	1.66
Bawang Merah <i>Shallot</i>	3.51	2.81	2.06	2.18	3.06
Lada (Segar) <i>Chillies (Fresh)</i>	5.81	5.80	5.41	5.60	5.64

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
 Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

Nota : (1) Ikan purata kelas dua termasuk Kerisi, Bakulan dan Kembura
 Note : Average second grade fish includes Kerisi, Bakulan and Kembura

4.5 HARGA RUNCIT PURATA BAGI BARANGAN MAKANAN TERPILIH (Sambungan)
AVERAGE RETAIL PRICE OF SELECTED FOOD ITEMS (Continued)

	2007	2008	2009	2010	BND 2011
Tahun Year	(Disember/December)				
Buah-Buahan (Sekilogram) Fruits (Per Kilogramme)					
Limau Tempatan <i>Local Oranges</i>	1.83	1.89	1.92	2.08	2.37
Pisang <i>Banana</i>	1.16	1.30	1.41	1.48	1.68
Kelapa (Sebiji) <i>Coconut (Each)</i>	1.02	1.25	1.36	1.40	1.68
Rampaian (Sekilogram) Miscellaneous (Per Kilogramme)					
Belacan (Tempatan) <i>Shrimp Paste (Local)</i>	10.19	10.67	11.41	11.91	12.79
Gula <i>Sugar</i>	1.57	1.82	1.96	1.92	1.86
Kopi Kisar (500 gram) <i>Ground Coffee (500 gramme)</i>	4.83	4.84	4.86	4.84	4.85
Serbuk Teh (200 gram) <i>Tea Dust (200 gramme)</i>	1.94	1.89	1.98	2.02	2.05

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
 Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

KANDUNGAN / CONTENTS

- 5.1 Import, Eksport Dan Imbangan Perdagangan
Import, Export And Balance Of Trade
- 5.2 Kadar Pertumbuhan Import, Eksport Dan Imbangan Perdagangan
Growth Rates Of Import, Export And Balance Of Trade
- 5.3 Jumlah Import Mengikut Seksyen Barangan
Total Import By Commodity Section
- 5.4 Jumlah Eksport Mengikut Seksyen Barangan
Total Export By Commodity Section
- 5.5 Nilai Import Terpilih
Value Of Selected Import
- 5.6 Nilai Eksport Terpilih
Value Of Selected Export
- 5.7 Import Mengikut Negara Asal Dan Seksyen Barangan 2011
Import By Country Of Origin And Commodity Section 2011
- 5.8 Eksport Mengikut Negara Destinasi Dan Seksyen Barangan 2011
Export By Country Of Destination And Commodity Section 2011
- 5.9 Import Mengikut Negara Asal
Import By Country Of Origin
- 5.10 Eksport Mengikut Negara Destinasi
Export By Country Of Destination

- 5.11 Nilai Eksport Utama Mengikut Negara Destinasi 2011
Value Of Major Export By Country Of Destination 2011
- 5.12 Jumlah Peratus Import Dan Eksport Negara Brunei Darussalam
Mengikut Seksyen Barangan
*Total Percentage Of Brunei Darussalam Import And Export By
Commodity Section*

Nota Keterangan

Perangkaan Perdagangan Barangan Antarabangsa

Pada tahun 2011, Negara Brunei Darussalam mencatatkan lebih imbalan perdagangan sebanyak BND 11,950.3 juta, dengan peningkatan sebanyak 36.3 peratus berbanding BND 8,768.3 juta pada tahun lepas.

Jumlah eksport menunjukkan peningkatan sebanyak 29.1 peratus daripada BND 12,117.6 juta pada tahun 2010 kepada BND 15,648.1 juta pada tahun 2011, dengan eksport utama petroleum mentah dan gas cecair asli masing-masing meningkat sebanyak 30.2 peratus dan 29.4 peratus berbanding tahun lepas.

Eksport Negara Brunei Darussalam ke negara-negara destinasi utama adalah Jepun (BND 6,797.1 juta), Republik Korea (BND 2,504.3 juta) dan Australia (BND 1,554.8 juta).

Dalam tempoh yang sama, Negara Brunei Darussalam menunjukkan peningkatan import sebanyak 10.4 peratus. Import terbesar ialah jentera dan kelengkapan pengangkutan (BND 1,131.0 juta), barang-barang keluaran kilang mengikut bahan pembuatannya (BND 857.4 juta) dan; makanan dan binatang hidup (BND 559.9 juta).

Negara-negara asal yang utama bagi import Negara Brunei Darussalam ialah Singapura (BND 857.8 juta), Malaysia (BND 817.6 juta), Amerika Syarikat (BND 445.5 juta) dan China (276.0 juta).

Perdagangan Barangan Antarabangsa terdiri daripada import dan eksport. Perangkaan import dan eksport berasaskan maklumat yang diperolehi daripada Jabatan Kastam dan Eksais Diraja, Kementerian Kewangan melalui deklarasi kastam.

Pengimport dan pengeksporth barang-barang adalah dikehendaki untuk membekalkan maklumat ke dalam deklarasi kastam bagi setiap konsainan barang niaga import atau eksport. Deklarasi ini disahkan oleh Jabatan Kastam dan Eksais Diraja dan dihadapkan ke Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi untuk pemerosesan data dan penyebaran maklumat.

Negara Brunei Darussalam mempraktikkan *General System* dalam merekod perangkaan perdagangan yang hanya meliputi import, eksport domestik dan eksport semula yang diluluskan melalui kastam. Ini tidak termasuk:

- a) matawang kertas dan syiling dalam peredaran;
- b) barang-barang persendirian dan rumah yang tidak dikenakan duti kastam di Negara Brunei Darussalam dan digunakan oleh penumpang untuk kegunaan sendiri;
- c) stor dan bahan bakar dibekalkan kepada kapal laut dan kapal udara Brunei;
- d) artikel mengenai pinjaman atau sewa contoh peralatan-peralatan untuk kajian minyak dan ujian penggerudi dll.;
- e) barang-barang persinggahan;
- f) ikan dan lain-lain produk laut yang mendarat terus dari kapal menangkap ikan di kawasan perikanan Negara Brunei Darussalam;
- g) barang-barang yang diimport dan dieksport oleh atau bagi pihak perkhidmatan diplomatik; dan
- h) barang-barang yang diimport oleh angkatan bersenjata.

Klasifikasi Piawaian Perdagangan Antarabangsa Semakan 3 (SITC Rev.3), digunakan bagi penjenisan barangan komoditi untuk kedua-dua import dan eksport.

Import merujuk kepada barangan yang dibawa masuk ke dalam negara, sama ada secara terus atau disimpan dalam gudang sehingga cukainya dibayar, tanpa mengira sama ada barang tersebut untuk penggunaan, diproses, digunakan dalam perkilangan atau diekspor semula ke negara lain. Import dinilai mengikut *c.i.f* (*cost, insurance and freight* - kos, insurans dan tambang).

Eksport merujuk kepada barangan (keluaran atau buatan tempatan atau barang diimport untuk diekspor semula) yang dibawa keluar dari negara. Eksport dinilai mengikut *f.o.b* (*free on board*). Eksport terdiri daripada eksport domestik dan eksport semula.

- **Eksport Domestik** terdiri daripada barangan yang dikeluarkan di dalam Negara Brunei Darussalam.
- **Eksport Semula** merujuk kepada barangan yang dibawa keluar dari negara dalam keadaan seperti mana ianya diimport tanpa mengalami sebarang perubahan bentuk. Proses membungkus semula, menyisih atau menggred tidak dikira sebagai satu proses perubahan bentuk.

Jumlah Perdagangan ialah jumlah nilai eksport (termasuk eksport domestik dan eksport semula) dan import.

Imbangan Perdagangan ialah perbezaan antara nilai eksport (termasuk eksport domestik dan eksport semula) dan import. Apabila eksport melebihi import, lebihan direkodkan dan defisit pula dicatatkan apabila import melebihi eksport.

Explanatory Note

International Merchandise Trade Statistics

In 2011, Brunei Darussalam recorded a surplus balance of trade of BND 11,950.3 million, an increase of 36.3 per cent from BND 8,768.3 million last year.

Total exports showed an increase of 29.1 per cent from BND 12,117.6 million in 2010 to BND 15,648.1 million in 2011, with crude oil and liquefied natural gas as the major exports increased by 30.2 per cent and 29.4 per cent respectively from the previous year.

The main countries of destination of Brunei Darussalam's exports were Japan (BND 6,797.1 million), Republic of Korea (BND 2,504.3 million) and Australia (BND 1,554.8 million).

During the same period, Brunei Darussalam's total imports showed an increase of 10.4 per cent. The main imports were machinery and transport equipment (BND 1,131.0 million), manufactured goods by materials (BND 857.4 million) and; food and live animals (BND 559.9 million).

The main countries of origin of Brunei Darussalam's imports were Singapore (BND 857.8 million), Malaysia (BND 817.6 million), U.S.A (BND 445.5 million) and China (BND 276.0 million).

International Merchandise Trade Statistics comprises of imports and exports. The import and export statistics is based on the information captured by the Royal Customs and Excise Department, Ministry of Finance through the customs declarations.

Importers and exporters of goods are required to furnish information in the customs declaration forms in respect of every consignment of merchandise imported or exported. These declarations are verified by the Department of Royal Customs and Excise which are then forwarded to Department of Economic Planning and Development for data processing and disseminations.

The General System of recording external trade statistics practised by Brunei Darussalam only cover imports, domestic exports and re-exports that have been cleared through customs excluding:

- a) currency notes and coins in circulation;*
- b) personal and household effects which do not incur any Brunei Darussalam customs duty and which are taken by passengers for their own use;*
- c) stores and fuel supplied to Brunei ships and aircrafts;*
- d) articles on loan or rent e.g. equipments for oil surveys and experimental drilling etc.;*
- e) goods in transit;*
- f) fish and other marine products landed from Brunei Darussalam fishing vessels direct from fishing grounds;*
- g) goods imported and exported by or on behalf of diplomatic services; and*
- h) goods imported by the armed forces.*

The Standard International Trade Classification, Revision 3 (SITC Rev.3) is used to classify commodity items for both imports and exports.

Imports refer to goods brought into the country, either directly or into bonded warehouses, irrespective of whether such goods are for consumption, to be processed used in manufacturing or subsequent exports to other countries. Imports are valued on c.i.f (cost, insurance and freight) basis.

Exports refer to goods (locally produced or manufactured or imports for subsequent exports), which are taken out of the country. Exports are value on f.o.b (free on board) basis. Exports comprise of domestic export and re-export.

- **Domestic Exports** comprise of goods which are grown or produced in Brunei Darussalam.
- **Re-Exports** refer to goods taken out of the country in the same form as they were imported without any transformation. Re-packing, sorting or grading processes are not considered part of the transformation processes.

Total Trade is total of value of exports (including domestic exports and re-exports) and imports.

Balance of Trade is the difference between the value of exports (including domestic exports and re-exports) and imports. When exports exceed imports it is recorded as surplus while a deficit is registered when imports exceed exports.

PENJENISAN BARANG DAGANGAN
CLASSIFICATION OF TRADE COMMODITIES

Nota : Barang Perdagangan dalam Seksyen ini diklasikan mengikut Piawaian Klasifikasi Perdagangan Antarabangsa, Pindaan ketiga (S.I.T.C Rev. 3) daripada Bangsa-bangsa Bersatu

Note : *Trade Commodities in this Section are classified according to the Standard International Trade Classification, Revision 3 (S.I.T.C Rev. 3) of the United Nations*

- (0) Makanan dan Binatang Hidup
Food and Live animals
- (1) Minuman dan Tembakau
Beverages and Tobacco
- (2) Bahan-Bahan Mentah Yang Tidak Boleh Dimakan Kecuali Bahan Api
Crude Material Inedible Except Fuel
- (3) Bahan Api Galian, Pelincir dan Barang Galian Yang Berkaitan
Mineral fuels, Lubricants and Related Materials
- (4) Minyak Sayur-sayuran dan Lemak Binatang
Vegetables Oil and Animals Fats
- (5) Bahan-Bahan Kimia
Chemicals
- (6) Barang-Barang Keluaran Kilang Mengikut Bahan Pembuatannya
Manufactured Goods by Materials
- (7) Jentera dan Kelengkapan Pengangkutan
Machinery and Transport Equipments
- (8) Pelbagai Barang Keluaran Kilang
Miscellaneous Manufactured Articles
- (9) Pelbagai Urusniaga dan Barangan Yang Tidak Diperjeniskan Di Mana-Mana
Miscellaneous Transaction and Commodities Not Elsewhere Classified

5.1 IMPORT, EKSPORT DAN IMBANGAN PERDAGANGAN
IMPORT, EXPORT AND BALANCE OF TRADE

	BND Juta/ Million				
Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Eksport Exports	11,556.39	14,941.94	10,434.87	12,117.62	15,648.12
Eksport Domestik <i>Domestic Exports</i>	11,293.43	14,743.42	10,090.20	11,672.08	15,206.53
Eksport Semula <i>Re-Exports</i>	262.96	198.52	344.67	445.54	441.59
Import Imports	3,165.98	3,647.32	3,491.86	3,349.28	3,697.83
Jumlah Perdagangan Total Trade	14,722.37	18,589.27	13,926.73	15,466.90	19,345.95
Imbangan Perdagangan Balance of Trade	8,390.41	11,294.62	6,943.01	8,768.33	11,950.29

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
 Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

5.2 KADAR PERTUMBUHAN IMPORT, EKSPORT DAN IMBANGAN PERDAGANGAN
GROWTH RATES OF IMPORT, EXPORT AND BALANCE OF TRADE

Tahun Year	Peratus/Percentage				
	2007	2008	2009	2010	2011
Eksport Exports	(4.6)	29.3	(30.2)	16.1	29.1
Eksport Domestik <i>Domestic Exports</i>	(5.0)	30.5	(31.6)	15.7	30.3
Eksport Semula <i>Re-Exports</i>	14.9	(24.5)	73.6	29.3	(0.9)
Import Imports	19.1	15.2	(4.3)	(4.1)	10.4
Jumlah Perdagangan Total Trade	(0.4)	26.3	(25.1)	11.1	25.1
Imbangan Perdagangan Balance of Trade	(11.3)	34.6	(38.5)	26.3	36.3

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister`s Office*

5.3 JUMLAH IMPORT MENGIKUT SEKSYEN BARANGAN
TOTAL IMPORT BY COMMODITY SECTION

Seksyen Barangan <i>Commodity Section</i>	BND Juta/ <i>Million</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011
Jumlah Import Total Import	3,165.98	3,647.32	3,491.86	3,349.28	3,697.83
Makanan dan Binatang hidup <i>Food and Live animals</i>	406.53	449.79	422.54	493.74	559.92
Minuman dan Tembakau <i>Beverages and Tobacco</i>	77.40	77.94	78.87	76.43	59.37
Bahan-Bahan Mentah Yang Tidak Boleh Dimakan Kecuali Bahan Api <i>Crude Material Inedible Except Fuel</i>	20.88	21.52	34.94	41.74	65.40
Bahan Api Galian, Pelincir dan Barang Galian Yang Berkaitan <i>Mineral fuels, Lubricants and Related Materials</i>	67.60	93.65	112.42	176.16	355.13
Minyak Sayur-sayuran dan Lemak Binatang <i>Vegetables Oil and Animals Fats</i>	13.61	16.48	12.14	13.71	16.80
Bahan-Bahan Kimia <i>Chemicals</i>	235.94	262.76	278.84	305.38	293.13
Barang-Barang Keluaran Kilang Mengikut Bahan Pembuatannya <i>Manufactured Goods by Materials</i>	689.16	801.18	781.13	685.81	857.37
Jentera dan Kelengkapan Pengangkutan <i>Machinery and Transport Equipments</i>	1,311.18	1,598.66	1,382.65	1,158.76	1,131.01
Pelbagai Barang Keluaran Kilang <i>Miscellaneous Manufactured Articles</i>	326.20	303.27	357.60	366.91	331.65
Pelbagai Urusniaga dan Barangan Yang Tidak Diperjeniskan Di Mana-Mana <i>Miscellaneous Transaction and Commodities Not Elsewhere Classified</i>	17.48	22.07	30.72	30.65	28.04

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

5.4 JUMLAH EKSPORT MENGIKUT SEKSYEN BARANGAN
TOTAL EXPORT BY COMMODITY SECTION

Seksyen Barangan <i>Commodity Section</i>	BND Juta/ <i>Million</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011
Jumlah Eksport Total Export	11,556.39	14,941.94	10,434.87	12,117.62	15,648.12
Makanan dan Binatang hidup <i>Food and Live animals</i>	7.23	5.05	1.88	3.16	3.78
Minuman dan Tembakau <i>Beverages and Tobacco</i>	0.17	0.16	0.53	1.26	2.00
Bahan-Bahan Mentah Yang Tidak Boleh Dimakan Kecuali Bahan Api <i>Crude Material Inedible Except Fuel</i>	10.99	13.05	7.27	20.22	15.60
Bahan Api Galian, Pelincir dan Barang Galian Yang Berkaitan <i>Mineral fuels, Lubricants and Related Materials</i>	11,110.92	14,615.60	10,023.97	11,529.94	14,963.87
Minyak Sayur-sayuran dan Lemak Binatang <i>Vegetables Oil and Animals Fats</i>	0.02	0.04	0.04	0.07	0.10
Bahan-Bahan Kimia <i>Chemicals</i>	3.70	6.29	6.42	134.43	243.45
Barang-Barang Keluaran Kilang Mengikut Bahan Pembuatannya <i>Manufactured Goods by Materials</i>	38.11	40.10	44.26	51.60	62.79
Jentera dan Kelengkapan Pengangkutan <i>Machinery and Transport Equipments</i>	162.95	114.23	222.64	217.99	276.98
Pelbagai Barang Keluaran Kilang <i>Miscellaneous Manufactured Articles</i>	207.59	139.90	115.21	140.42	62.13
Pelbagai Urusniaga dan Barangan Yang Tidak Diperjeniskan Di Mana-Mana <i>Miscellaneous Transaction and Commodities Not Elsewhere Classified</i>	14.71	7.53	12.66	18.52	17.42

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

5.5 NILAI IMPORT TERPILIH
VALUE OF SELECTED IMPORT

Tahun Year	BND Ribu/ <i>Thousand</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011
Susu dan Krim, Cair Pekat <i>Milk and Cream, Evaporated Condensed</i>	36,595	43,814	36,885	33,009	35,042
Beras <i>Rice</i>	41,549	56,233	32,334	50,865	67,682
Tepung Gandum dan Tepung Halus <i>Wheat and Fine Flour</i>	5,997	8,414	7,592	11,299	11,908
Gula dan Madu <i>Sugar and Honey</i>	4,766	5,515	4,284	8,150	7,938
Tembakau Berproses <i>Processed Tobacco</i>	29,098	28,117	26,920	24,280	4,674
Keluaran Petroleum <i>Petroleum Products</i>	62,384	85,915	108,262	173,354	352,955
Baja Berproses <i>Processed Fertilizers</i>	4,118	2,387	5,150	9,150	9,327
Kain Kapas <i>Cotton Materials</i>	64,057	40,955	11,664	3,929	2,864
Kain Fabrik <i>Textile Fabrics</i>	32,579	66,395	24,109	14,628	14,542
Kapur, Simen dan Bahan-Bahan Binaan <i>Lime, Cements and Construction Materials</i>	32,893	34,152	36,975	43,398	60,224

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

5.5 NILAI IMPORT TERPILIH (Sambungan)
VALUE OF SELECTED IMPORT (Continued)

Tahun Year	BND Ribu/ Thousand				
	2007	2008	2009	2010	2011
Besi dan Keluli <i>Iron and Steel</i>	250,983	274,310	335,812	246,661	371,060
Barang-Barang Logam Terkilang ⁽¹⁾ <i>Manufactured of Metals</i>	140,656	210,919	198,866	203,380	211,762
Mesin Janakuasa (kecuali elektrik) <i>Power Generating Machinery (except electricity)</i>	49,126	105,589	92,005	60,765	96,289
Jentera dan Perkakas Pertanian <i>Agricultural Machinery and Equipment</i>	2,722	2,681	3,411	3,081	3,575
Peralatan Pejabat <i>Office Equipment</i>	102,038	82,934	74,734	84,073	92,454
Mesin Pembuat Logam <i>Metal Making Machinery</i>	9,090	12,012	6,784	4,091	4,163
Mesin Perindustrian dan Lain-Lain <i>Industrial and Other Machinery</i>	242,028	365,911	435,316	278,893	275,897
Kelengkapan, Peralatan dan Mesin Elektrik <i>Electric Machinery Apparatus and Appliances</i>	190,876	236,240	191,140	164,314	207,704
Kenderaan Jalanraya <i>Motor vehicles</i>	328,046	385,201	308,345	436,432	323,290
Kapal dan Perahu <i>Ship and Boat</i>	202,637	222,868	205,928	2,230	6,212
Pakaian Kecuali Dari Bulu Binatang <i>Clothing Except Fur</i>	50,489	49,770	43,640	47,453	51,206

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

Nota : (1) Selain daripada besi dan keluli
Note : Others than iron and steel

5.6 NILAI EKSPORT TERPILIH
VALUE OF SELECTED EXPORT

Tahun Year	BND Ribu/ <i>Thousand</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011
Ikan dan Crustaceans (Hidup, Segar dan Beku) <i>Fish and Crustaceans (Live, Fresh and Chilled/Frozen)</i>	5,850	4,311	629	1,162	1,176
Kulit Lembu dan Kerbau <i>Cow and Buffalo Hides</i>	196	339	110	-	64
Petroleum Mentah <i>Petroleum Crude</i>	7,626,532	7,948,539	4,974,514	6,112,222	7,957,048
Keluaran Petroleum <i>Petroleum Products</i>	139	104	47	187	129
Gas Cecair Asli <i>Liquified Natural Gas</i>	3,484,179	6,666,850	5,049,045	5,415,508	7,006,393
Batu Bata/Tembikar Bangunan <i>Building Brick Ceramic</i>	45	45	76	125	-
Pakaian <i>Garments</i>	175,625	121,031	62,920	9,606	7,605

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

5.7 IMPORT MENGIKUT NEGARA ASAL DAN SEKSYEN BARANGAN 2011
IMPORT BY COUNTRY OF ORIGIN AND COMMODITY SECTION 2011

Negara Asal <i>Country Of Origin</i>	Seksyen Barangan <i>Commodity Sections</i>									BND Juta/ <i>Million</i>	
										Jumlah	
	(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	Total
ASEAN :	435.08	53.30	53.02	344.58	16.38	215.83	320.51	326.09	177.92	4.03	1,946.75
Cambodia	0.00	-	-	-	-	-	0.00	-	0.01	0.00	0.01
Indonesia	14.24	2.27	0.21	0.01	1.97	7.83	24.93	15.15	7.39	0.04	74.04
Laos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00	0.00
Malaysia	271.90	21.49	33.01	46.06	11.76	115.95	148.89	83.43	84.28	0.83	817.60
<i>Peninsular</i>	<i>175.65</i>	<i>20.96</i>	<i>12.47</i>	<i>45.92</i>	<i>8.60</i>	<i>111.39</i>	<i>133.87</i>	<i>83.22</i>	<i>76.68</i>	<i>0.82</i>	<i>669.59</i>
<i>Sabah</i>	<i>54.24</i>	<i>0.22</i>	<i>5.59</i>	<i>0.00</i>	<i>0.02</i>	<i>0.98</i>	<i>1.46</i>	<i>0.09</i>	<i>1.93</i>	<i>0.01</i>	<i>64.54</i>
<i>Sarawak</i>	<i>42.02</i>	<i>0.32</i>	<i>14.95</i>	<i>0.14</i>	<i>3.13</i>	<i>3.58</i>	<i>13.56</i>	<i>0.11</i>	<i>5.66</i>	-	<i>83.47</i>
Myanmar	0.40	-	0.00	-	-	-	0.01	-	-	0.00	0.42
Philippines	6.58	0.25	0.08	-	0.00	0.31	2.26	0.19	1.01	0.01	10.70
Singapore	52.45	26.51	17.49	298.27	2.63	86.36	124.33	171.45	75.31	3.04	857.83
Thailand	84.89	2.76	2.09	0.24	0.02	3.34	18.93	55.54	9.12	0.04	176.97
Viet Nam	4.61	0.01	0.13	-	-	2.04	1.17	0.35	0.81	0.06	9.18
PERSEKUTUAN EROPAH:	10.65	1.47	1.39	8.19	0.22	28.79	93.17	171.17	33.32	4.42	352.79
EUROPEAN UNION:											
Austria	0.06	-	-	0.00	-	0.02	2.65	0.42	0.43	-	3.58
Belgium	0.47	0.24	-	0.00	-	2.31	2.64	1.68	0.41	0.01	7.76
Denmark	0.57	0.00	0.04	0.03	-	0.77	0.36	1.96	0.39	-	4.11
Finland	0.00	-	0.00	-	-	0.01	0.06	4.90	0.07	-	5.04
France	0.79	0.49	0.00	7.04	-	5.61	23.06	9.49	1.70	0.64	48.81
Germany	1.39	0.01	0.02	0.34	0.02	5.93	11.89	96.78	10.22	0.52	127.11
Greece	0.03	-	-	0.00	0.00	0.02	0.02	0.00	0.00	-	0.07
Ireland	1.45	0.00	0.00	-	-	0.16	0.45	1.26	0.95	0.00	4.27
Italy	0.65	0.02	0.01	0.06	0.09	0.50	14.26	10.55	3.17	0.00	29.31
Luxembourg	-	-	-	-	-	-	0.01	0.00	-	-	0.01
Netherlands	2.26	0.06	1.10	0.37	-	3.62	4.69	6.10	1.06	0.05	19.30
Portugal	-	0.00	-	-	-	0.00	0.35	0.99	0.01	-	1.35
Spain	0.13	0.02	0.14	-	0.08	0.54	1.52	0.49	0.10	0.00	3.01
Sweden	-	0.00	0.00	0.00	-	0.07	0.83	2.39	0.23	-	3.52
United Kingdom	2.85	0.63	0.08	0.36	0.03	9.24	30.40	34.17	14.59	3.20	95.53
LAIN-LAIN :	114.20	4.60	10.98	2.37	0.21	48.50	443.69	633.75	120.41	19.59	1,398.29
OTHERS :											
Australia	44.21	1.75	0.13	0.27	0.01	3.75	4.30	4.03	1.54	0.51	60.51
Canada	0.39	-	0.42	0.01	-	0.47	2.17	6.78	0.71	0.14	11.09
China	22.27	0.06	3.68	0.40	0.00	11.51	101.33	87.59	48.92	0.26	276.03
Hong Kong SAR	0.87	0.76	0.09	-	0.00	1.95	10.74	5.70	12.08	0.04	32.21
India	16.15	0.00	4.63	0.07	0.01	0.54	4.69	9.15	1.19	0.10	36.53
Japan	1.66	0.01	0.02	0.23	-	1.00	97.44	155.82	4.04	0.02	260.25
Rep. of Korea	0.21	0.07	0.06	0.01	-	3.10	36.75	72.05	0.96	0.99	114.19
New Zealand	5.33	0.05	0.13	-	-	0.10	0.12	12.92	0.17	0.06	18.88
Switzerland	1.35	0.00	0.00	0.01	-	0.99	1.93	1.46	4.17	2.21	12.14
Taiwan	1.19	1.58	0.49	0.01	0.05	1.02	44.41	18.77	4.35	0.02	71.89
United Arab Emirates	0.43	0.00	0.00	0.34	0.00	0.32	2.01	1.50	0.47	0.12	5.20
U.S.A	12.65	0.18	0.96	0.98	0.13	21.74	122.10	250.49	36.00	0.31	445.54
Lain-lain Negeri	7.48	0.13	0.38	0.04	-	2.01	15.69	7.48	5.81	14.81	53.82
<i>Other Countries</i>											
Jumlah Total	559.92	59.37	65.40	355.13	16.80	293.13	857.37	1,131.01	331.65	28.04	3,697.83

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

Nota : Seksyen Barangan rujuk kepada Penjenisan Barang Dagangan ke muka surat 87
Nota : Commodity Sections refer to page 87 for Classification Of Trade Commodities

5.8 EKSPORT MENGIKUT NEGARA DESTINASI DAN SEKSYEN BARANGAN 2011
EXPORT BY COUNTRY OF DESTINATION AND COMMODITY SECTION 2011

Negara Destinasi Country Of Destination	Seksyen Barangan Commodity Sections										BND Juta/Million Jumlah Total
	(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
ASEAN :	3.67	0.45	14.34	1,749.58	0.10	91.40	57.84	204.80	48.00	6.33	2,176.52
Cambodia	-	-	-	-	-	-	-	0.05	-	-	0.05
Indonesia	0.00	0.00	0.13	1,053.35	-	7.27	4.38	2.43	0.54	0.45	1,068.53
Laos	-	-	-	-	-	-	-	0.07	-	-	0.05
Malaysia	2.27	0.32	4.31	339.83	0.10	19.17	22.07	58.86	15.07	1.99	464.00
<i>Peninsular</i>	<i>0.22</i>	<i>0.21</i>	<i>4.16</i>	<i>339.67</i>	<i>0.10</i>	<i>18.27</i>	<i>11.29</i>	<i>56.63</i>	<i>12.34</i>	<i>0.70</i>	<i>443.60</i>
<i>Sabah</i>	<i>0.12</i>	-	<i>0.10</i>	-	-	<i>0.06</i>	<i>0.23</i>	<i>0.10</i>	<i>0.16</i>	<i>0.03</i>	<i>0.80</i>
<i>Sarawak</i>	<i>1.93</i>	<i>0.11</i>	<i>0.05</i>	<i>0.16</i>	<i>0.00</i>	<i>0.84</i>	<i>10.54</i>	<i>2.13</i>	<i>2.58</i>	<i>1.26</i>	<i>19.60</i>
Myanmar	-	-	-	-	-	-	-	0.00	0.00	0.05	0.05
Philippines	0.15	-	-	-	-	9.50	0.11	0.06	0.06	1.53	11.42
Singapore	0.72	0.12	9.47	45.00	0.00	21.74	28.16	137.53	30.271	2.08	275.09
Thailand	0.52	-	0.44	90.41	-	22.96	2.96	3.42	0.03	0.17	120.91
Viet Nam	0.00	-	-	220.99	-	10.76	0.17	2.39	2.02	0.02	236.35
PERSEKUTUAN EROPAH: 0.02 0.05 0.03 0.00 0.00 0.19 0.75 23.88 5.14 5.44 35.50											
EUROPEAN UNION:											
Austria	-	-	-	-	-	-	-	0.00	0.00	-	0.00
Belgium	-	-	0.00	0.00	-	0.00	0.00	0.29	0.01	0.02	0.32
Denmark	-	-	-	-	-	0.00	0.00	0.19	0.03	0.21	0.43
Finland	-	-	-	-	-	-	-	0.12	-	-	0.12
France	0.00	-	-	-	-	0.00	0.04	0.79	2.10	0.09	3.02
Germany	0.00	-	-	0.00	0.00	0.00	0.05	10.14	0.68	0.25	11.13
Greece	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00
Ireland	-	-	-	-	-	-	0.00	0.00	-	-	0.00
Italy	-	-	0.00	-	-	0.00	0.15	0.16	0.00	-	0.31
Netherlands	0.00	-	-	0.00	-	-	0.06	3.17	0.38	2.24	5.84
Portugal	-	-	-	-	-	-	0.00	-	-	-	0.00
Spain	0.00	-	-	-	-	-	0.01	0.00	0.00	-	0.01
Sweden	-	-	-	-	-	-	0.00	0.10	0.00	0.00	0.11
United Kingdom	0.01	0.05	0.03	0.00	-	0.19	0.43	8.91	1.94	2.62	14.20
LAIN-LAIN : 0.10 1.50 1.22 13,214.29 - 151.85 4.20 48.30 8.99 5.65 13,436.10											
OTHERS :											
Australia	0.00	0.00	0.00	1,551.05	-	0.01	0.73	1.63	0.13	1.28	1,554.82
Canada	0.00	-	-	0.00	-	3.50	0.01	0.05	0.00	0.37	3.94
China	0.02	0.00	0.37	600.58	-	33.39	0.56	0.27	0.11	0.08	635.38
Hong Kong SAR	0.01	-	0.07	-	-	0.11	0.05	14.65	6.45	0.10	21.44
India	-	-	0.11	1,261.99	-	3.22	0.02	0.32	0.00	0.24	1,265.91
Japan	0.00	0.06	0.00	6,776.53	-	20.36	0.04	0.08	0.03	0.03	6,797.14
Rep. of Korea	0.00	-	0.67	2,463.35	-	39.05	0.44	0.76	0.00	0.04	2,504.30
New Zealand	0.00	-	-	560.78	-	0.02	0.01	2.15	0.01	0.04	563.01
Norway	-	-	-	-	-	0.00	0.00	0.12	0.11	0.11	0.35
Switzerland	-	-	-	-	-	-	0.00	0.08	0.00	0.01	0.09
Taiwan	0.06	-	-	0.01	-	42.11	0.11	0.03	0.00	0.00	42.33
United Arab Emirates	0.00	-	-	-	-	0.07	1.61	0.20	0.26	0.10	2.24
U.S.A	0.00	0.00	0.00	0.00	-	9.95	0.45	2.38	1.77	1.20	15.76
Lain-lain Negeri	0.00	1.44	-	-	-	0.06	0.16	25.58	0.11	2.04	29.39
<i>Other Countries</i>											
Jumlah Total	3.78	2.00	15.60	14,963.87	0.10	243.45	62.79	276.98	62.13	17.42	15,648.12

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
 Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

Nota : Seksyen Barangan rujuk kepada Penjenisan Barang Dagangan ke muka surat 87
 Note : Commodity Sections refer to page 87 for Classification Of Trade Commodities

5.9 IMPORT MENGIKUT NEGARA ASAL
IMPORT BY COUNTRY OF ORIGIN

	BND Juta/Million				
Negara Asal <i>Country Of Origin</i>	2007	2008	2009	2010	2011
ASEAN :	1,575.35	1,746.14	1,808.45	1,696.42	1,946.75
Cambodia	0.00	0.00	0.13	0.01	0.01
Indonesia	93.09	97.12	84.23	69.02	74.04
Laos	0.01	0.01	0.00	0.06	0.00
Malaysia	598.65	681.26	677.05	783.30	817.60
<i>Peninsular</i>	<i>517.80</i>	<i>588.88</i>	<i>572.17</i>	<i>649.86</i>	<i>669.59</i>
<i>Sabah</i>	<i>24.42</i>	<i>27.31</i>	<i>32.20</i>	<i>56.33</i>	<i>64.54</i>
<i>Sarawak</i>	<i>56.43</i>	<i>65.08</i>	<i>72.67</i>	<i>77.11</i>	<i>83.47</i>
Myanmar	2.97	2.55	0.09	0.14	0.42
Philippines	9.89	24.91	9.04	7.95	10.70
Singapore	710.68	745.15	894.06	649.75	857.83
Thailand	156.36	191.23	138.05	178.75	176.97
Viet Nam	3.70	3.91	5.79	7.44	9.18
PERSEKUTUAN EROPAH:	348.09	378.46	358.55	350.99	352.79
EUROPEAN UNION:					
Austria	1.09	1.36	5.32	1.79	3.58
Belgium	17.62	10.94	6.89	9.16	7.76
Denmark	4.50	3.87	14.57	3.26	4.11
Finland	5.61	7.04	8.35	8.59	5.04
France	34.22	36.03	58.88	16.41	48.81
Germany	88.45	107.90	84.40	105.88	127.11
Greece	1.00	0.18	0.98	0.08	0.07
Ireland	2.29	1.94	2.68	4.23	4.27
Italy	25.56	47.08	41.84	28.46	29.31
Luxembourg	-	-	0.64	0.54	0.01
Netherlands	33.18	30.67	28.19	16.03	19.30
Portugal	6.72	0.31	0.65	0.10	1.35
Spain	4.65	33.12	5.83	2.92	3.01
Sweden	5.99	5.20	3.54	4.48	3.52
United Kingdom	117.21	92.80	95.81	149.05	95.53
LAIN-LAIN :	1,242.54	1,522.72	1,324.86	1,301.87	1,398.29
OTHERS :					
Australia	52.43	51.01	53.24	66.85	60.51
Brazil	3.96	-	0.65	0.99	0.88
Canada	7.93	9.95	10.23	11.56	11.09
China	237.82	252.11	204.14	235.30	276.03
Hong Kong SAR	78.52	93.58	32.99	39.10	32.21
India	21.90	29.39	39.21	31.13	36.53
Japan	268.12	309.50	312.03	343.53	260.25
Rep. of Korea	51.35	116.83	74.12	76.41	114.19
New Zealand	11.17	17.51	14.06	17.08	18.88
Switzerland	8.39	7.08	7.04	9.13	12.14
Taiwan	63.59	65.48	57.26	64.17	71.89
U.S.A	403.72	501.20	453.87	335.86	445.54
United Arab Emirates	5.48	16.19	5.79	8.17	5.20
Lain-lain Negeri	28.16	52.89	60.22	62.61	52.94
<i>Other Countries</i>					
Jumlah Total	3,165.98	3,647.32	3,491.86	3,349.28	3,697.83

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

5.10 EKSPORT MENGIKUT NEGARA DESTINASI
EXPORT BY COUNTRY OF DESTINATION

BND Juta/ Million

Negara Destinasi <i>Country Of Destination</i>	2007	2008	2009	2010	2011
ASEAN :	3,245.76	3,609.47	1,788.85	1,505.43	2,176.52
Cambodia	0.01	0.04	0.08	0.08	0.05
Indonesia	2,792.44	2,987.18	1,123.13	859.94	1,068.53
Laos	0.05	-	0.05	0.01	0.12
Malaysia	92.01	43.27	163.69	180.08	464.00
<i>Peninsular</i>	<i>72.79</i>	<i>30.06</i>	<i>75.96</i>	<i>156.91</i>	<i>443.60</i>
<i>Sabah</i>	<i>7.15</i>	<i>1.56</i>	<i>0.45</i>	<i>1.92</i>	<i>0.80</i>
<i>Sarawak</i>	<i>12.08</i>	<i>11.64</i>	<i>87.28</i>	<i>21.24</i>	<i>19.60</i>
Myanmar	0.08	0.05	0.11	0.05	0.05
Philippines	1.42	215.31	33.21	8.31	11.42
Singapore	199.71	248.65	267.89	341.69	275.09
Thailand	159.77	114.72	200.42	106.28	120.91
Viet Nam	0.26	0.25	0.25	8.99	236.35
PERSEKUTUAN EROPAH:	26.77	20.32	20.21	25.33	35.50
<i>EUROPEAN UNION:</i>					
Austria	0.00	0.00	0.00	0.01	0.00
Belgium	0.24	0.01	0.04	0.13	0.32
Denmark	0.05	0.02	0.18	0.01	0.43
Finland	0.00	-	0.00	0.06	0.12
France	0.69	0.62	0.49	0.98	3.02
Germany	6.61	2.57	4.83	5.79	11.13
Greece	0.01	-	0.00	0.00	0.00
Ireland	-	0.07	0.02	0.00	0.00
Italy	0.05	0.33	0.07	0.32	0.31
Netherlands	6.15	1.00	5.94	3.71	5.84
Portugal	0.00	-	-	0.00	0.00
Spain	0.02	0.02	0.01	0.20	0.01
Sweden	0.04	0.01	0.00	0.03	0.11
United Kingdom	12.90	15.66	8.61	14.10	14.20
LAIN-LAIN :	8,283.86	11,312.15	8,625.82	10,586.85	13,436.10
<i>OTHERS :</i>					
Australia	1,584.07	1,549.02	761.94	1,251.32	1,554.82
Canada	2.40	1.06	1.46	0.84	3.94
China	303.48	56.43	421.60	798.32	635.38
Hong Kong SAR	1.36	4.79	2.46	26.67	21.44
India	273.66	478.15	892.55	674.80	1,265.91
Japan	3,865.96	6,455.99	4,809.74	5,267.07	6,797.14
Rep. of Korea	1,401.50	2,211.06	1,205.82	2,022.05	2,504.30
New Zealand	260.55	453.22	457.77	513.98	563.01
Norway	0.91	-	0.58	0.48	0.35
Switzerland	0.26	0.36	0.26	0.11	0.09
Taiwan	0.58	0.87	2.38	6.08	42.33
United Arab Emirates	1.24	0.70	0.92	0.93	2.24
U.S.A	582.44	95.21	65.16	19.34	15.76
Lain-lain Negeri <i>Other Countries</i>	5.44	5.28	3.19	4.86	29.39
Jumlah Total	11,556.39	14,941.94	10,434.87	12,117.62	15,648.12

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

5.11 NILAI EKSPORT UTAMA MENGIKUT NEGARA DESTINASI, 2011
VALUE OF MAJOR EXPORT BY COUNTRY OF DESTINATION, 2011

BND Juta/*Million*

Negara Destinasi <i>Country Of Destination</i>	Petroleum Mentah <i>Crude Petroleum</i>	Gas Cecair Asli <i>Liquified Natural Gas</i>	Pakaian <i>Garments</i>	Methanol <i>Methanol</i>	Jumlah <i>Total</i>
ASEAN :	1,749.15	0.00	0.17	83.72	1,833.04
Indonesia	1,053.35	-	-	7.20	1,060.54
Malaysia	339.53	0.00	0.08	14.71	354.32
<i>Peninsular</i>	339.53	-	0.08	14.71	354.32
<i>Sabah</i>	-	-	-	-	-
<i>Sarawak</i>	-	-	-	-	-
Philippines	-	-	-	9.30	9.30
Singapore	44.88	-	0.09	18.88	63.84
Thailand	90.41	-	-	22.89	113.30
Viet Nam	220.99	-	-	10.75	231.74
PERSEKUTUAN EROPAH: EUROPEAN UNION:	0.00	0.00	0.17	0.00	0.17
Netherlands	-	-	0.09	-	0.09
United Kingdom	-	-	0.08	-	0.08
LAIN-LAIN : OTHERS :	6,207.89	7,006.39	5.95	148.05	13,368.28
Australia	1,551.05	-	-	-	1,551.05
Canada	-	-	-	-	-
China	600.58	-	-	33.38	633.96
Hong Kong SAR	-	-	4.89	-	4.89
India	1,261.99	-	-	3.22	1,265.21
Japan	461.07	6,315.46	-	20.36	6,796.89
Rep. of Korea	1,772.42	690.92	-	39.05	2,502.39
New Zealand	560.78	-	-	-	560.78
Taiwan	-	-	-	42.11	42.11
U.S.A	-	-	1.05	9.94	10.99
Jumlah Total	7,957.04	7,006.39	6.29	231.78	15,201.49

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

**5.12 JUMLAH PERATUS IMPORT DAN EKSPORT NEGARA BRUNEI DARUSSALAM
MENGIKUT SEKSYEN BARANGAN
TOTAL PERCENTAGE OF BRUNEI DARUSSALAM IMPORT AND EXPORT
BY COMMODITY SECTION**

Seksyen Barangan <i>Commodity Section</i>	Peratus/Percentage									
	Import <i>Import</i>					Eksport <i>Export</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
Makanan dan Binatang hidup <i>Food and Live Animals</i>	12.8	12.3	12.1	14.7	15.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Minuman dan Tembakau <i>Beverages and Tobacco</i>	2.4	2.1	2.3	2.3	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bahan-Bahan Mentah Tidak Boleh Dimakan <i>Crude Materials Inedible</i>	0.7	0.6	1.0	1.2	1.8	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1
Bahan Api Galian <i>Mineral Fuels</i>	2.1	2.6	3.2	5.3	9.6	96.2	97.8	96.1	95.2	95.6
Minyak Sayur-Sayuran dan Lemak Binatang <i>Vegetables Oils and Animals Fats</i>	0.4	0.5	0.3	0.4	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bahan-Bahan Kimia <i>Chemicals</i>	7.5	7.2	8.0	9.1	7.9	0.0	0.0	0.1	1.1	1.6
Barang-Barang Keluaran Pembuatan <i>Manufactured Goods</i>	21.8	22.0	22.4	20.5	23.2	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4
Jentera dan Kelengkapan Pengangkutan <i>Machinery and Transport Equipment</i>	41.4	43.8	39.6	34.6	30.6	1.4	0.8	2.1	1.8	1.8
Pelbagai Barang Keluaran Pembuatan <i>Miscellaneous Manufactured Articles</i>	10.3	8.3	10.2	11.0	9.0	1.8	0.9	1.1	1.2	0.4
Pelbagai Urusniaga dan Barangan Yang Tidak Diperjeniskan Di Mana-Mana <i>Miscellaneous Transaction and Commodities Not Elsewhere Classified</i>	0.6	0.6	0.9	0.9	0.8	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1
Jumlah <i>Total</i>	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

KANDUNGAN / CONTENTS

- 6.1 Pelaburan Langsung Asing Mengikut Negara Asal
Foreign Direct Investment By Country Of Origin
- 6.2 Pelaburan Langsung Asing Mengikut Pecahan Komponen Dan Negara Asal
Foreign Direct Investment By Component Breakdown And Country Of Origin
- 6.3 Pelaburan Langsung Asing Mengikut Aktiviti Ekonomi Dan Negara Asal 2007
Foreign Direct Investment By Economic Activity And Country Of Origin 2007
- 6.4 Pelaburan Langsung Asing Mengikut Aktiviti Ekonomi Dan Negara Asal 2008
Foreign Direct Investment By Economic Activity And Country Of Origin 2008
- 6.5 Pelaburan Langsung Asing Mengikut Aktiviti Ekonomi Dan Negara Asal 2009
Foreign Direct Investment By Economic Activity And Country Of Origin 2009
- 6.6 Pelaburan Langsung Asing Mengikut Aktiviti Ekonomi Dan Negara Asal 2010
Foreign Direct Investment By Economic Activity And Country Of Origin 2010
- 6.7 Pelaburan Langsung Asing Mengikut Aktiviti Ekonomi Dan Negara Asal 2011
Foreign Direct Investment By Economic Activity And Country Of Origin 2011

**PELABURAN LANGSUNG ASING
FOREIGN DIRECT INVESTMENT**

6

SEKSYEN / SECTION

Nota Keterangan

Pelaburan Langsung Asing

Aliran masuk bersih Pelaburan Langsung Asing (FDI) ke Negara Brunei Darussalam pada tahun 2011 ialah BND 1,520.0 juta. Jumlah pelaburan yang terbesar adalah dari United Kingdom dengan sumbangan sebanyak BND 950.8 juta (62.6 peratus). Ini diikuti oleh Belanda BND 272.9 juta (17.9 peratus) dan Jepun BND 159.1 juta (10.5 peratus).

Perlombongan dan Kuari adalah penerima terbesar aliran masuk FDI pada tahun 2011 yang menyumbang sebanyak 87.6 peratus atau kira-kira BND 1,330.9 juta daripada jumlah aliran masuk FDI. Ini diikuti oleh Perdagangan Borong dan Runcit sebanyak BND 110.1 juta (7.2 peratus), dan Pembuatan sebanyak BND 59.0 juta (3.9 peratus).

Pelaburan Langsung merujuk kepada entiti residen dalam sebuah ekonomi yang menjalankan pengaruh yang kuat ke atas pengurusan sesuatu perniagaan dalam ekonomi lain. Pemilikan 10 peratus atau lebih ke atas syer biasa atau kuasa undian (untuk perusahaan diperbadankan) atau setaraf (bagi yang tidak diperbadankan) adalah sebagai bukti pengaruh yang kuat ke atas pengurusan. Pelaburan Langsung Asing (FDI) termasuk modal ekuiti, perolehan dilabur semula dan transaksi hutang antara syarikat. Perolehan dilabur semula mengandungi syer daripada pendapatan pelabur langsung (seimbang dengan penyertaan ekuiti) yang tidak diagihkan sebagai dividen.

Ekuiti ialah jumlah modal yang dibayar dan rizab syarikat. Modal Berbayar ialah jumlah sumbangan oleh pemegang-pemegang saham kepada syarikat dan rizab merujuk kepada lebihan keuntungan, keuntungan penilaian semula dan lain-lain rizab digunakan untuk kontingensi dan lain-lain.

Explanatory Note

Foreign Direct Investment

The net Foreign Direct Investment (FDI) inflow into Brunei Darussalam in 2011 was BND 1,520.0 million. The largest share of total investment came from the United Kingdom which contributed BND 950.8 million (62.6 per cent). This was followed by Netherlands, BND 272.9 million (17.9 per cent) and Japan, BND 159.1 million (10.5 per cent).

Mining and Quarrying was the largest recipient of FDI inflows in 2011 which amounted for 87.6 per cent or around BND 1,330.9 million of total FDI inflows. This was followed by Wholesale and Retail Trade BND 110.1 million (7.2 per cent) and Manufacturing BND 59.0 million (3.9 per cent).

Direct Investment implies that a resident entity in one economy exercises a significant degree of influence over the management of a business enterprise in another economy. Ownership of 10 per cent or more of the ordinary shares or voting power (for incorporated enterprises) or the equivalent (for unincorporated) is taken as evidence of a significant degree of influence over management. Foreign Direct Investment (FDI) includes equity capital, reinvested earnings and intercompany debt transactions. Reinvested earnings consist of the direct investor's share (in proportion to equity participation) of earnings not distributed as dividends.

***Equity** is the amount of paid-up capital and reserves of a company. Paid-up capital is the amount contributed by shareholders to the company and reserves refers to the company's retained surpluses, revaluation gains and other reserve funds earmarked for contingencies etc.*

6.1 PELABURAN LANGSUNG ASING MENGIKUT NEGARA ASAL
FOREIGN DIRECT INVESTMENT BY COUNTRY OF ORIGIN

	BND Juta/ Million				
Negara Asal <i>Country of Origin</i>	2007	2008	2009	2010	2011 ^(p)
ASEAN:	93.6	1.3	4.5	122.1	84.9
Indonesia	1.0	-	0.5	0.9	0.4
Malaysia	62.1	0.7	3.4	61.2	42.4
Philippines	0.1	-	-	0.5	0.1
Singapore	30.4	0.6	0.6	59.5	41.9
Thailand	-	-	-	0.1	-
PERSEKUTUAN EROPAH :	56.7	292.6	430.2	611.0	1,237.3
EUROPEAN UNION :					
Belgium	-	-	-	-	-
Denmark	-	-	-	-	-
France	-	-	-	-	-
Germany	-	-	-	11.7	13.5
Greece	0.0	-	-	-	-
Netherlands	0.8	103.5	109.3	117.7	272.9
Spain	-	-	-	-	-
Sweden	-	0.0	-	-	-
United Kingdom	55.8	189.0	320.9	481.6	950.8
LAIN-LAIN :	241.8	173.1	105.5	119.8	197.8
OTHERS :					
Afghanistan	-	-	-	-	-
Australia	0.1	-	0.1	3.4	2.0
Bangladesh	0.0	-	-	-	-
Bermuda	-	-	-	-	-
British Virgin Island	-	-	0.4	1.7	1.0
Canada	39.8	-	-	-	-
Cayman Island	-	-	-	(0.2)	-
China	26.0	-	-	0.0	-
Egypt	-	-	-	-	-
Hong Kong SAR	30.0	-	0.7	2.4	1.2
India	0.4	-	-	1.9	0.4
Japan	115.5	171.3	92.4	64.9	159.1
Mauritius	-	-	-	-	-
New Zealand	-	0.4	4.7	0.1	0.2
Pakistan	0.1	-	-	-	-
Rep. of Croatia	-	-	-	-	-
Rep. of Korea	-	-	-	-	-
Sri Lanka	-	-	-	-	-
Switzerland	-	0.1	-	0.2	-
Taiwan	-	-	-	0.2	0.2
Turkey	-	-	-	-	-
USA	30.0	1.3	7.3	45.5	33.7
Lain-lain Amerika Tengah & Selatan <i>Other Central & South America</i>	-	-	-	-	-
Jumlah Total	392.1	467.0	540.2	852.9	1,520.0

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
 Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

6.2 PELABURAN LANGSUNG ASING MENGIKUT PECAHAN KOMPONEN DAN NEGARA ASAL
FOREIGN DIRECT INVESTMENT BY COMPONENT BREAKDOWN AND COUNTRY OF ORIGIN

BND Juta/Million

Negara Asal <i>Country of Origin</i>	2008				2009			
	Ekuiti	Pinjaman	Keuntungan dilaburkan semula	Jumlah	Ekuiti	Pinjaman	Keuntungan dilaburkan semula	Jumlah
	<i>Equity</i>	<i>Loans</i>	<i>Re-invested Earnings</i>	<i>Total</i>	<i>Equity</i>	<i>Loans</i>	<i>Re-invested Earnings</i>	<i>Total</i>
ASEAN :	-	-	1.3	1.3	-	-	4.5	4.5
Indonesia	-	-	-	-	-	-	0.5	0.5
Malaysia	-	-	0.7	0.7	-	-	3.4	3.4
Philippines	-	-	-	-	-	-	-	-
Singapore	-	-	0.6	0.6	-	-	0.6	0.6
Thailand	-	-	-	-	-	-	-	-
PERSEKUTUAN EROPAH :	-	-	292.6	292.6	-	-	430.2	430.2
EUROPEAN UNION :								
Belgium	-	-	-	-	-	-	-	-
Denmark	-	-	-	-	-	-	-	-
France	-	-	-	-	-	-	-	-
Germany	-	-	-	-	-	-	-	-
Greece	-	-	-	-	-	-	-	-
Netherlands	-	-	103.5	103.5	-	-	109.3	109.3
United Kingdom	-	-	189.0	189.0	-	-	320.9	320.9
LAIN-LAIN :	-	0.1	173.1	173.1	-	0.0	105.5	105.5
OTHERS :								
Australia	-	-	-	-	-	-	0.1	0.1
Bangladesh	-	-	-	-	-	-	-	-
Bermuda	-	-	-	-	-	-	-	-
British Virgin Island	-	-	-	-	-	-	0.4	0.4
Canada	-	-	-	-	-	-	-	-
China	-	-	-	-	-	-	-	-
Hong Kong SAR	-	-	-	-	-	-	0.7	0.7
India	-	-	-	-	-	-	-	-
Japan	-	-	171.3	171.3	-	-	92.4	92.4
New Zealand	-	-	0.4	0.4	-	-	4.7	4.7
Rep. of Korea	-	-	-	-	-	-	-	-
Pakistan	-	-	-	-	-	-	-	-
Sri Lanka	-	-	-	-	-	-	-	-
Switzerland	-	0.1	-	0.1	-	-	-	-
USA	-	-	1.3	1.3	-	-	7.3	7.3
Lain-lain Negeri <i>Other Countries</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Jumlah Total	-	0.1	466.9	467.0	-	-	540.2	540.2

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

**6.2 PELABURAN LANGSUNG ASING MENGIKUT PECAHAN KOMPONEN
DAN NEGARA ASAL (Sambungan)
FOREIGN DIRECT INVESTMENT BY COMPONENT BREAKDOWN
AND COUNTRY OF ORIGIN (Continued)**

BND Juta/*Million*

Negara Asal <i>Country of Origin</i>	2010				2011 ^(b)			
	Ekuiti <i>Equity</i>	Pinjaman <i>Loans</i>	Keuntungan dilaburkan semula <i>Re-invested Earnings</i>	Jumlah <i>Total</i>	Ekuiti <i>Equity</i>	Pinjaman <i>Loans</i>	Keuntungan dilaburkan semula <i>Re-invested Earnings</i>	Jumlah <i>Total</i>
ASEAN :	-	1.4	120.7	122.1	-	1.0	83.9	84.9
Indonesia	-	-	0.9	0.9	-	0.4	-	0.4
Malaysia	-	0.9	60.3	61.2	-	0.4	42.0	42.4
Philippines	-	-	0.5	0.5	-	-	0.1	0.1
Singapore	-	0.5	58.9	59.5	-	0.2	41.8	41.9
Thailand	-	-	0.1	0.1	-	-	-	-
PERSEKUTUAN EROPAH : EUROPEAN UNION :	-	0.4	610.6	611.0	-	24.5	1,212.8	1,237.3
Germany	-	-	11.7	11.7	-	-	13.5	13.5
Netherlands	-	0.4	117.2	117.7	-	24.5	248.4	272.9
Sweden	-	-	-	-	-	-	-	-
United Kingdom	-	-	481.6	481.6	-	-	950.8	950.8
LAIN-LAIN : OTHERS :	-	3.0	117.0	120.0	-	2.0	195.8	197.8
Australia	-	-	3.4	3.4	-	-	2.0	2.0
British Virgin Island	-	1.5	0.2	1.7	-	1.0	0.0	1.0
Canada	-	-	-	-	-	-	-	-
Cayman Island	-	-	(0.2)	(0.2)	-	-	-	-
China	-	-	0.0	0.0	-	-	-	-
Hong Kong SAR	-	1.5	0.9	2.4	-	1.0	0.2	1.2
India	-	-	1.9	1.9	-	-	0.4	0.4
Japan	-	-	64.9	64.9	-	-	159.1	159.1
New Zealand	-	-	0.1	0.1	-	-	0.2	0.2
Switzerland	-	-	0.2	0.2	-	-	-	-
Taiwan	-	-	0.2	0.2	-	-	0.2	0.2
USA	-	-	45.5	45.5	-	-	33.7	33.7
Lain-lain Negeri <i>Other Countries</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Jumlah <i>Total</i>	-	4.8	848.3	853.1	-	27.5	1,492.4	1,520.0

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

6.3 PELABURAN LANGSUNG ASING MENGIKUT AKTIVITI EKONOMI DAN NEGARA ASAL, 2007
FOREIGN DIRECT INVESTMENT BY ECONOMIC ACTIVITY AND COUNTRY OF ORIGIN, 2007

BND Juta/Million

Negara Asal Country of Origin	Aktiviti Ekonomi Economic Activity												Jumlah Total
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	
ASEAN :	-	-	-	1.3	0.8	-	-	1.3	90.0	-	-	0.3	93.6
Indonesia	-	-	-	-	-	-	-	1.0	-	-	-	-	1.0
Malaysia	-	-	-	1.1	0.8	-	-	0.2	60.0	-	-	-	62.1
Philippines	-	-	-	-	-	-	-	0.0	-	-	-	-	0.1
Singapore	-	-	-	0.2	-	-	-	-	30.0	-	-	0.3	30.4
PERSEKUTUAN EROPAH : EUROPEAN UNION :	-	56.7	-	-	-	-	0.0	-	-	-	-	-	56.7
Greece	-	-	-	-	-	-	0.0	-	-	-	-	-	0.0
Netherlands	-	0.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.8
United Kingdom	-	55.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55.8
LAIN-LAIN : OTHERS :	-	65.8	114.0	0.6	0.1	0.0	-	1.2	60.0	-	-	-	241.8
Australia	-	-	-	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Bangladesh	-	-	-	-	-	-	-	0.0	-	-	-	-	0.0
Canada	-	39.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39.8
China	-	26.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26.0
Hong Kong SAR	-	-	-	-	-	-	-	-	30.0	-	-	-	30.0
India	-	-	-	0.0	0.1	0.0	-	0.2	-	-	-	-	0.4
Japan	-	-	114.0	0.5	-	-	-	0.9	-	-	-	-	115.5
Pakistan	-	-	-	0.1	0.0	-	-	-	-	-	-	-	0.1
USA	-	-	-	-	-	-	-	-	30.0	-	-	-	30.0
Jumlah Total	-	122.4	114.0	1.9	0.9	0.0	0.0	2.4	150.0	-	-	0.3	392.1

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

Nota : (1) Pertanian, Perikanan, Pemburuan dan Perhutanan

Note : (1) Agriculture, Fishing, Hunting and Forestry

(3) Pembuatan

(3) Manufacturing

(5) Perdagangan Borong dan Perdagangan Runcit

(5) Wholesale and Retail Trade

(7) Hotel dan Restoran

(7) Hotel and Restaurant

(9) Intermediasi Kewangan

(9) Financial Intermediation

(11) Kesihatan dan Kerja Sosial

(11) Health and Social Work

(2) Pelombongan dan Kuari

(2) Mining and Quarrying

(4) Pembinaan

(4) Construction

(6) Pengangkutan, Penyimpanan dan Perhubungan

(6) Transport, Storage and Communication

(8) Hartanah, Penyewaan dan Aktiviti Perniagaan

(8) Real Estate, Renting and Business Activity

(10) Pendidikan

(10) Education

(12) Lain-lain Kemasyarakatan, Sosial dan Perkhidmatan-Perkhidmatan

(12) Other Community, Social and Personal Services Activities

Other Community, Social and Personal Services Activities

6.4 PELABURAN LANGSUNG ASING MENGIKUT AKTIVITI EKONOMI DAN NEGARA ASAL, 2008
FOREIGN DIRECT INVESTMENT BY ECONOMIC ACTIVITY AND COUNTRY OF ORIGIN, 2008

BND Juta/Million

Negara Asal Country of Origin	Aktiviti Ekonomi Economic Activity												Jumlah Total
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	
ASEAN :	-	-	-	0.2	0.4	0.4	-	0.1	0.1	0.0	-	-	1.3
Malaysia	-	-	-	0.2	0.3	0.0	-	0.1	-	-	-	-	0.7
Singapore	-	-	-	-	0.1	0.4	-	-	0.1	0.0	-	-	0.6
PERSEKUTUAN EROPAH :	-	292.5	-	-	0.0	-	-	-	-	-	-	-	292.6
EUROPEAN UNION :													
Netherlands	-	103.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103.5
Sweden	-	-	-	-	0.0	-	-	-	-	-	-	-	0.0
United Kingdom	-	189.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	189.0
LAIN-LAIN :	-	8.3	163.1	0.0	-	-	-	1.8	-	-	-	-	173.1
OTHERS :													
Japan	-	8.3	163.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	171.3
New Zealand	-	-	-	-	-	-	-	0.4	-	-	-	-	0.4
Switzerland	-	-	-	0.0	-	-	-	0.1	-	-	-	-	0.1
USA	-	-	-	-	-	-	-	1.3	-	-	-	-	1.3
Jumlah Total	-	300.8	163.1	0.3	0.4	0.4	-	1.9	0.1	0.0	-	-	467.0

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

Nota	(1)	Pertanian, Perikanan, Pemburuan dan Perhutanan	(2)	Pelombongan dan Kuari
Note		<i>Agriculture, Fishing, Hunting and Forestry</i>		<i>Mining and Quarrying</i>
	(3)	Pembuatan	(4)	Pembinaan
		<i>Manufacturing</i>		<i>Construction</i>
	(5)	Perdagangan Borong dan Perdagangan Runcit	(6)	Pengangkutan, Penyimpanan dan Perhubungan
		<i>Wholesale and Retail Trade</i>		<i>Transport, Storage and Communication</i>
	(7)	Hotel dan Restoran	(8)	Hartanah, Penyewaan dan Aktiviti Perniagaan
		<i>Hotel and Restaurant</i>		<i>Real Estate, Renting and Business Activity</i>
	(9)	Intermediasi Kewangan	(10)	Pendidikan
		<i>Financial Intermediation</i>		<i>Education</i>
	(11)	Kesihatan dan Kerja Sosial	(12)	Lain-lain Kemasyarakatan, Sosial dan Perkhidmatan-Perkhidmatan
		<i>Health and Social Work</i>		<i>Other Community, Social and Personal Services Activities</i>

6.5 PELABURAN LANGSUNG ASING MENGIKUT AKTIVITI EKONOMI DAN NEGARA ASAL, 2009
FOREIGN DIRECT INVESTMENT BY ECONOMIC ACTIVITY AND COUNTRY OF ORIGIN, 2009

BND Juta/*Million*

Negara Asal <i>Country of Origin</i>	Aktiviti Ekonomi <i>Economic Activity</i>										Jumlah <i>Total</i>
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
ASEAN :	-	0.5	2.0	1.7	0.2	0.1	0.0	-	0.0	0.0	4.5
Indonesia	-	0.5	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Malaysia	-	-	2.0	1.3	0.0	0.1	-	-	-	-	3.4
Singapore	-	-	-	0.4	0.2	-	0.0	-	0.0	0.0	0.6
PERSEKUTUAN EROPAH :	427.2	-	-	-	-	-	0.6	-	2.4	-	430.2
EUROPEAN UNION :											
Netherlands	106.9	-	-	-	-	-	-	-	2.4	-	109.3
United Kingdom	320.3	-	-	-	-	-	0.6	-	-	-	320.9
LAIN-LAIN :	34.5	66.7	-	-	-	-	-	3.3	1.1	-	105.5
OTHERS :											
Australia	-	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
British Virgin Island	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4	-	0.4
Hong Kong SAR	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7	-	0.7
India	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Japan	25.8	66.7	-	-	-	-	-	-	-	-	92.4
New Zealand	4.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.7
Switzerland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Taiwan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
USA	4.1	-	-	-	-	-	-	3.3	-	-	7.3
Jumlah Total	461.7	67.2	2.0	1.7	0.2	0.1	0.6	3.3	3.5	0.0	540.2

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

Nota : (1) Pelombongan dan Kuari (2) Pembuatan
Note : *Mining and Quarrying Manufacturing*
(3) Pembinaan (4) Perdagangan Borong dan Perdagangan Runcit
Construction Wholesale and Retail Trade
(5) Pengangkutan dan Penyimpanan (6) Aktiviti Penginapan dan Perkhidmatan Makanan
Transport and Storage Accomodation and Food Services Activities
(7) Aktiviti Kewangan dan Insuran (8) Aktiviti Hartanah
Financial and Insurance Activities Real Estate Activities
(9) Aktiviti Pentadbiran dan Khidmat Sokongan (10) Pendidikan
Administrative and Support Service Activities Education

6.6 PELABURAN LANGSUNG ASING MENGIKUT AKTIVITI EKONOMI DAN NEGARA ASAL, 2010
FOREIGN DIRECT INVESTMENT BY ECONOMIC ACTIVITY AND COUNTRY OF ORIGIN, 2010

BND Juta/ Million

Negara Asal Country of Origin	Aktiviti Ekonomi Economic Activity													Jumlah Total
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	
ASEAN :	(0.0)	5.0	20.4	84.6	0.5	-	1.0	4.0	0.8	1.9	4.0	-	0.0	122.1
Indonesia	-	0.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9
Malaysia	(0.0)	0.8	20.3	33.4	0.5	-	0.4	0.9	-	1.7	3.1	-	0.0	61.2
Philippines	-	-	(0.0)	0.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5
Singapore	-	3.3	0.0	50.6	0.0	-	0.6	3.1	0.8	0.2	0.9	-	-	59.5
Thailand	-	-	-	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
PERSEKUTUAN EROPAH : 569.1	12.2	-	29.3	0.0	-	-	0.1	-	-	-	0.3	-	611.0	
EUROPEAN UNION :														
Germany	-	11.6	-	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.7
Netherlands	128.5	-	-	(10.9)	0.0	-	-	-	-	-	-	-	-	117.7
United Kingdom	440.6	0.6	-	40.0	-	-	-	0.1	-	-	-	0.3	-	481.6
LAIN-LAIN :	89.1	19.4	0.3	5.9	2.1	-	-	0.1	-	-	3.1	-	-	120.0
OTHERS :														
Australia	-	0.1	-	3.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.4
British Virgin Island	-	-	-	0.2	-	-	-	-	-	-	1.5	-	-	1.7
Cayman Island	(0.2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(0.2)
China	-	-	-	0.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.0
Hong Kong SAR	-	0.2	-	0.6	-	-	-	-	-	-	1.5	-	-	2.4
India	-	-	0.1	1.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.9
Japan	43.8	18.7	0.3	-	2.1	-	-	0.1	-	-	-	-	-	64.9
New Zealand	-	-	-	0.0	-	-	-	-	-	-	0.1	-	-	0.1
Switzerland	-	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
Taiwan	-	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
USA	45.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45.5
Jumlah Total	658.2	36.6	20.7	119.8	2.6	-	1.0	4.2	0.8	1.9	7.1	0.3	0.0	853.1

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
 Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

Nota :	(1)	Perlobongan dan Kuari	(2)	Pembuatan
Note :		Mining and Quarrying		Manufacturing
	(3)	Pembinaan	(4)	Perdagangan Borong dan Perdagangan Runcit
		Construction		Wholesale and Retail Trade
	(5)	Pengangkutan dan Penyimpanan	(6)	Aktiviti Penginapan dan Perkhidmatan Makanan
		Transport and Storage		Accommodation and Food Services Activities
	(7)	Maklumat dan Perhubungan	(8)	Aktiviti Kewangan dan Insuran
		Information and Communication		Financial and Insurance Activities
	(9)	Aktiviti Hartanah	(10)	Aktiviti Profesional, Sainifik dan Teknikal
		Real Estate Activities		Professional, Scientific and Technical Activities
	(11)	Aktiviti Pentadbiran dan Khidmat Sokongan	(12)	Pendidikan
		Administrative and Support Service Activities		Education
	(13)	Lain-lain Aktiviti Perkhidmatan		
		Other Service Activities		

6.7 PELABURAN LANGSUNG ASING MENGIKUT AKTIVITI EKONOMI DAN NEGARA ASAL, 2011 ^(p)
FOREIGN DIRECT INVESTMENT BY ECONOMIC ACTIVITY AND COUNTRY OF ORIGIN, 2011 ^(p)

BND Juta/Million

Negara Asal Country of Origin	Aktiviti Ekonomi Economic Activity													Jumlah Total
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	
ASEAN :	-	2.5	8.9	64.8	0.3	-	0.3	3.9	-	2.0	2.2	0.0	-	84.9
Indonesia	-	0.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4
Malaysia	-	0.1	8.5	28.0	0.2	-	0.2	1.8	-	1.9	1.8	-	-	42.4
Philippines	-	-	-	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1
Singapore	-	2.0	0.4	36.7	0.1	-	0.1	2.1	-	0.2	0.4	0.0	-	41.9
PERSEKUTUAN EROPAH : 1,180.9	13.5	-	42.8	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,237.3
EUROPEAN UNION :														
Germany	-	13.5	-	0.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.5
Netherlands	230.1	-	-	42.7	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	272.9
United Kingdom	950.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	950.8
LAIN-LAIN :	150.0	43.1	-	2.5	-	-	-	0.0	-	-	2.2	-	-	197.8
OTHERS :														
Australia	-	-	-	2.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.0
British Virgin Island	-	-	-	0.0	-	-	-	-	-	-	1.0	-	-	1.0
Hong Kong SAR	-	0.1	-	0.1	-	-	-	-	-	-	1.0	-	-	1.2
India	-	-	-	0.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4
Japan	116.3	42.8	-	-	-	-	-	0.0	-	-	-	-	-	159.1
New Zealand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2	-	-	0.2
Taiwan	-	0.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2
USA	33.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33.7
Jumlah Total	1,330.9	59.0	8.9	110.1	0.4	-	0.3	3.9	-	2.0	4.3	0.0	-	1,520.0

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office

Nota :	(1)	Perombongan dan Kuari	(2)	Pembuatan
Note :		<i>Mining and Quarrying</i>		<i>Manufacturing</i>
	(3)	Pembinaan	(4)	Perdagangan Borong dan Perdagangan Runcit
		<i>Construction</i>		<i>Wholesale and Retail Trade</i>
	(5)	Pengangkutan dan Penyimpanan	(6)	Aktiviti Penginapan dan Perkhidmatan Makanan
		<i>Transport and Storage</i>		<i>Accommodation and Food Services Activities</i>
	(7)	Maklumat dan Perhubungan	(8)	Aktiviti Kewangan dan Insurans
		<i>Information and Communication</i>		<i>Financial and Insurance Activities</i>
	(9)	Aktiviti Hartanah	(10)	Aktiviti Profesional, Saintifik dan Teknikal
		<i>Real Estate Activities</i>		<i>Professional, Scientific and Technical Activities</i>
	(11)	Aktiviti Pentadbiran dan Khidmat Sokongan	(12)	Pendidikan
		<i>Administrative and Support Service Activities</i>		<i>Education</i>
	(13)	Lain-lain Aktiviti Perkhidmatan		
		<i>Other Service Activities</i>		

KANDUNGAN / CONTENTS

- 7.1 Hasil Kerajaan
Government Revenue
- 7.2 Perbelanjaan Kerajaan
Government Expenditure
- 7.3 Lebihan Tahunan Kerajaan
Government Annual Surplus
- 7.4 Perbelanjaan Kerajaan Mengikut Kementerian
Government Expenditure By Ministry
- 7.5 Perbelanjaan Kerajaan Mengikut Jabatan
Government Expenditure By Department
- 7.6 Jenis Cukai Dan Duti Dikutip
Type Of Taxes And Duties Collected

KEWANGAN KERAJAAN
GOVERNMENT FINANCE

7

SEKSYEN / SECTION

Nota Keterangan

Hasil Kerajaan

Bagi tahun kewangan 2011/2012, hasil kutipan secara keseluruhan adalah sejumlah BND 12.91 bilion. Daripada jumlah ini hasil daripada minyak dan gas adalah sebanyak BND 12.02 bilion, kira-kira 93 peratus daripada hasil kerajaan secara keseluruhan atau 232 peratus daripada anggaran hasil. Manakala bagi hasil bukan daripada minyak dan gas adalah sejumlah BND 892.6 juta yakni kira-kira 7 peratus daripada hasil kerajaan secara keseluruhan.

Bagi hasil bukan dari minyak dan gas, sejumlah 3 peratus daripada hasil secara keseluruhan adalah daripada cukai dengan jumlah cukai dikutip ialah BND 406 juta berbanding anggaran sejumlah BND 348 juta. Cukai termasuk cukai pendapatan iaitu sejumlah BND 213.18 juta dan Duti Eksais Kenderaan sejumlah BND 65.39 juta.

Manakala hasil dari Yuran, Caj dan Sewa menyumbang 2 peratus daripada hasil keseluruhan. Jenis hasil yang dikutip daripada kategori ini adalah seperti hasil penjualan elektrik dan sewa meter sejumlah BND 142 juta dan perkhidmatan air BND 23.26 juta.

Bagi Lain-Lain Hasil sejumlah BND 165 juta dikutip, manakala Pulangan Pelaburan dan Simpanan hanya mengutip sejumlah BND 6.14 juta berbanding yang diperuntukkan sejumlah BND 10 juta.

Perbelanjaan Perbekalan

Perbelanjaan

Jumlah Perbelanjaan keseluruhan di bawah kategori gaji Kakitangan, Perbelanjaan Berulang-Ulang dan Perbelanjaan Khas adalah sebanyak BND 3.99 bilion berbanding anggaran sebanyak BND 4.08 bilion.

Gaji Kakitangan

Perbelanjaan di bawah kategori ini adalah kira-kira BND 1.85 bilion sepertimana yang diperuntukkan (BND 1.86 bilion). Secara purata pembayaran gaji kakitangan setiap suku tahunan adalah kira-kira BND 427 juta kecuali bagi suku ketiga disebabkan pembayaran bonus kepada pegawai dan kakitangan Kerajaan bagi bulan Disember 2011. Kementerian Pendidikan, Kementerian Pertahanan dan Jabatan Perdana Menteri adalah tiga Kementerian tertinggi yang membuat perbelanjaan di bawah kategori Gaji Kakitangan.

Perbelanjaan Berulang-Ulang

Sejumlah BND 1.67 bilion di belanjakan di bawah kategori ini sepertimana yang diperuntukkan sejumlah BND 1.65 bilion. Secara purata perbelanjaan di bawah kategori ini adalah kira-kira BND 418 juta setiap suku tahun. Kementerian yang tertinggi yang membuat perbelanjaan di bawah kategori ini adalah Kementerian Kewangan dengan mengambilkira perbelanjaan-perbelanjaan di bawah Perkhidmatan Rampaian seperti pembayaran sewa rumah, elaun pelajaran, elaun cuti dan tambang dan Jawatankuasa dan Persidangan. Selain perbelanjaan yang lazimnya melebihi peruntukkan asal adalah seperti perbelanjaan pemeliharaan aset dan infrastruktur, perbelanjaan bagi pembelian ubat-ubatan dan alat-alat perubatan dan perbelanjaan perkhidmatan pendidikan, biasiswa (bagi penuntut-penuntut dan latihan dalam perkhidmatan).

Perbelanjaan Khas

Jumlah keseluruhan perbelanjaan ini adalah sebanyak BND 462 juta berbanding BND 531 juta yang dianggarkan (penggunaan peruntukkan sebanyak 87 peratus).

Perbelanjaan Caj

Perbelanjaan Caj secara keseluruhan adalah sejumlah BND 1.70 bilion berbanding dengan peruntukkan yang disediakan sejumlah BND 669.21 juta.

Perbelanjaan bagi pembayaran pencen, baksis dan lain-lain melebihi 57.81 peratus daripada anggaran sejumlah BND 259.34 juta.

Mulai tahun kewangan 2011/2012 tajuk-tajuk hasil telah dikumpulkan menjadi 5 tajuk utama iaitu:

R01 – Hasil Minyak dan Gas

R02 – Cukai

R03 – Yuran, Caj dan Sewa

R04 – Lain-Lain Hasil

R05 – Pulangan daripada Pelaburan dan Simpanan

Explanatory Note

Government Revenue

For the financial year 2011/2012 the total revenue is BND 12.91 billion. From the total revenue, about BND 12.02 billion are revenues generated from oil and gas. Thus 93 per cent of the Governments revenue is from Oil and Gas furthermore it exceeds its estimated revenue by 232 per cent. On the other hand non-oil and gas sector contributes BND 892.6 million of the total revenue.

For revenue generated from the non-oil and gas sector, 3 per cent of the total is generated from taxes. The total amount of taxes collected is BND 406 million which exceeds its initial estimation of BND 348 million. Furthermore taxes includes income tax that amounts to BND 213.18 million and vehicle excise duty amounting to BND 65.39 million.

On the other hand revenue from Fees, Charges and Rent contributes to 2 per cent of the total revenue. The types of revenue generated from this category are from electrical services and rent meter which amounts to BND 142 million, whereas water services generated BND 23.36 million.

For Other Revenues a total of BND 165 million is collected whereas Returns of Investment and Savings only generated BND 6.14 million compared to the initial estimate of BND 10 million.

Supply Expenditure

Expenditure

Gross total expenditure under the category of recurring employees' wages and special expenditure are around BND 3.99 billion, comparing to an estimate of BND 4.08 billion of assigned budget.

Employees' wage

Expenditure under this category is estimated to be \$1.85 billion, whose budget is assigned for BND 1.86 billion. On average, the payment of wages to employees for every quarter is estimated to be BND 427 million except for the third quarter. This is due to bonus payments to government officers and other government employees for the month of December in 2011. Furthermore the Prime Minister's Office, Ministry of Defence and the Ministry of Education are among the top ministries that has the highest expenditure under the employees wage category.

Recurrent expenditure

A total of BND 1.67 billion is spent under this category whereas the allocated budget for this type of expenditure is estimated to be BND 1.65 billion. On average the amount of expenditure under this category is estimated to be BND 418 million for every quarter. Ministries with the highest expenditure under this category are the Ministry of Finance, taking into account expenditures miscellaneous services such as rental payments, education allowance, leave and passage allowance, steering committee and conference. On the other hand expenditures that exceed its assigned budgets under this category are expenditure for preservation of asset and infrastructure, medicine and medical equipment and education allowance and scholarship (for student and in-service training).

Special Expenditure

The total expenditure for this category is BND 462 million which equated to the BND 531 million that has been assigned, hence a total usage of 87 per cent of the assigned budget.

Charged Expenditure

The overall charge expenditure is BND 1.70 billion exceeding the assigned budget of BND 669.21 million.

Expenditure for pensions, compensation and others exceeds 57.81 per cent from the initial estimation of BND 259.34 million.

For the financial year of 2011/2012, types of revenues are divided into 5 main categories. There are as follows:

R01 – Oil and Gas Revenue

R02 – Taxes

R03 – Fees, Charges and Rent

R04 – Other Revenues

R05 – Returns from Investments and Savings

7.1 HASIL KERAJAAN
GOVERNMENT REVENUE

Tahun Year	BND Juta/Million				
	2007/08 (Apr 07 - Mac 08)	2008/09 (Apr 08 - Mac 09)	2009/10 (Apr 09 - Mac 10)	2010/11 (Apr 10 - Mac 11)	2011/12 ^(P) (Apr 11 - Mac 12)
Jumlah Hasil Kerajaan Total Government Revenue	10,041.92	11,378.05	6,392.89	9,165.96	12,912.44
Hasil Minyak dan Gas Oil and Gas Revenue	8,841.25	10,551.12	5,589.68	8,089.34	12,019.85
Hasil dari Perkhidmatan Kerajaan Revenues from Governments Operations	833.56	661.01	743.71	886.48	886.45
Cukai Taxes	327.01	342.04	431.06	531.85	406.31
Yuran, Caj dan Sewa Fees, Charges and Rent	456.90	278.13	293.56	301.63	314.74
Lain-lain Others	49.65	40.84	19.09	53.00	165.40
Pulangan dari Pelaburan dan Simpanan Returns from Investments and Savings	367.11	165.92	59.50	190.14	6.14

Sumber : Jabatan Perbendaharaan, Kementerian Kewangan

Source : Treasury Department, Ministry of Finance

Nota : (1) Pendapatan pelaburan luar tidak termasuk dalam hasil kerajaan

Note : Foreign investment income are not included in the government revenue

(2) Tidak termasuk pindahan dari Agensi Pelaburan

Excluding Transfer from Brunei Investment Agency

(3) Tahun fiskal digunakan mulai 2003

Fiscal year was adopted since 2003

**7.2 PERBELANJAAN KERAJAAN
GOVERNMENT EXPENDITURE**

BND Juta/Million

Tahun Year	2007/08 (Apr 07 - Mac 08)	2008/09 (Apr 08 - Mac 09)	2009/10 (Apr 09 - Mac 10)	2010/11 (Apr 10 - Mac 11)	2011/12 ^(P) (Apr 11 - Mac 12)
Jumlah Perbelanjaan Kerajaan Total Government Expenditure	6,019.53	5,974.60	6,638.80	6,351.08	6,808.06
Perbelanjaan Yang Diakui Charged Expenditure	1,418.59	1,549.21	1,212.78	1,384.78	1,695.61
Perbelanjaan Biasa Ordinary Expenditure	3,992.51	3,829.95	4,529.32	4,095.21	3,986.93
Gaji kakitangan <i>Personnel Emoluments</i>	1,683.09	1,718.45	1,749.70	1,814.10	1,851.47
Perbelanjaan Berulang-ulang <i>Other Charges Annually Recurrent</i>	1,775.90	1,688.96	1,722.20	1,785.02	1,672.84
Perbelanjaan Khas <i>Other Charges Special Expenditure</i>	533.52	422.54	1,057.42	496.09	462.62
Perbelanjaan Pembangunan Development Expenditure	608.43	595.44	896.70	871.09	1,125.52
Baki Peruntukan <i>Balance Budget</i>	4,022.04	5,403.44	(245.92)	2,814.88	6,104.38

Sumber : Jabatan Perbendaharaan, Kementerian Kewangan

Source : Treasury Department, Ministry of Finance

Nota : Tahun fiskal digunakan mulai 2003

Note : Fiscal year was adopted since 2003

**7.3 LEBIHAN TAHUNAN KERAJAAN
GOVERNMENT ANNUAL SURPLUS**

Tahun Year	BND Juta/Million				
	2007/08 (Apr 07 - Mac 08)	2008/09 (Apr 08 - Mac 09)	2009/10 (Apr 09 - Mac 10)	2010/11 (Apr 10 - Mac 11)	2011/12 ^(P) (Apr 11 - Mac 12)
Hasil/Revenue ⁽¹⁾	10,041.57	11,378.04	6,392.88	9,165.96	12,912.44
Perbelanjaan (Biasa + Diakui) Expenditure (Ordinary + Charged)	5,411.07	5,379.16	5,742.10	5,479.99	5,682.54
Lebihan Hasil Daripada Perbelanjaan Excess Of Revenue Over Expenditure	4,630.50	5,998.88	650.78	3,685.97	7,229.90
Caruman Bagi Tabung Pembangunan Contribution To Development Fund	900.00	1,050.00	1,050.00	-	-
Caruman Bagi Tabung Amanah Kerajaan Contribution To Government Trust Fund	-	-	-	-	-
Penyelarasan Modal + Matawang Adjustment Capital + Currency	-	-	-	-	-
Lebihan (+) Kekurangan (-) Surplus (+) Deficit (-)	3,730.50	4,948.88	(399.22)	3,685.97	7,229.90

Sumber : Jabatan Perbendaharaan, Kementerian Kewangan
Source : Treasury Department, Ministry of Finance

Nota : (1) Termasuk pindaan Agensi Perlaburan Brunei
Note : Transfer from Brunei Investment Agency is included

(2) Tahun fiskal digunakan mulai 2003
Fiscal year was adopted since 2003

**7.4 PERBELANJAAN KERAJAAN MENGIKUT KEMENTERIAN
GOVERNMENT EXPENDITURE BY MINISTRY**

Kementerian <i>Ministry</i>	BND Juta/ Million				
	2007/08 (Apr 07 - Mac 08)	2008/09 (Apr 08 - Mac 09)	2009/10 (Apr 09 - Mac 10)	2010/11 (Apr 10 - Mac 11)	2011/12 ^(P) (Apr 11 - Mac 12)
Jabatan Perdana Menteri <i>Prime Minister's Office</i>	498.56	467.37	515.41	522.82	567.19
Kementerian Pertahanan <i>Ministry of Defence</i>	519.48	504.96	542.27	508.07	515.96
Kementerian Hal Ehwal Luar Negeri <i>Ministry of Foreign Affairs</i>	141.13	137.16	137.14	135.81	123.96
Kementerian Kewangan <i>Ministry of Finance</i>	1,087.55	960.13	1,512.33	976.29	842.35
Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri <i>Ministry of Home Affairs</i>	142.78	138.49	141.83	147.17	149.80
Kementerian Pendidikan <i>Ministry of Education</i>	618.36	613.83	637.82	676.22	693.39
Kementerian Perindustrian & Sumber- Sumber Utama <i>Ministry of Industry and Primary Resources</i>	62.61	60.78	71.60	78.03	73.00
Kementerian Hal Ehwal Ugama <i>Ministry of Religious Affairs</i>	201.59	200.18	206.19	217.04	224.97
Kementerian Pembangunan <i>Ministry of Development</i>	260.29	288.33	302.33	299.80	301.00
Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan <i>Ministry of Culture, Youth and Sports</i>	86.68	75.53	75.57	81.70	85.58
Kementerian Kesihatan <i>Ministry of Health</i>	294.82	322.13	317.80	329.96	335.68
Kementerian Perhubungan <i>Ministry of Communications</i>	78.66	61.06	69.03	68.27	74.05
Jumlah Total	3,992.51	3,829.95	4,529.32	4,041.18	3,986.93

Sumber : Jabatan Perbendaharaan, Kementerian Kewangan
Source : *Treasury Department, Ministry of Finance*

Nota : Tahun fiskal digunakan mulai 2003
Note : *Fiscal year was adopted since 2003*

**7.5 PERBELANJAAN KERAJAAN MENGIKUT JABATAN
GOVERNMENT EXPENDITURE BY DEPARTMENT**

BND Juta/ Million

Jabatan <i>Department</i>	2007/08 (Apr 07 - Mac 08)	2008/09 (Apr 08 - Mac 09)	2009/10 (Apr 09 - Mac 10)	2010/11 (Apr 10 - Mac 11)	2011/12 ^(P) (Apr 11 - Mac 12)
Jumlah Perbelanjaan Biasa Total Ordinary Expenditure	3,992.51	3,829.95	4,529.32	4,041.18	3,986.93
Jabatan Perdana Menteri Prime Minister's Office	498.56	467.37	515.41	522.82	567.19
Jabatan Perdana Menteri <i>Prime Minister's Office</i>	42.11	43.72	49.52	42.24	44.45
Adat Istiadat <i>Adat Istiadat</i>	2.58	2.86	2.89	2.99	2.90
Audit <i>Audit</i>	5.48	5.43	5.68	6.09	6.19
Biro Kawalan Narkotik <i>Narcotic Control Bureau</i>	8.81	10.73	13.17	13.47	13.60
Biro Mencegah Rasuah <i>Anti-Corruption Bureau</i>	7.29	6.19	6.59	7.03	6.90
Keselamatan Dalam Negeri <i>Internal Security</i>	27.05	26.92	28.36	27.53	29.25
Majlis-Majlis Mesyuarat Negara <i>Council of State</i>	2.67	1.58	1.90	2.09	2.34
Radio Televisyen Brunei <i>Radio Television Brunei</i>	53.07	47.92	48.17	47.57	46.87
Penerangan <i>Information</i>	6.71	6.24	6.17	6.55	6.87
Jabatan Perkhidmatan Awam <i>Public Service Department</i>	38.76	38.97	47.72	53.57	35.39
Perkhidmatan Pengurusan <i>Management Services</i>	1.88	2.17	2.28	2.50	2.39
Polis Diraja Brunei <i>Royal Brunei Police Force</i>	121.19	120.79	120.26	121.06	123.57
Suruhanjaya Perkhidmatan Awam <i>Public Service Commission</i>	5.38	4.85	4.61	4.87	5.04
Unit Petroleum <i>Petroleum Unit</i>	3.91	3.92	4.14	4.59	4.65
Jabatan Mufti Kerajaan <i>State's Mufti's Office</i>	6.22	4.90	5.12	5.25	5.43
Perancangan dan Kemajuan Ekonomi <i>Economic Planning and Development</i>	11.47	9.10	9.00	9.04	9.15
Jabatan Undang-Undang <i>Legal Department</i>	1.17	0.66	0.73	0.70	0.67
Pencetak Kerajaan <i>Government Printing</i>	10.23	10.28	10.21	10.09	11.35

Sumber : Jabatan Perbendaharaan, Kementerian Kewangan

Source : Treasury Department, Ministry of Finance

Nota : Tahun fiskal digunakan mulai 2003

Note : Fiscal year was adopted since 2003

7.5 PERBELANJAAN KERAJAAN MENGIKUT JABATAN (Sambungan)
GOVERNMENT EXPENDITURE BY DEPARTMENT (Continued)

BND Juta/Million

Jabatan Department	2007/08 (Apr 07 - Mac 08)	2008/09 (Apr 08 - Mac 09)	2009/10 (Apr 09 - Mac 10)	2010/11 (Apr 10 - Mac 11)	2011/12 ^(P) (Apr 11 - Mac 12)
Peguam Negara <i>Attorney General</i>	9.45	10.11	10.14	10.56	10.73
Jabatan Kehakiman Negara <i>Judiciary General</i>	7.07	8.05	8.22	8.18	8.24
Pusat Kebangsaan E-Kerajaan <i>E-Government Centre</i>	-	-	21.87	23.67	24.99
Perkhidmatan Elektrik <i>Electrical Services (SK05A)</i>	126.06	101.98	108.66	113.17	166.22
Kementerian Pertahanan Ministry of Defence	519.48	504.96	542.27	508.07	515.96
Jabatan Kementerian Pertahanan <i>Department Ministry of Defence</i>	100.64	116.65	149.13	108.95	89.32
Angkatan Bersenjata Diraja Brunei <i>Royal Brunei Armed Forces</i>	377.71	345.86	350.19	358.44	381.19
Unit Simpanan Gurkha <i>Gurkha Reserve Unit</i>	21.02	23.34	24.73	23.26	22.95
Jabatan Kementerian Pertahanan dan Perancangan dan Strategik <i>Department Ministry of Defense and Strategic and Planning</i>	20.11	19.11	18.22	17.42	22.50
Kementerian Hal Ehwal Luar Negeri Ministry of Foreign Affairs	141.13	137.16	137.14	135.81	123.96
Jabatan Kementerian Hal Ehwal Luar Negeri <i>Department Ministry of Foreign Affairs</i>	141.13	137.16	137.14	135.81	123.96
Kementerian Kewangan Ministry of Finance	1,087.55	960.13	1,512.33	976.29	842.35
Jabatan Kementerian Kewangan <i>Department Ministry of Finance</i>	429.57	295.50	874.90	325.20	336.55
Agensi Pelaburan Brunei <i>Brunei Investment Agency</i>	...	...	...	...	...
Kastam <i>Customs</i>	15.01	13.62	13.50	13.45	13.63
Perbendaharaan <i>Treasury</i>	10.22	10.18	10.08	10.28	10.45
Perkhidmatan Rampaian <i>Miscellaneous Services</i>	521.66	518.87	508.23	509.03	373.71
Penerbangan KDYMM <i>HM Sultan's Flight (SD08A)</i>	101.87	112.39	101.87	95.98	104.57
Teknologi Maklumat dan Stor Negara <i>Information Technology and State Store (SD06A)</i>	9.22	9.57	3.75	3.43	3.44

Sumber : Jabatan Perbendaharaan, Kementerian Kewangan

Source : Treasury Department, Ministry of Finance

Nota : Tahun fiskal digunakan mulai 2003

Note : Fiscal year was adopted since 2003

7.5 PERBELANJAAN KERAJAAN MENGIKUT JABATAN (Sambungan)
GOVERNMENT EXPENDITURE BY DEPARTMENT (Continued)

BND Juta/ Million

Jabatan Department	2007/08 (Apr 07 - Mac 08)	2008/09 (Apr 08 - Mac 09)	2009/10 (Apr 09 - Mac 10)	2010/11 (Apr 10 - Mac 11)	2011/12 ^(P) (Apr 11 - Mac 12)
Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri Ministry of Home Affairs	142.78	138.49	141.83	147.17	149.80
Jabatan Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri	11.30	15.09	16.76	18.18	16.91
<i>Department Ministry of Home Affairs (SE01A)</i>					
Lembaga Bandaran Bandar Seri Begawan <i>Municipal Board - Bandar Seri Begawan (SE02A)</i>	21.53	21.06	20.89	21.03	21.50
Lembaga Bandaran Kuala Belait dan Seria <i>Municipal Board - Kuala Belait and Seria (SE03A)</i>	9.77	8.21	8.41	8.37	8.86
Lembaga Bandaran Tutong <i>Municipal Board - Tutong (SE04A)</i>	2.12	2.09	2.12	2.23	2.21
Buruh <i>Labour (SE05A)</i>	5.70	5.68	6.01	6.37	5.79
Pejabat Daerah Brunei dan Muara <i>District Office - Brunei and Muara (SE06A)</i>	11.92	11.96	12.13	12.34	12.44
Pejabat Daerah Belait <i>District Office - Belait (SE07A)</i>	5.57	4.55	4.57	4.56	4.48
Pejabat Daerah Tutong <i>District Office - Tutong (SE08A)</i>	5.95	5.34	5.30	5.24	5.42
Pejabat Daerah Temburong <i>District Office - Temburong (SE09A)</i>	5.19	4.86	4.91	5.09	5.07
Imigresen dan Pendaftaran Kebangsaan <i>Immigration and National Registration (SE10A)</i>	18.37	17.60	17.91	18.54	18.48
Penjara <i>Prison (SE11A)</i>	14.54	12.19	11.32	11.30	12.12
Perkhidmatan Bomba <i>Fire Services (SE12A)</i>	30.82	29.86	31.50	33.92	36.52
Kementerian Pendidikan Ministry of Education	618.36	613.83	637.82	676.22	693.39
Jabatan Kementerian Pendidikan <i>Department Ministry of Education</i>	542.71	552.25	570.54	591.14	603.07
Universiti Brunei Darussalam (SF02A)	75.65	55.78	58.25	61.86	62.22
Universiti Islam Sultan Sharif Ali (SF03A)	-	5.80	9.03	11.09	11.03
Institut Teknologi Brunei	-	-	-	12.13	16.89
Politeknik Brunei	-	-	-	-	0.18

Sumber : Jabatan Perbendaharaan, Kementerian Kewangan
Source : Treasury Department, Ministry of Finance

Nota : Tahun fiskal digunakan mulai 2003
Note : Fiscal year was adopted since 2003

7.5 PERBELANJAAN KERAJAAN MENGIKUT JABATAN (Sambungan)
GOVERNMENT EXPENDITURE BY DEPARTMENT (Continued)

BND Juta/Million

Jabatan <i>Department</i>	2007/08 (Apr 07 - Mac 08)	2008/09 (Apr 08 - Mac 09)	2009/10 (Apr 09 - Mac 10)	2010/11 (Apr 10 - Mac 11)	2011/12 ^(p) (Apr 11 - Mac 12)
Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama Ministry of Industry and Primary	62.61	60.78	71.60	78.03	73.00
Jabatan Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama <i>Department Ministry of Industry and Primary Resources (SH01A)</i>	12.37	12.34	22.55	28.42	23.35
Perhutanan <i>Forestry (SH02A)</i>	7.61	7.62	7.90	8.05	8.06
Perikanan <i>Fishery (SH03A)</i>	8.55	8.21	8.20	8.30	8.64
Pertanian <i>Agriculture (SH04A)</i>	28.72	27.40	27.54	27.67	27.72
Badan Kemajuan Industri Brunei (BINA) <i>Brunei Industry Development Authority (SH05A)</i>	5.23	4.12	3.92	4.03	3.69
Kemajuan Pelancongan <i>Tourism Development (SH06A)</i>	0.13	1.09	1.49	1.56	1.54
Kementerian Hal Ehwal Ugama Ministry of Religious Affairs	201.59	200.18	206.19	217.03	224.97
Jabatan Kementerian Hal Ehwal Ugama <i>Department Ministry of Religious Affairs</i>	201.59	200.18	206.19	210.74	217.34
Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan	-	-	-	6.29	7.63
Kementerian Pembangunan Ministry of Development	260.29	288.33	302.31	299.80	301.00
Jabatan Kementerian Pembangunan <i>Department Ministry of Development (SK01A)</i>	51.69	60.42	58.36	51.24	52.77
Kemajuan Perumahan <i>Housing Development (SK02A)</i>	12.89	13.15	13.92	13.67	14.58
Kerja Raya <i>Public Works (SK03A)</i>	156.23	174.35	189.90	193.38	189.71
Perancang Bandar dan Desa <i>Town and Country Planning (SK04A)</i>	3.90	4.01	4.04	4.14	4.18
Tanah <i>Land (SK06A)</i>	10.44	11.03	10.61	11.04	11.30
Ukur <i>Survey (SK07A)</i>	14.40	14.25	14.15	14.46	14.55
Jabatan Alam Sekitar, Taman dan Rekreasi <i>Environment, Parks and Recreational Department (SK08A)</i>	10.74	11.12	11.33	11.87	13.91

Sumber : Jabatan Perbendaharaan, Kementerian Kewangan

Source : Treasury Department, Ministry of Finance

Nota : Tahun fiskal digunakan mulai 2003

Note : Fiscal year was adopted since 2003

7.5 PERBELANJAAN KERAJAAN MENGIKUT JABATAN (Sambungan)
GOVERNMENT EXPENDITURE BY DEPARTMENT (Continued)

BND Juta/Million

Jabatan <i>Department</i>	2007/08 (Apr 07 - Mac 08)	2008/09 (Apr 08 - Mac 09)	2009/10 (Apr 09 - Mac 10)	2010/11 (Apr 10 - Mac 11)	2011/12 ^(P) (Apr 11 - Mac 12)
Kementerian Kebudayaan Belia dan Sukan <i>Ministry of Culture, Youth and Sports</i>	86.68	75.53	75.57	81.69	85.58
Jabatan Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan <i>Department Ministry of Culture, Youth and Sports (SL01A)</i>	14.72	14.98	15.74	20.50	20.47
Dewan Bahasa dan Pustaka <i>Language and Literature Bureau (SL02A)</i>	11.75	11.56	11.68	11.96	12.12
Belia dan Sukan <i>Youth and Sports (SL03A)</i>	28.16	19.06	17.75	19.46	22.25
Muzium <i>Museums (SL04A)</i>	12.20	8.97	9.09	9.34	9.33
Pusat Sejarah <i>History Centre (SL05A)</i>	4.09	4.26	4.14	4.29	4.29
Pembangunan Masyarakat <i>Community Development (SL06A)</i>	15.76	16.70	17.17	16.14	17.12
Kementerian Kesihatan <i>Ministry of Health</i>	294.82	322.13	317.80	329.96	335.68
Jabatan Kementerian Kesihatan <i>Department Ministry of Health (SM01A)</i>	45.29	39.92	34.71	41.66	45.54
Jabatan Perkhidmatan Perubatan <i>Medical Services Department (SM02A)</i>	225.48	256.64	254.36	249.78	249.86
Jabatan Perkhidmatan Kesihatan <i>Health Services Department (SM03A)</i>	24.05	25.57	28.73	38.52	40.28
Kementerian Perhubungan <i>Ministry of Communications</i>	78.66	61.06	69.03	68.27	74.05
Jabatan Kementerian Perhubungan <i>Department Ministry of Communications (SN01A)</i>	11.19	8.44	17.16	13.56	20.25
Laut <i>Marine (SN02A)</i>	4.57	4.59	4.70	4.80	4.59
Pelabuhan <i>Ports (SN03A)</i>	10.39	9.81	9.13	9.29	9.67
Penerbangan Awam <i>Civil Aviation (SN04A)</i>	33.89	21.11	20.87	22.39	21.31
Pengangkutan Darat <i>Land Transport (SN05A)</i>	6.87	6.32	6.35	6.89	6.88
Perkhidmatan Pos <i>Postal Services (SN06A)</i>	11.75	10.79	10.82	11.34	11.35

Sumber : Jabatan Perbendaharaan, Kementerian Kewangan

Source : Treasury Department, Ministry of Finance

Nota : Tahun fiskal digunakan mulai 2003

Note : Fiscal year was adopted since 2003

7.6 JENIS CUKAI DAN DUTI DIKUTIP
TYPE OF TAXES AND DUTIES COLLECTED

Tahun Year	BND Juta/ Million				
	2007/08 (Apr 07 - Mac 08)	2008/09 (Apr 08 - Mac 09)	2009/10 (Apr 09 - Mac 10)	2010/11 (Apr 10 - Mac 11)	2011/12 ^(P) (Apr 11 - Mac 12)
Cukai Import <i>Import Duty</i>	150.82	139.62	140.81	152.47	143.95
Cukai Harta <i>Estate Duty</i>	0.28	0.29	0.99	0.34	0.19
Cukai Pendapatan ⁽¹⁾ <i>Income Tax</i>	6,169.24	7,270.50	3,572.49	5,946.31	8,025.85
Duti Setem <i>Stamp Duty</i>	6.31	4.13	5.58	5.26	4.5
Lesen <i>Licences</i>	18.75	19.20	19.67	19.11	4.12
Jumlah <i>Total</i>	6,345.40	7,433.74	3,739.54	6,123.49	8,178.63

Sumber : Jabatan Perbendaharaan, Kementerian Kewangan
Source : *Treasury Department, Ministry of Finance*

Nota : (1) Cukai pendapatan dikenakan hanya ke atas keuntungan Syarikat-syarikat Berhad
Note : *Income Tax is levied only on the profits of Limited Companies*

(2) Tahun fiskal diqunakan mulai 2003
Fiscal year was adopted since 2003

KANDUNGAN / CONTENTS

- 8.1 Matawang Dalam Edaran
Currency In Circulation
- 8.2 Aset Bank
Assets Of Bank
- 8.3 Tanggungan Bank
Bank Liabilities
- 8.4 Bekalan Wang Dan Wang Kuasi
Money Supply And Quasi Money
- 8.5 Kadar Pertukaran
Exchange Rates

PERKHIDMATAN KEWANGAN
FINANCIAL SERVICES

8

SEKSYEN / SECTION

Nota Keterangan

Matawang, Perbankan dan Bekalan Wang

Peredaran kasar matawang Brunei pada penghujung tahun 2011 berjumlah BND 1,689.9 juta dan pada tahun dan tempoh yang sama peredaran aktif matawang Brunei sebanyak BND 1,419.2 juta.

Aset perbankan telah meningkat sebanyak 23.6 peratus yang dibiayai oleh peningkatan simpanan sebanyak 30.2 peratus dari tahun 2010 hingga 2011. Peningkatan dalam aset adalah disebabkan oleh peningkatan dalam edaran matawang kertas dan syiling sebanyak 325.0 peratus dari tahun 2010 hingga 2011. Pinjaman dan pendahuluan, faedah bersih dan peruntukan untuk hutang tertunggak telah menurun sebanyak 1.8 peratus.

Negara Brunei Darussalam mengeluarkan matawangnya sendiri dalam tahun 1967 menggantikan matawang Malaya British Borneo yang dahulu digunakan bersama dengan Singapura dan Malaya. Pada masa ini matawang Brunei adalah berupa wang-wang kertas bernilai BND 1, 5, 10, 20, 25, 50, 100, 500, 1,000 dan 10,000 dan duit-duit syiling bernilai 1, 5, 10, 20 dan 50 sen. Ringgit Brunei adalah setara nilainya dengan dollar Singapura.

Sistem perbankan di Negara Brunei Darussalam terdiri dari lapan buah bank yang terdiri daripada satu Bank Islam dan tujuh bank konvensional, dan juga sebuah Tabung Amanah Islam yang ditubuhkan di bawah statut sendiri. Selain itu, terdapat tiga buah syarikat kewangan, yang mana salah satu daripadanya ialah syarikat kewangan Islam dan dua konvensional.

Di Negara Brunei Darussalam, bekalan wang dikategorikan seperti berikut:

- a) M0 merujuk kepada Matawang dalam Edaran;
- b) M1 atau Wang secara Kecil adalah gabungan di antara Matawang dalam Edaran (M0) dan Deposit Tuntutan Sektor Swasta;
- c) Wang Kuasi adalah gabungan di antara Deposit Tetap dan Simpanan & Lain-lain Deposit; dan
- d) M2 atau Wang secara Luas adalah gabungan di antara M1 dan Wang Kuasi.

Edaran Aktif = Edaran Kasar – Nota dan Syiling Peringatan + Pegangan Wang Tunai Bank Perdagangan di Brunei + Matawang Brunei yang di pegang oleh Monetary Authority Singapore untuk sementara menunggu penghantaran pulang.

Edaran Kasar = Jumlah matawang dan syiling (Termasuk nota dan syiling peringatan) yang telah diedarkan oleh Autoriti Monetari Brunei Darussalam.

Explanatory Note

Currency, Banking and Money Supply

Gross circulation of Brunei Currency at the end of 2011 amounted to BND 1,689.9 million and for the same year and end of period, Active Circulation of Brunei Currency is BND 1,419.2 million.

Banking assets have increased by 23.6 per cent which are financed by an increase in deposits by 30.2 per cent from 2010 to 2011. The increase in assets is reflected largely in an increase in notes and coins held by 325.0 per cent from 2010 to 2011. Loans and advances net of interest and provisions on non-performing loans have declined marginally by 1.8 per cent.

Brunei Darussalam issued its own currency in 1967 replacing the Malaya British Borneo money, which was previously shared with Singapore and Malaya. At present Brunei Currency is in notes of BND 1, 5, 10, 20, 25, 50, 100, 500, 1,000 and 10,000 and coins in the denomination of 1, 5, 10, 20 and 50 cents. The Brunei dollar is at par with the Singapore dollar.

The banking system in Brunei Darussalam consists of eight banks comprising one Islamic Bank and seven conventional banks, as well as an Islamic Trust Fund which is set up under its own statute. In addition, there are three finance companies, one of which is Islamic and two are conventional.

In Brunei Darussalam, money supply is categorised as follows:

- a) M0 is referred to Currency in Circulation;
- b) M1 or Narrow Money is referred to Currency in Circulation (M0) plus Demand Deposits of Private Sector;
- c) Quasi Money is referred to Fixed Deposits plus Savings & Other Deposits; and
- d) M2 or Broad Money is referred to Narrow Money (M1) plus Quasi Money.

Active Circulation = Gross Circulation – Commemorative notes and coins + Cash holding of Commercial Banks in Brunei + Brunei Currency held by Monetary Authority of Singapore pending repatriation.

Gross Circulation = Is the total amount of currency notes and coins (including commemorative notes and coins) that have been issued by Brunei Currency and Monetary Board.

8.1 MATAWANG DALAM EDARAN
CURRENCY IN CIRCULATION

Penghujung Tempoh <i>End Of Period</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Edaran Kasar (BND Juta) Gross Circulation (BND Million)	848.7	921.8	954.5	1,023.7	1,689.9
Wang Kertas/ <i>Notes</i>	818.5	889.5	921.2	989.4	1,654.5
Wang Syiling/ <i>Coins</i>	30.1	32.2	33.3	34.3	35.2
Edaran Aktif (BND Juta) Active Circulation (BND Million)	683.0	732.7	781.7	815.7	1,419.2
Edaran Aktif Keatas Edaran Kasar (Peratus) Active Circulation Over Gross Circulation (Per cent)	80	79	82	80	84

Sumber/*Source* : Autoriti Monetari Brunei Darussalam (AMBD)

Nota : Penghujung tempoh merujuk kepada angka akumulatif

Note : *End of period refer to accumulative figure*

8.2 ASET BANK
ASSETS OF BANK

	BND Juta/ <i>Million</i>				
Penghujung Tempoh <i>End Of Period</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Tunai/ <i>Cash</i>	205	186	175	203	864
Jumlah yang akan diterima dari Bank : <i>Amount due from Bank :</i>					
Dalam Negeri/ <i>Inside Country</i>	352	808	556	1,055	1,014
Luar Negeri/ <i>Outside Country</i>	7,425	9,582	6,902	8,289	11,102
Pinjaman dan Pendahuluan <i>Loan and Advances</i>	6,032	6,113	5,576	4,844	4758
Pelaburan/ <i>Investment</i>	1,221	1,670	1,780	1,847	2,254
Lain-lain aset/ <i>Other assets</i>	1,062	1,199	1,536	844	1,127
Jumlah <i>Total</i>	16,297	19,559	16,526	17,084	21,121

Sumber/*Source* : Autoriti Monetari Brunei Darussalam (AMBD)

Nota : Penghujung tempoh merujuk kepada angka akumulatif

Note : *End of period refer to accumulative figure*

8.3 TANGGUNGAN BANK
BANK LIABILITIES

BND Juta/*Million*

Penghujung Tempoh <i>End Of Period</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Simpanan/ <i>Deposit</i>					
Tuntutan/ <i>Demand</i>	2,537	3,299	3,562	4,397	6,027
Masa/ <i>Time</i>	7,558	9,498	6,180	6,269	8,311
Simpanan/ <i>Savings</i>	2,732	2,916	3,136	3,428	4,016
Jumlah yang dibayar kepada bank : <i>Amount due to banks :</i>					
Dalam Negeri/ <i>Inside Country</i>	363	700	453	561	438
Luar Negeri/ <i>Outside Country</i>	486	331	370	349	138
Lain-lain tanggungan <i>Other liabilities</i>	2,621	2,815	2,825	2,079	2,191
Jumlah <i>Total</i>	16,297	19,559	16,526	17,084	21,121

Sumber/*Source* : Autoriti Monetari Brunei Darussalam (AMBD)

Nota : Penghujung tempoh merujuk kepada angka akumulatif

Note : *End of period refer to accumulative figure*

8.4 BEKALAN WANG DAN WANG KUASI
MONEY SUPPLY AND QUASI MONEY

	BND Juta/ Million				
Penghujung Tempoh <i>End Of Period</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Bekalan Wang dan Wang Kuasi <i>Money Supply and Quasi Money</i>	9,983.6	10,939.9	11,996.2	12,573.0	13,836.2
Bekalan Wang <i>Money Supply</i>	3,851.2	4,386.1	5,390.5	3,817.0	4,232.5
Wang Kuasi <i>Quasi Money</i>	6,132.4	6,553.8	6,605.7	8,756.0	9,603.7

Sumber/Source : Autoriti Monetari Brunei Darussalam (AMBD)

Nota : Jadual di atas menunjukkan angka terkumpul

Note : The table above shows cumulative figures

**8.5 KADAR PERTUKARAN
EXCHANGE RATES**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Ringgit Brunei untuk 1 unit :					
Brunei Dollar to 1 unit :					
Dolar US/ <i>US Dollar</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	1.51	1.41	1.45	1.36	1.26
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	1.44	1.44	1.40	1.29	1.30
Penghujung Tempoh/<i>End of Period</i>					
Ringgit Brunei untuk 1 unit :					
Brunei Dollar to 1 unit :					
Paun Sterling/ <i>Sterling Pound</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	3.02	2.61	2.27	2.10	2.02
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	2.86	2.10	2.27	2.00	2.02
Dolar Australia/ <i>Australian Dollar</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	1.26	1.20	1.15	1.25	1.30
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	1.26	1.01	1.26	1.31	1.33
Euro/ <i>Euro</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	2.06	2.08	2.02	1.81	1.75
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	2.10	2.01	2.01	1.72	1.68
Ringgit Brunei untuk 100 unit :					
Brunei Dollar to 100 unit :					
Francs Swiss/ <i>Swiss Francs</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	125.61	130.86	134.10	130.89	142.17
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	127.04	133.81	135.65	137.38	138.13
Dolar Hongkong/ <i>Hongkong Dollar</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	19.31	18.17	18.76	17.54	16.15
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	18.45	18.53	18.12	16.50	16.70
Ringgit Malaysia/ <i>Malaysia Ringgit</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	43.85	42.48	41.27	42.35	41.09
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	43.52	41.60	40.83	41.86	40.95
Yen Jepun/ <i>Japanese Yen</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	1.28	1.37	1.55	1.55	1.58
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	1.29	1.58	1.51	1.58	1.69
Baht Thailand/ <i>Thai Baht</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	4.67	4.29	4.24	4.30	4.12
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	4.83	4.12	4.21	4.27	4.11
Peso Filipina/ <i>Philippine Peso</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	3.27	3.19	3.06	3.02	2.90
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	3.49	3.02	3.05	2.94	2.96
Rupiah Indonesia/ <i>Indonesian Rupiah</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	0.0165	0.0147	0.0140	0.0150	0.0143
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	0.0153	0.0127	0.0148	0.0142	0.0143
Riyal Saudi/ <i>Saudi Riyal</i>					
Purata Tempoh/ <i>Period Average</i>	40.20	37.71	38.77	36.33	33.52
Penghujung Tempoh/ <i>End of Period</i>	38.40	38.10	37.46	34.22	34.57

Sumber/*Source* : Autoriti Monetari Brunei Darussalam (AMBD)

KANDUNGAN / CONTENTS

- 9.1 Kawasan Ditanami Dan Pengeluaran Tanaman Utama
Area Under Cultivation And Production Of Main Crops
- 9.2 Pengeluaran Ternakan Tempatan – Bilangan Ternakan/Telur Dan Penyembelihan Ternakan
Local Livestock Production – Number Of Livestock/Eggs And Slaughtered
- 9.3 Pengeluaran Balak Dan Keluaran-Keluaran Hutan Lain
Production Of Timber And Other Forest Products
- 9.4 Pengeluaran Perikanan – Industri Tangkapan, Akuakultur Dan Pemrosesan
Production Of Fishery – Capture, Aquaculture And Processing Industry
- 9.5 Ikan Segar Dan Makanan Laut Tempatan Dipasarkan Di Negara Brunei Darussalam
Local Fresh Fish And Seafood Marketed In Brunei Darussalam
- 9.6 Ikan Segar Dan Makanan Laut Import Dipasarkan Di Negara Brunei Darussalam
Imported Fresh Fish And Seafood Marketed In Brunei Darussalam
- 9.7 Nilai Dan Kuantiti Ikan Dipasarkan, 2011
Value And Quantity Of Fish Marketed, 2011
- 9.8 Perkakas Menangkap Ikan Berlesen
Licensed Fishing Gears

PERTANIAN, PERHUTANAN DAN PERIKANAN
AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHERY

9

SEKSYEN / SECTION

Nota Keterangan

Pertanian

Tren pengeluaran komoditi dalam industri ternakan menunjukkan peningkatan yang positif sejak 2 dekad kebelakangan dengan mengalami pembangunan yang pesat dalam pengeluaran ayam pedaging. Pada tahun 2011, industri ternakan menyumbangkan kira-kira 76.1 peratus daripada keseluruhan penghasilan pertanian primer dengan nilai BND 183.75 juta. Penghasilan telur ayam telah mencatatkan 128.87 juta biji pada tahun 2011 berbanding dengan 127.54 juta biji pada tahun 2010. Pengeluaran ayam pedaging pula telah meningkat daripada 20.64 ribu tan metrik pada tahun 2010 kepada 22.96 ribu tan metrik pada tahun 2011. Jabatan Pertanian dan Agrimakanan akan meneruskan usaha untuk meningkatkan pengeluaran tempatan dengan matlamat untuk menerokai pasaran eksport. Manakala pengeluaran ternakan tempatan ruminan (Kerbau, Lembu dan Kambing) masih di tahap yang rendah iaitu sebanyak 0.78 peratus. Oleh yang demikian, import binatang hidup untuk penyembelihan dan daging sejuk dan beku masih diteruskan.

Pada tahun 2011, industri tanaman menyumbang kira-kira 23.9 peratus daripada jumlah pendapatan hasil sektor pertanian bernilai BND 43.86 juta. Komoditi sayur-sayuran adalah komoditi terpenting dalam industri ini di mana hasil pengeluaran tempatan pada tahun 2011 adalah bernilai BND 31.29 juta, manakala komoditi buah-buahan telah menyumbang sebanyak BND 4.60 juta. Perancangan dalam memajukan sektor buah-buahan ialah untuk meningkatkan lagi hasil pengeluaran buah-buahan tempatan di ladang sedia ada serta mengadakan program kempen penanaman buah-buahan asli tempatan.

Sebelum berlakunya ancaman kekurangan makanan global, Jabatan Pertanian dan Agrimakanan telah pun membuat perancangan jangka pendek dan sederhana untuk meningkatkan hasil pengeluaran beras. Pada tahun 2011, pengeluaran beras telah menampakkan kemajuan dengan peningkatan sebanyak 38.1 peratus iaitu daripada 1,072 tan metrik pada tahun 2010 kepada 1,480 tan metrik pada tahun 2011. Walaubagaimanapun, program bagi meningkatkan tahap sekuriti makanan dari segi tahap pengeluaran yang mencukupi dan sedia ada; bekalan makanan yang berterusan serta harga pasaran yang berpatutan akan terus diusahakan.

Perhutanan

Pada tahun 2011, pengeluaran kayu balak bulat dan gergaji masih dapat dikekalkan masing-masing 105.73 ribu meter padu dan 41.56 ribu meter padu. Produk lain seperti bakau jeras adalah 45.39 ribu batang, arang 35.46 ribu kilogram dan kayu api 0.09 ribu meter padu.

Di bawah Dasar Perhutanan Negara 1989, Negara Brunei Darussalam komited bagi mewartakan sekurang-kurangnya 55 peratus dari keseluruhan keluasan negara menjadikan hutan simpan kekal - mencukupi untuk dikategorikan kepada 5 fungsi zon pengurusan iaitu hutan perlindungan, hutan pemeliharaan, hutan pengeluaran, hutan rekreasi dan tanaman negara. Jesteru itu, kawasan tambahan sedang dalam proses pewartaan. Sehingga kini, kira-kira 2,355 kilometer persegi atau 41 peratus dari jumlah keluasan keseluruhan negara secara legal ditadbir dan diuruskan oleh Jabatan Perhutanan, Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama. Pada tahun 1989, Negara Brunei Darussalam mengekalkan tahap pengeluaran dengan menghadkan 100 ribu meter padu pembersihan kayu balak bulat setahun.

Keluasan hutan hujan tropika Negara Brunei Darussalam meliputi 4,497 ribu kilometer persegi atau 78 peratus dari jumlah keseluruhan keluasan tanah negara ini, di mana 2,780 kilometer persegi dari keseluruhan keluasan ini adalah berkeadaan asli. Terdapat 6 jenis hutan yang mempunyai kepelbagaian tinggi dan ekosistem hutan, dan merupakan salah satu tumbuhan yang mengandungi biodiversiti yang unik di dunia. Oleh yang demikian, ini memerlukan pengurusan hutan secara optima, berkekalan (lestari) dan pemeliharaan ekologi ke atas hutan yang tidak ternilai.

Keluasan sumber hutan asli negara yang terhad ini tidak mampu menampung penambahan pengeluaran kayu balak lebih dari jumlah yang disyorkan. Akan tetapi disebabkan kapasiti biodiversiti yang tinggi, pemeliharaan amatlah penting dan pengurusan ini akan dapat menyumbang terhadap menggalakkan eko-pelancongan, pemuliharaan eko-sistem asli, penyelidikan saintifik, pembelajaran alam semulajadi dan khazanah negara yang berkekalan.

Perikanan

Jumlah keseluruhan penghasilan sektor perikanan (tangkapan dan akuakultur) pada tahun 2011 menunjukkan penurunan jika dibandingkan dengan tahun 2010 daripada 15,753 tan metrik kepada 14,052.3 tan metrik pada tahun 2011. Keseluruhan nilai penghasilan juga menurun yang dianggarkan berjumlah BND 91 juta pada tahun 2010 kepada BND 74.6 juta pada tahun 2011. Pada tahun 2011, penghasilan sejumlah 13,506.7 tan metrik adalah dari tangkapan manakala 545.6 tan metrik adalah daripada industri akuakultur.

Penghasilan keseluruhan dari industri tangkapan telah mencatatkan penurunan keseluruhan penghasilan sebanyak 12 peratus iaitu daripada 15,329.2 tan metrik pada tahun 2010 kepada 13,506.7 tan metrik pada tahun 2011. Anggaran nilai penghasilan telah mencapai BND 71.98 juta pada tahun 2011 berbanding dengan BND 86.64 pada tahun 2010, iaitu penurunan kira-kira 17 peratus yang mana 62 peratus adalah daripada aktiviti penangkapan secara komersil termasuk nelayan-nelayan bersyarikat dan selebihnya adalah hasil dari nelayan kecil-kecilan.

Penghasilan industri akuakultur pada tahun 2011 berjumlah 545.6 tan metrik yang terdiri dari 382.2 tan metrik adalah ikan dalam sangkar, 144.5 tan metrik dari udang ternakan, 14.1 tan metrik dari ikan air tawar dan 4.8 tan metrik dari penghasilan ketam. Nilai keseluruhan penghasilan dari industri akuakultur dianggarkan berjumlah BND 2.58 juta pada tahun 2011.

Dalam industri hiliran perikanan, jumlah penghasilan dari industri pemerosesan makanan laut pada tahun 2011 meningkat daripada 564.1 tan metrik pada tahun 2010 kepada 1,179.6 tan metrik pada tahun 2011. Jumlah penghasilan meningkat dari BND 4.88 juta pada tahun 2010 kepada BND 5.95 juta pada tahun 2011.

Menyedari akan tren global terhadap sumber perikanan yang menurun, Jabatan Perikanan telah melaksanakan beberapa inisiatif untuk memastikan kesinambungan sumber dan tatacara pengurusan sumber yang efektif. Inisiatif-inisiatif berkenaan termasuk pelaksanaan projek penilaian sumber perikanan laut, meningkatkan produktiviti kawasan pembiakan, penguatkuasaan moratorium ke atas penggunaan sebahagian alat-alat menangkap ikan yang digunakan oleh nelayan kecil-kecilan dan pemindahan kawasan menangkap ikan bagi nelayan kecil-kecilan yang bersyarikat dari Zon 1 ke kawasan Zon 2.

Untuk mengembangluaskan lagi sektor akuakultur, Jabatan Perikanan telah melaksanakan projek penyelidikan dan perkembangan bagi penghasilan udang yang bebas dari penyakit spesifik (*Specific Pathogen Free*). Projek ini bertujuan untuk menghasilkan udang yang bebas penyakit, dapat membesar dengan cepat dan boleh menghasilkan udang yang bersais besar melebihi berat 40 gram seekor dalam jangkamasa yang pendek.

Explanatory Note

Agriculture

The commodity production trend in the livestock industry shows positive improvements over the last 2 decades with the rapid development experienced in the production of broiler chickens. In 2011, the livestock industry contributed about 76.1 per cent of total primary agricultural production value at BND 183.75 million. Egg production was recorded 128.87 million eggs in 2011 compared to 127.54 million eggs in 2010. Broiler production has increased from 20.64 thousand tonnes in 2010 to 22.96 thousand tonnes in 2011. The Agriculture and Agrifood Department will continue its efforts to increase local production with the aim to explore the export market. While local production of ruminant livestock (Buffaloes, Cattles and Goats) are still at a lower level 0.78 per cent. As a result, imports of live animals for slaughter as well as imports of chilled and frozen meat still remains.

In 2011, crop industry accounted for about 23.9 per cent of total agricultural revenue worth BND 43.86 million. Vegetables are the most important commodities in the industry where local production in 2011 was valued at BND 31.29 million, while fruits have contributed BND 4.60 million. Plans to develop the fruit sector is by improving the local fruit production in existing farms as well campaign programs to plant local indigenous fruit.

Prior to the threat of global food shortages, the Department of Agriculture and Agrifood has been making short and medium term plans to increase rice production. Rice production in 2011 has shown growth of 38.1 per cent, from 1,072 tonnes in 2010 compared to 1,480 tonnes. However, programs to enhance food security in terms of production and adequate levels of existing continuous supply of food and a fair market price would be worked continuously.

Forestry

In 2011, the production of round timber and sawn timber was at sustainable volume of 105.73 thousand cubic metres and 41.56 thousand cubic metres respectively. Other products such as bakau poles were 173.05 thousand pieces, charcoals 35.46 thousand kilogramme and 0.09 thousand cubic metres of firewood.

Under the National Forestry Policy 1989, Brunei Darussalam is committed to devote at least 55 percent of its land area into permanent forest reserves – adequate for the zonation of forest area into 5 functional types that is protection, conservation, production, recreation and national park. Thus, additional areas are being proposed to be gazetted. To date, approximately 2,355 square kilometres or 41 percent of the total land area are legally administered and managed by the Forestry Department, Ministry of Industry and Primary Resources. In 1989, Brunei Darussalam set the ceiling of 100 thousand cubic metres of round timber, timber to be logged per year as the sustainable production level.

The tropical rainforest of Brunei Darussalam constitutes 4,497 square kilometres, or 78 percent of the country's total land area, out of which 2,780 square kilometres is pristine forest. There are 6 distinctly major forest types representing highly diverse and complex forest ecosystem, and hence, is one of the most unique biodiversity assemblage sites in the world. Therefore, this requires the invaluable forest resources of the country to be managed under optimal, sustainable and ecologically sound basis.

The limited area of the nation's natural forest resources does not support incremental timber supply more than recommended sustainable volume. However, because of the high biodiversity capacity, conservation becomes vital and its management contributes towards promoting eco-tourism, conserving pristine ecosystems, scientific research, nature studies and the conservation of national heritage.

Fisheries

There is an overall decrease of total production of fisheries sector (capture and aquaculture) in 2011 compared to the year 2010, with a production of 15,753 metric tonnes to 14,052.3 metric tonnes in 2011. The estimated overall value also decreases from BND 91 million in 2010 to BND 74.6 million in 2011. In 2011, production from capture is 13,506.7 metric tonnes whereas 545.6 metric tonnes were from the aquaculture industry.

The capture industry stated a decrease of 12 per cent from 15,329.2 metric tonnes in 2010 to 13,506.7 metric tonnes in 2011. The estimated production value had reached BND 71.98 million in 2011 compared to BND 86.64 in 2010, a decrease of about 17 per cent, in which 62 per cent is from commercial capture activities, which includes small fishing vessel with an outboard engine (owned by companies) and the remaining are from small-scale fisherman.

The production of aquaculture in 2011 is 545.6 metric tonnes which comprise of 382.2 metric tonnes from fish in cages, 144.5 metric tonnes from farm prawn, 14.1 metric tonnes from fresh water fish and 4.8 metric tonnes from mud crab. The overall production value from aquaculture in 2011 is estimated to be BND 2.58 million.

In downstream fisheries industry, the total output from seafood processing industry in 2011 had shown an increase from 564.1 metric tonnes in 2010 to 1,179.6 metric tonnes in 2011. The total production value had increased from BND 4.88 million tonnes in 2010 to BND 5.95 million in 2011.

Aware of the global trends on the depletion of the fisheries resources, Fisheries Department had implemented a few initiatives to ensure the sustainability of the fisheries resources and effective management of the fisheries resources. Related initiatives such as resources survey, habitat enhancement program, moratorium on the use of certain destructive fishing gears by small-scale fishermen and movement of fishermen under companies from zone 1 to zone 2.

To further develop the aquaculture industry, Fisheries department had also embarked on research and development in the production of Specific Pathogen Free shrimp. This project is to produce disease free shrimp with faster growth rate and also able to produce big size shrimp of more than 40 grammes per shrimp with shorter period of culture.

**9.1 KAWASAN DITANAMI DAN PENGELUARAN TANAMAN UTAMA
AREA UNDER CULTIVATION AND PRODUCTION OF MAIN CROPS**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Beras					
Rice					
Keluasan (HA) Area	1,354.6	1,300.1	1,730.9	1,848.0	1,604.2
Pengeluaran (TM) Production (MT)	982.9	911.3	891.4	1,071.7	1,480.0
Sayur-Sayuran					
Vegetables					
Keluasan (HA) Area	662.3	736.2	719.1	708.9	703.4
Pengeluaran (TM) Production (MT)	9,792.7	13,055.8	12,813.4	13,012.3	12,964.0
Buah-Buahan					
Fruits					
Keluasan (HA) Area	2,258.1	2,476.3	2,449.7	2,335.6	2,257.8
Pengeluaran (TM) Production (MT)	4,372.3	3,484.6	4,372.3	3,229.1	2,627.9
Pelbagai Tanaman					
Miscellaneous Crops					
Keluasan (HA) Area	38.1	56.5	66.3	81.8	258.9
Pengeluaran (TM) Production (MT)	595.8	931.7	837.3	1,014.1	885.8
Tanaman Hiasan					
Ornamental Plants					
Keluasan (HA) Area	39.9	40.3	40.5	33.3	39.2
Pengeluaran (Pohon) Production (Plant)	406,501	430,331	338,899	372,482	363,166
Bunga Keratan					
Cut Flowers					
Keluasan (HA) Area	5.5	5.8	4.9	5.1	4.9
Pengeluaran (Keratan) Production (Cut)	229,648	261,578	144,902	139,365	278,368

Sumber : Jabatan Pertanian dan Agrimakanan, Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama
Source : Agriculture and Agrifood Department, Ministry of Industry and Primary Resources

**9.2 PENGELUARAN TERNAKAN TEMPATAN - BILANGAN TERNAKAN/TELUR
DAN PENYEMBELIHAN TERNAKAN
LOCAL LIVESTOCK PRODUCTION - NUMBER OF LIVESTOCK/EGGS
AND SLAUGHTERED**

Tahun <i>Year</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Kerbau					
<i>Buffaloes</i>					
Bilangan/ <i>Number</i>	4,670	4,885	4,116	4,124	2,550
Penyembelihan (Bil) <i>Slaughtered (No)</i>	242	169	137	40	141
Berat Penyembelihan (B.B/TM) <i>Slaughtered Weight (D.W/MT)</i>	42.4	29.6	24.0	7.0	24.7
Lembu					
<i>Cattles</i>					
Bilangan/ <i>Number</i>	935	948	852	852	899
Penyembelihan (Bil) <i>Slaughtered (No)</i>	239	6	-	19	30
Berat Penyembelihan (B.B/TM) <i>Slaughtered Weight (D.W/MT)</i>	29.9	0.8	-	2.4	3.8
Kambing					
<i>Goats</i>					
Bilangan/ <i>Number</i>	3,175	3,653	6,361	6,806	6,101
Penyembelihan (Bil) <i>Slaughtered (No)</i>	253	82	72	80	322
Berat Penyembelihan (B.B/TM) <i>Slaughtered Weight (D.W/MT)</i>	2.8	0.9	0.8	0.9	3.6
Ayam Pedaging					
<i>Broiler Chickens</i>					
Bilangan/ <i>Number ('000)</i>	14,049	14,210	28,603	14,910	14,447
Penyembelihan (Bil '000) <i>Slaughtered (No '000)</i>	12,719	12,990	13,024	13,757	15,308
Berat Penyembelihan (B.B,'000 TM) <i>Slaughtered Weight (D.W, '000 MT)</i>	19.079	19.485	19.536	20.635	22.962
Ayam Penelur					
<i>Layer Chickens</i>					
Bilangan/ <i>Number ('000)</i>	481	518	511	505	544
Bilangan Telur ('000) <i>Number of Eggs</i>	114,173	123,210	124,476	127,537	128,872

Sumber : Jabatan Pertanian dan Agrimakanan, Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama
Source : Agriculture and Agrifood Department, Ministry of Industry and Primary Resources

9.3 PENGELUARAN BALAK DAN KELUARAN-KELUARAN HUTAN LAIN
PRODUCTION OF TIMBER AND OTHER FOREST PRODUCTS

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
<i>(meter padu/cubic metre)</i>					
Kayu Balak Bulat <i>Round Timber</i>	94,836.4	99,240.0	141,930.0	117,885.0	105,726.1
Kayu Gergaji <i>Sawn Timber</i>	44,444.3	39,720.0	48,750.0	45,154.0	41,557.5
Kayu Api <i>Firewood</i>	68.5	82.6	50.0	62.6	91.3
<i>(batang/pieces)</i>					
Bakau Jeras <i>Bakau Poles</i>	103,965	99,730	134,060	170,897	173,048
Jeras <i>Poles</i>	6,784	11,250	125,040	30,101	45,393
<i>(kilogram/kilogramme)</i>					
Arang <i>Charcoals</i>	26,526.0	29,660.0	17,680.0	22,730.0	35,459.0

Sumber : Jabatan Perhutanan, Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama

Source : *Forestry Department, Ministry of Industry and Primary Resources*

9.4 PENGELUARAN PERIKANAN - INDUSTRI TANGKAPAN, AKUAKULTUR DAN PEMEROSAN
PRODUCTION OF FISHERY - CAPTURE, AQUACULTURE AND PROCESSING INDUSTRY

(Tan Metrik/Metric Tonne)					
Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Industri Tangkapan Capture Industry	15,309.3	15,576.3	16,797.2	15,329.2	13,506.7
Secara Komersil <i>Commercial Scale</i>	12,015.6	12,204.9	15,646.3	13,992.4	9,879.7
Secara Kecil-Kecilan <i>Small Scale</i>	3,293.7	3,371.4	1,150.9	1,336.8	3,627.0
Industri Akuakultur Aquaculture Industry	677.6	566.4	460.6	423.8	545.6
Ikan dalam Sangkar <i>Fish in Cages</i>	38.6	42.4	72.3	108.8	382.2
Udang Ternakan <i>Farm Prawn</i>	573.3	438.4	354.1	293.4	144.5
Ikan Air Tawar <i>Fresh Water Fish</i>	62.6	85.2	34.1	18.9	14.1
Ketam <i>Crab</i>	3.1	0.4	0.2	2.7	4.8
Industri Pemerosesan Processing Industry	774.7	822.6	599.1	564.1	1,179.6
Jumlah <i>Total</i>	16,761.6	16,965.3	17,856.8	16,317.1	15,231.9

Sumber : Jabatan Perikanan, Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber
 Source : Fisheries Department, Ministry of Industry and Primary Resources

**9.5 IKAN SEGAR DAN MAKANAN LAUT TEMPATAN DIPASARKAN DI NEGARA BRUNEI
LOCAL FRESH FISH AND SEAFOOD MARKETED IN BRUNEI DARUSSALAM**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Ikan Laut					
Marine Fish					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	1,104.1	996.7	1,046.0	794.8	681.8
Nilai/ Value (BND 000)	5,881.2	5,137.1	5,680.2	4,184.8	3,507.8
Ikan Air Tawar					
Fresh Water Fish					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	1.2	2.0	-	0.1	-
Nilai/ Value (BND 000)	5.5	8.7	-	0.5	-
Udang Segar					
Fresh Shrimps					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	198.0	198.7	199.5	138.6	134.2
Nilai/ Value (BND 000)	1,371.9	1,432.5	1,408.3	964.7	1,090.4
Udang Air Tawar					
Fresh Water Prawn					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	34.4	39.9	41.5	11.2	2.4
Nilai/ Value (BND 000)	497.3	579.5	609.8	153.3	30.8
Lain-lain					
Others					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	182.3	142.6	146.3	76.3	47.3
Nilai/ Value (BND 000)	1,361.8	1,171.7	1,797.8	644.6	436.9
Jumlah					
Total					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	1,520.0	1,379.7	1,433.3	1,021.0	865.7
Nilai/ Value (BND 000)	9,117.7	8,329.6	9,496.1	5,947.8	5,065.9

Sumber : Jabatan Perikanan, Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama

Source : Fisheries Department, Ministry of Industry and Primary Resources

Nota : (1) Ikan laut termasuk Kelas I, Kelas II, Kelas III dan Kelas IV

Note : Marine fish include Grade I, Grade II, Grade III and Grade IV

(2) Udang termasuk (Penaeids) : Udang Besar, (Penaeus Merguensis/Indicus dan Monodon), Udang Kecil (Metapnaeus spp)

Fresh Shrimps include (Penaeids) : Large Shrimps, (Penaeus Merguensis/Indicus and Monodon), Small Shrimps (Metapnaeus spp)

(3) Udang Air Tawar : Udang Galah

Freshwater Prawns : Macrobrachium Rosenbergii

(4) Lain-lain termasuk Ketam Kalok, Ketam Suri, Bubok, dan berjenis-jenis Kerang-Kerangan Laut dan Siput
Others include Scylla Serrata, Portunus Pelagicus, Sergestidae and Misc Marine Crustaceans and Molluscs

**9.6 IKAN SEGAR DAN MAKANAN LAUT IMPORT DIPASARKAN DI NEGARA BRUNEI
IMPORTED FRESH FISH AND SEAFOOD MARKETED IN BRUNEI DARUSSALAM**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Ikan Laut					
Marine Fish					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	507.3	603.8	830.8	638.8	586.8
Nilai/Value (BND 000)	3,277.4	3,824.7	5,731.4	4,429.5	4,292.7
Ikan Air Tawar					
Fresh Water Fish					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	-	-	-	-	-
Nilai/Value (BND 000)	-	-	-	-	-
Udang Segar					
Fresh Shrimps					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	263.2	249.1	282.1	170.0	185.4
Nilai/Value (BND 000)	1,568.4	1,610.2	1,750.3	1,268.7	1,463.6
Udang Air Tawar					
Fresh Water Prawn					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	61.6	65.3	88.9	29.8	28.4
Nilai/Value (BND 000)	839.5	896.6	1,209.2	401.6	393.7
Lain-lain					
Others					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	267.5	296.8	213.5	135.0	156.0
Nilai/Value (BND 000)	1,506.6	1,758.1	1,681.1	791.2	914.4
Jumlah					
Total					
Kuantiti (TM)/Quantity (MT)	1,099.6	1,215.0	1,415.3	973.4	956.6
Nilai/Value (BND 000)	7,191.9	8,089.7	10,372.0	6,890.9	7,064.3

Sumber : Jabatan Perikanan, Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama

Source : Fisheries Department, Ministry of Industry and Primary Resources

Nota : (1) Ikan laut termasuk Kelas I, Kelas II, Kelas III dan Kelas IV

Note : Marine fish include Grade I, Grade II, Grade III and Grade IV

(2) Udang termasuk (Penaeids) : Udang Besar, (Penaus Merguensis/Indicus dan Monodon), Udang Kecil (Metapnaeus spp)

Fresh Shrimps include (Penaeids) : Large Shrimps, (Penaus Merguensis/Indicus and Monodon), Small Shrimps (Metapnaeus spp)

(3) Udang Air Tawar : Udang Galah

Freshwater Prawns : Macrobrachium Rosenbergii

(4) Lain-lain termasuk Ketam Kalok, Ketam Suri, Bubok, dan berjenis-jenis Kerang-Kerangan Laut dan Siput

Others include Scylla Serrata, Portunus Pelagicus, Sergestidae and Misc Marine Crustaceans and Molluscs

9.7 NILAI DAN KUANTITI IKAN DIPASARKAN, 2011
VALUE AND QUANTITY OF FISH MARKETED, 2011

Pasar <i>Market</i>	Tempatan <i>Local</i>		Import <i>Imports</i>		Jumlah <i>Total</i>	
	Kuantiti <i>Quantity</i> (TM/MT)	Nilai <i>Value</i> (BND 000)	Kuantiti <i>Quantity</i> (TM/MT)	Nilai <i>Value</i> (BND 000)	Kuantiti <i>Quantity</i> (TM/MT)	Nilai <i>Value</i> (BND 000)
Bandar Seri Begawan	616.2	3,428.9	953.5	7,030.3	1,569.6	10,459.2
Muara	5.9	27.2	-	-	5.9	27.2
Kuala Belait	53.9	395.9	-	-	53.9	395.9
Seria	29.9	161.7	-	-	29.9	161.7
Tutong	61.3	377.1	3.1	34.0	64.4	411.1
Temburong	30.5	187.6	-	-	30.5	187.6
Jerudong	68.1	487.5	-	-	68.1	487.5
Jumlah <i>Total</i>	865.7	5,065.9	956.6	7,064.3	1,822.3	12,130.2

Sumber : Jabatan Perikanan, Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama

Source : Fisheries Department, Ministry of Industry and Primary Resources

9.8 PERKAKAS MENANGKAP IKAN BERLESEN
LICENSED FISHING GEARS

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Alat-Alat Menangkap Ikan					
Fishing Gears					
Bubu (Set) <i>Traps (Set)</i>	9,113	7,347	1,844	5,281	5,495
Jala (Meter) <i>Nets (Metre)</i>	1,960,562	1,251,364	301,884	1,255,868	940,617
Pancing <i>Lines</i>	35,270	34,350	20,094	42,067	43,686
Kapal Menangkap Ikan					
Fishing Vessels					
Berjentera Sangkut <i>Outboard</i>	3,306	2,424	639	2,386	2,143
Tidak Berjentera <i>Non Powered</i>	300	134	33	110	88
Berjentera Dalam <i>Inboard</i>					
Pukat Tunda <i>Trawlers</i>	13	13	18	14	15
Pukat Lingkong <i>Purse Seiners</i>	8	10	10	8	10
Pancing <i>Hooks & Lines</i>	1	1	1	2	1
Bubu <i>Traps</i>	1	1	1	1	-
Lain-lain <i>Others</i>	7	5	8	3	7

Sumber : Jabatan Perikanan, Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama

Source : Fisheries Department, Ministry of Industry and Primary Resources

Nota : Lesen Tahunan dikeluarkan setiap 1hb Oktober

Note : Annual Licensed produced every 1st October

KANDUNGAN / CONTENTS

- 10.1 Pengeluaran Minyak Mentah Dan Gas Asli
Production Of Crude Petroleum And Natural Gas
- 10.2 Pengeluaran Produk-Produk Petroleum
Production Of Petroleum Products
- 10.3 Pengeluaran Minyak, Eksport Dan Harga
Oil Production, Export And Price
- 10.4 Pengeluaran Gas, Eksport LNG Dan Kewajaran Harga Purata
Gas Production, LNG Export And Weighted Average Price
- 10.5 Penggunaan Gas
Gas Consumption
- 10.6 Penggunaan Domestik Minyak Dan Gas
Domestic Consumption Of Oil And Gas

**PERLOMBONGAN
MINING**

10

SEKSYEN / SECTION

Nota Keterangan

Minyak Mentah dan Kondensate

Pada tahun 2011, purata pengeluaran minyak mentah dan kondensate Brunei Darussalam ialah sebanyak 166 ribu tong sehari. Pada keseluruhannya pengeluaran minyak mentah dan kondensate negara bagi tahun 2011 ini telah didapati menurun lebih kurang 4 ribu tong sehari berbanding tahun 2010. Penurunan ini adalah impak daripada pengeluaran yang berkurangan daripada telaga-telaga minyak luar pantai dan darat.

Eksport minyak mentah dan kondensate negara adalah kira-kira 155 ribu tong sehari. Destinasi utama eksport minyak mentah negara pada 2011 ialah Korea Selatan (21.8 peratus), Negara-negara ASEAN (21.1 peratus), Australia (19.4 peratus), India (15.4 peratus), China (8.9 peratus), New Zealand (7.3 peratus) dan Jepun (6.1 peratus). Daripada jumlah eksport tersebut, 90 peratus adalah penjualan secara '*Term*' manakala selebihnya 10 peratus adalah penjualan secara '*Spot*'.

Purata harga eksport minyak mentah dan kondensate negara bagi 2011 adalah 116.13 USD/setong berbanding 79.27 USD/setong pada tahun sebelumnya.

Gas

Purata pengeluaran gas asli bagi tahun 2011 adalah kira-kira 35 ribu meter padu sehari yang mana sebahagian besarnya telah diekspot sebagai gas cecair asli ke Jepun iaitu sebanyak 90 peratus dan selebihnya ke Korea Selatan sebanyak 10 peratus. Purata harga eksport gas cecair asli (LNG) negara bagi 2011 adalah kira-kira 16.51 USD/Juta Btu berbanding 11.64 USD/Juta Btu pada tahun sebelumnya.

Pada keseluruhannya pengeluaran gas asli negara pada tahun 2011 ini meningkat sebanyak lebih kurang 1.35 juta meter padu sehari berbanding dengan pengeluaran pada tahun sebelumnya. Sebahagian besar daripada peningkatan ini adalah impak pengeluaran daripada telaga-telaga luar pantai. Jumlah pengeluaran gas asli daripada telaga-telaga darat adalah di dalam keadaan stabil iaitu di dalam lingkungan paras 1.1 juta meter padu sehari. Pada tahun 2011 ini, sebanyak 9.1 peratus pengeluaran gas asli telah digunakan untuk penjanaaan kuasa elektrik negara.

Penjualan '*Term*' adalah bagi kontrak tempoh satu tahun.

Penjualan '*Spot*' adalah bagi penjualan berkala mengikut kelebihan pengeluaran.

Explanatory Note

Oil and Condensate

The country's crude oil and condensate production for 2011 averaged at 166 thousand barrels per day, which was slightly down around 4 thousand barrels per day compared to previous year. This was the impact of reduced production from both offshore and onshore oil wells.

In 2011, the Brunei's crude oil and condensate export was around 155 thousand barrels per day. The main export destinations were the South Korea (21.8 percent), ASEAN countries (21.1 percent), Australia (19.4 percent), India (15.4 percent), China (8.9 percent), New Zealand (7.3 percent) and Japan (6.1 percent). About 90 percent was exported as 'Term Sale' whereas the remaining 10 percent was exported as 'Spot Sale'.

The average export price of crude oil and condensate for 2011 is 116.13 USD/barrel compared to 79.27 USD/barrel in the previous year.

Gas

The average natural gas production for 2011 was about 35 thousand cubic metre per day of which the majority was exported as liquefied natural gas (LNG) 90 percent to Japan and 10 percent to South Korea. The average export price of liquefied natural gas (LNG) for the 2011 was about 16.51 USD/MMBtu compared to 11.64 USD/MMBtu in the previous year.

Overall, 2011 gas production was slightly higher by approximately 1.35 million cubic metres per day compared to the previous year. The production of gas from onshore gas wells was stable at around 1.1 million cubic metres per day. In 2011, around 9.1 percent of produced natural gas has been used for the country's electricity generation.

'Term sale' is for a contract period of one year.

'Spot sale' is for sale periodically according to the over production.

10.1 PENGELUARAN MINYAK MENTAH DAN GAS ASLI
PRODUCTION OF CRUDE PETROLEUM AND NATURAL GAS

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Bilangan Telaga Pengeluaran Minyak bagi Penghujung Tahun <i>Number of Producing Wells at the End Of The Year</i>	754	746	751	787	735
Petroleum Mentah <i>Crude Petroleum</i>					
Tong Sehari <i>Barrel Per Day</i>	174,841	154,315	147,689	151,868	147,909
Meter Padu Sehari <i>Cubic Metre Per Day</i>	27,797	24,533	23,478	24,145	23,515
Kondensate <i>Condensate</i>					
Tong Sehari <i>Barrel Per Day</i>	14,851	13,890	13,197	12,201	12,781
Gas Asli <i>Natural Gas</i>					
Juta Kaki Padu Sehari <i>Million Cu. Feet Per Day</i>	1,085	895	1,018	1,063	1,115
Juta Btu Sehari <i>MMBtu Per Day</i>	1,249.96	1,032.70	1,176.00	1,229.39	1,286.59

Sumber : Syarikat Minyak Shell Brunei Sdn. Bhd.

Source : Brunei Shell Petroleum Company Sdn. Bhd.

10.2 PENGELUARAN PRODUK-PRODUK PETROLEUM
PRODUCTION OF PETROLEUM PRODUCTS

	<i>1,000 Meter Padu/Cubic Metres</i>				
Tahun <i>Year</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Gasolin Motor <i>Motor Gasoline</i>	294.1	273.6	261.9	259.0	220.9
Diesel	224.0	221.6	203.1	198.5	192.6
Kerosin Dua Penggunaan <i>Dual Purpose Kerosene</i>	103.6	120.7	116.6	135.6	131.0

Sumber : Jabatan Tenaga, Jabatan Perdana Menteri
Source : Energy Department, Prime Minister's Office

10.3 PENGELUARAN MINYAK, EKSPORT DAN HARGA
OIL PRODUCTION, EXPORT AND PRICE

Tahun <i>Year</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Pengeluaran Minyak (Tong sehari) <i>Oil Production</i> (<i>Barrel per day</i>)	193,832	174,065	166,728	169,891	165,873
Eksport Minyak (Tong sehari) <i>Oil Export</i> (<i>Barrel per day</i>)	172,884	152,905	148,212	155,315	154,827
Harga Minyak (USD/Tong) <i>Oil Price</i> (<i>USD/Barrel</i>)	79.09	100.99	64.54	79.27	116.13

Sumber : Jabatan Tenaga, Jabatan Perdana Menteri

Source : *Energy Department, Prime Minister's Office*

10.4 PENGELUARAN GAS, EKSPORT LNG DAN KEWAJARAN HARGA PURATA
GAS PRODUCTION, LNG EXPORT AND WEIGHTED AVERAGE PRICE

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Pengeluaran Gas Gas Production					
(Ribu meter padu sehari) (Thousand cubic metres per day)	34,345	33,973	32,222	34,145	35,493
(Juta Scf sehari) (Million Scf per day)	1,215	1,202	1,140	1,208	1,256
Gas Cecair Asli Liquefied Natural Gas					
Pengeluaran Gas (Juta Btu sehari) Gas Production (Million Btu per day)	1,021,528	1,034,030	951,616	960,483	1,015,371
Eksport (Juta Btu sehari) Export (Million Btu per day)	996,328	999,622	920,240	934,860	985,204
Kewajaran Harga Purata (USD/Juta Btu) Weighted Average Price (USD/Million Btu)	6.2954	12.9262	10.4623	11.6424	16.5090

Sumber : Jabatan Tenaga, Jabatan Perdana Menteri
Source : Energy Department, Prime Minister's Office

**10.5 PENGGUNAAN GAS
GAS CONSUMPTION**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Gas Asli					
Natural Gas					
Purata Jumlah Hasil Untuk Jualan/Bahan Api Domestik (Juta (biasa) meter padu) <i>Total Average Produced For Domestic Sale/Fuel (Million (normal) cubic metre)</i>	912	862	850	894	938
Purata Penggunaan Domestik (Juta (biasa) meter padu) <i>Domestic Average Consumption (Million (normal) cubic metre)</i>	2.6	2.5	2.4	2.5	2.5
Gas Petroleum Cecair					
Liquified Petroleum Gas					
Purata Jumlah Hasil Untuk Jualan Domestik (Juta (biasa) meter padu/sehari) <i>Total Average Produced For Domestic Sale (Million (normal) cu. Metre/day)</i>	30.0	28.4	28.0	29.4	30.9

Sumber : Syarikat Minyak Shell Brunei Sdn. Bhd.

Source : Brunei Shell Petroleum Company Sdn. Bhd.

Nota : 1,000 meter padu LNG = 0.46 x 1,000,000 tan LNG

Note : 1,000 cu metre LNG = 0.46 x 1,000,000 ton LNG

10.6 PENGGUNAAN DOMESTIK MINYAK DAN GAS
DOMESTIC CONSUMPTION OF OIL AND GAS

	Ribu Tong/ <i>Thousand Barrels</i>				
Tahun <i>Year</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Motor Gasoline :					
Unleaded					
Premium RON 97	1,341	1,417	1,463	1,550	1,645
Super RON 92	164	141	117	103	89
Regular RON 85	330	321	298	290	296
Diesel	1,524	1,603	1,682	1,851	2,070
Kerosene	31	27	23	28	20
LPG	174	178	181	181	187
Bitumen	49	65	57	92	105
Jet A-1	611	697	665	820	839
Gas (Million scf) ⁽¹⁾	58,668	56,434	59,424	61,937	59,522
Gas (Million scf/day)	161	154	163	170	163

Sumber : Jabatan Tenaga, Jabatan Perdana Menteri

Source : *Energy Department, Prime Minister's Office*

Nota : (1) Tidak termasuk penggunaan gas dari BLNG dan BMC

Note : *Excluding gas consumed by BLNG and BMC*

KANDUNGAN / CONTENTS

- 11.1 Pengeluaran Dan Penggunaan Elektrik
Production And Consumption Of Electricity
- 11.2 Pengeluaran Dan Penggunaan Air
Water Production And Consumption

ELEKTRIK DAN AIR

ELECTRICITY AND WATER

11

SEKSYEN / SECTION

Nota Keterangan

Elektrik

Pada tahun 2011, pengeluaran tenaga elektrik bagi Negara Brunei Darussalam adalah sebanyak 3,722.98 GWj dengan penurunan 1.83 peratus berbanding 3,792.23 GWj pada tahun 2010.

Air

Pada tahun 2011, penggunaan air adalah sebanyak 66,781 ribu meter padu iaitu penggunaan Domestik 62,487 ribu meter padu dan penggunaan Perdagangan adalah 4,294 ribu meter padu.

Elektrik

Perkhidmatan elektrik akan melalui arus perkembangan sistem bekalan tenaga elektrik pada penghujung Rancangan Kemajuan Negara 2007 - 2012. Ini termasuk pembinaan stesen janakuasa baru menggunakan teknologi baru, sistem penghantaran voltan berkuasa tinggi dan pembahagian menggunakan kabel bawah tanah. Perkembangan ini adalah dihasratkan untuk memenuhi keperluan tenaga elektrik yang terus meningkat bagi bekalan tenaga elektrik daripada sektor komersil, perumahan baru, kerajaan dan industri.

Air

Bekalan air paip telah bermula diseluruh negara sejak tahun 1970an. Pada awal tahun 1980an, satu pelan induk bagi bekalan air telah digubal untuk meningkatkan bekalan air bagi memenuhi permintaan yang bertambah disebabkan pertambahan penduduk dan perkembangan ekonomi.

Perkhidmatan bekalan air di negara ini telah menempuh pelbagai kemajuan termasuk penggunaan teknologi baru dalam loji rawatan air, penghantaran dan pembahagian paip air. Perkembangan ini adalah dicadangkan untuk memenuhi keperluan yang terus meningkat bagi perkhidmatan air daripada komersil/industri baru dan kawasan perumahan.

Explanatory Note

Electricity

In 2011, the production of electricity for Brunei Darussalam was 3,722.98 GWh, a decrease of 1.83 per cent from 3,792.23 GWh in 2010.

Water

In 2011, the water consumption was 66,781 thousand cubic metres whereas Domestic Consumption is 62,487 thousand cubic metres and Commercial Consumption is 4,294 thousand cubic metres.

Electricity

The electrical services will undergo significant developments by the end of National Development Plan 2007 - 2012. This includes the construction of new power stations using new technology with high voltage transmission lines system and distribution networks employing underground power cables. These developments are intended to meet the continuously growing demands for electricity supply from the commercial, residential, government as well as future industrial sector.

Water

The introduction of piped water supply throughout the country began in the 1970s. In the early 1980s, the government formulated a Master Plan, which aimed to meet the raising demand resulting from the growth of population and development activities.

The water services in the country have undergone various developments including adoption of new technology in water treatment plants, transmission and distribution of piped water. These developments were intended to meet the continuously growing demands for water services from new commercial/industrial and housing areas.

**11.1 PENGELUARAN DAN PENGGUNAAN ELEKTRIK
PRODUCTION AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Keupayaan Terpasang (MW) Installed Capacity	729.1	731.5	879.2	888.0	894.0
Penggunaan Tertinggi (MW) Peak Demand	469.7	482.2	617.2	617.5	606.1
Pengeluaran (GWj) Production (GWh)	3,394.8	3,423.5	3,611.5	3,792.2	3,723.0
Pertambahan Daripada Tahun Lepas Increase Over Previous Year					
(GWj/ GWh)	96.4	28.7	188.0	180.8	(69.3)
(Peratus/ Percentage)	2.9	0.8	5.5	5.0	(1.8)
Penggunaan (GWj) Consumption (GWh)					
Kediaman dan Kerajaan Lampu dan Tenaga <i>Domestic and Government Lighting and Power</i>	1,768.0	1,870.1	1,954.9	1,887.2	1,935.6
Perdagangan dan Beban Perusahaan <i>Commercial and Industrial Loads</i>	1,280.8	1,275.2	1,288.1	1,440.3	1,453.9
Jumlah <i>Total</i>	3,048.8	3,145.2	3,243.0	3,327.6	3,389.4
Pertambahan Berbanding Tahun Lalu Increase Over Previous Year					
(GWj/ GWh)	169.9	96.4	97.8	84.5	61.9
(Peratus/ Percentage)	5.9	3.2	3.1	2.6	1.9
Bekalan Elektrik Diliputi (Peratus) Coverage In Electricity Supply (Percentage)	99.7	99.7	99.7	99.7	99.9

Sumber : Jabatan Perkhidmatan Elektrik, Jabatan Perdana Menteri

Source : Electrical Services Department, Prime Minister's Office

11.2 PENGELUARAN DAN PENGGUNAAN AIR
WATER PRODUCTION AND CONSUMPTION

Tahun Year	Ribu Meter Padu/ <i>Thousand Cubic Metres</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011
Pengeluaran Air <i>Water Production</i>	137,712	142,475	151,514	160,234	166,161
Penggunaan Domestik <i>Domestic Consumption</i>	51,478	54,783	63,227	63,761	62,487
Penggunaan Perdagangan <i>Commercial Consumption</i>	3,188	3,383	3,928	4,501	4,294
Jumlah Penggunaan <i>Total Consumption</i>	54,666	58,166	67,155	68,262	66,781
Jumlah Meter Air <i>Total of Water Metres</i>	73,095	78,479	80,517	82,695	86,270

Sumber : Jabatan Kerja Raya, Kementerian Pembangunan

Source : *Public Works Department, Ministry of Development*

KANDUNGAN / CONTENTS

- 12.1 Panjang Jalan Raya
Length Of Road
- 12.2 Bilangan Kenderaan Yang Baru Berdaftar
Number Of Newly Registered Vehicle
- 12.3 Bilangan Kenderaan Berdaftar Dan Dilesenkan
Number Of Registered Vehicle And Licensed
- 12.4 Perjalanan Pesawat Dan Penumpang
Aircraft Movement And Passenger
- 12.5 Mel Dan Muatan
Mail And Freight
- 12.6 Pemunggaan Dan Pengisian Kargo Pengangkutan Laut
Mengikut Negara Asal Atau Destinasi
*Seaborne Cargo Discharged And Loaded By Country Of Origin
Or Destination*
- 12.7 Kapal/Bot Berlesen
Boats Licensed
- 12.8 Telekomunikasi
Telecommunication
- 12.9 Perkhidmatan Pos
Postal Services
- 12.10 Pembayaran Tunai Dan Jualan Wang Pos
Cash Payment And Sales Of Postal Order
- 12.11 Orang Keluar Dan Masuk Negara Brunei Darussalam
Persons Entering And Leaving Brunei Darussalam
- 12.12 Ketibaan Melalui Udara, Laut Dan Darat
Arrivals By Air, Sea And Land
- 12.13 Bertolak Melalui Udara, Laut Dan Darat
Departures By Air, Sea And Land

12

PENGANGKUTAN DAN PERHUBUNGAN TRANSPORT AND COMMUNICATION

SEKSYEN / SECTION

Nota Keterangan

Pengangkutan

Rangkaian jalanraya di Negara Brunei Darussalam memainkan peranan penting bagi keseluruhan pertumbuhan dan pembangunan negara. Pada tahun 2011, panjang jalanraya mencatatkan kira-kira 3,127.35 kilometer, ini termasuk 2,878.80 kilometer jalan raya negeri, 146.61 kilometer jalan raya daerah dan 101.94 kilometer jalan raya Angkatan Bersenjata DiRaja Brunei.

Pada tahun 2011, bilangan kenderaan berdaftar dan berlesen sebanyak 148,186 meningkat sebanyak 30.4 peratus berbanding dengan tahun 2010 sebanyak 113,655, sementara bagi kenderaan yang baru berdaftar pada tahun ini sebanyak 15,900 iaitu meningkat sebanyak 5.5 peratus berbanding dengan tahun lepas.

Perhubungan

Pada tahun 2011 terdapat sebanyak 79.8 ribu talian telefon dan kadar kepadatan talian telefon bagi setiap 100 penduduk adalah 18.9 peratus.

Bagi perangkaan Mel pada tahun 2011 terdapat peningkatan pada paket kecil ini disebabkan penghantaran yang dilakukan oleh orang ramai dari luar negeri ke Brunei dan penerimaan paket kecil dari luar negeri disebabkan meningkatnya pembelian orang ramai secara online di luar negara.

Jumlah EMS Pos Laju juga meningkat disebabkan Jabatan Perkhidmatan Pos telah mengungkapkahkan harga promosi perkhidmatan bagi mel EMS Pos Laju ke luar negeri mulai 29 November 2011 sehingga 31 Januari 2012 bersempena 'Hari Pos Sedunia'.

Pada tahun 2011 pengendalian mel surat menurun sebanyak 466, iaitu 5.5 peratus dibandingkan dengan tahun 2010. Penurunan ini disebabkan kecenderungan orang ramai yang menggunakan teknologi komunikasi seperti perkhidmatan pesanan ringkas, e-mel dan sebagainya.

Bahan bercetak pada tahun ini sebanyak 593 dan tahun 2010 sebanyak 1,185 penurunan sebanyak 50.0 peratus ini kerana syarikat-syarikat dalam dan luar negeri pada masa ini lebih suka menggunakan rangkaian sosial seperti '*Facebook*', '*Twitter*' dan seumpamanya sebagai tujuan mempromosikan produk dan perkhidmatan mereka.

Dalam sektor perhubungan, perkhidmatan-perkhidmatan telekomunikasi sentiasa dipertingkatkan. Penduduk-penduduk luar bandar dan pendalaman kini sama-sama dapat menikmati kemudahan perkhidmatan telekomunikasi dengan terlaksananya projek-projek telekomunikasi luar bandar dan pendalaman.

Perkhidmatan Perhubungan antarabangsa pula dipertingkatkan dengan terlaksananya sistem kabel dasar laut Asia-Tenggara, Timur Tengah, Eropah Barat (SEA-ME-WE3) yang menyediakan akses yang lebih besar.

Perkhidmatan-perkhidmatan telekomunikasi juga dipertingkatkan seperti kad pra-bayar, telefon awam, internet jalur lebar (e-speed), perkhidmatan tambah nilai seperti kad pra-bayar internet, kad pra-bayar panggilan antarabangsa dan pengenalan nombor pemanggil (caller line identification). Perkhidmatan-perkhidmatan lain seperti litar sewa dan internet juga boleh diperolehi

Explanatory Note

Transportation

The road network in Brunei Darussalam plays a vital role in the overall growth and development of the country. In 2011, the length of road was recorded at about 3,127.35 kilometres which includes 2,878.80 kilometres state road, 146.61 kilometres district road and 101.94 kilometres Royal Brunei Armed Forces road.

In 2011, the number of newly licensed registered vehicles was 148,186 with an increase of 30.4 per cent as compared to 2010 with a total of 113,655. On the other hand the newly registered vehicles for 2011 are 15,900 with an increase of 5.5 per cent as compared to 2010.

Communication

In 2011, there were 79.8 thousands telephone lines and the telephone density rate was 18.9 per cent for every 100 population.

For Mail statistics in 2011, there was an increase in small package delivery due to an increase of people buying online in Brunei and receiving small packets from abroad.

The total of EMS Speedpost usage has also increased due to the Postal Services Department improvements in promotional price for overseas mail services starting 29th November 2011 until January 31, 2012 in conjunction with the 'World Postal Day'.

For the year 2011, mail processing has decrease to 466, 5.5 per cent less compared to 2010. The decrease was due to more public use of telecommunication technologies such as e-mails and SMS services compared to traditional mail.

Printed matters during the year 2011 compared to 2010 has decreased significantly by 50 per cent. This decrease is due to local companies and abroad preferring social networking sites such as Facebook and Twitter for promotions of products and services.

In the communication sector, telecommunication services are continuously upgraded. With the implementation of telecommunications project in rural and remote areas, residents are now able to enjoy improvements in telecommunication services.

Furthermore improvements in international communication with the implementation of submarine cable for South-East-Asia, Middle East, Western Europe (SEA-ME-WE3) which provides greater accessibility.

The telecommunication services have improved further with the introduction of various facilities such as prepaid card, public phone, wide-stripe internet, (e-speed) value-added services like internet prepaid card, international call prepaid card and caller line identification. Other services like hired circuit and internet are also available.

12.1 PANJANG JALAN RAYA LENGTH OF ROAD

Tahun Year	Kilometer/ <i>Kilometre</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011
Penienisan Menikut Pentadbiran ⁽¹⁾ Administrative Classification					
Jalan Raya Negeri <i>State Road</i>	2,720.50	2,737.90	2,755.10	2,778.50	2,878.80
Jalan Raya Daerah <i>District Road</i>	140.48	130.45	213.70	153.34	146.61
Jalan Raya ABDB <i>RBAF Road</i>	103.76	103.76	94.80	96.27	101.94
Jumlah Total	2,964.74	2,972.11	3,063.60	3,028.11	3,127.35
Jenis Permukaan Jalan Rava ⁽²⁾ Type Of Road Surface					
Kekal/ <i>Permanent</i>	2,373.43	2,410.93	2,448.20	2,434.51	2,575.08
Diperbaiki/ <i>Improved</i>	539.01	510.43	528.10	566.19	524.70
Belum Diperbaiki/ <i>Unimproved</i>	52.30	50.75	87.30	27.41	27.57

Sumber : Jabatan Kerja Raya, Kementerian Pembangunan, Pejabat Daerah, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri, Angkatan Bersenjata DiRaja Brunei (ABDB), Kementerian Pertahanan

Source : *Public Works Department, Ministry of Development, District Office, Ministry of Home Affairs, Royal Brunei Armed Forces (RBAF), Ministry of Defence*

Nota : (1) Pemeliharaan jalan raya negeri adalah di bawah peruntukan pusat yang dikawal oleh Jabatan Kerja Raya. Jalan Raya daerah di bawah kuasa Pejabat Daerah dan kebanyakan permukaannya belum diperbaiki lagi

Note : *State roads are maintained under a central fund controlled by the Public Works Department. District roads under the jurisdiction of District Offices and are mostly of unimproved surfaces*

(2) Permukaan jalan raya diperbuat daripada aspal atau konkrit. Permukaan jalan raya termasuk keadaan cuaca permukaan batu kerikil, minyak kerikil, batu kecil dan lain-lain. Permukaan jalan raya yang belum dibaiki termasuk permukaan tanah biasa yang hanya sesuai digunakan dalam kesemua keadaan cuaca kering saja
Permanent surface consists of roads with bituminous or concrete surface. Improved surface includes roads having all weather surface of gravel, oiled gravel, crushed stones, etc. Unimproved surface includes roads having surface of natural soil suitable for use only in dry weather

12.2 BILANGAN KENDERAAN YANG BARU BERDAFTAR
NUMBER OF NEWLY REGISTERED VEHICLE

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Kenderaan Bukan Kerajaan Non-Government Vehicles					
Kereta Persendirian ⁽¹⁾ <i>Private Cars</i>	13,232	13,818	12,987	13,891	14,608
Teksi <i>Taxi</i>	2	-	-	-	-
Kenderaan Barangan <i>Goods Vehicles</i>	333	245	296	360	452
Bas ⁽²⁾ <i>Buses</i>	86	129	108	63	88
Motosikal & Skuter <i>Motorcycles & Scooters</i>	1,337	831	770	555	590
Lain-Lain Kenderaan ⁽³⁾ <i>Other Vehicles</i>	74	49	22	32	26
Jumlah <i>Total</i>	15,064	15,072	14,183	14,901	15,764
Kenderaan Kerajaan Government Vehicles					
Kereta Persendirian ⁽¹⁾ <i>Private Cars</i>	95	61	64	92	82
Kenderaan Barangan <i>Goods Vehicles</i>	41	2	38	6	39
Bas ⁽²⁾ <i>Buses</i>	15	7	4	13	5
Motosikal & Skuter <i>Motorcycles & Scooters</i>	37	18	53	51	9
Lain-Lain Kenderaan ⁽³⁾ <i>Other Vehicles</i>	1	17	44	6	1
Jumlah <i>Total</i>	189	105	203	168	136
Jumlah <i>Total</i>	15,253	15,177	14,386	15,069	15,900

Sumber : Jabatan Pengangkutan Darat, Kementerian Perhubungan
Source : Land Transport Department, Ministry of Communications

Nota : (1) Jenis kelas ini termasuk kereta estate dan land rover/cruisers
Note : This class includes estate cars and land rover/cruisers

(2) Jenis kelas ini termasuk bas kecil
This class includes mini-buses

(3) Jenis kelas ini termasuk alat-alat mesin perusahaan bergerak sendiri (road rollers, bulldozer, graders dll.)
This class includes automotive construction plant (road rollers, bulldozer, graders etc.)

**12.3 BILANGAN KENDERAAN BERDAFTAR DAN DILESENKAN
NUMBER OF REGISTERED VEHICLES AND LICENSED**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Kenderaan Bukan Kerajaan Non-Government Vehicles					
Kereta Persendirian ⁽¹⁾ <i>Private Cars</i>	173,071	188,960	153,162	99,136	131,746
Teksi <i>Taxi</i>	3	30	41	9	13
Kenderaan Barangan <i>Goods Vehicles</i>	9,423	7,482	6,257	6,454	9,296
Bas ⁽²⁾ <i>Buses</i>	1,458	1,359	1,156	1,080	1,589
Motosikal & Skuter <i>Motorcycles & Scooters</i>	2,550	2,863	1,265	2,339	3,052
Lain-Lain Kenderaan ⁽³⁾ <i>Other Vehicles</i>	1,895	1,897	1,556	507	645
Jumlah <i>Total</i>	188,400	202,591	163,437	109,525	146,341
Kenderaan Kerajaan Government Vehicles					
Kereta Persendirian ⁽¹⁾ <i>Private Cars</i>	1,504	1,403	1,236	3,449	997
Kenderaan Barangan <i>Goods Vehicles</i>	740	589	421	302	447
Bas ⁽²⁾ <i>Buses</i>	151	117	101	96	110
Motosikal & Skuter <i>Motorcycles & Scooters</i>	720	607	432	247	228
Lain-Lain Kenderaan ⁽³⁾ <i>Other Vehicles</i>	317	314	222	36	63
Jumlah <i>Total</i>	3,432	3,030	2,412	4,130	1,845
Jumlah Keseluruhan <i>Grand Total</i>	191,832	205,621	165,849	113,655	148,186

Sumber : Jabatan Pengangkutan Darat, Kementerian Perhubungan
Source : Land Transport Department, Ministry of Communications

Nota : (1) Jenis kelas ini termasuk kereta estate dan land rover/cruisers
Note : This class includes estate cars and land rover/cruisers

(2) Jenis kelas ini termasuk bas kecil
This class includes mini-buses

(3) Jenis kelas ini termasuk alat-alat mesin perusahaan bergerak sendiri (road rollers, bulldozer, graders dll.)
This class includes automotive construction plant (road rollers, bulldozer, graders etc.)

12.4 PERJALANAN PESAWAT DAN PENUMPANG
AIRCRAFT MOVEMENT AND PASSENGER

Tahun <i>Year</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Perjalanan Pesawat (Bilangan) <i>Aircraft Movement (Number)</i>					
Berjadual <i>Scheduled</i>	11,140	12,386	12,021	13,552	12,916
Tidak berjadual <i>Non-scheduled</i>	2,068	2,051	2,825	4,313	3,596
Sewa Khas <i>Chartered</i>	63	63	21	11	29
Tentera <i>Military</i>	11,197	12,126	9,985	11,565	11,281
Penumpang <i>Passenger</i>					
Masuk <i>Inward</i>	589,824	632,339	626,439	781,308	814,898
Keluar <i>Outward</i>	594,377	638,391	638,835	777,336	808,584
Persinggahan <i>Transit</i>	263,379	284,156	270,423	370,718	393,656

Sumber : Jabatan Penerbangan Awam, Kementerian Perhubungan

Source : Civil Aviation Department, Ministry of Communications

**12.5 MEL DAN MUATAN
MAIL AND FREIGHT**

Tahun Year	Kilogram/Kilogramme				
	2007	2008	2009	2010	2011
Mel					
Mail					
Masuk Inward	242,373	255,075	239,385	273,718	233,017
Keluar Outward	64,586	58,353	68,689	71,238	46,045
Muatan					
Freight					
Masuk Inward	13,348,139	12,525,671	12,042,360	16,184,214	16,765,072
Keluar Outward	7,495,157	7,067,147	7,148,901	11,467,928	11,360,807

Sumber : Jabatan Penerbangan Awam, Kementerian Perhubungan

Source : Civil Aviation Department, Ministry of Communications

**12.6 PEMUNGGAHAN DAN PENGISIAN KARGO PENGANGKUTAN LAUT
MENGIKUT NEGARA ASAL ATAU DESTINASI
SEABORNE CARGO DISCHARGED AND LOADED BY COUNTRY OF
ORIGIN OR DESTINATION**

Negeri Asal atau Destinasi <i>Country of Origin or Destination</i>	Muatan Tan/ <i>Freight Tonne</i>			
	2010		2011	
	<i>Punggah Discharged</i>	<i>Muat Loaded</i>	<i>Punggah Discharged</i>	<i>Muat Loaded</i>
Australia	1,327	-	1,690	-
China	65,054	-	132,438	-
Hong Kong SAR	16,786	-	52,792	-
Indonesia	41,841	-	30,071	-
Japan	149,321	-	8,719	-
Malaysia	400,716	3,784	420,292	3,945
Philippines	12,095	-	15,656	-
Singapore	227,726	19,242	255,063	18,593
Viet Nam	9,044	-	6,594	-
Thailand	72,429	-	65,555	310
Lain-Lain Negeri <i>Other Countries</i>	28,214	-	30,046	149
Jumlah <i>Total</i>	1,024,553	23,032	1,018,916	22,997

Sumber : Jabatan Pelabuhan-Pelabuhan, Kementerian Perhubungan
Source : Ports Department, Ministry of Communications

12.7 KAPAL/BOT BERLESEN
BOATS LICENSED

<i>Tahun</i> <i>Year</i>	<i>Nombor/Number</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011
Bot Kargo <i>Cargo Boats</i>	10	7	9	11	8
Bot Penumpang <i>Passenger Boats</i>	126	201	147	125	145
Bot Nelayan <i>Fishing Boats</i>	40	44	43	42	45
Kapal Peranginan <i>Leisure Crafts</i>	48	42	36	30	21
Kapal Kerajaan <i>Government Vessels</i>	38	40	44	45	54

Sumber : Jabatan Laut, Kementerian Perhubungan
 Source : *Marine Department, Ministry of Communications*

12.8 TELEKOMUNIKASI
TELECOMMUNICATION

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Jumlah Talian Pertukaran Terus ('000) Total Of Direct Exchange Lines ('000)	79.6	80.8	80.5	80.2	79.8
Kepadatan Telefon (setiap 100 Penduduk) Teledensity (per 100 Population)	21.5	21.5	21.2	20.7	20.3
Trafik Tel. Antarabangsa (Juta Minit) International Tel. Traffic (Million Minutes)	23.5	20.9	16.2	14.6	10.7
Pelanggan Perkhidmatan Pager Pager Paging Services	2,735	2,181	2,164	2,130	1,711
Pelanggan Telefon Bergerak Mobile Subscriber	397,013	398,857	426,323	435,104	443,161
Pos Berbayar/ <i>Postpaid</i>	53,288	54,908	56,210	62,961	65,736
Prabayar/ <i>Prepaid</i>	343,725	343,949	370,113	372,143	377,425
Pelanggan Internet Internet Subscribers	19,980	23,820	32,310	48,714	50,457
Jalur Lebar (Isirumah sahaja) <i>Broadband (Household only)</i>	11,617	16,891	26,521	43,699	46,207
Dial-Up <i>Dial-Up</i>	8,363	6,929	5,789	5,015	4,250

Sumber : Telekom Brunei Berhad (TelBru), Pihak Berkuasa Industri Teknologi Info-Komunikasi Negara Brunei Darussalam (AITI), Kementerian Perhubungan

Source : Telekom Brunei Berhad (TelBru), Authority for Info-Communications Technology Industry of Brunei Darussalam (AITI), Ministry of Communications

Nota : (1) Angka Kepadatan Telefon (setiap 100 Penduduk) adalah semakan berasaskan data terakhir Banci Penduduk dan Perumahan 2011

Note : Figure for Teledensity (per 100 Population) are revised based on final data of The Population and Housing Census 2011
(2) Pada Tahun 2010 dan 2011, jalur lebar termasuk perangkaan jalur lebar talian tetap dan bergerak
For the year 2010 and 2011, broadband are included statistics of fixed and mobile broadband

**12.9 PERKHIDMATAN POS
POSTAL SERVICES**

Tahun <i>Year</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Pejabat Pos <i>Post Office</i>	24	24	23	24	24
Bilangan Peti Surat <i>Numbers Of Letter Box</i>	12,602	12,593	12,397	12,602	12,602
(Ribu/ Thousand)					
Surat <i>Letters</i>	10,211	9,730	9,619	8,406	7,940
Poskad <i>Postcards</i>	39	45	48	60	96
Bahan Bercetak <i>Printed Matters</i>	753	772	795	1,185	593
Barang Berdaftar <i>Registered Articles</i>	157	121	130	127	131
Sampul Kecil <i>Small Packets</i>	26	30	37	32	58
Bungkusan <i>Parcels</i>	9	13	13	14	18
Lain-lain <i>Others</i>	46	46	52	51	59

Sumber : Jabatan Perkhidmatan Pos, Kementerian Perhubungan
Source : *Postal Services Department, Ministry of Communications*

**12.10 PEMBAYARAN TUNAI DAN JUALAN WANG POS
CASH PAYMENT AND SALES OF POSTAL ORDER**

	BND				
Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Brunei Darussalam					
Bayaran Tunai <i>Cash Payment</i>	4,146	2,670	1,273	1,522	3,549
Jualan <i>Sales</i>	39,869	32,933	24,264	17,606	13,401
United Kingdom					
Bayaran Tunai <i>Cash Payment</i>	-	-	628	-	-
Jualan <i>Sales</i>	-	-	935	520	319
Singapore					
Bayaran Tunai <i>Cash Payment</i>	13,760	19,240	9,120	7,790	8,700
Jualan <i>Sales</i>	-	-	-	-	-

Sumber : Jabatan Perkhidmatan Pos, Kementerian Perhubungan
Source : *Postal Services Department, Ministry of Communications*

12.11 ORANG KELUAR DAN MASUK NEGARA BRUNEI DARUSSALAM
PERSONS ENTERING AND LEAVING BRUNEI DARUSSALAM

Bulan <i>Month</i>	2010			2011			<i>Orang/Person</i>
	Jumlah <i>Total</i>	Masuk <i>Inward</i>	Keluar <i>Outward</i>	Jumlah <i>Total</i>	Masuk <i>Inward</i>	Keluar <i>Outward</i>	
Januari <i>January</i>	649,156	320,262	328,894	713,012	353,080	359,932	
Februari <i>February</i>	628,784	324,333	304,451	699,675	346,160	353,515	
Mac <i>March</i>	683,313	341,461	341,852	820,701	415,405	405,296	
April <i>April</i>	596,884	294,741	302,143	738,475	370,896	367,579	
Mei <i>May</i>	573,481	273,493	299,988	757,432	383,505	373,927	
Jun <i>June</i>	690,597	354,675	335,922	844,527	434,476	410,051	
Julai <i>July</i>	648,039	330,449	317,590	821,997	418,109	403,888	
Ogos <i>August</i>	625,518	318,285	307,233	797,679	409,524	388,155	
September <i>September</i>	714,321	365,171	349,150	796,932	401,122	395,810	
Oktober <i>October</i>	481,004	238,182	242,822	805,843	407,316	398,527	
November <i>November</i>	670,899	337,567	333,332	831,616	415,645	415,971	
Disember <i>December</i>	982,622	498,619	484,003	1,108,409	555,889	552,520	
Jumlah <i>Total</i>	7,944,618	3,997,238	3,947,380	9,736,298	4,911,127	4,825,171	

Sumber : Jabatan Imigresen dan Pendaftaran Kebangsaan, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri
 Source : *Immigration and National Registration Department, Ministry of Home Affairs*

**12.12 KETIBAAN MELALUI UDARA, LAUT DAN DARAT
ARRIVALS BY AIR, SEA AND LAND**

Tahun <i>Year</i>	Orang/Person				
	2007	2008	2009	2010	2011
Udara <i>Air</i>	355,478	409,454	401,458	458,216	456,075
Laut <i>Sea</i>	143,796	138,823	121,970	127,483	136,597
Darat <i>Land</i>	2,540,686	3,382,366	3,160,356	3,411,539	4,318,455
Jumlah <i>Total</i>	3,039,960	3,930,643	3,683,784	3,997,238	4,911,127

Sumber : Jabatan Imigresen dan Pendaftaran Kebangsaan, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri
Source : *Immigration and National Registration Department, Ministry of Home Affairs*

12.13 BERTOLAK MELALUI UDARA, LAUT DAN DARAT
DEPARTURES BY AIR, SEA AND LAND

Tahun <i>Year</i>	Orang/Person				
	2007	2008	2009	2010	2011
Udara <i>Air</i>	361,976	392,688	400,325	461,652	478,924
Laut <i>Sea</i>	149,045	135,679	127,084	124,248	129,256
Darat <i>Land</i>	2,450,593	3,238,141	3,194,812	3,361,480	4,216,991
Jumlah <i>Total</i>	2,961,614	3,766,508	3,722,221	3,947,380	4,825,171

Sumber : Jabatan Imigresen dan Pendaftaran Kebangsaan, Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri
Source : *Immigration and National Registration Department, Ministry of Home Affairs*

KANDUNGAN / CONTENTS

- 13.1 Bilangan Sekolah, Guru Dan Penuntut Mengikut Jenis Sekolah
Number Of School, Teacher And Student By Type Of School
- 13.2 Bilangan Sekolah Mengikut Jenis Sekolah
Number Of School By Type Of School
- 13.3 Bilangan Guru Mengikut Peringkat Pendidikan (Sekolah Kerajaan)
Number Of Teacher By Level Of Education (Government School)
- 13.4 Bilangan Guru Mengikut Peringkat Pendidikan (Sekolah Swasta)
Number Of Teacher By Level Of Education (Private School)
- 13.5 Bilangan Penuntut Mengikut Peringkat Pendidikan (Sekolah Kerajaan)
Number Of Student By Level Of Education (Government School)
- 13.6 Bilangan Penuntut Mengikut Peringkat Pendidikan (Sekolah Swasta)
Number Of Student By Level Of Education (Private School)
- 13.7 Pendaftaran Mengikut Tahun Pengajian Dan Program Di Universiti
Brunei Darussalam 2010
*Enrolment By Year Of Study And Programmes In Universiti Brunei
Darussalam 2010*
- 13.8 Siswazah-Siswazah Dari Universiti Brunei Darussalam Mengikut
Program, 2010
Graduates From Universiti Brunei Darussalam By Programmes, 2010
- 13.9 Pendaftaran Mengikut Tahun Pengajian Dan Program Di Universiti
Brunei Darussalam 2011
*Enrolment By Year Of Study And Programmes In Universiti Brunei
Darussalam 2011*
- 13.10 Siswazah-Siswazah Dari Universiti Brunei Darussalam Mengikut
Program, 2011
Graduates From Universiti Brunei Darussalam By Programmes, 2011
- 13.11 Pendaftaran Mengikut Tahun Pengajian Dan Program Di Universiti
Islam Sultan Sharif Ali 2011
*Enrolment By Year Of Study And Programmes In Universiti Islam
Sultan Sharif Ali 2011*
- 13.12 Siswazah-Siswazah Dari Universiti Islam Sultan Sharif Ali Mengikut
Program, 2011
*Graduates From Universiti Islam Sultan Sharif Ali By Programmes,
2011*

13

SEKSYEN / SECTION

PENDIDIKAN EDUCATION

- 13.13 Pendaftaran Mengikut Umur Dan Tahun Pengajian Di Institut Teknologi Brunei (Untuk Kursus HND) Bagi 2011
Enrolment By Age And Year Of Study In The Institut Teknologi Brunei (For HND Courses) For 2011
- 13.14 Pendaftaran Mengikut Umur Dan Tahun Pengajian Di Institut Teknologi Brunei (Untuk Ijazah – Program Kembar) Bagi 2011
Enrolment By Age And Year Of Study In The Institut Teknologi Brunei (For Degree – Twinning Programme) For 2011
- 13.15 Pendaftaran Mengikut Tahun Pengajian Dan Kursus Di Institut Teknologi Brunei 2011
Enrolment By Year Of Study And Courses In The Institut Teknologi Brunei 2011
- 13.16 Siswazah-Siswazah Dari Institut Teknologi Brunei Mengikut Kursus
Graduates From Institut Teknologi Brunei By Courses
- 13.17 Pendaftaran Bagi Kursus-Kursus Teknikal Dan Vokasional Mengikut Tahun Pengajian Dan Umur, 2011
Technical/Vocational Enrolment By Year Of Study And Age, 2011
- 13.18 Perbelanjaan Berulang Kerajaan Mengenai Pendidikan
Government Recurrent Expenditure On Education
- 13.19 Pendidikan Dewasa : Pendaftaran Penuntut
Adult Education : Student Enrolment
- 13.20 Bilangan Calon Menduduki Dan Lulus Peperiksaan-Peperiksaan Awam 2011
Number Of Candidate Sitting And Passing Public Examinations 2011
- 13.21 Kadar Celik Huruf Mengikut Bahasa
Literacy Rate By Languages
- 13.22 Celik Huruf Bagi Jumlah Penduduk Berumur 9 Tahun Dan Ke atas, Mengikut Bangsa Dan Jantina
Literacy Of Total Population Aged 9 And Above, By Race And Sex

Nota Keterangan

Pendidikan

Pada tahun 2011, terdapat 255 buah sekolah/maktab/institusi pendidikan di Negara Brunei Darussalam yang dikendalikan oleh sektor kerajaan dan swasta. Dari jumlah tersebut, sebanyak 172 buah sekolah/maktab/institusi adalah dikendalikan oleh pihak kerajaan yang terdiri daripada:

- 3 buah Universiti (Universiti Brunei Darussalam, Universiti Islam Sultan Sharif Ali dan Institut Teknologi Brunei)
- 1 buah Kolej Universiti (Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan)
- 9 buah sekolah/maktab teknikal/vokasional (Maktab Teknik Sultan Saiful Rijal, Maktab Kejuruteraan Jefri Bolkiah, Pusat Latihan Mekanik, Sekolah Perdagangan, Sekolah Vokasional Nakhoda Ragam, Sekolah Vokasional Sultan Bolkiah, Sekolah Vokasional Wasan, Pusat Latihan Kesenian dan Pertukangan Tangan Brunei dan Pusat Pembangunan Belia)
- 38 buah sekolah/maktab menengah kerajaan (termasuk Institut Tahfiz Al-Quran Sultan Haji Hassanah Bolkiah, Sekolah Menengah Arab Laki-Laki Hassanah Bolkiah, Sekolah Menengah Arab Perempuan Raja Isteri Pengiran Anak Damit, Mahad Islam Brunei dan Sekolah Persediaan Arab Temburong)
- 121 buah sekolah rendah kerajaan (termasuk Sekolah Persediaan Arab Bandar Seri Begawan dan Sekolah Arab Belait)

Sementara itu, sebanyak 83 buah institusi adalah dikendalikan oleh pihak swasta yang menawarkan pelbagai peringkat pengajian iaitu Tadika, Rendah, Menengah, Teknikal dan Institusi Pengajian Tinggi.

Jumlah penuntut yang berdaftar di sekolah-sekolah kerajaan adalah seramai 80,484 orang yang menggunakan Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris sebagai bahasa pengantar. Sementara itu bagi sekolah Arab bahasa pengantarnya adalah Bahasa Arab.

Sekolah swasta yang keramaian penuntutnya sejumlah 33,191 orang juga menggunakan Bahasa Melayu dan Bahasa Inggeris sebagai bahasa pengantar.

Pada tahun 2011, seramai 1,033 graduan telah berjaya menamatkan pengajian di Universiti Brunei Darussalam. Dari jumlah tersebut, 4 orang berjaya memperolehi Ijazah Doktor Falsafah, 163 orang memperolehi Ijazah Sarjana, 634 orang memperolehi Ijazah Pertama dan 232 orang memperolehi Sijil lepas Ijazah/Diploma/Sijil.

Terdapat tiga buah universiti di negara ini iaitu Universiti Brunei Darussalam (UBD) ditubuhkan pada bulan Oktober tahun 1985, Universiti Islam Sultan Sharif Ali (UNISSA) ditubuhkan pada Ogos 2007, manakala Institut Teknologi Brunei (ITB) yang telah dinaikkan taraf menjadi universiti pada bulan Oktober tahun 2008. Sementara itu sebuah Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan (KUPUSB) ditubuhkan pada tahun 2007.

Berbagai jenis kursus atau program ditawarkan oleh ketiga pengajian tinggi ini khusus bagi rakyat dan pelajar asing samaada dalam atau luar negeri. Dermasiswa Kerajaan dianugerahkan khusus bagi semua pelajar yang terdiri dari rakyat Brunei yang layak dan terpilih bagi mengikuti program-program di ketiga buah universiti tersebut. Walaubagaimanapun bagi pelajar cemerlang yang terdiri dari rakyat Brunei yang berkecukupan dan terpilih juga dianugerahkan dermasiswa untuk mengikuti pengajian di universiti luar negeri khusus bagi program yang tidak ditawarkan oleh ketiga buah universiti tempatan ini.

Celik Huruf merujuk kepada keupayaan seseorang itu dapat membaca dan menulis surat yang ringkas, atau membaca ruang suratkhbar dalam satu atau dua bahasa.

Explanatory Note

Education

In 2011, there were 255 schools/colleges/institutions run by either government or private sector in Negara Brunei Darussalam. 172 schools/colleges/institutions are under government sector which comprise of :

- *3 universities (Universiti Brunei Darussalam, Universiti Islam Sultan Sharif Ali and Institut Teknologi Brunei)*
- *1 College University (Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan)*
- *9 technical/vocational schools/colleges (Sultan Saiful Rijal Technical College, Jefri Bolkiah Engineering College, Mechanical Training Centre, Business School, Nakhoda Ragam Vocational School, Sultan Bolkiah Vocational School, Wasan Vocational School, Arts and Handicrafts Training Centre and Youth Development Centre)*
- *38 secondary government schools/colleges (including Institut Tahfiz Al-Quran Sultan Haji Hassanal Bolkiah, Hassanal Bolkiah Arabic Secondary Boys School, Raja Isteri Pengiran Anak Damit Arabic Secondary Girls School, Mahad Islam Brunei and Temburong Arabic School)*
- *121 primary government schools (including Bandar Seri Begawan Arabic School and Belait Arabic School)*

There were 83 institutions run by private which offer various level of education namely Kindergarten, Primary, Secondary, Technical and higher Educational Institution level.

The total number of students enrolled in government schools were 80,484 students in which Malay Language and English Language are both used as media of instructions, whereas Arabic schools/colleges use Arabic language as the main medium of instruction.

A total of 33,191 students are enrolled in private schools and the media of instruction is Malay Language and English Language.

In 2011, 1033 students have completed their courses at Universiti Brunei Darussalam. 4 postgraduates were awarded with the Doctor of Philosophy, 163 students were awarded with a Masters Degree, 634 students were awarded with First Degree and 232 students were awarded with Postgraduate/Diploma/Certificate.

There are three local Universities comprises of Universiti Brunei Darussalam (UBD) established in October 1985, Universiti Islam Sultan Sharif Ali (UNISSA) established in August 2007 and Institut Teknologi Brunei (ITB) upgraded into university status in October 2008. One Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan has been set up in 2007.

Multi-courses are offered to citizens and non-citizens namely foreign students residing in Brunei and abroad in these three universities. Scholarship is awarded to qualified and selected Brunei citizen to study in any programmes offered in these local universities. Excel, qualified and selected Bruneians are also awarded with scholarship to study abroad for courses which are not offered at these local universities.

Literacy refers to the ability of person to read or write with understanding a simple letter, or to read a newspaper column in one or more languages.

**13.1 BILANGAN SEKOLAH, GURU DAN PENUNTUT MENGIKUT JENIS SEKOLAH
NUMBER OF SCHOOL, TEACHER AND STUDENT BY TYPE OF SCHOOL**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Sekolah/ Schools	265	259	257	258	255
Kerajaan Government					
Rendah/Menengah ⁽¹⁾ Primary/Secondary	162	157	159	160	159
Lain-lain ⁽²⁾ Others	14 ⁽³⁾	14 ⁽⁴⁾	13 ⁽⁵⁾	13	13
Bukan Kerajaan Non-Government	89	88	85	85	83
Guru/ Teachers	9,173	9,407	9,574	10,162	10,730
Kerajaan Government					
Rendah/Menengah ⁽¹⁾ Primary/Secondary	6,096	6,243	6,408	6,911	7,276
Lain-lain ⁽²⁾ Others	1,123	1,154	1,106	1,177	1,251
Bukan Kerajaan Non-Government	1,954	2,010	2,060	2,074	2,203
Penuntut/ Students	110,413	110,371	111,989	111,920	113,675
Kerajaan Government					
Rendah/Menengah ⁽¹⁾ Primary/Secondary	70,820	70,213	71,064	71,194	71,022
Lain-lain ⁽²⁾ Others	7,881	8,277	8,787	8,536	9,462
Bukan Kerajaan Non-Government	31,712	31,881	32,138	32,190	33,191

Sumber : Kementerian Pendidikan

Source : Ministry of Education

13.1 BILANGAN SEKOLAH, GURU DAN PENUNTUT MENGIKUT JENIS SEKOLAH (Sambungan) **NUMBER OF SCHOOL, TEACHER AND STUDENT BY TYPE OF SCHOOL (Continued)**

Nota :

Note :

- (1) Termasuk Sekolah-Sekolah Rendah dan Menengah Kerajaan dan Institut Tahfiz Al-Quran Sultan Haji Hassanal Bolkiah
Including Primary and Secondary Government Schools and Institut Tahfiz Al-Quran Sultan Haji Hassanal Bolkiah
- (2) Termasuk Sekolah/Maktab Jururawat, Teknikal dan Vokasional Kerajaan, Institut Teknologi Brunei, Universiti Brunei Darussalam, Universiti Islam Sultan Sharif Ali, Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan, Pusat Latihan Kesenian dan Pertukangan Tangan Brunei dan Pusat Pembangunan Belia
Including Nursing, Technical and Vocational Government Schools/Colleges, Institut Teknologi Brunei, Universiti Brunei Darussalam, Universiti Islam Sultan Sharif Ali, Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan, Brunei Arts and Handicrafts Training Centre and Youth Development Centre
- (3) (i) Termasuk sebuah Sekolah Vokasional baru Kerajaan (Sekolah Vokasional Wasan) dan sebuah Institusi Pengajian Tinggi baru Kerajaan (Universiti Islam Sultan Sharif Ali (UNISSA))
Including one new Government Vocational School (Wasan Vocational School) and one new Government Higher Institution (Universiti Islam Sultan Sharif Ali (UNISSA))
(ii) Maktab Perguruan Ugama dinaikkan taraf kepada Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan pada tahun 2007
Religious Teachers College has been upgraded to Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan for the year 2007
- (4) Institut Teknologi Brunei (ITB) dinaikkan taraf kepada Universiti pada tahun 2008
Institut Teknologi Brunei (ITB) has been upgraded to University in the year 2008
- (5) Maktab Jururawat Pengiran Anak Puteri Rashidah Sa'adatul Bolkiah diserapkan di bawah Universiti Brunei Darussalam pada tahun 2009
Pengiran Anak Puteri Rashidah Saa'adatul Bolkiah Nursing College was merged to Universiti Brunei Darussalam in the year 2009

13.2 BILANGAN SEKOLAH MENGIKUT JENIS SEKOLAH
NUMBER OF SCHOOL BY TYPE OF SCHOOL

Sekolah <i>School</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Sekolah-Sekolah Kerajaan : <i>Government Schools :</i>	176	171	172	173	172
Tadika/Pra-Sekolah/Rendah ⁽¹⁾ <i>/Persediaan</i> <i>Kindergarten/Pre-School</i> <i>/Primary/Preparatory</i>	126	122 ⁽⁷⁾	122	122	121 ⁽¹²⁾
Menengah ⁽²⁾ <i>Secondary</i>	36	35	37 ⁽⁹⁾	38 ⁽¹¹⁾	38
Teknikal/Vokasional <i>Technical/Vocational</i>	9 ⁽⁴⁾	9	9	9	9
Jururawat <i>Nursing</i>	1	1	- ⁽¹⁰⁾	-	-
Latihan Perguruan ⁽³⁾ <i>Teacher Training</i>	1 ⁽⁵⁾	-	-	-	-
Institut <i>Institute</i>	1	1 ⁽⁸⁾	-	-	-
Universiti <i>University</i>	2 ⁽⁶⁾	3	4	4	4
Sekolah - Sekolah Swasta : <i>Private Schools :</i>	89	88	85	85	83
Tadika/Rendah/Menengah <i>Kindergarten/Primary/Secondary</i>	84	83	81	81	79 ⁽¹³⁾
Teknikal/Vokasional ⁽⁶⁾ <i>Technical/Vocational</i>	4	4	3	3	2
Institut/Universiti ⁽⁷⁾ <i>Institute/University</i>	1	1	1	1	2 ⁽¹⁴⁾
Jumlah <i>Total</i>	265	259	257	258	255

Sumber : Kementerian Pendidikan

Source : *Ministry of Education*

Nota : (1) Termasuk 4 buah Sekolah Persediaan Arab dan The Gurkha Children School (bagi tahun 2005 - 2007)
Note : *Including 4 Arabic Schools and The Gurkha Children School (for the year 2005 - 2007)*

(2) Termasuk Pusat Evolusi Institut Latihan Angkatan Bersenjata DiRaja Brunei Penanjong Garrison dan 3 buah Sekolah Menengah Arab
Including Evolution Centre Training Institute Royal Brunei Armed Forces Penanjong Garrison and 3 Arabic Secondary Schools

(3) Maktab Perguruan Ugama Seri Begawan
Religious Teachers College of Seri Begawan

13.2 BILANGAN SEKOLAH MENGIKUT JENIS SEKOLAH (Sambungan)

NUMBER OF SCHOOL BY TYPE OF SCHOOL (Continued)

Nota :

Note :

Bagi Tahun 2007/ For the Year 2007

- (4) Termasuk sebuah Sekolah Vokasional baru (Sekolah Vokasional Wasan)
Including one new Vocational School (Wasan Vocational School)
- (5) Maktab Perguruan Ugama Seri Begawan dinaikkan taraf kepada Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan
Religious Teachers College has been upgraded to Kolej Universiti Perguruan Ugama Seri Begawan
- (6) Termasuk sebuah Universiti baru (Universiti Islam Sultan Sharif Ali (UNISSA))
Including one new University (Universiti Islam Sultan Sharif Ali (UNISSA))

Bagi Tahun 2008/ For the Year 2008

- (7) 3 buah Sekolah Rendah Kerajaan dan sebuah Sekolah Gurkha ditutup pada tahun 2008 (Sekolah Rendah Rampayoh, Sekolah Rendah Senukoh, Sekolah Rendah Bokok)
3 Government Primary Schools and one Gurkha's School were closed in the year 2008 (Rampayoh Primary School, Senukoh Primary School and Bokok Primary School)
- (8) Institut Teknologi Brunei (ITB) dinaikkan taraf Universiti pada tahun 2008
Institut Teknologi Brunei (ITB) has been upgraded to University in the year 2008

Bagi tahun 2009/ For the Year 2009

- (9) 2 buah Sekolah Menengah Kerajaan dibuka pada tahun 2009 (Pusat Tingkatan Enam Katok dan Pusat Tingkatan Enam Meragang) dan 1 buah Sekolah Menengah ditutup (Pusat Tingkatan Enam Berakas) dan diganti oleh Sekolah Menengah Lambak Kiri
2 new Government Secondary Schools were opened in 2009 (Pusat Tingkatan Enam Katok and Pusat Tingkatan Enam Meragang) and 1 Secondary School was closed (Pusat Tingkatan Enam Berakas) and replaced by Sekolah Menengah Lambak Kiri
- (10) Maktab Jururawat Pengiran Anak Puteri Rashidah Sa'adatul Bolkiah diserapkan di bawah Universiti Brunei Darussalam pada tahun 2009
Pengiran Anak Puteri Rashidah Sa'adatul Bolkiah College of Nursing was merged to Universiti Brunei Darussalam in the year 2009

Bagi tahun 2010/ For the Year 2010

- (11) 1 buah Sekolah Menengah Kerajaan dibuka (Sekolah Menengah Tanjung Maya)
1 new Government Secondary School was opened (Sekolah Menengah Tanjung Maya)

Bagi tahun 2011/ For the Year 2011

- (12) 1 buah Sekolah Persediaan Arab ditutup pada 1 Januari 2011 (Sekolah Arab Jerudong)
1 Arabic Primary School was closed with effect from 1st January 2011 (Sekolah Arab Jerudong)
- (13) 4 buah Sekolah Bukan Kerajaan ditutup (Sekolah Tadika Rosmawati Montessori, Sekolah Nusa Laila Puteri (Berakas), Sekolah Masa Ria dan Sekolah Muta'allim) dan 2 buah Sekolah Bukan Kerajaan dibuka iaitu Sekolah Nusa Laila Puteri (Sg Akar) dan Sekolah Bakti Dewa (Tutong)
4 Non-Government Schools were closed (Tadika Rosmawati Montessori School, Nusa Laila Puteri School (Berakas), Masa Ria School and Muta'allim School) and 2 Non-Government Schools were opened (Nusa Laila Puteri School (Sg Akar) and Bakti Dewa School (Tutong))
- (14) Kolej IGS (International Graduates Studies) dinaik taraf menjadi Institusi Pengajian Tinggi Bukan Kerajaan
Kolej IGS (International Graduates Studies) was upgraded to a Non-Government Higher Institution

**13.3 BILANGAN GURU MENGIKUT PERINGKAT PENDIDIKAN (SEKOLAH KERAJAAN)
NUMBER OF TEACHER BY LEVEL OF EDUCATION (GOVERNMENT SCHOOL)**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Tadika/Pra-Sekolah					
Kindergarten/Pre-school					
Jumlah/ Total	216	236	256	264	256
Lelaki/ Male	12	15	17	16	14
Perempuan/ Female	204	221	239	248	242
Rendah/Persediaan					
Primary/Preparatory					
Jumlah/ Total	2,542	2,508	2,548	2,762	3,002
Lelaki/ Male	779	719	707	734	781
Perempuan/ Female	1,763	1,789	1,841	2,028	2,221
Menengah/Tingkatan Enam (Pra-Universiti)					
Secondary/Sixth Form (Pre-University)					
Jumlah/ Total	3,378	3,499	3,604	3,885	4,018
Lelaki/ Male	1,235	1,237	1,224	1,274	1,274
Perempuan/ Female	2,143	2,262	2,380	2,611	2,744
Teknikal/Vokasional					
Technical/Vocational					
Jumlah/ Total	444	470	478	494	597
Lelaki/ Male	274	274	260	255	308
Perempuan/ Female	170	196	218	239	289
Jururawat					
Nursing					
Jumlah/ Total	62	60	-	-	-
Lelaki/ Male	15	12	-	-	-
Perempuan/ Female	47	48	-	-	-
Latihan Perguruan					
Teacher Training					
Jumlah/ Total	38	-	-	-	-
Lelaki/ Male	18	-	-	-	-
Perempuan/ Female	20	-	-	-	-
Institut					
Institute					
Jumlah/ Total	110	102	-	-	-
Lelaki/ Male	75	69	-	-	-
Perempuan/ Female	35	33	-	-	-
Universiti					
University					
Jumlah/ Total	429	522	628	683	654
Lelaki/ Male	257	314	361	373	357
Perempuan/ Female	172	208	267	310	297
Jumlah Keseluruhan					
Grand Total					
Jumlah/ Total	7,219	7,397	7,514	8,088	8,527
Lelaki/ Male	2,665	2,640	2,569	2,652	2,734
Perempuan/ Female	4,554	4,757	4,945	5,436	5,793

Sumber : Kementerian Pendidikan

Source : Ministry of Education

**13.4 BILANGAN GURU MENGIKUT PERINGKAT PENDIDIKAN (SEKOLAH SWASTA)
NUMBER OF TEACHER BY LEVEL OF EDUCATION (PRIVATE SCHOOL)**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Tadika/Pra-Sekolah					
Kindergarten/Pre-school					
Jumlah/ Total	406	442	340	402	431
Lelaki/ Male	7	4	3	4	4
Perempuan/ Female	399	438	337	398	427
Rendah/Persediaan					
Primary/Preparatory					
Jumlah/ Total	1,086	1,046	1,191	1,134	1,182
Lelaki/ Male	170	185	196	204	210
Perempuan/ Female	916	861	995	930	972
Menengah/Tingkatan Enam (Pra-Universiti)					
Secondary/Sixth Form (Pre-University)					
Jumlah/ Total	422	478	491	490	530
Lelaki/ Male	186	194	199	198	204
Perempuan/ Female	236	284	292	292	326
Teknikal/Vokasional					
Technical/Vocational					
Jumlah/ Total	30	33	28	39	24
Lelaki/ Male	15	19	10	13	10
Perempuan/ Female	15	14	18	26	14
Universiti					
University					
Jumlah/ Total	10	11	10	9	36
Lelaki/ Male	7	7	7	6	22
Perempuan/ Female	3	4	3	3	14
Jumlah Keseluruhan					
Grand Total					
Jumlah/ Total	1,954	2,010	2,060	2,074	2,203
Lelaki/ Male	385	409	415	425	450
Perempuan/ Female	1,569	1,601	1,645	1,649	1,753

Sumber : Kementerian Pendidikan
Source : Ministry of Education

13.5 BILANGAN PENUNTUT MENGIKUT PERINGKAT PENDIDIKAN (SEKOLAH KERAJAAN)
NUMBER OF STUDENT BY LEVEL OF EDUCATION (GOVERNMENT SCHOOL)

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Tadika/Pra-Sekolah					
Kindergarten/Pre-School					
Jumlah/ Total	3,971	3,809	3,701	3,658	3,434
Lelaki/ Male	2,058	1,963	1,906	1,898	1,789
Perempuan/ Female	1,913	1,846	1,795	1,760	1,645
Rendah/Persediaan					
Primary/Preparatory					
Jumlah/ Total	29,191	28,297	28,280	28,116	27,745
Lelaki/ Male	15,442	14,831	14,772	14,613	14,370
Perempuan/ Female	13,749	13,466	13,508	13,503	13,375
Menengah					
Secondary					
Jumlah/ Total	33,263	33,291	33,985	34,308	34,637
Lelaki/ Male	17,083	17,311	17,707	17,920	18,293
Perempuan/ Female	16,180	15,980	16,278	16,388	16,344
Tingkatan Enam (Pra-Universiti)					
Sixth Form (Pre-University)					
Jumlah/ Total	4,395	4,816	5,098	5,112	5,206
Lelaki/ Male	1,781	1,926	2,083	2,120	2,162
Perempuan/ Female	2,614	2,890	3,015	2,992	3,044
Teknikal/Vokasional					
Technical/Vocational					
Jumlah/ Total	2,597	2,685	2,659	2,715	3,283
Lelaki/ Male	1,558	1,626	1,563	1,530	1,767
Perempuan/ Female	1,039	1,059	1,096	1,185	1,516
Jururawat					
Nursing					
Jumlah/ Total	323	408	-	-	-
Lelaki/ Male	74	93	-	-	-
Perempuan/ Female	249	315	-	-	-
Latihan Perguruan					
Teacher Training					
Jumlah/ Total	435	-	-	-	-
Lelaki/ Male	183	-	-	-	-
Perempuan/ Female	252	-	-	-	-
Institut					
Institute					
Jumlah/ Total	736	777	-	-	-
Lelaki/ Male	389	372	-	-	-
Perempuan/ Female	347	405	-	-	-
Universiti					
University					
Jumlah/ Total	3,790	4,407	6,128	5,821	6,179
Lelaki/ Male	1,228	1,454	2,304	2,139	2,311
Perempuan/ Female	2,562	2,953	3,824	3,682	3,868
Jumlah Keseluruhan					
Grand Total					
Jumlah/ Total	78,701	78,490	79,851	79,730	80,484
Lelaki/ Male	39,796	39,576	40,335	40,220	40,692
Perempuan/ Female	38,905	38,914	39,516	39,510	39,792

Sumber : Kementerian Pendidikan
Source : Ministry of Education

**13.6 BILANGAN PENUNTUT MENGIKUT PERINGKAT PENDIDIKAN (SEKOLAH SWASTA)
NUMBER OF STUDENT BY LEVEL OF EDUCATION (PRIVATE SCHOOL)**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Tadika/Pra-Sekolah					
Kindergarten/Pre-School					
Jumlah/ Total	8,982	8,968	9,308	9,420	9,619
Lelaki/ Male	4,506	4,526	4,723	4,823	4,831
Perempuan/ Female	4,476	4,442	4,585	4,597	4,788
Rendah/Persediaan					
Primary/Preparatory					
Jumlah/ Total	16,781	16,828	16,401	16,099	16,024
Lelaki/ Male	8,613	8,684	8,418	8,247	8,224
Perempuan/ Female	8,168	8,144	7,983	7,852	7,800
Menengah					
Secondary					
Jumlah/ Total	5,288	5,399	5,499	5,536	5,697
Lelaki/ Male	2,838	2,852	2,925	2,929	3,049
Perempuan/ Female	2,450	2,547	2,574	2,607	2,648
Tingkatan Enam (Pra-Universiti)					
Sixth Form (Pre-University)					
Jumlah/ Total	342	322	342	370	370
Lelaki/ Male	173	171	174	168	180
Perempuan/ Female	169	151	168	202	190
Teknikal/Vokasional					
Technical/Vocational					
Jumlah/ Total	288	313	536	683	723
Lelaki/ Male	196	170	321	386	428
Perempuan/ Female	92	143	215	297	295
Universiti					
University					
Jumlah/ Total	31	51	52	82	758
Lelaki/ Male	15	28	26	38	401
Perempuan/ Female	16	23	26	44	357
Jumlah Keseluruhan					
Grand Total					
Jumlah/ Total	31,712	31,881	32,138	32,190	33,191
Lelaki/ Male	16,341	16,431	16,587	16,591	17,113
Perempuan/ Female	15,371	15,450	15,551	15,599	16,078

Sumber : Kementerian Pendidikan

Source : Ministry of Education

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010**

Tahun Year Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female

**INSTITUT PENDIDIKAN SULTAN HASSANAL BOLKIAH
SULTAN HASSANAL BOLKIAH INSTITUTE OF EDUCATION**

1	Doktor Falsafah (PhD) Pendidikan <i>PhD in Education</i>	2	-	-	1	-	-
2	Doktor Falsafah (PhD) dalam Penqurusan Pendidikan <i>PhD in Educational Management</i>	-	-	-	1	-	-
3	Sarjana Pendidikan dalam Pengurusan Pendidikan <i>Master of Education in Educational Management</i>	-	3	-	-	-	-
4	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Bahasa <i>Master of Education in Language Education</i>	1	4	-	-	-	-
5	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Matematik <i>Master of Education in Mathematic Education</i>	4	10	-	1	-	-
6	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Sains <i>Master of Education in Science Education</i>	2	4	-	-	-	-
7	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Sains Sosial <i>Master of Education in Social Science Education</i>	-	4	-	-	-	-
8	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Khas <i>Master of Education in Special Education</i>	-	2	-	-	-	-
9	Sarjana Pengajaran <i>Master of Teaching</i>	22	38	-	-	-	-
10	Sarjana Pendidikan dalam Penqajian Islam <i>Master of Education in Islamic Studies</i>	1	8	-	-	-	-
11	Sarjana Muda Pendidikan <i>Bachelor of Education</i>	-	-	-	-	12	26
12	Sarjana Muda Sastera (Pendidikan Rendah) <i>Bachelor of Arts (Primary Education)</i>	-	-	-	10	6	24
13	Sarjana Muda Pendidikan (Sains Am) <i>Bachelor of Education (General Science)</i>	-	-	-	-	7	20
14	Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah (Pendidikan Jasmani) <i>Bachelor of Education in Primary Education (Physical Education)</i>	-	-	-	-	9	6
15	Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah (Pendidikan Seni Lukis) <i>Bachelor of Education in Primary Education (Pendidikan Seni Lukis)</i>	-	-	-	-	-	8
16	Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah (Sains dan Matematik) <i>Bachelor of Education in Primary Education (Science and Mathematics)</i>	-	-	-	-	2	15

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

Nota : Jumlah keseluruhan rujuk ke muka surat 186

Note : Overall total refer to page 186

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Continued)**

Tahun Year	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female		
INSTITUT PENDIDIKAN SULTAN HASSANAL BOLKIAH SULTAN HASSANAL BOLKIAH INSTITUTE OF EDUCATION						
1						
	Doktor Falsafah (PhD) Pendidikan <i>PhD in Education</i>	-	1	2	2	4
2	Doktor Falsafah (PhD) dalam Pengurusan Pendidikan <i>PhD in Educational Management</i>	-	-	-	1	1
3	Sarjana Pendidikan dalam Pengurusan Pendidikan <i>Master of Education in Educational Management</i>	-	-	-	3	3
4	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Bahasa <i>Master of Education in Language Education</i>	-	-	1	4	5
5	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Matematik <i>Master of Education in Mathematic Education</i>	-	-	4	11	15
6	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Sains <i>Master of Education in Science Education</i>	-	-	2	4	6
7	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Sains Sosial <i>Master of Education in Social Science Education</i>	-	-	-	4	4
8	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Khas <i>Master of Education in Special Education</i>	-	-	-	2	2
9	Sarjana Pengajaran <i>Master of Teaching</i>	-	-	22	38	60
10	Sarjana Pendidikan dalam Pengajian Islam <i>Master of Education in Islamic Studies</i>	-	-	1	8	9
11	Sarjana Muda Pendidikan <i>Bachelor of Education</i>	23	64	35	90	125
12	Sarjana Muda Sastera (Pendidikan Rendah) <i>Bachelor of Arts (Primary Education)</i>	4	22	10	56	66
13	Sarjana Muda Pendidikan (Sains Am) <i>Bachelor of Education (General Science)</i>	5	11	12	31	43
14	Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah (Pendidikan Jasmani) <i>Bachelor of Education in Primary Education (Physical Education)</i>	-	-	9	6	15
15	Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah (Pendidikan Seni Lukis) <i>Bachelor of Education in Primary Education (Pendidikan Seni Lukis)</i>	-	-	-	8	8
16	Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah (Sains dan Matematik) <i>Bachelor of Education in Primary Education (Science and Mathematics)</i>	-	-	2	15	17

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

Nota : Jumlah keseluruhan rujuk ke muka surat 187

Note : Overall total refer to page 187

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
	INSTITUT PENDIDIKAN SULTAN HASSANAL BOLKIAH SULTAN HASSANAL BOLKIAH INSTITUTE OF EDUCATION					
17 Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah (Pendidikan Khas) <i>Bachelor of Education in Primary Education (Special Education)</i>	-	-	-	-	4	6
18 Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah <i>Bachelor of Education in Primary Education (TESL)</i>	-	-	-	-	12	43
19 Sarjana Muda Sains Pendidikan <i>Bachelor of Science Education</i>	-	-	-	-	12	42
20 Sarjana Muda Sains dalam Pendidikan Fizikal dan <i>Bachelor of Science in Physical Education and Sport</i>	8	4	-	-	-	-
21 Sarjana Muda Sastera Pendidikan <i>Bachelor of Arts Education</i>	-	-	-	-	-	-
22 Sarjana Muda Pendidikan <i>Bachelor of Education</i>	-	1	1	7	26	23
23 Sarjana Muda Sastera Pendidikan dalam Pengajian Islam <i>Bachelor of Arts Education in Islamic Studies</i>	-	-	-	-	5	16
24 Diploma dalam Pendidikan Rendah <i>Diploma in Primary Education</i>	-	-	-	-	11	35
25 Diploma dalam Pendidikan (Dalam-Perkhidmatan) <i>Diploma in Education (In-Service)</i>	12	22	-	-	-	-
26 Diploma dalam Pendidikan Teknikal <i>Diploma in Technical Education</i>	8	25	-	-	-	-
27 Diploma dalam Pendidikan Fizikal <i>Diploma in Physical Education</i>	-	-	-	-	8	11
28 Program Universiti Bridging <i>University Bridging Programme</i>	25	47	-	-	-	-
Jumlah <i>Total</i>	85	172	1	20	114	275

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
INSTITUT PENDIDIKAN SULTAN HASSANAL BOLKIAH SULTAN HASSANAL BOLKIAH INSTITUTE OF EDUCATION					
17 Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah (Pendidikan Khas) <i>Bachelor of Education in Primary Education (Special Education)</i>	-	-	4	6	10
18 Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah (TESL) <i>Bachelor of Education in Primary Education (TESL)</i>	1	-	13	43	56
19 Sarjana Muda Sains Pendidikan <i>Bachelor of Science Education</i>	24	64	36	106	142
20 Sarjana Muda Sains dalam Pendidikan Fizikal dan Sukan <i>Bachelor of Science in Physical Education and Sport</i>	-	-	8	4	12
21 Sarjana Muda Sastera Pendidikan <i>Bachelor of Arts Education</i>	19	43	19	43	62
22 Sarjana Muda Pendidikan <i>Bachelor of Education</i>	22	32	49	63	112
23 Sarjana Muda Sastera Pendidikan dalam Pengajian Islam <i>Bachelor of Arts Education in Islamic Studies</i>	12	6	17	22	39
24 Diploma dalam Pendidikan Rendah <i>Diploma in Primary Education</i>	-	-	11	35	46
25 Diploma dalam Pendidikan (Dalam Perkhidmatan) <i>Diploma in Education (In-Service)</i>	-	-	12	22	34
26 Diploma dalam Pendidikan Teknikal <i>Diploma in Technical Education</i>	-	-	8	25	33
27 Diploma dalam Pendidikan Fizikal <i>Diploma in Physical Education</i>	-	-	8	11	19
28 Program Universiti <i>Bridging</i> <i>University Bridging Programme</i>	-	-	25	47	72
Jumlah Total	110	243	310	710	1,020

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan /Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
	FAKULTI PENGAJIAN PERDAGANGAN, EKONOMI DAN DASAR FACULTY OF BUSINESS, ECONOMICS AND POLICY STUDIES					
1 Sarjana Muda Pentadbiran Perniagaan <i>Bachelor of Business Administration</i>	-	-	-	-	13	23
2 Sarjana Muda Sastera (Ekonomi) <i>Bachelor of Arts (Economics)</i>	-	-	-	-	5	4
3 Sarjana Muda Sastera (Perakaunan dan Kewangan) <i>Bachelor of Arts (Accounting and Finance)</i>	-	-	-	-	5	34
4 Sarjana Muda Sastera (Dasar Awam dan Pentadbiran) <i>Bachelor of Arts (Public Policy and Administration)</i>	-	-	-	-	15	20
5 Sarjana Muda Perniagaan <i>Bachelor of Business</i>	40	93	34	65	-	-
6 Sarjana Sastera Ekonomi secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in Economics by Coursework</i>	3	6	-	1	-	-
7 Sarjana Pengurusan Alam Sekitar secara Kerja Kursus <i>Master of Environment Management (MEM) by Coursework</i>	4	6	-	-	-	-
8 Sarjana Dasar Awam secara Kerja Kursus <i>Master of Public Policy (MPP) by Coursework</i>	3	5	-	-	-	-
9 Sarjana Pentadbiran Perniagaan secara Kerja Kursus <i>Master of Business Administration (MBA) by Coursework</i>	11	15	-	-	1	2
10 Doktor Falsafah dalam Ekonomi <i>PhD in Economics</i>	2	-	-	-	1	-
11 Doktor Falsafah dalam Pentadbiran Perniagaan <i>PhD in Business Administration</i>	2	-	-	-	-	1
Jumlah <i>Total</i>	65	125	34	66	40	84
AKADEMI PENGAJIAN BRUNEI ACADEMY OF BRUNEI STUDIES						
1 Sarjana Muda Sastera dalam Pengajian Brunei <i>Bachelor of Arts Major in Brunei Studies</i>	-	-	1	-	26	71
Jumlah <i>Total</i>	-	-	1	-	26	71

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan /Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
FAKULTI PENGAJIAN PERDAGANGAN, EKONOMI DAN DASAR FACULTY OF BUSINESS, ECONOMICS AND POLICY STUDIES					
1 Sarjana Muda Pentadbiran Perniagaan <i>Bachelor of Business Administration</i>	8	19	21	42	63
2 Sarjana Muda Sastera (Ekonomi) <i>Bachelor of Arts (Economics)</i>	4	2	9	6	15
3 Sarjana Muda Sastera (Perakaunan dan Kewangan) <i>Bachelor of Arts (Accounting and Finance)</i>	13	21	18	55	73
4 Sarjana Muda Sastera (Dasar Awam dan Pentadbiran) <i>Bachelor of Arts (Public Policy and Administration)</i>	8	14	23	34	57
5 Sarjana Muda Perniagaan <i>Bachelor of Business</i>	-	-	74	158	232
6 Sarjana Sastera Ekonomi secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in Economics by Coursework</i>	-	-	3	7	10
7 Sarjana Pengurusan Alam Sekitar secara Kerja Kursus <i>Master of Environment Management (MEM) by Coursework</i>	-	1	4	7	11
8 Sarjana Dasar Awam secara Kerja Kursus <i>Master of Public Policy (MPP) by Coursework</i>	-	-	3	5	8
9 Sarjana Pentadbiran Perniagaan secara Kerja Kursus <i>Master of Business Administration by Coursework</i>	-	-	12	17	29
10 Doktor Falsafah dalam Ekonomi <i>PhD in Economics</i>	2	-	5	-	5
11 Doktor Falsafah dalam Pentadbiran Perniagaan <i>PhD in Business Administration</i>	-	-	2	1	3
Jumlah Total	35	57	174	332	506
AKADEMI PENGAJIAN BRUNEI ACADEMY OF BRUNEI STUDIES					
1 Sarjana Muda Sastera dalam Pengajian Brunei <i>Bachelor of Arts Major in Brunei Studies</i>	13	22	40	93	133
Jumlah Total	13	22	40	93	133

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL FACULTY OF ARTS AND SOCIAL SCIENCES						
1 Doktor Falsafah (PhD) dalam Bahasa Melayu dan Linguistik <i>PhD in Malay Language and Linguistics</i>	-	2	1	-	-	-
2 Sarjana Sastera (Antropologi) secara Penyelidikan <i>Master of Arts In Anthropology by Research</i>	-	2	1	-	-	-
3 Sarjana Sastera (Bahasa Inggeris dan Linguistik) secara Penyelidikan <i>Master of Arts (English Language and Linguistics) by Research</i>	-	1	-	-	-	-
4 Sarjana Sastera dalam Sejarah secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in History by Coursework</i>	1	6	-	-	-	-
5 Sarjana Sastera (Bahasa Melayu dan Linguistik) secara Kerja Kursus <i>Master of Arts (Malay Language and Linguistics) by Coursework</i>	7	30	-	-	-	-
6 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in Malay Literature by Coursework</i>	2	13	-	-	-	-
7 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Literature by Research</i>	-	2	-	-	-	-
8 Sarjana Sastera (Bahasa Melayu dan Linguistik) secara Penyelidikan <i>Master of Arts (Malay Language and Linguistics) by Research</i>	1	1	-	1	-	-
9 Sarjana Sastera Bahasa Melayu dan Linguistik secara Kerja Kursus dan Disertasi <i>Master of Arts in Malay Language and Linguistics by Coursework and Dissertation</i>	1	-	2	8	-	-
10 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu Secara Penyelidikan <i>Master of Arts Malay Literature by Research</i>	-	2	1	5	-	-
11 Sarjana Muda Sastera Program <i>Bachelor of Arts Programme</i>	-	-	-	-	52	151
12 Sarjana Muda Sastera <i>Bachelor of Arts</i>	75	181	103	202	2	-
13 Tidak Mengikuti Sebarang Ijazah <i>Non-Graduating Programme</i>	11	7	-	-	-	-
Jumlah <i>Total</i>	98	247	108	216	54	151

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL FACULTY OF ARTS AND SOCIAL SCIENCES					
1 Doktor Falsafah (PhD) dalam Bahasa Melayu dan Linguistik <i>PhD in Malay Language and Linguistics</i>	-	-	1	2	3
2 Sarjana Sastera (Antropologi) secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Anthropology by Research</i>	-	-	1	2	3
3 Sarjana Sastera (Bahasa Inggeris dan Linguistik) secara Penyelidikan <i>Master of Arts (English Language and Linguistics) by Research</i>	-	-	-	1	1
4 Sarjana Sastera dalam Sejarah secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in History by Coursework</i>	-	-	1	6	7
5 Sarjana Sastera (Bahasa Melayu dan Linguistik) secara Kerja Kursus <i>Master of Arts (Malay Language and Linguistics) by Coursework</i>	-	-	7	30	37
6 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in Malay Literature by Coursework</i>	-	-	2	13	15
7 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Literature by Research</i>	-	-	-	2	2
8 Sarjana Sastera dalam Bahasa Melayu secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Language by Research</i>	-	-	1	2	3
9 Sarjana Sastera Bahasa Melayu dan Linguistik secara Kerja Kursus dan Disertasi <i>Master of Arts in Malay Language and Linguistics by Coursework and Dissertation</i>	-	-	3	8	11
10 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Penyelidikan <i>Master of Arts Malay Literature by Research</i>	-	-	1	7	8
11 Sarjana Muda Sastera Program <i>Bachelor of Arts Programme</i>	15	35	67	186	253
12 Sarjana Muda Sastera <i>Bachelor of Arts</i>	-	-	180	383	563
13 Tidak Mengikuti Sebarang Ijazah <i>Non-Graduating Programme</i>	-	-	11	7	18
Jumlah Total	15	35	275	649	924

Sumber/ Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
FAKULTI SAINS FACULTY OF SCIENCE						
1 Sarjana Muda Kejuruteraan dalam Kejuruteraan Elektrikal <i>Bachelor of Engineering in Electrical Engineering</i>	-	-	-	-	-	1
2 Sarjana Muda Sains (Sains Biologi) <i>Bachelor of Science (Biological Science)</i>	-	-	-	-	3	6
3 Sarjana Muda Sains (Bioteknologi) <i>Bachelor of Science (Biotechnology)</i>	-	-	1	3	-	-
4 Sarjana Muda Sains (Ilmu Kimia) <i>Bachelor of Science (Chemistry)</i>	-	-	-	-	5	14
5 Sarjana Muda Sains (Fizik Gunaan) <i>Bachelor of Science (Applied Physics)</i>	-	-	-	-	6	1
6 Sarjana Muda Sains (Sains Komputer) <i>Bachelor of Science (Computer Science)</i>	-	-	-	-	4	7
7 Sarjana Muda Sains (Matematik) <i>Bachelor of Science (Mathematics)</i>	-	-	1	-	11	19
8 Sarjana Muda Sains dalam Geologi dan Petroleum Geologi <i>Bachelor of Science in Geology and Petroleum Geology</i>	-	-	5	9	-	-
9 Sarjana Muda Sains <i>Bachelor of Science</i>	55	94	29	55	-	1
10 Doktor Falsafah dalam Fizik <i>PhD in Physics</i>	1	-	-	-	-	-
Jumlah <i>Total</i>	56	94	36	67	29	49

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan /Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
FAKULTI SAINS FACULTY OF SCIENCE					
1 Sarjana Muda Kejuruteraan dalam Kejuruteraan Elektrikal <i>Bachelor of Engineering in Electrical Engineering</i>	-	-	-	1	1
2 Sarjana Muda Sains (Sains Biologi) <i>Bachelor of Science (Biological Science)</i>	5	12	8	18	26
3 Sarjana Muda Sains (Bioteknologi) <i>Bachelor of Science (Biotechnology)</i>	-	-	1	3	4
4 Sarjana Muda Sains (Ilmu Kimia) <i>Bachelor of Science (Chemistry)</i>	4	4	9	18	27
5 Sarjana Muda Sains (Fizik Gunaan) <i>Bachelor of Science (Applied Physics)</i>	2	1	8	2	10
6 Sarjana Muda Sains (Sains Komputer) <i>Bachelor of Science (Computer Science)</i>	4	9	8	16	24
7 Sarjana Muda Sains (Matematik) <i>Bachelor of Science (Mathematics)</i>	4	7	16	26	42
8 Sarjana Muda Sains dalam Geologi dan Petroleum Geologi <i>Bachelor of Science in Geology and Petroleum Geology</i>	-	-	5	9	14
9 Sarjana Muda Sains <i>Bachelor of Science</i>	-	-	84	150	234
10 Doktor Falsafah dalam Fizik <i>PhD in Physics</i>	-	-	1	-	1
Jumlah Total	19	33	140	243	383

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Continued)**

Tahun Year	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
INSTITUT PERUBATAN INSTITUTE OF MEDICINE						
1						
	Sarjana Sains dalam Penjagaan Kesihatan Asas secara Kerja Kursus <i>Master of Science in Primary Health Care by Coursework</i>	-	4	-	-	-
2	Sarjana Kesihatan Awam Sains/Perubatan <i>Master of Public Health Science/Medicine</i>	2	3	-	-	-
3	Sarjana Muda Sains Kesihatan <i>Bachelor of Health Science</i>	11	27	20	33	-
4	Sarjana Muda Sains Kesihatan (Kejururawatan) <i>Bachelor of Health Science (Nursing)</i>	1	4	1	4	-
5	Sarjana Muda Sains Kesihatan (Perbidanan) <i>Bachelor of Health Science (Midwifery)</i>	-	3	-	3	-
6	Sarjana Muda Sains (Biomedikal Sains) <i>Bachelor of Science (Biomedical Sciences)</i>	-	-	-	-	2
7	Sarjana Muda Sains (Sains Kesihatan/Perubatan) <i>Bachelor of Science (Health Science/Medicine)</i>	-	-	-	-	7
8	Diploma Kejururawatan <i>Diploma in Nursing</i>	-	-	-	-	17
9	Diploma Sains Kesihatan (Kejururawatan/Paramedik) <i>Diploma in Health Science (Nursing/Paramedic)</i>	6	27	11	30	-
10	Diploma Perbidanan <i>Diploma in Midwifery</i>	-	-	-	-	-
11	Diploma Sains Kesihatan (Perbidanan) <i>Diploma in Health Science (Midwifery)</i>	-	6	-	8	-
12	Diploma Lanjutan Pengkhususan Perbidanan <i>Advance Diploma in Midwifery</i>	-	-	-	4	-
Jumlah <i>Total</i>		20	74	32	82	26
					79	

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan /Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.7 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2010 (Continued)**

Tahun Year	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
INSTITUT PERUBATAN INSTITUTE OF MEDICINE					
1	-	-	-	4	4
Sarjana Sains dalam Penjagaan Kesihatan Asas secara Kerja Kursus <i>Master of Science in Primary Health Care by Coursework</i>					
2	-	-	2	3	5
Sarjana Kesihatan Awam Sains/Perubatan <i>Master of Public Health Science/Medicine</i>					
3	-	-	31	60	91
Sarjana Muda Sains Kesihatan <i>Bachelor of Health Science</i>					
4	-	-	2	8	10
Sarjana Muda Sains Kesihatan (Kejururawatan) <i>Bachelor of Health Science (Nursing)</i>					
5	-	-	-	6	6
Sarjana Muda Sains Kesihatan (Perbidanan) <i>Bachelor of Health Science (Midwifery)</i>					
6	-	-	2	9	11
Sarjana Muda Sains (Biomedikal Sains) <i>Bachelor of Science (Biomedical Sciences)</i>					
7	-	-	7	11	18
Sarjana Muda Sains (Sains Kesihatan/Perubatan) <i>Bachelor of Science (Health Science/Medicine)</i>					
8	18	61	35	116	151
Diploma Kejururawatan <i>Diploma in Nursing</i>					
9	-	-	17	57	74
Diploma Sains Kesihatan (Kejururawatan) <i>Diploma in Health Science (Nursing)</i>					
10	-	19	-	23	23
Diploma Perbidanan <i>Diploma in Midwifery</i>					
11	-	-	-	14	14
Diploma Sains Kesihatan (Perbidanan) <i>Diploma in Health Science (Midwifery)</i>					
12	-	-	-	4	4
Diploma Lanjutan Pengkhususan Perbidanan <i>Advance Diploma in Midwifery</i>					
Jumlah Total	18	80	96	315	411

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

13.8 SISWAZAH-SISWAZAH DARI UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM MENGIKUT PROGRAM, 2010
GRADUATES FROM UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM BY PROGRAMMES, 2010

Program <i>Programmes</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH			
DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY			
1 Doktor Falsafah Linguistik <i>Ph.D in Linguistic</i>	1	1	-
2 Doktor Falsafah dalam Sains Biologi <i>Ph.D in Biological Science</i>	1	1	-
Jumlah <i>Total</i>	2	2	-
SARJANA			
MASTER			
1 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pengurusan Pendidikan <i>Master of Education in Educational Management</i>	6	3	3
2 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Bahasa (Secara Kerja Kursus dan Projek) <i>Master of Education in Language Education (By Coursework and Project)</i>	2	-	2
3 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Khas <i>Master of Education in Special Education</i>	2	-	2
4 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pengajian Islam <i>Master of Education in Islamic Studies</i>	3	2	1
5 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Sains <i>Master of Education in Science Education</i>	4	1	3
6 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Matematik secara Kerja Kursus dan Disertasi <i>Master of Education in Mathematics Education by Coursework and Dissertation</i>	4	1	3
7 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Matematik secara Kerja Kursus dan Projek <i>Master of Education in Mathematic Education by Coursework and Project</i>	1	-	1
8 Ijazah Sarjana Sastera dalam Sejarah secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in History by Coursework</i>	5	1	4
9 Ijazah Sarjana Sastera dalam Geografi secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Geography by Research</i>	1	-	1
10 Ijazah Sarjana Sastera dalam Bahasa Melayu dan Linguistik secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in Malay Language and Linguistics by Coursework</i>	1	-	1
11 Ijazah Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Literature by Research</i>	1	-	1
12 Ijazah Sarjana Usuluddin secara Kerja Kursus dan Disertasi <i>Master of Usuluddin by Coursework and Dissertation</i>	1	-	1
13 Ijazah Sarjana Ekonomi secara Kerja Kursus <i>Master of Economics by Coursework</i>	1	1	-
14 Ijazah Sarjana Pentadbiran Perniagaan (MBA) secara Kerja Kursus <i>Master of Business Administration (MBA) by Coursework</i>	8	2	6
15 Ijazah Sarjana Pengurusan Alam Sekitar (MEM) secara Kerja Kursus <i>Master of Environmental Management (MEM) by Coursework</i>	3	-	3
16 Ijazah Sarjana Dasar Awam (MPP) secara Kerja Kursus <i>Master of Public Policy (MPP) by Coursework</i>	11	4	7
17 Ijazah Sarjana Dasar Perbankan dan Kewangan Islam <i>Master of Finance and Islamic Bank</i>	9	2	7
18 Ijazah Sarjana Geosains Petroleum <i>Master of Petroleum Geoscience</i>	3	2	1
19 Ijazah Sarjana Kesihatan Awam secara Kerja Kursus <i>Master of Public Health by Coursework</i>	1	1	-
Jumlah <i>Total</i>	67	20	47

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
 Universiti Brunei Darussalam

**13.8 SISWAZAH-SISWAZAH DARI UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM
MENGIKUT PROGRAM, 2010 (Sambungan)**

**GRADUATES FROM UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM
BY PROGRAMMES, 2010 (Continued)**

Program <i>Programmes</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
IJAZAH PERTAMA			
FIRST DEGREE			
1 Ijazah Sarjana Muda Sastera dalam Pendidikan Rendah <i>Bachelor of Arts in Primary Education</i>	25	6	19
2 Ijazah Sarjana Muda Sastera dalam Pendidikan Menengah <i>Bachelor of Arts in Secondary Education</i>	42	9	33
3 Ijazah Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah <i>Bachelor of Education in Primary Education</i>	94	27	67
4 Ijazah Sarjana Muda Pendidikan <i>Bachelor of Education</i>	46	17	29
5 Ijazah Sarjana Muda Sastera dalam Pendidikan Menengah <i>Bachelor of Arts in Secondary Education</i>	79	25	54
6 Ijazah Sarjana Muda Pendidikan (Sains Am) <i>Bachelor of Education (General Science)</i>	33	8	25
7 Ijazah Sarjana Muda Sains Pendidikan <i>Bachelor of Science Education</i>	74	19	55
8 Ijazah Sarjana Muda Sastera dalam Pengajian Brunei <i>Bachelor of Arts Major in Brunei Studies</i>	32	13	19
9 Ijazah Sarjana Muda Syariah <i>Bachelor of Syariah</i>	51	25	26
10 Ijazah Sarjana Muda Usuluddin <i>Bachelor of Usuluddin</i>	39	10	29
11 Ijazah Sarjana Muda Bahasa Arab <i>Bachelor of Arabic Language</i>	17	8	9
12 Ijazah Sarjana Muda Ekonomi <i>Bachelor of Economics</i>	13	6	7
13 Ijazah Sarjana Muda Sastera dalam Dasar Awam dan Pentadbiran <i>Bachelor of Arts in Public Policy and Administration</i>	16	6	10
14 Ijazah Sarjana Muda Pentadbiran Perniagaan <i>Bachelor of Business Administration</i>	22	9	13
15 Ijazah Sarjana Muda Sastera dalam Perakaunan dan Kewangan <i>Bachelor of Arts in Accounting and Finance</i>	28	5	23
16 Ijazah Sarjana Muda Sains (Sains Biologi) <i>Bachelor of Science (Biological Science)</i>	14	4	10
17 Ijazah Sarjana Muda Sains (Ilmu Kimia) <i>Bachelor of Science (Chemistry)</i>	9	4	5
18 Ijazah Sarjana Muda Sains (Fizik Gunaan) <i>Bachelor of Science (Applied Physics)</i>	2	-	2
19 Ijazah Sarjana Muda Sains (Matematik) <i>Bachelor of Science (Mathematics)</i>	9	3	6
20 Ijazah Sarjana Muda Sains (Sains Komputer) <i>Bachelor of Science (Computer Science)</i>	8	5	3
21 Ijazah Sarjana Muda Sains Kesihatan <i>Bachelor of Health Science</i>	17	11	6
22 Ijazah Sarjana Muda Sastera Program <i>Bachelor of Arts Programme</i>	49	11	38
Jumlah <i>Total</i>	719	231	488

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan /Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.8 SISWAZAH-SISWAZAH DARI UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM
MENGIKUT PROGRAM, 2010 (Sambungan)**

**GRADUATES FROM UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM
BY PROGRAMMES, 2010 (Continued)**

Program <i>Programmes</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
DIPLOMA & SIJIL LEPASAN IJAZAH/DIPLOMA/SIJIL POSTGRADUATE DIPLOMA & CERTIFICATE/DIPLOMA/CERTIFICATE			
1 Diploma Lepas Ijazah dalam Kaunseling <i>Postgraduate Diploma in Counselling</i>	8	3	5
2 Sijil Pendidikan Lepas Ijazah (Menengah) <i>Postgraduate Certificate of Education (Secondary)</i>	8	2	6
3 Diploma dalam Pendidikan Rendah <i>Diploma in Primary Education</i>	70	22	48
4 Diploma dalam Pendidikan Fizikal <i>Diploma in Physical Education</i>	18	9	9
5 Diploma dalam Pendidikan Teknikal <i>Diploma in Technical Education</i>	9	1	8
6 Sijil Pendidikan Awal Kanak-Kanak <i>Certificate in Early Childhood Education</i>	7	1	6
7 Sijil Pendidikan Khas <i>Certificate in Special Education</i>	9	3	6
8 Sijil Pendidikan Teknikal <i>Certificate in Technical Education</i>	12	5	7
9 Diploma Kejururawatan <i>Diploma in Nursing</i>	83	21	62
10 Diploma Kejururawatan (Kemalangan dan Kecemasan) <i>Diploma in Nursing (Accident and Emergency)</i>	5	4	1
12 Diploma Kejururawatan (Penjagaan Kritikal) <i>Diploma in Nursing (Critical Care)</i>	7	2	5
13 Diploma Kejururawatan (Kesihatan Mental) <i>Diploma in Nursing (Mental Health)</i>	1	-	1
14 Diploma Kejururawatan (Perbidanan dan Kesihatan Kemasyarakatan) <i>Diploma in Nursing (Midwifery and Community Health Nursing)</i>	9	-	9
15 Diploma Kejururawatan (Perbidanan) <i>Diploma in Nursing (Midwifery)</i>	11	-	11
16 Diploma Kejururawatan (Bilik Bedah) <i>Diploma in Nursing (Operation Room)</i>	6	4	2
17 Diploma Kejururawatan (Jantung) <i>Diploma in Nursing (Heart)</i>	5	3	2
18 Diploma Kejururawatan (Pediatrik) <i>Diploma in Nursing (Pediatric)</i>	3	-	3
19 Sijil Kejururawatan <i>Certificate in Nursing</i>	54	17	37
Jumlah <i>Total</i>	325	97	228

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011**

Tahun Year	Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
		Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
INSTITUT PENDIDIKAN SULTAN HASSANAL BOLKIAH SULTAN HASSANAL BOLKIAH INSTITUTE OF EDUCATION							
1	Doktor Falsafah dalam Pengurusan Pendidikan <i>PhD in Educational Management</i>	1	1	-	-	-	1
2	Doktor Falsafah dalam Pendidikan <i>PhD in Education</i>	-	1	2	1	-	1
3	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Bahasa secara Kerja Kursus dan Projek <i>Master of Education in Language Education by Coursework and Project</i>	-	-	1	7	-	-
4	Sarjana Pendidikan dalam Matematik secara Kerja Kursus dan Disertasi <i>Master of Education in Mathematics by Coursework and Dissertation</i>	-	-	-	11	-	3
5	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Sains <i>Master of Education in Science Education</i>	-	-	-	6	-	1
6	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Sains Sosial <i>Master of Education in Social Science Education</i>	-	-	-	-	-	1
7	Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Khas <i>Master of Education in Special Education</i>	-	-	-	3	-	1
8	Sarjana Kaunseling <i>Master in Counselling</i>	1	7	-	-	-	-
9	Sarjana Pendidikan <i>Master of Education</i>	-	-	5	25	-	-
10	Sarjana Pengajaran <i>Master of Teaching</i>	12	19	13	29	3	4
11	Sarjana Kaunseling <i>Master of Counselling</i>	-	-	5	10	-	-
12	Sarjana Pendidikan dalam Pengajian Islam <i>Master of Education in Islamic Studies</i>	-	-	5	8	-	-
13	Sarjana Muda Pendidikan <i>Bachelor of Education</i>	-	-	-	-	-	-
14	Sarjana Muda Sastera dalam Pendidikan Rendah <i>Bachelor of Arts in Primary Education</i>	-	-	-	-	-	11
15	Sarjana Muda Pendidikan (Sains Am) <i>Bachelor of Education (General Science)</i>	-	-	-	-	-	1
16	Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah (TESL) <i>Bachelor of Education in Primary Education (TESL)</i>	-	-	-	-	-	-
17	Sarjana Muda Sains Pendidikan <i>Bachelor of Science Education</i>	-	-	-	-	-	-
18	Sarjana Muda Pendidikan <i>Bachelor of Education</i>	-	-	-	-	1	8
19	Sarjana Muda Sastera Pendidikan dalam Pengajian Islam <i>Bachelor of Arts Education in Islamic Studies</i>	-	-	-	-	-	-
20	Diploma dalam Pendidikan (Dalam Perkhidmatan) <i>Diploma in Education (In-Service)</i>	5	2	-	1	-	-
21	Diploma dalam Pendidikan Rendah <i>Diploma in Primary Education</i>	-	1	-	-	-	-
22	Diploma dalam Pendidikan Teknikal <i>Diploma in Technical Education</i>	7	11	-	-	-	-
Jumlah Total		26	42	31	101	4	32

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
INSTITUT PENDIDIKAN SULTAN HASSANAL BOLKIAH SULTAN HASSANAL BOLKIAH INSTITUTE OF EDUCATION					
1 Doktor Falsafah dalam Pengurusan Pendidikan <i>PhD in Educational Management</i>	-	-	1	2	3
2 Doktor Falsafah dalam Pendidikan <i>PhD in Education</i>	-	1	2	4	6
3 Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Bahasa secara Kerja Kursus dan Projek <i>Master of Education in Language Education by Coursework and Project</i>	-	-	1	7	8
4 Sarjana Pendidikan dalam Matematik secara Kerja Kursus dan Disertasi <i>Master of Education in Mathematics by Coursework and Dissertation</i>	-	-	-	14	14
5 Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Sains <i>Master of Education in Science Education</i>	-	-	-	7	7
6 Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Sains Sosial <i>Master of Education in Social Science Education</i>	-	-	-	1	1
7 Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Khas <i>Master of Education in Special Education</i>	-	-	-	4	4
8 Sarjana Kaunseling <i>Master in Counselling</i>	-	-	1	7	8
9 Sarjana Pendidikan <i>Master of Education</i>	-	-	5	25	30
10 Sarjana Pengajaran <i>Master of Teaching</i>	-	-	28	52	80
11 Sarjana Kaunseling <i>Master of Counselling</i>	-	-	5	10	15
12 Sarjana Pendidikan dalam Pengajian Islam <i>Master of Education in Islamic Studies</i>	-	-	5	8	13
13 Sarjana Muda Pendidikan <i>Bachelor of Education</i>	13	30	13	30	43
14 Sarjana Muda Sastera dalam Pendidikan Rendah <i>Bachelor of Arts in Primary Education</i>	6	23	6	34	40
15 Sarjana Muda Pendidikan (Sains Am) <i>Bachelor of Education (General Science)</i>	8	20	8	21	29
16 Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah (TESL) <i>Bachelor of Education in Primary Education (TESL)</i>	7	21	7	21	28
17 Sarjana Muda Sains Pendidikan <i>Bachelor of Science Education</i>	14	47	14	47	61
18 Sarjana Muda Pendidikan <i>Bachelor of Education</i>	26	22	27	30	57
19 Sarjana Muda Sastera Pendidikan dalam Pengajian Islam <i>Bachelor of Arts Education in Islamic Studies</i>	5	16	5	16	21
20 Diploma dalam Pendidikan (Dalam Perkhidmatan) <i>Diploma in Education (In-Service)</i>	-	-	5	3	8
21 Diploma dalam Pendidikan Rendah <i>Diploma in Primary Education</i>	-	-	-	1	1
22 Diploma dalam Pendidikan Teknikal <i>Diploma in Technical Education</i>	-	-	7	11	18
Jumlah <i>Total</i>	79	180	140	355	495

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
	FAKULTI PENGAJIAN PERDAGANGAN, EKONOMI DAN DASAR FACULTY OF BUSINESS, ECONOMICS AND POLICY STUDIES					
1						
Doktor Falsafah dalam Pentadbiran Perniagaan <i>PhD in Business Administration</i>	-	-	4	-	-	-
2						
Doktor Falsafah dalam Ekonomi <i>PhD in Economics</i>	1	2	2	1	-	-
3						
Doktor Falsafah dalam Pengurusan <i>PhD in Management</i>	-	-	1	-	-	-
4						
Doktor Falsafah dalam Dasar Awam <i>PhD in Public Policy</i>	-	-	3	1	-	-
5						
Sarjana Pentadbiran Perniagaan secara Kerja Kursus <i>Master of Business Administration (MBA) by Coursework</i>	19	18	2	5	4	3
6						
Sarjana Ekonomi secara Kerja Kursus <i>Master of Economics by Coursework</i>	7	5	-	-	-	-
7						
Sarjana Ekonomi secara Penyelidikan <i>Master of Economics by Research</i>	1	-	-	-	-	-
8						
Sarjana Pengurusan Alam Sekitar secara Kerja Kursus <i>Master of Environmental Management (MEM) by Coursework</i>	1	-	-	-	-	-
9						
Sarjana Kewangan secara Penyelidikan <i>Master of Finance by Research</i>	2	-	-	-	-	-
10						
Sarjana Kewangan Islam secara Kerja Kursus <i>Master of Islamic Finance by Coursework</i>	1	5	-	-	-	-
11						
Sarjana Kewangan Islam secara Penyelidikan <i>Master of Islamic Finance by Research</i>	-	1	-	-	-	-
12						
Sarjana Logistik secara Kerja Kursus <i>Master of Logistics by Coursework</i>	6	1	-	-	-	-
13						
Sarjana Pengurusan secara Kerja Kursus <i>Master of Management by Coursework</i>	15	27	-	-	-	-
14						
Sarjana Pengurusan secara Penyelidikan <i>Master of Management by Research</i>	1	-	-	-	-	-
15						
Sarjana Dasar Awam secara Kerja Kursus <i>Master of Public Policy (MPP) by Coursework</i>	-	-	-	1	-	-
16						
Sarjana Muda Sastera (Ekonomi) <i>Bachelor of Arts (Economics)</i>	-	-	-	-	-	-
17						
Sarjana Muda Sastera (Dasar Awam dan Pentadbiran) <i>Bachelor of Arts (Public Policy and Administration)</i>	-	-	-	-	-	-
18						
Sarjana Muda Sastera (Perakaunan dan Kewangan) <i>Bachelor of Arts (Accounting and Finance)</i>	-	-	-	-	-	-
19						
Sarjana Muda Perniagaan <i>Bachelor of Business</i>	31	75	53	113	33	65
20						
Sarjana Muda Pentadbiran Perniagaan <i>Bachelor of Business Administration</i>	-	-	-	-	-	-
Jumlah <i>Total</i>	85	134	65	121	37	68

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan /Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
FAKULTI PENGAJIAN PERDAGANGAN, EKONOMI DAN DASAR FACULTY OF BUSINESS, ECONOMICS AND POLICY STUDIES					
1 Doktor Falsafah dalam Pentadbiran Perniagaan <i>PhD in Business Administration</i>	-	-	4	-	4
2 Doktor Falsafah dalam Ekonomi <i>PhD in Economics</i>	-	-	3	3	6
3 Doktor Falsafah dalam Pengurusan <i>PhD in Management</i>	-	-	1	-	1
4 Doktor Falsafah dalam Dasar Awam <i>PhD in Public Policy</i>	-	-	3	1	4
5 Sarjana Pentadbiran Perniagaan secara Kerja Kursus <i>Master of Business Administration (MBA) by Coursework</i>	-	-	25	26	51
6 Sarjana Ekonomi secara Kerja Kursus <i>Master of Economics by Coursework</i>	-	-	7	5	12
7 Sarjana Ekonomi secara Penyelidikan <i>Master of Economics by Research</i>	-	-	1	-	1
8 Sarjana Pengurusan Alam Sekitar secara Kerja Kursus <i>Master of Environmental Management (MEM) by Coursework</i>	-	-	1	-	1
9 Sarjana Kewangan secara Penyelidikan <i>Master of Finance by Research</i>	-	-	2	-	2
10 Sarjana Kewangan Islam secara Kerja Kursus <i>Master of Islamic Finance by Coursework</i>	-	-	1	5	6
11 Sarjana Kewangan Islam secara Penyelidikan <i>Master of Islamic Finance by Research</i>	-	-	-	1	1
12 Sarjana Logistik secara Kerja Kursus <i>Master of Logistics by Coursework</i>	-	-	6	1	7
13 Sarjana Pengurusan secara Kerja Kursus <i>Master of Management by Coursework</i>	-	-	15	27	42
14 Sarjana Pengurusan secara Penyelidikan <i>Master of Management by Research</i>	-	-	1	-	1
15 Sarjana Dasar Awam secara Kerja Kursus <i>Master of Public Policy (MPP) by Coursework</i>	-	-	-	1	1
16 Sarjana Muda Sastera (Ekonomi) <i>Bachelor of Arts (Economics)</i>	6	4	6	4	10
17 Sarjana Muda Sastera (Dasar Awam dan Pentadbiran) <i>Bachelor of Arts (Public Policy and Administration)</i>	12	20	12	20	32
18 Sarjana Muda Sastera (Perakaunan dan Kewangan) <i>Bachelor of Arts (Accounting and Finance)</i>	4	30	4	30	34
19 Sarjana Muda Perniagaan <i>Bachelor of Business</i>	-	-	117	253	370
20 Sarjana Muda Pentadbiran Perniagaan <i>Bachelor of Business Administration</i>	12	21	12	21	33
Jumlah Total	34	75	221	398	619

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan /Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL FACULTY OF ARTS AND SOCIAL SCIENCES						
1 Doktor Falsafah dalam Kesusasteraan Melayu <i>PhD in Malay Literature</i>	1	1	1	-	-	-
2 Doktor Falsafah dalam Antropologi <i>PhD in Anthropology</i>	2	-	1	-	-	-
3 Doktor Falsafah dalam Linguistik Terapan <i>PhD in Applied linguistic</i>	1	1	1	1	-	-
4 Doktor Falsafah dalam Pengajian Asian <i>PhD in Asian Studies</i>	2	-	-	-	-	-
5 Doktor Falsafah dalam Kesusasteraan Inggeris <i>PhD in English Literature</i>	1	-	-	-	-	-
6 Doktor Falsafah dalam Pengajian Alam Sekitar <i>PhD in Environmental Studies</i>	1	-	-	-	-	-
7 Doktor Falsafah dalam Geografi <i>PhD in Geography</i>	-	-	1	-	-	-
8 Doktor Falsafah dalam Sejarah <i>PhD in History</i>	1	-	-	-	-	-
9 Doktor Falsafah dalam Bahasa Melayu dan Linguistik <i>PhD in Malay Language & Linguistic</i>	-	2	1	2	1	-
10 Doktor Falsafah dalam Sosiologi <i>PhD in Sociology</i>	-	-	2	-	-	-
11 Sarjana Sastera dalam Pengajian Asia Tenggara secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Southeast Asia Studies by Research</i>	2	1	-	-	-	-
12 Sarjana secara Penyelidikan <i>Master by Research</i>	4	4	-	-	-	-
13 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Literature by Research</i>	-	-	-	1	-	-
14 Sarjana Sastera (Antropologi) secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Anthropology by Research</i>	-	1	-	3	1	-
15 Sarjana Sastera Seni Lukis secara Penyelidikan <i>Master of Arts (Art) by Research</i>	2	-	-	3	-	-
16 Sarjana Sastera (Bahasa Inggeris dan Linguistik) secara Kerja Kursus <i>Master of Arts (English Language and Linguistics) by Coursework</i>	2	3	-	-	-	-
17 Sarjana Sastera (Pengajian Alam Sekitar) secara Penyelidikan <i>Master of Arts (Environmental Studies) by Research</i>	3	1	-	-	-	-

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

Nota : Jumlah keseluruhan rujuk ke muka surat 205

Note : Overall total refer to page 205

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL FACULTY OF ARTS AND SOCIAL SCIENCES					
1 Doktor Falsafah dalam Kesusasteraan Melayu <i>PhD in Malay Literature</i>	-	-	2	1	3
2 Doktor Falsafah dalam Antropologi <i>PhD in Anthropology</i>	-	-	3	-	3
3 Doktor Falsafah dalam Linguistik Terapan <i>PhD in Applied linguistic</i>	-	-	2	2	4
4 Doktor Falsafah dalam Pengajian Asian <i>PhD in Asian Studies</i>	-	-	2	-	2
5 Doktor Falsafah dalam Kesusasteraan Inggeris <i>PhD in English Literature</i>	-	-	1	-	1
6 Doktor Falsafah dalam Pengajian Alam Sekitar <i>PhD in Environmental Studies</i>	-	-	1	-	1
7 Doktor Falsafah dalam Geografi <i>PhD in Geography</i>	-	-	1	-	1
8 Doktor Falsafah dalam Sejarah <i>PhD in History</i>	-	-	1	-	1
9 Doktor Falsafah dalam Bahasa Melayu dan Linguistik <i>PhD in Malay Language & Linguistic</i>	-	-	2	4	6
10 Doktor Falsafah dalam Sosiologi <i>PhD in Sociology</i>	-	-	2	-	2
11 Sarjana Sastera dalam Pengajian Asia Tenggara secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Southeast Asia Studies by Research</i>	-	-	2	1	3
12 Sarjana secara Penyelidikan <i>Master by Research</i>	-	-	4	4	8
13 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Literature by Research</i>	-	-	-	1	1
14 Sarjana Sastera (Antropologi) secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Anthropology by Research</i>	-	-	1	4	5
15 Sarjana Sastera Seni Lukis secara Penyelidikan <i>Master of Arts (Art) by Research</i>	-	-	2	3	5
16 Sarjana Sastera (Bahasa Inggeris dan Linguistik) secara Kerja Kursus <i>Master of Arts (English Language and Linguistics) by Coursework</i>	-	-	2	3	5
17 Sarjana Sastera (Pengajian Alam Sekitar) secara Penyelidikan <i>Master of Arts (Environmental Studies) by Research</i>	-	-	3	1	4

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

Nota : Jumlah keseluruhan rujuk ke muka surat 206
Note : Overall total refer to page 206

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL FACULTY OF ARTS AND SOCIAL SCIENCES						
18 Sarjana Sastera dalam Ilmu Alam secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Geography by Research</i>	1	-	-	-	-	-
19 Sarjana Sastera dalam Sejarah secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in History by Coursework</i>	5	9	1	6	-	-
20 Sarjana Sastera dalam Sejarah secara Penyelidikan <i>Master of Arts in History by Research</i>	-	3	-	2	-	-
21 Sarjana Sastera (Bahasa Melayu dan Linguistik) secara Kerja Kursus <i>Master of Arts (Malay Language and Linguistics) by Coursework</i>	2	17	6	16	-	-
22 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in Malay Literature by Coursework</i>	14	23	2	6	-	-
23 Sarjana Sastera (Media Baru) secara Kerja Kursus <i>Master of Arts (New Media) by Coursework</i>	2	4	-	-	-	-
24 Sarjana Sastera (Komunikasi Profesional dan Media) secara Penyelidikan <i>Master of Arts (Professional Communication & The Media) by Research</i>	-	1	-	-	-	-
25 Sarjana Sastera (Sosiologi) secara Penyelidikan <i>Master of Arts (Sociology) by Research</i>	-	1	-	-	-	-
26 Sarjana Sastera (Pengajian Asia Tenggara) secara Kerja Kursus <i>Master of Arts (South-East Asian Studies) by Coursework</i>	-	1	1	2	-	-
27 Sarjana Sastera Bahasa Inggeris dan Linguistik secara Penyelidikan <i>Master of Arts in English Language and Linguistics by Research</i>	-	-	-	1	-	-
28 Sarjana Sastera dalam Sejarah secara Penyelidikan <i>Master of Arts in History by Research</i>	-	-	-	1	-	-
29 Sarjana Sastera dalam Bahasa Melayu dan Linguistik secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Language and Linguistic by Research</i>	-	-	1	1	-	-
30 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Literature by Research</i>	3	1	-	2	-	-
31 Sarjana Sastera dalam Bahasa Melayu & Linguistik secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Language and Linguistic by Research</i>	-	-	1	-	-	-
32 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Literature by Research</i>	-	-	1	-	-	-
33 Sarjana Muda Sastera Program <i>Bachelor of Arts Programme</i>	-	-	-	-	1	5
34 Sarjana Muda Sastera <i>Bachelor of Arts</i>	72	174	101	232	91	182
35 Tidak Mengikuti Sebarang Ijazah <i>Non-Graduating Programme</i>	1	6	-	-	-	-
Jumlah <i>Total</i>	122	254	121	279	94	187

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL FACULTY OF ARTS AND SOCIAL SCIENCES					
18 Sarjana Sastera dalam Ilmu Alam secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Geography by Research</i>	-	-	1	-	1
19 Sarjana Sastera dalam Sejarah secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in History by Coursework</i>	-	-	6	15	21
20 Sarjana Sastera dalam Sejarah secara Penyelidikan <i>Master of Arts in History by Research</i>	-	-	-	5	5
21 Sarjana Sastera (Bahasa Melayu dan Linguistik) secara Kerja Kursus <i>Master of Arts (Malay Language and Linguistics) by Coursework</i>	-	-	8	33	41
22 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Kerja Kursus <i>Master of Arts in Malay Literature by Coursework</i>	-	-	16	29	45
23 Sarjana Sastera (Media Baru) secara Kerja Kursus <i>Master of Arts (New Media) by Coursework</i>	-	-	2	4	6
24 Sarjana Sastera (Komunikasi Profesional dan Media) secara Penyelidikan <i>Master of Arts (Professional Communication & The Media) by Research</i>	-	-	-	1	1
25 Sarjana Sastera (Sosiologi) secara Penyelidikan <i>Master of Arts (Sociology) by Research</i>	-	-	-	1	1
26 Sarjana Sastera (Pengajian Asia Tenggara) secara Kerja Kursus <i>Master of Arts (South-East Asian Studies) by Coursework</i>	-	-	1	3	4
27 Sarjana Sastera Bahasa Inggeris dan Linguistik secara Penyelidikan <i>Master of Arts in English Language and Linguistics by Research</i>	-	-	-	1	1
28 Sarjana Sastera dalam Sejarah secara Penyelidikan <i>Master of Arts in History by Research</i>	-	-	-	1	1
29 Sarjana Sastera dalam Bahasa Melayu dan Linguistik secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Language and Linguistic by Research</i>	-	-	1	1	2
30 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Literature by Research</i>	-	-	3	3	6
31 Sarjana Sastera dalam Bahasa Melayu & Linguistik secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Language and Linguistic by Research</i>	-	-	1	-	1
32 Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Penyelidikan <i>Master of Arts in Malay Literature by Research</i>	-	-	1	-	1
33 Sarjana Muda Sastera Program <i>Bachelor of Arts Programme</i>	50	147	51	152	203
34 Sarjana Muda Sastera <i>Bachelor of Arts</i>	-	-	264	588	852
35 Tidak Mengikuti Sebarang Ijazah <i>Non-Graduating Programme</i>	-	-	1	6	7
Jumlah Total	50	147	387	867	1,254

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
FAKULTI SAINS						
FACULTY OF SCIENCE						
1						
Doktor Falsafah dalam Biodiversiti <i>PhD in Biodiversity</i>	-	-	1	-	-	-
2						
Doktor Falsafah dalam Biologi <i>PhD in Biology</i>	2	3	-	1	-	-
3						
Doktor Falsafah dalam Bioteknologi <i>PhD in Biotechnology</i>	-	1	-	-	-	-
4						
Doktor Falsafah dalam Kimia <i>PhD in Chemistry</i>	10	3	-	-	-	-
5						
Doktor Falsafah dalam Sains Komputer <i>PhD in Computer Science</i>	2	-	-	-	-	-
6						
Doktor Falsafah dalam Pengajian Tenaga <i>PhD in Energy Studies</i>	2	1	1	1	-	-
7						
Doktor Falsafah dalam Matematik <i>PhD in Mathematics</i>	2	1	-	1	-	-
8						
Doktor Falsafah dalam Fizik <i>PhD in Physics</i>	3	2	-	1	-	-
9						
Sarjana Sains dalam Fizik Gunaan secara Penyelidikan <i>Master of Science in Applied Physics by Research</i>	-	-	1	-	-	-
10						
Sarjana Sains dalam Pengajian Tenaga secara Kerja Kursus <i>Master of Science in Energy Studies by Coursework</i>	3	4	5	1	-	-
11						
Sarjana Sains dalam Matematik secara Penyelidikan <i>Master of Science in Mathematics by Research</i>	-	-	-	1	-	-
12						
Sarjana Sains dalam Fizik secara Penyelidikan <i>Master of Science in Physics by Research</i>	1	2	-	-	-	-
13						
Sarjana Sains secara Penyelidikan <i>Master of Science by Research</i>	3	1	-	-	-	-
14						
Sarjana Sains dalam Biologi secara Penyelidikan <i>Master of Science in Biology by Research</i>	3	2	1	3	-	1

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

Nota : Jumlah keseluruhan rujuk ke muka surat 209

Note : Overall total refer to page 209

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female		
FAKULTI SAINS FACULTY OF SCIENCE						
1	Doktor Falsafah dalam Biodiversiti <i>PhD in Biodiversity</i>	-	-	1	-	1
2	Doktor Falsafah dalam Biologi <i>PhD in Biology</i>	-	-	2	4	6
3	Doktor Falsafah dalam Bioteknologi <i>PhD in Biotechnology</i>	-	-	-	1	1
4	Doktor Falsafah dalam Kimia <i>PhD in Chemistry</i>	-	-	10	3	13
5	Doktor Falsafah dalam Sains Komputer <i>PhD in Computer Science</i>	-	-	2	-	2
6	Doktor Falsafah dalam Pengajian Tenaga <i>PhD in Energy Studies</i>	-	-	3	2	5
7	Doktor Falsafah dalam Matematik <i>PhD in Mathematics</i>	-	-	2	2	4
8	Doktor Falsafah dalam Fizik <i>PhD in Physics</i>	-	-	3	3	6
9	Sarjana Sains dalam Fizik Gunaan secara Penyelidikan <i>Master of Science in Applied Physics by Research</i>	-	-	1	-	1
10	Sarjana Sains dalam Pengajian Tenaga secara Kerja Kursus <i>Master of Science in Energy Studies by Coursework</i>	-	-	8	5	13
11	Sarjana Sains dalam Matematik secara Penyelidikan <i>Master of Science in Mathematics by Research</i>	-	-	-	1	1
12	Sarjana Sains dalam Fizik secara Penyelidikan <i>Master of Science in Physics by Research</i>	-	-	1	2	3
13	Sarjana Sains secara Penyelidikan <i>Master of Science by Research</i>	-	-	3	1	4
14	Sarjana Sains dalam Biologi secara Penyelidikan <i>Master of Science in Biology by Research</i>	-	-	4	6	10

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

Nota : Jumlah keseluruhan rujuk ke muka surat 210

Note : Overall total refer to page 210

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year	Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
		Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
FAKULTI SAINS FACULTY OF SCIENCE							
15	Sarjana Sains dalam Kimia secara Penyelidikan <i>Master of Science in Chemistry by Research</i>	2	2	4	2	-	-
16	Sarjana Sains dalam Sains Komputer secara Penyelidikan <i>Master of Science in Computer Science by Research</i>	1	-	1	-	-	-
17	Sarjana Sains dalam Sains Tanaman secara Kerja Kursus <i>Master of Science in Crop Science by Coursework</i>	1	1	-	-	-	-
18	Sarjana Sains dalam Pengajian Tenaga secara Penyelidikan <i>Master of Science in Energy Studies by Research</i>	2	1	1	-	-	-
19	Sarjana Sains dalam Matematik secara Penyelidikan <i>Master of Science in Mathematics by Research</i>	2	-	1	1	-	-
20	Sarjana Sains dalam Geosains Petroleum secara Penyelidikan <i>Master of Science in Petroleum Geoscience by Research</i>	-	-	1	1	-	-
21	Sarjana Sains dalam Media Baru dan Pengkomputeran <i>Master of Science in Computing and New Media</i>	8	3	-	-	-	-
22	Sarjana Muda Sains dalam Fizik Gunaan <i>Bachelor of Science in Applied Physics</i>	-	-	-	-	-	-
23	Sarjana Muda Sains dalam Sains Biologi <i>Bachelor of Science in Biological Science</i>	-	-	-	-	-	-
24	Sarjana Muda Sains dalam Ilmu Kimia <i>Bachelor of Science in Chemistry</i>	-	-	-	-	-	-
25	Sarjana Muda Sains dalam Sains Komputer <i>Bachelor of Science in Computer Science</i>	-	-	-	-	-	-
26	Sarjana Muda Sains dalam Matematik <i>Bachelor of Science in Mathematics</i>	-	-	-	-	-	-
27	Sarjana Muda Sains <i>Bachelor of Science</i>	53	98	62	112	28	59
Jumlah Total		100	125	79	125	28	60

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
FAKULTI SAINS FACULTY OF SCIENCE					
15 Sarjana Sains dalam Kimia secara Penyelidikan <i>Master of Science in Chemistry by Research</i>	-	-	6	4	10
16 Sarjana Sains dalam Sains Komputer secara Penyelidikan <i>Master of Science in Computer Science by Research</i>	-	-	2	-	2
17 Sarjana Sains dalam Sains Tanaman secara Kerja Kursus <i>Master of Science in Crop Science by Coursework</i>	-	-	1	1	2
18 Sarjana Sains dalam Pengajian Tenaga secara Penyelidikan <i>Master of Science in Energy Studies by Research</i>	-	-	3	1	4
19 Sarjana Sains dalam Matematik secara Penyelidikan <i>Master of Science in Mathematics by Research</i>	-	-	3	1	4
20 Sarjana Sains dalam Geosains Petroleum secara Penyelidikan <i>Master of Science in Petroleum Geoscience by Research</i>	-	-	1	1	2
21 Sarjana Sains dalam Media Baru dan Pengkomputeran <i>Master of Science in Computing and New Media</i>	-	-	8	3	11
22 Sarjana Muda Sains dalam Fizik Gunaan <i>Bachelor of Science in Applied Physics</i>	6	1	6	1	7
23 Sarjana Muda Sains dalam Sains Biologi <i>Bachelor of Science in Biological Science</i>	3	5	3	5	8
24 Sarjana Muda Sains dalam Ilmu Kimia <i>Bachelor of Science in Chemistry</i>	4	8	4	8	12
25 Sarjana Muda Sains dalam Sains Komputer <i>Bachelor of Science in Computer Science</i>	6	7	6	7	13
26 Sarjana Muda Sains dalam Matematik <i>Bachelor of Science in Mathematics</i>	10	19	10	19	29
27 Sarjana Muda Sains <i>Bachelor of Science</i>	-	-	143	269	412
Jumlah <i>Total</i>	29	40	236	350	586

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
	INSTITUT SAINS KESIHATAN PAPRSB PAPRSB INSTITUTE OF HEALTH SCIENCES					
1 Doktor Falsafah dalam Makmal Perubatan <i>PhD in Laboratory Medicine</i>	-	-	-	1	-	-
2 Sarjana Sains dalam Penjagaan Kesihatan Asas secara Kerja Kursus <i>Master of Science in Primary Health Care by Coursework</i>	-	-	2	3	-	-
3 Sarjana Sains dalam Penjagaan Kesihatan Asas secara Kerja Kursus dan Disertasi <i>Master of Science in Primary Health Care by Coursework and Dissertation</i>	-	-	4	2	-	-
4 Sarjana Sains dalam Perubatan secara Penyelidikan <i>Master of Health Science in Medicine by Research</i>	-	-	1	2	-	-
5 Sarjana Kesihatan Awam secara Kerja Kursus <i>Master of Public Health by Coursework</i>	3	4	-	4	-	-
6 Sarjana Sains Kesihatan secara Penyelidikan <i>Master of Health Sciences by Research</i>	-	-	1	1	-	-
7 Sarjana Muda Sains Kesihatan <i>Bachelor of Health Science</i>	15	32	13	25	18	37
8 Sarjana Muda Sains Kesihatan (Biomedikal Sains) <i>Bachelor of Health Science (Biomedical Sciences)</i>	-	-	-	-	-	-
9 Diploma Lanjutan dalam Kejururawatan Kesihatan Masyarakat <i>Advance Diploma in Community Health Nursing</i>	-	3	-	-	-	-
10 Diploma Sains Kesihatan (Perbidanan) <i>Diploma in Health Science (Midwifery)</i>	-	6	-	6	-	8
11 Diploma Sains Kesihatan (Kejururawatan/Paramedik) <i>Diploma in Health Science (Nursing/Paramedic)</i>	13	24	-	-	11	30
12 Diploma Perbidanan <i>Diploma in Midwifery</i>	-	-	-	-	-	3
13 Diploma Kejururawatan <i>Diploma in Nursing</i>	-	-	-	-	13	47
Jumlah <i>Total</i>	31	69	21	44	42	125

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
INSTITUT SAINS KESIHATAN PAPRSB PAPRSB INSTITUTE OF HEALTH SCIENCES					
1 Doktor Falsafah dalam Makmal Perubatan <i>PhD in Laboratory Medicine</i>	-	-	-	1	1
2 Sarjana Sains dalam Penjagaan Kesihatan Asas secara Kerja Kursus <i>Master of Science in Primary Health Care by Coursework</i>	1	-	3	3	6
3 Sarjana Sains dalam Penjagaan Kesihatan Asas secara Kerja Kursus dan Disertasi <i>Master of Science in Primary Health Care by Coursework and Dissertation</i>	-	-	4	2	6
4 Sarjana Sains dalam Perubatan secara Penyelidikan <i>Master of Health Science in Medicine by Research</i>	-	-	1	2	3
5 Sarjana Kesihatan Awam secara Kerja Kursus <i>Master of Public Health by Coursework</i>	-	-	3	8	11
6 Sarjana Sains Kesihatan secara Penyelidikan <i>Master of Health Sciences by Research</i>	-	-	1	1	2
7 Sarjana Muda Sains Kesihatan <i>Bachelor of Health Science</i>	-	-	46	94	140
8 Sarjana Muda Sains Kesihatan (Biomedikal Sains) <i>Bachelor of Health Science (Biomedical Sciences)</i>	-	5	-	5	5
9 Diploma Lanjutan dalam Kejururawatan Kesihatan Masyarakat <i>Advance Diploma in Community Health Nursing</i>	-	-	-	3	3
10 Diploma Sains Kesihatan (Perbidanan) <i>Diploma in Health Science (Midwifery)</i>	-	-	-	20	20
11 Diploma Sains Kesihatan (Kejururawatan/Paramedik) <i>Diploma in Health Science (Nursing/Paramedic)</i>	-	-	24	54	78
12 Diploma Perbidanan <i>Diploma in Midwifery</i>	-	-	-	3	3
13 Diploma Kejururawatan <i>Diploma in Nursing</i>	-	-	13	47	60
Jumlah Total	1	5	95	243	338

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan /Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
AKADEMI PENGAJIAN BRUNEI ACADEMY OF BRUNEI STUDIES						
1 Doktor Falsafah dalam Pengajian Brunei <i>PhD in Brunei Studies</i>	1	-	3	-	-	-
2 Sarjana dalam Pengajian Brunei secara Penyelidikan <i>MA in Brunei Studies by Research</i>	3	5	5	14	-	-
3 Sarjana Muda Sastera dalam Pengajian Brunei <i>B.A. Major in Brunei Studies</i>	-	-	-	-	1	1
4 Sarjana Muda Sastera <i>Bachelor of Arts</i>	2	4	6	23	8	25
Jumlah <i>Total</i>	6	9	14	37	9	26
PUSAT PENDIDIKAN LANJUTAN CONTINUING EDUCATION CENTRE						
1 Program Universiti Bridging <i>University Bridging Programme</i>	71	116	2	3	-	-
Jumlah <i>Total</i>	71	116	2	3	-	-
PUSAT PENGAJIAN ISLAM SOAS SOAS CENTRE FOR ISLAMIC STUDIES						
1 Program Universiti Bridging <i>University Bridging Programme</i>	11	3	-	-	-	-
Jumlah <i>Total</i>	11	3	-	-	-	-

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan /Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.9 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
BRUNEI DARUSSALAM 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
AKADEMI PENGAJIAN BRUNEI ACADEMY OF BRUNEI STUDIES					
1 Doktor Falsafah dalam Pengajian Brunei <i>PhD in Brunei Studies</i>	-	-	4	-	4
2 Sarjana dalam Pengajian Brunei secara Penyelidikan <i>MA in Brunei Studies by Research</i>	-	-	8	19	27
3 Sarjana Muda Sastera dalam Pengajian Brunei <i>B.A. Major in Brunei Studies</i>	26	70	27	71	98
4 Sarjana Muda Sastera <i>Bachelor of Arts</i>	-	-	16	52	68
Jumlah Total	26	70	55	142	197
PUSAT PENDIDIKAN LANJUTAN CONTINUING EDUCATION CENTRE					
1 Program Universiti <i>Bridging University Bridging Programme</i>	-	-	73	119	192
Jumlah Total	-	-	73	119	192
PUSAT PENGAJIAN ISLAM SOAS SOAS CENTRE FOR ISLAMIC STUDIES					
1 Program Universiti <i>Bridging University Bridging Programme</i>	-	-	11	3	14
Jumlah Total	-	-	11	3	14

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan /Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.10 SISWAZAH-SISWAZAH DARI UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM MENGIKUT PROGRAM, 2011
GRADUATES FROM UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM BY PROGRAMMES, 2011**

Program <i>Programmes</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH			
DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY			
1 Ijazah Doktor Falsafah dalam Pendidikan <i>PhD in Education</i>	3	1	2
2 Ijazah Doktor Falsafah dalam Sains Biologi <i>PhD in Biological Science</i>	1	-	1
Jumlah <i>Total</i>	4	1	3
SARJANA			
MASTER			
1 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pengurusan Pendidikan (secara Kerja Kursus dan Projek) <i>Master of Education in Educational Management (by Coursework and Project)</i>	3	-	3
2 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Bahasa (secara Kerja Kursus dan Projek) <i>Master of Education in Language Education (by Coursework and Project)</i>	5	1	4
3 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Sains Sosial <i>Master of Education in Social Science Education</i>	3	-	3
4 Ijazah Sarjana Pengajaran <i>Master of Teaching</i>	15	7	8
5 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Sains (secara Kerja Kursus dan Projek) <i>Master of Education in Science Education (by Coursework and Project)</i>	5	2	3
6 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Penqajian Islam (secara Kerja Kursus dan Projek) - Aliran Melayu <i>Master of Education in Islamic Studies (by Coursework and Project) - Malay Medium</i>	9	1	8
7 Ijazah Sarjana Pendidikan dalam Pendidikan Matematik secara Kerja Kursus dan Disertasi <i>Master of Education in Mathematics Education by Coursework and Dissertation</i>	14	4	10
8 Ijazah Sarjana Sastera dalam Penqajian Brunei <i>Master of Arts in Brunei Studies</i>	1	1	-
9 Ijazah Sarjana Dasar Awam <i>Master of Public Policy</i>	8	3	5
10 Ijazah Sarjana Pentadbiran Perniagaan <i>Master of Business Administration</i>	15	6	9
11 Ijazah Sarjana Ekonomi <i>Master of Economics</i>	10	5	5
12 Ijazah Sarjana Pengurusan Alam Sekitar <i>Master of Environmental Management</i>	9	2	7
13 Ijazah Sarjana Perbankan dan Kewangan Islam - Aliran Inggeris <i>Master of Islamic Banking and Finance - English Medium</i>	1	1	-
14 Ijazah Sarjana Sastera dalam Bahasa Melayu dan Linguistik secara Kerja Kursus dan Disertasi <i>Master of Arts in Malay Language and Linguistics by Coursework and Dissertation</i>	38	7	31
15 Ijazah Sarjana Sastera dalam Sejarah secara Kerja Kursus dan Disertasi <i>Master of Arts in History by Coursework and Dissertation</i>	3	-	3
16 Ijazah Sarjana Sastera dalam Kesusasteraan Melayu secara Penyelidikan - Aliran Melayu <i>Master of Arts in Malay Literature by Research - Malay Medium</i>	14	2	12
17 Ijazah Sarjana Sastera (Linguistik Terapan) <i>Master of Arts (Applied Linguistics)</i>	1	-	1
18 Ijazah Sarjana Sastera (Bahasa Melayu dan Linguistik) - Aliran Inggeris <i>Master of Arts (Malay Language and Linguistics) - English Medium</i>	1	-	1
19 Ijazah Sarjana Sains dalam Geosains Petroleum <i>Master of Science in Petroleum Geoscience</i>	2	1	1
20 Ijazah Sarjana Sains dalam Matematik <i>Master of Science in Mathematics</i>	1	-	1
21 Ijazah Sarjana Sains (Penjagaan Kesihatan) <i>Master of Science (Health Care)</i>	5	-	5
Jumlah <i>Total</i>	163	43	120

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

13.10 SISWAZAH-SISWAZAH DARI UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM MENGIKUT PROGRAM, 2011 (Sambungan)
GRADUATES FROM UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM BY PROGRAMMES, 2011 (Continued)

Program <i>Programmes</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
IJAZAH PERTAMA			
FIRST DEGREE			
1 Ijazah Sarjana Muda Sastera dalam Pendidikan Menengah - Aliran Inggeris <i>Bachelor of Arts in Secondary Education - English Medium</i>	81	20	61
2 Ijazah Sarjana Muda Sastera dalam Pendidikan Menengah - Aliran Melayu <i>Bachelor of Arts in Secondary Education - Malay Medium</i>	80	31	49
3 Ijazah Sarjana Muda Sains dalam Pendidikan Menengah <i>Bachelor of Science in Secondary Education</i>	77	22	55
4 Ijazah Sarjana Muda Sastera Pendidikan Rendah - Aliran Inggeris <i>Bachelor of Arts in Primary Education - English Medium</i>	26	4	22
5 Ijazah Sarjana Muda Sastera Pendidikan Rendah - Aliran Melayu <i>Bachelor of Arts in Primary Education - Malay Medium</i>	54	22	32
6 Ijazah Sarjana Muda Pendidikan (Sains Am) <i>Bachelor of Education (General Science)</i>	14	4	10
7 Ijazah Sarjana Muda Pendidikan dalam Pendidikan Rendah - Aliran Melayu/Inggeris <i>Bachelor of Education in Primary Education - Malay/English Medium</i>	78	21	57
8 Ijazah Sarjana Muda Sastera dalam Pengajian Brunei - Aliran Melayu/Inggeris <i>Bachelor of Arts Major in Brunei Studies - Malay/English Medium</i>	34	11	23
9 Ijazah Sarjana Muda Perakaunan dan Kewangan <i>Bachelor of Accounting and Finance</i>	34	13	21
10 Ijazah Sarjana Muda Dasar Awam dan Pentadbiran <i>Bachelor of Public Policy and Administration</i>	21	8	13
11 Ijazah Sarjana Muda Pentadbiran Perniagaan <i>Bachelor of Business Administration</i>	26	8	18
12 Ijazah Sarjana Muda Ekonomi <i>Bachelor of Economics</i>	4	3	1
13 Ijazah Sarjana Muda Sastera (B.A Program) - Aliran Melayu/Inggeris <i>Bachelor of Arts Programme - Malay/English Medium</i>	45	14	31
14 Ijazah Sarjana Muda Sains (Matematik) <i>Bachelor of Science (Mathematics)</i>	11	4	7
15 Ijazah Sarjana Muda Sains (Sains Komputer) <i>Bachelor of Science (Computer Science)</i>	8	1	7
16 Ijazah Sarjana Muda Sains (Ilmu Kimia) <i>Bachelor of Science (Chemistry)</i>	6	4	2
17 Ijazah Sarjana Muda Sains (Fizik Gunaan) <i>Bachelor of Science (Applied Physics)</i>	3	2	1
18 Ijazah Sarjana Muda Sains (Sains Biologi) <i>Bachelor of Science (Biological Science)</i>	18	5	13
19 Ijazah Sarjana Muda Sains Kesihatan <i>Bachelor of Health Science</i>	14	5	9
Jumlah <i>Total</i>	634	202	432

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
 Universiti Brunei Darussalam

13.10 SISWAZAH-SISWAZAH DARI UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM MENGIKUT PROGRAM, 2011 (Sambungan)

GRADUATES FROM UNIVERSITI BRUNEI DARUSSALAM BY PROGRAMMES, 2011 (Continued)

Program <i>Programmes</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
DIPLOMA			
DIPLOMA			
1 Diploma dalam Pendidikan Rendah <i>Diploma in Primary Education</i>	78	23	55
2 Diploma dalam Pendidikan Teknikal <i>Diploma in Technical Education</i>	33	8	25
3 Diploma dalam Pendidikan Fizikal <i>Diploma in Physical Education</i>	18	8	10
4 Diploma Lanjutan Pengkhususan Perbidanan <i>Advance Diploma in Midwifery</i>	4	-	4
5 Diploma Kejururawatan <i>Diploma in Nursing</i>	80	18	62
6 Diploma Kejururawatan (Perbidanan) <i>Diploma in Nursing (Midwifery)</i>	19	-	19
Jumlah <i>Total</i>	232	57	175

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education
Universiti Brunei Darussalam

**13.11 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
ISLAM SULTAN SHARIF ALI 2011
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
ISLAM SULTAN SHARIF ALI 2011**

Tahun Year Program Programmes	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
FAKULTI SYARIAH DAN UNDANG-UNDANG FACULTY OF SYARIAH AND LAW						
1 PhD Syariah <i>PhD in Syariah</i>	2	-	3	-	-	1
2 Sarjana Syariah <i>Master of Syariah</i>	8	9	4	22	2	5
3 Sarjana Muda Undang-Undang/Undang-Undang Syariah <i>Bachelor of Law/Syariah Law</i>	4	7	-	-	4	5
4 Sarjana Muda Syariah (Fiqh dan Usul) <i>Bachelor of Syariah (Fiqh and Usul)</i>	4	8	2	4	7	10
5 Sarjana Muda Syariah (Fiqh dan Qadha) <i>Bachelor of Syariah (Fiqh and Qadha)</i>	9	3	6	12	18	6
Jumlah <i>Total</i>	27	27	15	38	31	27
FAKULTI USULUDDIN FACULTY OF USULUDDIN						
1 Sarjana Usuluddin <i>Master of Usuluddin</i>	-	6	3	4	-	5
2 Sarjana Muda Usuluddin (Tafsir dan Hadith) <i>Bachelor of Usuluddin (Tafsir and Hadith)</i>	3	3	-	9	9	11
3 Sarjana Muda Usuluddin (Aqidah dan Dakwah) <i>Bachelor of Usuluddin (Aqidah and Dakwah)</i>	5	4	1	16	3	3
Jumlah <i>Total</i>	8	13	4	29	12	19
FAKULTI BAHASA ARAB DAN SEJARAH ISLAM FACULTY OF ARABIC LANGUAGE AND ISLAMIC HISTORY						
1 PhD dalam Bahasa Arab <i>PhD in Arabic Language</i>	-	-	4	-	-	1
2 Sarjana Bahasa Arab (Secara Kerja Kursus dan Disertasi) <i>Master of Arabic Language (By Coursework and Dissertation)</i>	3	9	5	6	2	9
3 Sarjana Muda Bahasa Arab <i>Bachelor of Arabic Language</i>	-	4	-	3	1	6
4 Sarjana Muda Sejarah dan Tamadun Islam <i>Bachelor of History and Islamic Civilization</i>	-	-	-	-	2	3
Jumlah <i>Total</i>	3	13	9	9	5	19
FAKULTI PERNIAGAAN DAN SAINS PENGURUSAN FACULTY OF BUSINESS AND SCIENCE MANAGEMENT						
1 Sarjana Perbankan Islam dan Kewangan secara Penyelidikan <i>Master of Islamic Banking and Finance by Research</i>	-	2	1	3	-	-
2 Sarjana Muda Sains (Kewangan Islam) <i>Bachelor of Science (Islamic Finance)</i>	1	1	3	7	4	8
3 Sarjana Muda Sains (Pengurusan Perniagaan) <i>Bachelor of Science (Business Management)</i>	1	4	1	7	3	4
Jumlah <i>Total</i>	2	7	5	17	7	12

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education

**13.11 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN PROGRAM DI UNIVERSITI
ISLAM SULTAN SHARIF ALI 2011 (Sambungan)
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND PROGRAMMES IN UNIVERSITI
ISLAM SULTAN SHARIF ALI 2011 (Continued)**

Tahun Year Program Programmes	Tahun IV Year IV		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
FAKULTI SYARIAH DAN UNDANG-UNDANG FACULTY OF SYARIAH AND LAW					
1 PhD Syariah <i>PhD in Syariah</i>	-	-	5	1	6
2 Sarjana Syariah <i>Master of Syariah</i>	-	-	14	36	50
3 Sarjana Muda Undang-Undang/Undang-Undang Syariah <i>Bachelor of Law/Syariah Law</i>	3	6	11	18	29
4 Sarjana Muda Syariah (Fiqh dan Usul) <i>Bachelor of Syariah (Fiqh and Usul)</i>	13	8	26	30	56
5 Sarjana Muda Syariah (Fiqh dan Qadha) <i>Bachelor of Syariah (Fiqh and Qadha)</i>	12	11	45	32	77
Jumlah Total	28	25	101	117	218
FAKULTI USULUDDIN FACULTY OF USULUDDIN					
1 Sarjana Usuluddin <i>Master of Usuluddin</i>	-	7	3	22	25
2 Sarjana Muda Usuluddin (Tafsir dan Hadith) <i>Bachelor of Usuluddin (Tafsir and Hadith)</i>	1	7	13	30	43
3 Sarjana Muda Usuluddin (Aqidah dan Dakwah) <i>Bachelor of Usuluddin (Aqidah and Dakwah)</i>	-	-	9	23	32
Jumlah Total	1	14	25	75	100
FAKULTI BAHASA ARAB DAN SEJARAH ISLAM FACULTY OF ARABIC LANGUAGE AND ISLAMIC HISTORY					
1 PhD dalam Bahasa Arab <i>PhD in Arabic Language</i>	-	-	4	1	5
2 Sarjana Bahasa Arab (Secara Kerja Kursus dan Disertasi) <i>Master of Arabic Language (By Coursework and Dissertation)</i>	-	-	10	24	34
3 Sarjana Muda Bahasa Arab <i>Bachelor of Arabic Language</i>	3	9	4	22	26
4 Sarjana Muda Sejarah dan Tamadun Islam <i>Bachelor of History and Islamic Civilization</i>	9	4	11	7	18
Jumlah Total	12	13	29	54	83
FAKULTI PERNIAGAAN DAN SAINS PENGURUSAN FACULTY OF BUSINESS AND SCIENCE MANAGEMENT					
1 Sarjana Perbankan Islam dan Kewangan secara Penyelidikan <i>Master of Islamic Banking and Finance by Research</i>	-	-	1	5	6
2 Sarjana Muda Sains (Kewangan Islam) <i>Bachelor of Science (Islamic Finance)</i>	7	8	15	24	39
3 Sarjana Muda Sains (Pengurusan Perniagaan) <i>Bachelor of Science (Business Management)</i>	-	-	5	15	20
Jumlah Total	7	8	21	44	65

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan / Ministry of Education

**13.12 SISWAZAH-SISWAZAH DARI UNIVERSITI ISLAM SULTAN SHARIF ALI
MENGIKUT PROGRAM, 2011**

**GRADUATES FROM UNIVERSITI ISLAM SULTAN SHARIF ALI
BY PROGRAMMES, 2011**

Program <i>Programmes</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH			
DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY			
1 Ph.D Syariah <i>Ph.D Syariah</i>	1	1	-
Jumlah <i>Total</i>	1	1	-
SARJANA			
MASTER			
1 Ijazah Sarjana Syariah <i>Master of Syariah</i>	25	10	15
2 Ijazah Sarjana Usuluddin <i>Master of Usuluddin</i>	13	5	8
3 Ijazah Sarjana Bahasa Arab <i>Master of Arabic Language</i>	12	1	11
Jumlah <i>Total</i>	50	16	34
IZAJAH PERTAMA			
FIRST DEGREE			
1 Ijazah Sarjana Muda Syariah (Fiqh & Kehakiman) <i>Bachelor of Syariah (Fiqh & Judiciary)</i>	34	18	16
2 Ijazah Sarjana Muda Usuluddin <i>Bachelor of Usuluddin</i>	26	11	15
3 Ijazah Sarjana Muda Bahasa Arab <i>Bachelor of Arabic Language</i>	6	-	6
4 Ijazah Sarjana Muda Sains Dalam Kewangan Islam <i>Bachelor of Science Islamic Finance</i>	9	2	7
Jumlah <i>Total</i>	75	31	44
DIPLOMA & SIJIL LEPASAN IJAZAH/DIPLOMA			
POSTGRADUATE DIPLOMA & CERTIFICATE/DIPLOMA			
1 Diploma Lepas Ijazah Syariah <i>Postgraduate Diploma in Syariah</i>	2	1	1
2 Diploma Lepas Ijazah Usuluddin <i>Postgraduate Diploma in Usuluddin</i>	2	2	-
3 Diploma Lepas Ijazah Bahasa Arab <i>Postgraduate Diploma in Arabic Language</i>	1	-	1
4 Diploma Perundangan Islam dan Guaman Syar'i <i>Diploma of Islamic Law and Practice</i>	18	10	8
Jumlah <i>Total</i>	23	13	10

Sumber/Source : Kementerian Pendidikan /Ministry of Education

**13.13 PENDAFTARAN MENGIKUT UMUR DAN TAHUN PENGAJIAN DI INSTITUT
TEKNOLOGI BRUNEI (UNTUK KURSUS HND) BAGI 2011
ENROLMENT BY AGE AND YEAR OF STUDY IN THE INSTITUT TEKNOLOGI
BRUNEI (FOR HND COURSE) FOR 2011**

Umur Dalam Bulan Ogos	Tahun I <i>Year I</i>		Tahun II <i>Year II</i>		Tahun III <i>Year III</i>		Jumlah <i>Total</i>		Jumlah <i>Total</i>
	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	
20 dan Kebawah <i>20 and Below</i>	76	99	13	23	1	-	90	122	212
20	40	60	66	88	9	13	115	161	276
21	38	32	43	42	64	84	145	158	303
22	23	19	20	28	35	58	78	105	183
23	14	12	21	11	28	23	63	46	109
24	8	4	13	4	16	13	37	21	58
25 dan Keatas <i>25 and Above</i>	12	13	14	12	29	17	55	42	97
Jumlah <i>Total</i>	211	239	190	208	182	208	583	655	1,238

**13.14 PENDAFTARAN MENGIKUT UMUR DAN TAHUN PENGAJIAN DI INSTITUT
TEKNOLOGI BRUNEI (UNTUK IJAZAH - PROGRAM KEMBAR) BAGI 2011
ENROLMENT BY AGE AND YEAR OF STUDY IN THE INSTITUT TEKNOLOGI
BRUNEI (FOR DEGREE - TWINING PROGRAMME) FOR 2011**

Umur Dalam Bulan Ogos	Tahun I <i>Year I</i>		Tahun II <i>Year II</i>		Jumlah <i>Total</i>		Jumlah <i>Total</i>
	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	
20 dan Kebawah <i>20 and Below</i>	6	6	-	-	6	6	12
20	9	5	-	-	9	5	14
21	13	19	5	4	18	23	41
22	-	-	-	-	-	-	-
23	-	-	-	-	-	-	-
24	-	-	-	-	-	-	-
25 dan Keatas <i>25 and Above</i>	-	-	-	-	-	-	-
Jumlah <i>Total</i>	28	30	5	4	33	34	67

Sumber/Source : Institut Teknologi Brunei

13.15 PENDAFTARAN MENGIKUT TAHUN PENGAJIAN DAN KURSUS DI INSTITUT TEKNOLOGI BRUNEI 2011
ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND COURSES IN THE INSTITUT TEKNOLOGI BRUNEI 2011

Tahun Year Kursus Courses	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
HND Sistem Maklumat <i>HND Information System</i>	11	27	9	20	9	11	29	58	87
HND Pengajian Komputer <i>HND Computing</i>	21	15	15	18	13	22	49	55	104
HND Perdagangan ⁽¹⁾ <i>HND in Business</i>	39	80	29	74	28	68	96	222	318
HND Kejuruteraan Janakuasa Elektrik dan Kawalan <i>HND in Electrical Power and Control Engineering</i>	29	11	20	11	21	8	70	30	100
HND Kejuruteraan Komunikasi dan Sistem Komputer <i>HND in Communications and Computer System Engineering</i>	23	12	23	10	16	13	62	35	97
HND Kejuruteraan Awam <i>HND Civil Engineering</i>	14	24	25	19	25	26	64	69	133
HND Kejuruteraan Mekanikal <i>HND Mechanical Engineering</i>	40	24	32	22	33	16	105	62	167
HND Pengurusan Kejuruteraan Pembinaan <i>HND Construction Engineering Management</i>	-	-	-	1	5	15	5	16	21
HND Pengurusan Pembinaan dan Ukur Bahan <i>HND in Construction Management and Quantity Surveying</i>	8	12	9	9	-	-	17	21	38
HND Kejuruteraan Rangkaian <i>HND Network Engineering</i>	14	6	10	6	12	5	36	17	53
HND Perkembangan Internet dan Multimedia <i>HND in Internet and Multimedia Development</i>	12	28	18	18	20	24	50	70	120
Jumlah Total	211	239	190	208	182	208	583	655	1,238

Sumber/Source : Institut Teknologi Brunei

Nota : HND = Diploma Tinggi Kebangsaan

Note : = Higher National Diploma

: (1) HND Perdagangan termasuk (Kewangan, Pemasaran, Pengurusan dan Perakaunan)
HND in Business included (Finance, Marketing, Management and Accounting)

**13.16 SISWAZAH-SISWAZAH DARI INSTITUT TEKNOLOGI BRUNEI MENGIKUT KURSUS
GRADUATES FROM INSTITUT TEKNOLOGI BRUNEI BY COURSES**

Kursus <i>Courses</i>	2010			2011		
	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
HND Pengajian Sistem Maklumat <i>HND Information System</i>	29	13	16	18	9	9
HND Pengajian Komputer <i>HND Computing</i>	37	12	25	36	13	23
HND Perkembangan Internet dan Multimedia <i>HND Internet and Multimedia Development</i>	20	10	10	44	20	24
HND Perdagangan ⁽¹⁾ <i>HND in Business</i>	91	34	57	96	27	69
HND Kejuruteraan Awam <i>HND Civil Engineering</i>	37	19	18	48	26	22
HND Perhubungan dan Sistem Kejuruteraan Komputer <i>HND Communications and Computer System Engineering</i>	30	19	11	27	13	14
HND Janakuasa Elektrik dan Kejuruteraan Perkhidmatan Bangunan <i>HND Electrical Power and Building Services Engineering</i>	21	16	5	28	20	8
HND Kejuruteraan Mekanikal <i>HND Mechanical Engineering</i>	34	14	20	49	33	16
HND Kejuruteraan Rangkaian <i>HND Network Engineering</i>	20	14	6	17	12	5
HND Pengurusan Kejuruteraan Pembinaan <i>HND in Construction Engineering and Management</i>	10	6	4	19	5	14
Jumlah HND <i>Total HND</i>	329	157	172	382	178	204

Sumber/Source : Institut Teknologi Brunei

Nota : (1) HND Perdagangan termasuk (Kewangan, Pemasaran, Pengurusan dan Perakaunan)

Note : *HND in Business included (Finance, Marketing, Management and Accounting)*

**13.17 PENDAFTARAN BAGI KURSUS-KURSUS TEKNIKAL DAN VOKASIONAL MENGIKUT
TAHUN PENGAJIAN DAN UMUR, 2011
TECHNICAL AND VOCATIONAL ENROLMENT BY YEAR OF STUDY AND AGE, 2011**

Umur Dalam Bulan Ogos Age In August	Tahun I Year I		Tahun II Year II		Tahun III Year III		Jumlah Total		Jumlah Total
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female	
16 dan Kebawah 16 and Below	13	8	3	1	-	-	16	9	25
17	107	132	18	8	3	3	128	143	271
18	224	262	60	60	12	13	296	335	631
19	265	215	127	132	52	43	444	390	834
20	175	128	130	118	85	78	390	324	714
21	98	68	90	106	91	92	279	266	545
22	43	26	69	58	80	57	192	141	333
23	29	15	24	19	23	35	76	69	145
24	15	11	14	12	12	15	41	38	79
25	12	1	4	5	12	9	28	15	43
26 dan Keatas 26 and Above	29	40	32	21	39	24	100	85	185
Jumlah/Total	1,010	906	571	540	409	369	1,990	1,815	3,805

Sumber : Kementerian Pendidikan
Source : Ministry of Education

Nota : Termasuk Maktab Teknik Sultan Saiful Rijal, Sekolah Vokasional Nakhoda Ragam, Sekolah Vokasional Sultan Bolkihah, Maktab Kejuruteraan Jefri Bolkihah, Sekolah Vokasional Wasan, Sekolah Perdagangan dan Pusat Latihan Mekanik

Note : Including Sultan Saiful Rijal Technical College, Nakhoda Ragam Vocational School, Sultan Bolkihah Vocational School, Jefri Bolkihah Engineering College, Wasan Vocational School, Business School and Mechanical Training Centre

13.18 PERBELANJAAN BERULANG KERAJAAN MENGENAI PENDIDIKAN
GOVERNMENT RECURRENT EXPENDITURE ON EDUCATION

Jenis Perbelanjaan <i>Type Of Expenditure</i>	BND Juta/ <i>Million</i>				
	2007/2008 (Apr 07 - Mac 08)	2008/2009 (Apr 08 - Mac 09)	2009/2010 (Apr 09 - Mac 10)	2010/2011 (Apr 10 - Mac 11)	2011/2012 (Apr 11 - Mac 12)
Gaji Kakitangan <i>Personnel Emolument</i>	356.8	354.8	372.4	422.1	382.5
Perbelanjaan Tahunan Yang Berulang-Ulang <i>Annually Recurrent Expenditure</i>	114.3	123.5	142.5	181.0	167.3
Lain - Lain Bayaran Perbelanjaan Khas <i>Other Charges Special Expenditure</i>	14.3	13.7	9.9	17.8	26.3
Jumlah <i>Total</i>	485.4	492.0	524.8	620.9	576.1

Sumber : Kementerian Pendidikan
Source : Ministry of Education

**13.19 PENDIDIKAN DEWASA : PENDAFTARAN PENUNTUT
ADULT EDUCATION : STUDENT ENROLMENT**

Jenis Kelas dan Program <i>Type Of Classes and Programmes</i>	2011		
	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Jumlah <i>Total</i>
Kelas Akademik (Peringkat 'A', 'O' dan PMB) <i>Academic Classes ('A', 'O' and PMB level)</i>	573	905	1,478
Kelas Bahasa-Bahasa Asing - Bahasa Jepun, Mandarin, Arab, French dan Korean <i>Foreign Language Classes</i> - <i>Japan, Mandarin, Arab, French and Korean languages</i>	113	259	372
Kelas Al-Quran/Taranum/Muqaddam <i>Al-Quran/Taranum/Muqaddam Classes</i>	197	468	665
LCCI-Simpan kira-kira <i>LCCI-Book Keeping</i>	6	27	33
Kelas Teknikal (City & Guild 6165) <i>Technical Classes (City & Guild 6165)</i>	-	-	-
Kelas Bahasa Inggeris (Rendah/Menengah/Percakapan) <i>English Language (Lower/Secondary/Conversation)</i>	38	66	104
Kelas Bahasa Melayu untuk Orang Asing <i>Malay Language Classes for Foreigner</i>	10	15	25
Kelas Urusan Rumah Tangga (Masakan, Potongan dan Jahitan, Kisi, Anyaman dan Gubahan Bunga) <i>Domestic Classes (Cooking, Cutting and Sewing, Embroidery Weaving and Flower Arrangement)</i>	21	1,646	1,667
Kelas Perdagangan (Menaip - permulaan/menengah/tinggi, Trengkas - permulaan/menengah/tinggi, Simpan Kira-Kira) <i>Commercial Classes (Typing - elementary, secondary, tertiary, Shorthand - elementary, secondary, tertiary, Book Keeping)</i>	126	730	856
Vokasional Sultan Bolkiah <i>Sultan Bolkiah Vocational</i>	-	-	-
Vokasional Songkok <i>Songkok Vocational</i>	-	-	-
Pusat Bahagia - Kelas Orang-Orang Istimewa/Cacat <i>Pusat Bahagia</i> - <i>Special Needs/Handicapped Classes</i>	118	169	287
Taman Noorhidayah <i>Taman Noorhidayah</i>	-	-	-
Rumah Al-Islah <i>Rumah Al-Islah</i>	-	9	9
Jumlah <i>Total</i>	1,202	4,294	5,496

Sumber : Jabatan Pendidikan Teknik, Kementerian Pendidikan

Source : Department of Technical Education, Ministry of Education

13.20 BILANGAN CALON MENDUDUKI DAN LULUS PEPERIKSAAN-PEPERIKSAAN AWAM 2011
NUMBER OF CANDIDATE SITTING AND PASSING PUBLIC EXAMINATIONS 2011

Peperiksaan <i>Examination</i>	Calon/ <i>Candidates</i>			Lulus/ <i>Pass</i>		
	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Jumlah <i>Total</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
Penilaian Sekolah Rendah (PSR) <i>Primary Certificate of Education</i>	7,388	3,831	3,557	6,302	3,121	3,181
Penilaian Menengah Bawah (PMB)	-	-	-	-	-	-
Brunei - Cambridge G.C.E. Peringkat 'N' (Lulus sekurang-kurangnya 3 'N') <i>Brunei - Cambridge G.C.E 'N' Level</i> (<i>Passing at least 3 'N'</i>)	-	-	-	-	-	-
Brunei - Cambridge G.C.E. Peringkat 'O' (Lulus sekurang-kurangnya 3 'O') <i>Brunei - Cambridge G.C.E. 'O' Level</i> (<i>Passing at least 3 'O'</i>)	9,389	4,763	4,626	4,897	2,040	2,857
Brunei - Cambridge G.C.E. Peringkat 'A' (Lulus sekurang-kurangnya 1 'A') <i>Brunei - Cambridge G.C.E. 'A' Level</i> (<i>Passing at least 1 'A'</i>)	3,012	1,200	1,812	2,412	936	1,476
London G.C.E. Peringkat 'O' (Lulus sekurang-kurangnya 3 'O') <i>London G.C.E 'O' Level</i> (<i>Passing at least 3 'O'</i>)	-	-	-	-	-	-
London G.C.E. Peringkat 'A' (Lulus sekurang-kurangnya 1 'A') <i>London G.C.E. 'A' Level</i> (<i>Passing at least 1 'A'</i>)	-	-	-	-	-	-
Badan Perdagangan dan Industri London <i>London Chamber of Commerce and Industry</i>	-	-	-	-	-	-
City and Guilds <i>City and Guilds</i>	-	-	-	-	-	-
Sijil Sekolah-Sekolah Rendah Ugama (SSSRU Darjah VI)	5,299	2,758	2,541	4,847	2,423	2,424
Sijil Pelajaran Ugama Brunei (SPUB)	286	135	151	272	121	151
Sijil Tinggi Pelajaran Ugama Brunei (STPUB)	140	75	65	139	74	65

Sumber : Jabatan Peperiksaan, Kementerian Pendidikan
Source : Examination Department, Ministry of Education

13.21 KADAR CELIK HURUF MENGIKUT BAHASA
LITERACY RATE BY LANGUAGE

Tahun <i>Year</i>	Jumlah Celik Huruf <i>Total Literacy</i>	Peratus/Per cent		
		Bahasa Melayu Sahaja <i>Malay Language Only</i>	Bahasa Cina Sahaja <i>Chinese Language Only</i>	Bahasa Inggeris Sahaja <i>English Language Only</i>
Banci 1947 <i>1947 Census</i>	26.0	15.3	9.8	3.8
Banci 1960 <i>1960 Census</i>	47.9	27.3	15.5	15.7
Banci 1971 <i>1971 Census</i>	69.4	33.2	10.0	6.0
Banci 1981 <i>1981 Census</i>	80.3	29.2	8.0	5.9
Banci 1991 <i>1991 Census</i>	89.2	26.9	3.8	6.6
Banci 2001 <i>2001 Census</i>	93.7	24.1	1.5	2.7

Tahun <i>Year</i>	Bahasa Melayu dan Inggeris Sahaja <i>Malay and English Only</i>	Bahasa Melayu dan Cina Sahaja <i>Malay and Chinese Only</i>	Bahasa Cina dan Inggeris Sahaja <i>Chinese and English Only</i>	Bahasa Melayu, Cina dan Inggeris <i>Malay, Chinese and English</i>
	Banci 1947 <i>1947 Census</i>	...	...	...
Banci 1960 <i>1960 Census</i>	7.1	...	...	...
Banci 1971 <i>1971 Census</i>	11.0	0.3	1.3	1.2
Banci 1981 <i>1981 Census</i>	27.1	0.7	3.6	4.5
Banci 1991 <i>1991 Census</i>	38.2	1.2	1.9	6.4
Banci 2001 <i>2001 Census</i>	40.7	0.8	0.8	5.9

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri
Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

**13.22 CELIK HURUF BAGI JUMLAH PENDUDUK BERUMUR 9 TAHUN DAN KE ATAS
MENGIKUT BANGSA DAN JANTINA
LITERACY OF THE TOTAL POPULATION AGED 9 AND ABOVE BY RACE AND SEX**

Bangsa <i>Race</i>	1981		1991		2001	
	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>	Lelaki <i>Male</i>	Perempuan <i>Female</i>
Melayu <i>Malay</i>	39,718	32,135	59,750	54,536	82,090	77,494
Puak Asli Lain <i>Other Indigenous</i>	4,465	1,694	5,903	3,412	(1)	(1)
Cina <i>Chinese</i>	16,547	11,926	17,608	13,610	15,666	13,963
Lain - Lain <i>Others</i>	6,511	2,946	16,875	8,761	33,315	31,018
Jumlah <i>Total</i>	67,241	48,701	100,136	80,319	131,071	122,475

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

Nota : (1) Termasuk dalam Lain-lain

Note : *Included in Others*

KANDUNGAN / CONTENTS

- 14.1 Bilangan Hospital, Pusat Kesihatan Dan Klinik Kesihatan
Number Of Hospital, Health Centre And Health Clinic
- 14.2 Bilangan Kakitangan Perubatan
Number Of Medical Personnel
- 14.3 Kematian Mengikut Punca Utama
Death By Major Causes
- 14.4 Sepuluh Penyebab Utama Kematian Mengikut Jantina Bagi Tahun 2011
Ten Leading Causes Of Deaths By Sex For The Year 2011
- 14.5 Penyediaan dan Penggunaan Darah Mengikut Jenis Darah Dan Rumah Sakit 2010
Blood Availability And Usage By Type Of Blood And Hospital 2010
- 14.6 Penyediaan dan Penggunaan Darah Mengikut Jenis Darah Dan Rumah Sakit 2011
Blood Availability And Usage By Type Of Blood And Hospital 2011
- 14.7 Jadual Jangka Hayat Mengikut Jantina
Abridged Life Table By Sex

14

SEKSYEN / *SECTION*

KESIHATAN

HEALTH

Nota Keterangan

Kesihatan

Perkhidmatan pesakit luar di negara ini diberikan melalui rangkaian pusat-pusat kesihatan dan klinik-klinik kesihatan yang komprehensif yang mana sehingga tahun 2011, sebanyak 16 pusat kesihatan kerajaan dan 22 klinik kesihatan beroperasi bagi memberikan perkhidmatan kepada masyarakat. Disamping itu, perkhidmatan perubatan udara juga terus memberikan perkhidmatan kepada penduduk-penduduk di kawasan pedalaman di daerah Belait dan Tutong.

Pada tahun 2011, sebanyak 538 doktor perubatan, 79 doktor gigi, 2,147 jururawat, 510 bidan dan 32 ahli farmasi berkhidmat di bawah Kementerian Kesihatan. Semantara jumlah tenaga kerja professional kesihatan bersekutu yang berkhidmat di Kementerian Kesihatan ialah 20 jurupuluh anggota, 23 jurupuluh cara kerja, 26 pegawai penjaga zat makanan, 8 pegawai kebajikan perubatan, 173 juruteknik makmal perubatan, 28 juru x-ray, 4 entomologi dan 8 pegawai pelajaran kesihatan.

Perangkaan kesihatan menunjukkan penyebab kematian utama di negara ini adalah Kanser, Penyakit Jantung (termasuk Demam Reumatik Akut) dan Kencing Manis Melitus.

Kerajaan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Paduka Seri Baginda Sultan dan Yang Di-Pertuan Negara Brunei Darussalam memberi keutamaan kepada penyediaan sistem dan perkhidmatan penjagaan kesihatan yang komprehensif kepada rakyat dan penduduk Negara Brunei Darussalam.

Negara Brunei Darussalam mempunyai 4 buah hospital kerajaan. Hospital Raja Isteri Pengiran Anak Saleha (RIPAS) yang terletak di ibu negara adalah merupakan hospital pusat rujukan yang menyediakan perkhidmatan diagnosis, rawatan dan pemulihan yang komprehensif serta dilengkapi dengan peralatan yang moden dan terkini. Hospital Suri Seri Begawan (SSB) yang terletak di Kuala Belait adalah merupakan hospital yang kedua terbesar dan memberikan perkhidmatan rawatan sekondari dalam berbagai bidang termasuk Kemalangan dan Kecemasan, Perubatan Interna, Pembedahan Umum, Pediatrik, Renal dan sebagainya. Hospital Pengiran Muda Mahkota Pengiran Muda Haji Al-Muhtadee Billah (PMMPMHAMB) memberikan perkhidmatan kepada penduduk di daerah Tutong dan adalah juga sebagai Pusat Pengasingan bagi Penyakit-Penyakit Berjangkit. Hospital Pengiran Isteri Hajah Mariam (PIHM) di daerah Temburong juga menyediakan perkhidmatan klinikal yang mana sebahagiannya adalah dengan bantuan kepakaran dari Hospital RIPAS.

Explanatory Note

Health

Community based outpatient services is provided through a large network of health centres and health clinics distributed throughout the country. Up till 2011, a total of 16 government health centres and 22 health clinics were operational in all four districts. The flying medical team also continues to provide primary health care services to the people in the remote areas of Belait and Tutong districts.

There were 538 physicians, 79 dentists, 2,147 nurses, 510 midwives and 32 pharmacists serving with the Ministry of Health in 2011. For allied health professionals serving with the Ministry of Health, there were 20 physiotherapists, 23 occupational therapists, 26 dieticians/nutritionists, 8 medical social worker, 173 medical laboratory technicians, 28 radiographers, 4 entomologists and 8 health educators.

The health statistics showed that the main causes of deaths in the country were due to cancer, heart diseases (include acute rheumatic fever) and diabetes mellitus.

The Government of His Majesty The Sultan and Yang Di-Pertuan of Brunei Darussalam puts priority to the provision of comprehensive health care system for the people of Brunei Darussalam.

There are 4 government hospitals in Brunei Darussalam. The Raja Isteri Pengiran Anak Saleha Hospital (RIPAS) located in the capital is the main tertiary referral hospital that provides diagnostic, curative and rehabilitative services and it is equipped with modern and up-to-date medical technology. The Suri Seri Begawan (SSB) Hospital located in Kuala Belait is the second largest hospital providing secondary health care of various specialties including Accident and Emergency, Internal Medicine, General Surgery, Paediatric, Renal and others. The Pengiran Muda Mahkota Pengiran Muda Haji Al-Muhtadee Billah Hospital (PMMPMHAMB) provides health services to the people in Tutong district and has been identified as an Isolation Centre for Infectious Diseases. Pengiran Isteri Hajah Mariam Hospital (PIHM) in Temburong district also provides clinical services whereby certain secondary care services is provided with input from visiting specialists from RIPAS Hospital.

14.1 BILANGAN HOSPITAL, PUSAT KESIHATAN DAN KLINIK KESIHATAN
NUMBER OF HOSPITAL, HEALTH CENTRE AND HEALTH CLINIC

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Hospital Hospital	6	6	6	6	6
Kerajaan Government	4	4	4	4	4
Swasta ⁽¹⁾ Private	2	2	2	2	2
Pusat Perubatan Medical Centre	9	9	9	8	8
Tentera Military	9	9	9	8	8
Katil Hospital Hospital Beds	1,064	1,122	1,122	1,104	1,134
Kerajaan Government	897	948	948	946	970
Swasta Private	127	130	130	115	126
Tentera Military	40	44	44	43	38
Pusat Kesihatan Health Centres	16	16	16	16	16
Klinik Kesihatan ⁽²⁾ Health Clinics	26	26	25	23	22

Sumber : Kementerian Kesihatan
Source : Ministry of Health

Nota : (1) Pusat Perubatan Jerudong Park dan Pusat Perubatan Gleneagles Jerudong Park
Note : Jerudong Park Medical Centre and Gleneagles Jerudong Park Medical Centre

(2) Termasuk Klinik Kesihatan Ibu-Ibu dan Kanak-Kanak, Klinik Bergerak dan Perkhidmatan Udara
Including Mother and Child Health Clinic, Travelling Clinic and Flying Services

**14.2 BILANGAN KAKITANGAN PERUBATAN
NUMBER OF MEDICAL PERSONNEL**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Doktor Perubatan ⁽¹⁾ Physician	393	564	445	563	608
Kerajaan Government	334	506	365	495	538
Swasta Private	59	58	80	68	70
Doktor Giai ⁽²⁾ Dentists	81	82	72	86	95
Kerajaan Government	67	66	56	70	79
Swasta Private	14	16	16	16	16
Jururawat Nurses	1,915	1,941	1,966	2,315	2,573
Kerajaan ⁽³⁾ Government	1,828	1,859	1,920	2,058	2,147
Swasta Private	87	82	46 ⁽⁵⁾	257	426
Bidan Midwives	457	515	534	508	510
Kerajaan ⁽⁴⁾ Government	447	436	534	502	510
Swasta Private	10	79	...	6	...
Ahli Farmasi Pharmacists	42	45	42	43	48
Kerajaan Government	28	32	28	29	32
Swasta Private	14	13	14	14	16

Sumber : Kementerian Kesihatan

Source : Ministry of Health

Nota : (1) Termasuk pakar perubatan yang diberi kuasa

Note : Including authorised physicians

(2) Termasuk pegawai pergigian yang diberi kuasa

Including authorised dental officers

(3) Termasuk jururawat pergigian

Including dental nurses

(4) Termasuk jururawat yang mempunyai kelulusan perbidanan

Including nurses with midwifery qualification

(5) Pusat Perubatan Gleneagles Jerudong Park sahaja

Gleneagles Jerudong Park Medical Centre only

14.3 KEMATIAN MENGIKUT PUNCA UTAMA DEATH BY MAJOR CAUSES

Penyebab Kematian <i>Causes Of Death</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Penyakit-Penyakit Berjangkit dan Parasit yang tertentu <i>Certain Infectious and Parasitic diseases</i>	47	47	89	64	58
Ketumbuhan <i>Neoplasms</i>	217	204	219	259	268
Penyakit-Penyakit Darah dan Organ-Organ Membentuk Darah dan Gangguan Tertentu yang Melibatkan Mekanisme Daya Tahan Penyakit <i>Diseases of the Blood and Blood-Forming Organs and Certain Disorders Involving the Immune Mechanism</i>	5	1	6	9	8
Penyakit-Penyakit Endokrin, Permakanaan dan Metabolik <i>Endocrine, Nutritional and Metabolic Diseases</i>	146	103	119	118	139
Gangguan Mental dan Tingkahlaku <i>Mental and Behavioural Disorders</i>	4	1	2	4	6
Penyakit-Penyakit Sistem Saraf, Mata dan Adnexa, Telinga dan Proses Mastoid <i>Diseases of the Nervous System, Eye and Adnexa, Ear and Mastoid Process</i>	12	18	13	31	36
Penyakit-Penyakit Sistem Peredaran Darah <i>Diseases of the Circulatory System</i>	333	336	335	335	329
Penyakit-Penyakit Sistem Pernafasan <i>Diseases of the Respiratory System</i>	121	132	97	101	102
Penyakit-Penyakit Sistem Pencernaan <i>Diseases of the Digestive System</i>	22	31	26	33	25
Penyakit-Penyakit Kulit dan Tisu Subkutaneous <i>Diseases of the Skin and Subcutaneous Tissue</i>	1	1	1	6	3
Penyakit-Penyakit Sistem Otot Skeletal dan Tisu Perantara <i>Diseases of Musculoskeletal System and Connective Tissue</i>	3	3	6	9	14
Penyakit-Penyakit Sistem Genitourinari <i>Diseases of the Genitourinary System</i>	47	46	32	38	24
Kehamilan, Kelahiran anak dan Puerperium <i>Pregnancy, Childbirth and the Puerperium</i>	2	-	1	1	-
Kedadaan Tertentu Berpunca Semasa Waktu Perinatal <i>Certain Conditions Originating in the Prenatal Period</i>	18	20	26	16	24
Kecacatan Kongenital, Deformasi dan Kecacatan Chromosomal <i>Congenital Malformations, Deformations and Chromosomal Abnormalities</i>	23	20	25	21	35
Gejala-Gejala, Tanda-Tanda dan Keputusan Klinikal dan Makmal yang Luar Biasa, Tidak Diklasifikasikan Di tempat-tempat Lain <i>Symptoms, Signs and Abnormal Clinical and Laboratory Findings, Not Elsewhere Classified</i>	65	49	94	101	61
Punca-punca luar Morbiditi dan Kematian <i>External Causes of Morbidity and Mortality</i>	108	79	78	57	94
Kecederaan, Keracunan dan Punca-Punca Luar Morbiditi dan Kematian <i>Injury, Poisoning and Certain Other Consequences of external causes</i>	-	-	2	5	9
Jumlah <i>Total</i>	1,174	1,091	1,171	1,208	1,235

Sumber : Kementerian Kesihatan

Source : Ministry of Health

Nota : Berasaskan kepada penggunaan Kod Penyakit Antarabangsa (ICD) - 10

Note : Based on the uses of International Code Disease (ICD) - 10

14.4 SEPULUH PENYEBAB UTAMA KEMATIAN MENGIKUT JANTINA BAGI TAHUN 2011
TEN LEADING CAUSES OF DEATHS BY SEX FOR THE YEAR 2011

ICD - 10	Jenis Penyakit	Jumlah	Lelaki	Perempuan	%	Kadar Bagi 100,000 Orang Penduduk
	Type Of Diseases	Total	Male	Female	%	Rate For 100,000 Population
(C00-C97)	Kanser (Malignant) <i>Cancer (Malignant Neoplasms)</i>	256	137	119	20.7	65.1
(I00-I09), (I20-I52)	Penyakit Jantung (Termasuk Demam Reumatik Akut) <i>Heart Diseases (Including Acute Rheumatic Fever)</i>	183	116	67	14.8	46.5
(E10-E14)	Kencing Manis Mellitus <i>Diabetes Mellitus</i>	116	59	57	9.4	29.5
(I60-I69)	Penyakit Serebrovaskular <i>Cerebrovascular Diseases</i>	86	45	41	7.0	21.9
(J40-J46)	Bronkitis, Kronik dan Yang Tidak Jelas, Emfisema & Asma <i>Bronchitis, Chronic and Unspecified Emphysema & Asthma</i>	50	31	19	4.0	12.7
(I10- I 15)	Penyakit Darah Tinggi <i>Hypertensive Diseases</i>	49	25	24	4.0	12.5
(V01-V99)	Kemalangan Kenderaan <i>Transport Accident</i>	42	28	14	3.4	10.7
(Q00-Q99)	Malformasi Kongenital, Pencacatan dan Keluarbiasaan Kromosom <i>Congenital Malformations, Deformations and Chromosomal Abnormalities</i>	35	20	15	2.8	8.9
(A40, A41)	Septisemia <i>Septicaemia</i>	29	18	11	2.3	7.4
(P00-P96)	Keadaan-Keadaan Tertentu Berpunca Semasa Waktu Perinatal <i>Certain Conditions Originating In The Perinatal Period</i>	24	13	11	1.9	6.1
	Lain-lain Penyakit <i>Other Diseases</i>	365	203	162	29.6	92.8
Jumlah Total		1,235	695	540	100.0	314.0

Sumber : Kementerian Kesihatan

Source : Ministry of Health

Nota : (1) Berasaskan kepada penggunaan Kod Penyakit Antarabangsa (ICD) - 10

Note : Based on the uses of International Code Disease (ICD) - 10

(2) Kadar 100,000 Penduduk adalah semakan berasaskan data terakhir Banci Penduduk dan Perumahan 2011
Rate per 100,000 Population is revised based on final data of the Population and Housing Census 2011

14.5 PENYEDIAAN DAN PENGGUNAAN DARAH MENGIKUT JENIS DARAH DAN HOSPITAL 2010
BLOOD AVAILABILITY AND USAGE BY TYPE OF BLOOD AND HOSPITAL 2010

				Unit/Units
Jenis Darah	A	B	O	AB
Blood Type				
I Darah Sediaada				
Blood Available				
RIPAS Hospital/PIHM Hospital	2,672	3,228	4,226	801
SSB Hospital, Kuala Belait	527	679	906	127
PMMPMHAMB Hospital, Tutong	299	271	277	158
Jumlah Total	3,498	4,178	5,409	1,086
II Darah digunakan				
Blood Used				
RIPAS Hospital/PIHM Hospital	1,973	3,036	3,597	624
SSB Hospital, Kuala Belait	317	462	682	72
PMMPMHAMB Hospital, Tutong	171	184	151	87
Jumlah Total	2,461	3,682	4,430	783
III Darah Tidak Dapat Digunakan ⁽¹⁾				
Blood Unsuitable for Use				
RIPAS Hospital/PIHM Hospital	220	335	329	120
SSB Hospital, Kuala Belait	78	67	102	31
PMMPMHAMB Hospital, Tutong	17	20	36	9
Jumlah Total	315	422	467	160

Sumber : Kementerian Kesihatan

Source : Ministry of Health

Nota : (1) Darah tidak sesuai untuk digunakan - mansuh, positif serologi (Hepatitis B, Hepatitis C, HIV, VDRL) dan rosak

Note : *Blood Unsuitable for Use - expired, serology positive (Hepatitis B, Hepatitis C, HIV, VDRL) and defective*

14.6 PENYEDIAAN DAN PENGGUNAAN DARAH MENGIKUT JENIS DARAH DAN HOSPITAL 2011

BLOOD AVAILABILITY AND USAGE BY TYPE OF BLOOD AND HOSPITAL 2011

				Unit/Units
Jenis Darah	A	B	O	AB
Blood Type				
I Darah Sediaada				
Blood Available				
RIPAS Hospital/PIHM Hospital	2,237	3,199	3,840	670
SSB Hospital, Kuala Belait	561	749	982	148
PMMPMHAMB Hospital, Tutong	294	270	260	118
Jumlah Total	3,092	4,218	5,082	936
II Darah digunakan				
Blood Used				
RIPAS Hospital/PIHM Hospital	1,980	3,033	3,994	616
SSB Hospital, Kuala Belait	275	413	511	63
PMMPMHAMB Hospital, Tutong	190	188	171	98
Jumlah Total	2,445	3,634	4,676	777
III Darah Tidak Dapat Digunakan ⁽¹⁾				
Blood Unsuited for Use				
RIPAS Hospital/PIHM Hospital	320	366	400	82
SSB Hospital, Kuala Belait	84	55	66	8
PMMPMHAMB Hospital, Tutong	8	12	12	17
Jumlah Total	412	433	478	107

Sumber : Kementerian Kesihatan

Source : Ministry of Health

Nota : (1) Darah tidak sesuai untuk digunakan - mansuh, positif serologi (Hepatitis B, Hepatitis C, HIV, VDRL) dan rosak

Note : *Blood Unsuited for Use - expired, serology positive (Hepatitis B, Hepatitis C, HIV, VDRL) and defective*

14.7 JADUAL JANGKA HAYAT MENGIKUT JANTINA
ABRIDGED LIFE TABLE BY SEX

Tahun Year Kumpulan Umur Age Group	1991		2001	
	Lelaki Male	Perempuan Female	Lelaki Male	Perempuan Female
0	72.1	76.5	74.0	77.1
1 - 4	71.9	76.5	73.5	77.0
5 - 9	68.1	72.6	69.8	73.2
10 - 14	63.3	67.7	64.9	68.3
15 - 19	58.8	62.8	60.0	63.3
20 - 24	54.0	57.9	55.3	58.4
25 - 29	49.5	52.9	50.6	53.5
30 - 34	44.8	48.0	45.8	48.7
35 - 39	40.2	43.3	41.0	43.8
40 - 44	35.5	38.4	36.2	39.0
45 - 49	30.9	33.7	31.5	34.2
50 - 54	26.4	29.0	27.0	29.5
55 - 59	22.2	25.0	22.7	25.2
60 - 64	18.6	21.1	18.9	21.1
65 - 69	15.2	17.9	15.1	17.0
70 - 74	12.8	14.4	12.2	13.7
75 - 79	10.2	12.0	9.7	10.5
80 - 84	8.8	10.1	7.2	8.0
85 - 89	...	...	5.8	5.7
90 - 94	...	...	5.9	5.5
95 - 99	...	...	5.0	5.1
100 dan Ke atas 100 and Above	...	...	2.7	2.7

Sumber : Jabatan Perancangan dan Kemajuan Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri

Source : *Department of Economic Planning and Development, Prime Minister's Office*

KANDUNGAN / CONTENTS

- 15.1 Jumlah Buku Yang Terdapat Di Dewan Bahasa dan Pustaka
Volume Of Books Available At The Language and Literature Bureau
- 15.2 Keahlian, Pengguna Dan Pinjaman Buku Perpustakaan Di Dewan Bahasa dan Pustaka
Library Memberships, Users And Book Lending At The Language and Literature Bureau
- 15.3 Jumlah Hujan Turun Di Stesen-Stesen Pertanian
Total Rainfall In Agricultural Stations
- 15.4 Suhu, Kelembapan Relatif, Hujan Turun Dan Sinaran Matahari Dicatatkan Di Lapangan Terbang Antarabangsa Brunei
Temperature, Relative Humidity, Rainfall And Sunshine Recorded At The Brunei International Airport
- 15.5 Kemalangan Jalan Raya
Road Casualties
- 15.6 Perangkaan Jenayah 2010
Crime Statistics 2010
- 15.7 Perangkaan Jenayah 2011
Crime Statistics 2011

15

RAMPAIAN

MISCELLANEOUS

SEKSYEN / SECTION

Nota Keterangan

Rampaian

Seksyen ini mengandungi perangkaan bilangan buku dan keahlian, pengguna dan pinjaman buku di perpustakaan Dewan Bahasa dan Pustaka; jumlah hujan turun, suhu dan relatif kelembapan; bilangan kemalangan jalan raya dan perangkaan jenayah.

Bilangan Buku dan Keahlian, Pengguna dan Pinjaman Buku

Dewan Bahasa dan Pustaka menyediakan perkhidmatan perpustakaan di negara ini. Pada tahun 2011, bilangan buku yang terdapat di Dewan Bahasa dan Pustaka Brunei adalah sebanyak 656,162 buah buku. Keahlian perpustakaan menunjukkan penurunan sebanyak 11.3 peratus daripada 6,224 pada tahun 2010 kepada 5,519 pada tahun 2011. Jumlah pinjaman buku juga menurun kepada 1.4 peratus pada tahun 2011.

Iklm

Negara Brunei Darussalam mempunyai iklim khatulistiwa yang bercirikan suhu tinggi merata, kelembapan tinggi dan hujan yang lebat. Tahun 2011 mencatatkan purata suhu selang dari 23.2°C (minimum) hingga 32.9°C (maksimum) dan purata kelembapan selang adalah diantara 58 peratus (minimum) sehingga 98 peratus (maksimum). Curahan hujan maksimum yang dicatatkan dalam sehari adalah 195.1 mm, terjadi pada 12 Februari 2011.

Perangkaan Jenayah dan Kemalangan Jalanraya

Sebanyak 5,927 kes telah dilaporkan pada tahun 2011 yang mana menunjukkan peningkatan sebanyak 1,114 kes (23.1 peratus) berbanding 4,813 kes pada tahun 2010. Dari jumlah keseluruhan, 4,891 kes adalah kes polis manakala 1,036 kes adalah agensi lain. Jumlah kes polis meningkat sebanyak 1,103 kes (29.1 peratus) berbanding tahun 2010 (3,788 kes). Disamping itu, jumlah kes-kes kendalian agensi lain turut meningkat sebanyak 11 kes (1.1 peratus) kepada 1,036 berbanding tahun 2010 (1,025 kes). Peningkatan ini adalah disebabkan bertambahnya kes-kes terhadap dua kategori jenayah polis berhubung Harta Benda dan Lain-lain Kanun serta kes-kes kendalian agensi lain.

Pada tahun 2011 sebanyak 2,835 kes dilaporkan bagi jenayah terhadap Harta Benda, telah meningkat 673 kes daripada 2,162 kes pada tahun 2010. Disamping itu, jenayah Lain-lain Kanun Hukuman Jenayah turut naik 459 kes (53.7 peratus) dari 854 kes pada tahun 2010 kepada 1,313 kes pada tahun 2011. Bagaimanapun, jenayah terhadap Tubuh Badan mencatatkan penurunan sebanyak 4 kes (-0.6 peratus) dari tahun 2010 iaitu dari 621 kes kepada 617 kes pada tahun 2011. Jenayah melanggar berbagai akta juga didapati menurun 25 kes atau 16.6 peratus iaitu dari 151 kes pada tahun 2010 kepada 126 kes pada tahun 2011.

Peratus kes selesai bagi keseluruhan kes jenayah pada tahun 2011 adalah 37.2 peratus; iaitu penurunan 2.3 peratus jika dibandingkan dengan 39.5 peratus kes selesai pada tahun 2010.

Kemalangan jalanraya pada tahun 2010 adalah sebanyak 3,414 kes dan 3,598 kes pada tahun 2011. Bilangan kematian yang dicatatkan meningkat daripada 26 orang kepada 47 orang dan bilangan kecederaan meningkat daripada 698 kepada 699 orang.

Explanatory Note

Miscellaneous

This section consists of number of books and memberships, users and book lending at the Language and Literature Bureau; total of rainfall, temperature and relative humidity; number of car accidents and crime statistics.

Number of Books and Membership, Users and Book Lending at the Language and Literature Bureau

The Language and Literature Bureau provides library services in the country. In 2011, the number of books available at Language and Literature Bureau was 656,162 books. The statistics on the total number of library membership showed a decrease by 11.3 per cent from 6,224 in 2010 to 5,519 in 2011. The total number of book lending also decreased by 1.4 per cent in 2011.

Climate

Brunei Darussalam has an equatorial climate characterised by a uniform high temperature, high humidity and heavy rainfall. As recorded in 2011, mean temperature varied from 23.2°C (minimum) to 32.9°C (maximum) and mean relative humidity varied from 58 per cent (minimum) to 98 per cent (maximum). The maximum rainfall in a day was recorded at 195.1 mm and occurred on 12 February 2011.

Crime Statistics and Road Casualties

A total of 5,927 cases were reported in 2011 which saw an increase of 1,114 cases (23.1 per cent) compared to 4,813 cases in 2010. Police cases amounted to 4,891 cases, an increase of 29.1 per cent and 1,036 cases, a 1.1 per cent rise, were handled by other law-enforcement agencies. The increase was attributed to the rise of cases in two crime categories (Property Crime and Other Offences against the Penal Code) and other law-enforcement agencies.

In 2011, 2,835 cases were reported for Property offences, spiked by 673 cases from 2,162 cases in 2010. Other Offences against the Penal Code also rose by 459 cases or 53.7 per cent from 854 cases in 2010 to 1,313 cases in 2011. Meanwhile, offences against Human Body showed a decrease from 621 cases in 2010 to 617 cases in 2011 (4 cases or 0.6 per cent drop). Offences against various acts also fall by 25 cases or 16.6 per cent from 151 cases in 2010 to 126 cases in 2011.

The overall percentage of solved cases was 37.2 per cent in 2011 showing a decrease of 2.3 per cent compared to 39.5 cases being solved in 2010.

The road accidents in 2010 was 3,414 cases and 3,598 cases in 2011. The number of deaths increased from 26 to 47 persons and the number of persons injured increased from 698 to 699 persons.

15.1 JUMLAH BUKU YANG TERDAPAT DI DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA
VOLUME OF BOOKS AVAILABLE
AT THE LANGUAGE AND LITERATURE BUREAU

Tahun <i>Year</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Melayu <i>Malay</i>	300,339	318,931	360,116	378,125	392,756
Inggeris <i>English</i>	215,336	224,705	244,581	258,929	263,406
Jumlah <i>Total</i>	515,675	543,636	604,697	637,054	656,162

Sumber : Dewan Bahasa dan Pustaka, Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan

Source : *Language and Literature Bureau, Ministry of Culture, Youth and Sports*

**15.2 KEAHLIAN, PENGGUNA DAN PINJAMAN BUKU PERPUSTAKAAN
DI DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA
LIBRARY MEMBERSHIP, USERS AND BOOK LENDING AT
THE LANGUAGE AND LITERATURE BUREAU**

Tahun <i>Year</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Seksyen Kanak-Kanak <i>Children Section</i>					
Keahlian <i>Memberships</i>	2,708	3,281	3,548	2,773	2,468
Pengguna <i>Users</i>	45,097	43,883	52,649	51,474	44,323
Pinjaman Buku <i>Book Lending</i>	44,862	67,488	89,369	87,144	83,513
Seksyen Belia <i>Youth Section</i>					
Keahlian <i>Memberships</i>	1,171	1,382	1,759	1,587	1,621
Pengguna <i>Users</i>	32,506	39,757	53,997	53,179	56,010
Pinjaman Buku <i>Book Lending</i>	13,270	22,092	28,243	30,635	30,460
Seksyen Dewasa <i>Adults Section</i>					
Keahlian <i>Memberships</i>	1,052	1,189	1,464	1,864	1,430
Pengguna <i>Users</i>	51,963	63,804	62,554	53,365	55,990
Pinjaman Buku <i>Book Lending</i>	45,315	83,648	81,716	70,003	71,191
Jumlah <i>Total</i>					
Keahlian <i>Memberships</i>	4,931	5,852	6,771	6,224	5,519
Pengguna <i>Users</i>	129,566	147,444	169,200	158,018	156,323
Pinjaman Buku <i>Book Lending</i>	103,447	173,228	199,328	187,782	185,164

Sumber : Dewan Bahasa dan Pustaka, Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan
Source : *Language and Literature Bureau, Ministry of Culture, Youth and Sports*

15.3 JUMLAH HUJAN TURUN DI STESEN-STESEN PERTANIAN
TOTAL RAINFALL IN AGRICULTURAL STATIONS

Tahun Year	Ribu Millimeter/Thousand Millimetres				
	2007	2008	2009	2010	2011
Kilanas	3.197	3.681	3.607	2.672	3.601
Lumapas	3.598	4.290	3.686	3.514	3.517
Tanah Jambu	3.308	3.568	...	...	...
Luahan	1.480	3.399	3.074	3.542	2.873
Birau	2.700	2.877	2.561	3.068	3.052
Sg. Liang	2.827	3.332	3.494	3.395	2.810
Bukit Sawat	3.315	2.794	2.241	2.344	2.765
Labi	3.531	3.187	2.790	3.697	2.980
Selangan	4.958	5.798	4.028	5.193	4.318
Semabat	4.901	5.677	3.649	4.652	3.703

Sumber : Jabatan Pertanian dan Agrimakanan, Kementerian Perindustrian dan Sumber-Sumber Utama
Source : *Agriculture and Agrifood Department, Ministry of Industry and Primary Resources*

**15.4 SUHU, KELEMBAPAN RELATIF, HUJAN TURUN DAN SINARAN MATAHARI
DI CATATKAN DI LAPANGAN TERBANG ANTARABANGSA BRUNEI
TEMPERATURE, RELATIVE HUMIDITY, RAINFALL AND SUNSHINE
RECORDED AT THE BRUNEI INTERNATIONAL AIRPORT**

Tahun Year	2007	2008	2009	2010	2011
Purata Suhu (Deg. Celsius)					
Mean Temperature					
Maksimum <i>Maximum</i>	32.8	32.7	34.2	33.5	32.9
Minimum <i>Minimum</i>	23.1	23.0	23.2	23.4	23.2
Purata Kelembapan Relatif (Peratus)					
Mean Relative Humidity (Percentage)					
Maksimum <i>Maximum</i>	97	98	98	98	98
Minimum <i>Minimum</i>	55	58	53	58	58
Hujan					
Rainfall					
Maksimum dalam sehari (mm) <i>Maximum in a day</i>	125.7	244.4	167.6	163.9	195.1
Bilangan Hari Hujan @ <i>No. of Rainy Day</i>	239	243	207	201	185
Jumlah (mm) <i>Total</i>	3,539.2	3,991.1	3,160.1	4,443.1	3,361.4
Sinaran Matahari Cerah Harian					
(Purata Jam)					
Bright Sunshine Daily (Mean Hours)					

Sumber : Jabatan Penerbangan Awam, Kementerian Perhubungan

Source : Civil Aviation Department, Ministry of Communications

Nota : @ Bilangan hari hujan berserta dengan kadar hujan turun ≥ 1 mm

Note : Number of raindays with rainfall ≥ 1 mm

15.5 KEMALANGAN JALAN RAYA
ROAD CASUALTIES

Tahun <i>Year</i>	2007	2008	2009	2010	2011
Kecederaan <i>Injuries</i>	556	515	608	698	699
Kemalangan <i>Accidents</i>	2,674	2,775	3,110	3,414	3,598
Kematian <i>Deaths</i>	54	29	38	26	47

Sumber : Polis DiRaja Brunei, Jabatan Perdana Menteri
 Source : *Royal Brunei Police Force, Prime Minister's Office*

15.6 PERANGKAAN JENAYAH 2010
CRIME STATISTICS 2010

Kes Dikendalikan Oleh Polis

Cases Handled By Police

Jenis Kesalahan <i>Nature Of Offence</i>	Jumlah Kes <i>Total Cases</i>	Selesai <i>Solved</i>		Tangkapan <i>Arrest Orang Person</i>
		Jumlah <i>Total</i>	Peratus <i>Percentage</i>	
Terhadap Tubuh Manusia <i>Against Human Body</i>	621	491	79.1	261
Terhadap Harta Benda <i>Against Property</i>	2,162	299	13.8	312
Lain-lain Kesalahan Kanun Hukuman Jenayah <i>Other Offences Against Penal Code</i>	854	165	19.3	173
Melanggar Pelbagai Akta-Akta <i>Against Various Acts</i>	151	106	70.2	345
Jumlah <i>Total</i>	3,788	1,061	28.0	1,091

Kes Dikendalikan Oleh Agensi Lain

Cases Handled By Other Agencies

Jenis Kesalahan <i>Nature Of Offence</i>	Jumlah Kes <i>Total Cases</i>	Selesai <i>Solved</i>		Tangkapan <i>Arrest Orang Person</i>
		Jumlah <i>Total</i>	Peratus <i>Percentage</i>	
Terhadap Akta Imigresen <i>Against Immigration Act</i>	98	98	100.0	130
Terhadap Akta Penyalahgunaan Dadah <i>Against Misuses of Drug Act</i>	382	381	99.7	523
Terhadap Akta Kastam & Eksais <i>Against Customs & Excise Act</i>	302	297	98.3	462
Terhadap Akta KDN <i>Against Internal Security Act</i>	2	1	50.0	1
Terhadap Akta Buruh <i>Against Labour Act</i>	173	-	-	-
Terhadap Akta Telekom <i>Against Telecommunication Act</i>	8	5	62.5	4
Terhadap Akta Ugama <i>Against Religious Act</i>	25	23	92.0	59
Terhadap Akta Rasuah <i>Against Corruption Act</i>	33	33	100.0	32
Terhadap Akta Daging Halal 562 <i>Against Meat Act 562</i>	2	-	-	-
Jumlah <i>Total</i>	1,025	838	81.8	1,211

Sumber : Polis DiRaja Brunei, Jabatan Perdana Menteri

Source : Royal Brunei Police Force, Prime Minister's Office

15.7 PERANGKAAN JENAYAH 2011
CRIME STATISTICS 2011

Kes Dikendalikan Oleh Polis

Cases Handled By Police

Jenis Kesalahan <i>Nature Of Offence</i>	Jumlah Kes <i>Total Cases</i>	Selesai		Tangkapan
		<i>Solved</i>		<i>Arrest</i>
		Jumlah	Peratus	Orang
		<i>Total</i>	<i>Percentage</i>	<i>Person</i>
Terhadap Tubuh Manusia <i>Against Human Body</i>	617	478	77.5	192
Terhadap Harta Benda <i>Against Property</i>	2,835	401	14.1	422
Lain-lain Kesalahan Kanun Hukuman Jenayah <i>Other Offences Against Penal Code</i>	1,313	358	27.3	140
Melanggar Pelbagai Akta-Akta <i>Against Various Acts</i>	126	91	72.2	269
Jumlah <i>Total</i>	4,891	1,328	27.2	1,023

Kes Dikendalikan Oleh Agensi Lain

Cases Handled By Other Agencies

Jenis Kesalahan <i>Nature Of Offence</i>	Jumlah Kes <i>Total Cases</i>	Selesai		Tangkapan
		<i>Solved</i>		<i>Arrest</i>
		Jumlah	Peratus	Orang
		<i>Total</i>	<i>Percentage</i>	<i>Person</i>
Terhadap Akta Imigresen <i>Against Immigration Act</i>	79	79	100.0	119
Terhadap Akta Penyalahgunaan Dadah <i>Against Misuses of Drug Act</i>	336	336	100.0	468
Terhadap Akta Kastam & Eksais <i>Against Customs & Excise Act</i>	464	452	97.4	653
Terhadap Akta KDN <i>Against Internal Security Act</i>	4	-	-	-
Terhadap Akta Buruh <i>Against Labour Act</i>	138	-	-	-
Terhadap Akta Telekom <i>Against Telecommunication Act</i>	2	-	-	-
Terhadap Akta Ugama <i>Against Religious Act</i>	6	4	67.0	8
Terhadap Akta Rasuah <i>Against Corruption Act</i>	5	5	100.0	5
Terhadap Akta Daging Halal 562 <i>Against Meat Act 562</i>	2	2	100.0	2
Jumlah <i>Total</i>	1,036	878	84.7	1,255

Sumber : Polis DiRaja Brunei, Jabatan Perdana Menteri

Source : Royal Brunei Police Force, Prime Minister's Office

